

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

COM(90)136 def.

Brussel, 10 mei 1990

EUROPEES FONDS VOOR REGIONALE ONTWIKKELING

Veertiende Jaarverslag (1988) van de Commissie aan de Raad, het Europese Parlement en het Economisch en Sociaal Comité

Voorwoord

van Bruce MILLAN
Lid van de Commissie van de Europese Gemeenschappen belast
met het regionaal beleid

1988 was voor het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling het jaar van de overgang tussen de oude regelingen en de ingrijpende hervorming van de Structuurfondsen, die op 1 januari 1989 in werking trad.

De hervorming, die plaatsvond op grond van de in de Europese Akte opgenomen bepalingen met betrekking tot de economische en sociale samenhang, is een integrerend onderdeel van een doorlopend proces dat ten doel heeft de Structuurfondsen, en met name het EFRO, doelmatiger te laten functioneren. Daarom zijn er in 1988 nieuwe maatregelen genomen om de bijstand uit het EFRO te concentreren in de regio's met de grootste handicap; bovendien hadden "programma's", de vorm van bijstandsverlening die nu de voorkeur geniet, een groter aandeel in de acties van het Fonds.

De nieuwe regeling maakt het mogelijk de werkzaamheden beter te coördineren en de Fondsen, die over ruime financiële middelen zullen beschikken, efficiënter te beheren. Van hun kant dienen de Lid-Staten tot versterking van de samenhang bij te dragen door middel van een stabiel en goed gecoördineerd economisch beleid.

Economische en sociale samenhang is van vitaal belang voor het bestaan van de Europese Gemeenschap. De Structuurfondsen, en met name het Regionaal Fonds, hebben in dit verband een belangrijke rol te vervullen.

Voorwoord

Het EFRO kort samengevat

Een niet-ingewijde lezer heeft wellicht wat moeite met het begrijpen van uitdrukkingen, zoals het eigen ontwikkelingspotentieel, specifieke communautaire acties, geografische concentratie, geïntegreerde maatregel, structuurfondsen, regionale ontwikkelingsprogramma's, nationale programma's van communautair belang. Daarom lijkt het nuttig in dit voorwoord kort in te gaan op enkele essentiële begrippen, zodat een beter inzicht wordt verkregen in de dagelijkse werkzaamheden van het EFRO, het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling tot eind 1988.

- Het in 1975 opgerichte EFRO is een communautair structuurfonds¹ dat tot doel heeft bij te dragen tot de correctie van de voornaamste regionale onevenwichtigheden in de Gemeenschap door deel te nemen aan de ontwikkeling en de structurele aanpassing van regio's met een ontwikkelingsachterstand en aan de omschakeling van in verval geraakte industriële regio's. Deze regio's zijn in het algemeen gebieden waarvoor nationale steunregelingen met regionale strekking gelden die door de Commissie in overeenstemming werden bevonden met de artikelen 92 en 94 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap.

- Wat financiert het EFRO ?

In de eerste plaats investeringen in infrastructuurvoorzieningen : industriegebieden, wegen, stuwdammen, elektrische centrales, enz. In de bijlage bij de verordening² is een negatieve lijst opgenomen met de categorieën infrastructuurvoorzieningen die niet voor bijstand van het EFRO in aanmerking komen. Het Fonds cofinanciert eveneens direct productieve investeringen in de industrie, het ambacht en de dienstensector met het doel arbeidsplaatsen te scheppen en te behouden. Tenslotte verleent het EFRO steun zodat ondernemingen, met name KMO's, en regionale en plaatselijke overheden zich kunnen laten adviseren over zaken zoals afzet, bedrijfsvoering en innovatie.

- In welke vorm verleent het EFRO bijstand ?

De maatregelen van het Fonds kunnen de vorm aannemen van programma's (communautaire programma's of nationale programma's van communautair belang), investeringsprojecten of studies. Voorts kan het EFRO voor de betere benutting van het eigen ontwikkelingspotentieel van de regio's, met name het potentieel van de KMO's, zowel in het kader van programma's als via een samenhangend geheel van projecten, steun verlenen.

- Het EFRO verleent subsidies. De lezer zal in dit verslag geregeld de begrippen goedgekeurde bijstand en vastgelegde kredieten tegenkomen : wanneer het om projecten gaat, staan deze uitdrukkingen voor dezelfde realiteit, maar wanneer er sprake is van programma's hebben de op politiek niveau goedgekeurde bedragen betrekking op de totale duur van de programma's, terwijl de vastgelegde kredieten vastgesteld worden voor een begrotingsjaar.
- De medefinanciering door het EFRO bedraagt in het algemeen 50 % van de overheidsuitgaven en kan oplopen tot 55 %³ voor acties die van bijzonder belang zijn voor de regio's waarin zij zijn gesitueerd.
- De vastleggings- en betalingskredieten zijn gesplitst, hetgeen betekent dat het EFRO in een bepaald jaar een betalingsverplichting kan aangaan en de betaling over meerdere jaren kan spreiden, naarmate de werkzaamheden worden verwezenlijkt. Ter bespoediging van de betalingen kan het EFRO, afhankelijk van de beschikbare begrotingsmiddelen en de met acties geboekte voortgang voorschotten verstrekken.

¹ Er bestaan nog twee andere communautaire structuurfondsen : het Europees Sociaal Fonds en de Afdeling Oriëntatie van het EOGFL (het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw).

² Het reglement (CEE) n. 1787/84 van de Raad is niet meer van kracht sinds 31.12.88.

³ Dit percentage kan voor de Portugese regio's op 70 % gebracht worden.

- In 1987 voerde het EFRO zijn acties door middel van twee begrotingshoofdstukken uit :
 1. Hoofdstuk 50, dat voorziet in steunmaatregelen van het EFRO via de financiering van communautaire programma's, nationale programma's van communautair belang, projecten en studies. In dit kader worden de EFRO-middelen aangewend volgens marges die voor elke Lid- Staat voor een tijdvak van drie jaar de beneden- en de bovengrens van de bijstand waarvoor hij in aanmerking kan komen, aangeven.
 2. Hoofdstuk 51, dat voorziet in de financiering van vòòr 1 januari 1985 door de Raad ingestelde specifieke communautaire acties, voorheen quotavrije acties genoemd.

De werkzaamheden in het kader van de hervorming van de structuurfondsen zijn in de loop van 1988, toen de nieuwe verordeningen het licht zagen, geïntensifieerd. Er wordt op gewezen dat met deze hervorming die in de lijn ligt van de verlenging van de Europese Akte, enerzijds gestreefd wordt naar een uitbreiding van de budgettaire middelen en anderzijds naar een betere coördinatie en meerjarenprogrammering.

Deze hervorming is op 1 januari 1989 ingegaan.

Opmerking

Artikel 46 van Verordening (EEG) nr. 1787/84 van de Raad van 19 juni 1984 inzake het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling bepaalt:

1. "Vòòr 1 oktober van elk jaar dient de Commissie bij het Parlement, het Economisch en Sociaal Comité en de Raad een verslag in over de toepassing van deze verordening gedurende het voorgaande jaar."
2. "Dit Verslag heeft met name betrekking op het financiële beheer van het Fonds en op de conclusies die de Commissie uit de controle op de verrichtingen van het EFRO trekt."

Dit Veertiende Verslag (1988) is het laatste dat betrekking heeft op de oude regeling zodat het ons nuttig leek de balans op te maken van de activiteiten van het EFRO sedert zijn oprichting in 1975.

Inhoudstafel

Hoofdstuk 1. De coördinatie van het regionaal beleid	1
1.1 Coördinatie van het regionaal beleid	1
1.2 Voltooiing van de interne markt en regionale gevolgen	2
1.3 Het economisch klimaat	2
1.4 Macro-economische gevolgen van de steunmaatregelen van het EFRO	3
Hoofdstuk 2. De Operationale programma's van het EFRO	9
2.1 De communautaire programma's	9
2.1.1 Goedkeuring van de communautaire programma's RESIDER en RENAVAL	9
2.1.2 Uitvoering van STAR en VALOREN	10
2.1.2.1 Uitvoering van de STAR-Programma's in de Lid-Staten	10
2.1.2.2 Uitvoering van de Valoren-Programma's in de Lid-Staten	12
2.1.3 Voorbereiding van nieuwe initiatieven door de Commissie	13
2.2 Nationale programma's van communautair belang (NPCB's)	14
2.2.1 In 1988 goedgekeurde NPCB's	14
2.2.2 Voortgang van de NPCB's waartoe vóór 1988 werd besloten	20
2.3 Decline van het EFRO aan geïntegreerde ontwikkelingsmaatregelen	21
2.3.1 Follow-up van de in uitvoering zijnde geïntegreerde ontwikkelingsprogramma's	21
2.3.2 Geïntegreerde mediterrane programma's (GMP's)	22
2.4 Specifieke communautaire acties	23
2.4.1 In 1988 goedgekeurde speciale programma's	23
2.4.2 Uitvoering van de lopende programma's	24
Hoofdstuk 3. Projecten	31
3.1 Aanvragen voor 7.976 projecten	31
3.2 Betalingsverplichtingen voor 3.910 projecten	32
3.3 93 % van de voor projecten toegekende steun gaat naar infrastructuur	34
3.4 Steun voor investeringen in industrie, ambachten en dienstverlening	34
3.5 Werkgelegenheid	35
3.6 Ontwikkeling van het eigen potentieel	36
3.7 Studies	37
3.8 Plaats van uitvoering van de projecten	38
3.8.1 België	38
3.8.2 Denemarken	40
3.8.3 Duitsland	40
3.8.4 Griekenland	40
3.8.5 Spanje	40
3.8.6 Frankrijk	44
3.8.7 Ierland	45
3.8.8 Italië	46
3.8.9 Luxemburg	47
3.8.10 Nederland	47
3.8.11 Portugal	48
3.8.12 Verenigd Koninkrijk	48
Hoofdstuk 4. Financieel beheer van de EFRO-maatregelen (vastleggingen, betalingen)	55
4.1 Vastleggingskredieten	55
4.2 Betalingen	56
4.3 Vastleggingen en betalingen voor de specifieke maatregelen	56
4.4 Controles	57
4.5 Toepassing van het margestelsel	58
4.6 Regionale verdeling van de bijstand	58
Hoofdstuk 5. Veertien jaar EFRO	63
5.1 Overzicht van de EFRO-maatregelen	65
5.1.1 De financiële middelen van 1975 tot 1988	65
5.1.2 Verdeling van de bijstand over de verschillende soorten steunmaatregelen	66
5.1.3 Werkgelegenheid	67

5.2	Geografische analyse van de 14 jaar bijstand door het EFRO	67
5.2.1	België	67
5.2.2	Denemarken	68
5.2.3	Duitsland	69
5.2.4	Spanje	70
5.2.5	Griekenland	71
5.2.6	Frankrijk	71
5.2.7	Ierland	72
5.2.8	Italië	73
5.2.9	Luxemburg	73
5.2.10	Nederland	74
5.2.11	Portugal	74
5.2.12	Verenigd Koninkrijk	75
Hoofdstuk 6. Voorlichting over de steunmaatregelen van het EFRO		77
6.1	Concrete acties	77
6.2	De voorlichting en de hervorming van de Structuurfondsen	78
Hoofdstuk 7. Andere steunmaatregelen van de Gemeenschap in de regio's		79
7.1	De Structuurfondsen	79
7.2	De financiële instrumenten	79
7.3	Omschakelingsleningen van het EGKS	80
7.4	Europese bedrijfsinnovatiecentra	80
7.5	Proefprojecten	81
7.5.1	Europartnership 1988	81
7.5.2	Inventarisering van het eigen potentieel	81
Hoofdstuk 8. Hervorming van de structuurfondsen		83
8.1	Hoofdelementen van de hervorming	83
8.1.1	Prioritaire doelstellingen	83
8.1.2	Verdubbeling van de kredieten voor de structuurfondsen	84
8.1.3	De regio's met ontwikkelingsachterstand	84
8.1.4	De door industrieel verval getroffen regio's	84
8.2	De verordeningen	84
8.2.1	De Coördinatieverordening	85
8.2.2	EFRO-verordening	85
8.2.3	De andere verordeningen	86
8.3	Richtsnocren	86
Bijlage A. Statistische gegevens 1988 en 1975-1988		89
Bijlage B. Foto's van de projecten gerealiseerd met EFRO-bijdrage		103
Bijlage C. Bibliografie: Publikaties 1988		109
C.1	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling en Regionaal Beleid	109
C.2	Specifieke communautaire acties voor regionale ontwikkeling	109
C.3	Steunmaatregelen met regionale strekking	112
C.4	Geïntegreerde aanpak	112
C.5	Hervorming van de Structuurfondsen	114
Bijlage D. Gebruikte symbolen en afkortingen		115
Lijst der illustraties		117
Lijst der tabellen		119

Hoofdstuk 1. De coördinatie van het regionaal beleid

1.1 Coördinatie van het regionaal beleid

1988 was een overgangsjaar waarin belangrijke werkzaamheden zijn uitgevoerd met het oog op een zo groot mogelijke integratie van de algemene beginselen van de hervorming van de Fondsen in het regionale beleid van de Gemeenschap.

Het EEG-Verdrag, gewijzigd bij de Europese Akte, bepaalt in artikel 130 B dat alle Lid-Staten zich ertoe verbonden hebben hun economisch beleid te voeren en dit te coördineren met het oog op het verwezenlijken van de grote doelstellingen inzake economische en sociale samenhang en convergentie. Bovendien wordt in artikel 130 C de essentiële rol omschreven die het EFRO speelt bij de verkleining van het verschil tussen de onderscheiden regio's en van de economische achterstand van de minstbegunstigde regio's door de structurele aanpassing van die regio's en declname aan hun economische ontwikkeling en door de omschakeling van industriegebieden met afnemende economische activiteit.

Verordening nr. 2052/88 van de Raad van 24 juni 1988 vormt het kader van de basisbeginselen van de hervorming: doelstellingen en taken van de structuurfondsen, methodes van bijstandsverlening, definities van de communautaire bestekken, financieringsschema, oprichting van comités voor de diverse doelstellingen. De Raad heeft in 1988 nog verschillende andere verordeningen goedgekeurd waarin de toepassingsbepalingen van de kaderverordening zijn vastgesteld, namelijk Verordening 4253/88 van 19 december met betrekking tot de coördinatie van de bijstandsverlening uit de Structuurfondsen enerzijds en van die bijstandsverlening met die van de Europese Investeringsbank en de andere financieringsinstrumenten anderzijds en Verordening 4254/88 van 19 december met betrekking tot het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling.

In de geest van de hervorming zijn bepaalde werkzaamheden uitgevoerd met betrekking tot de regionale ontwikkelingsprogramma's (ROP) die de belangrijkste instrumenten zijn voor de coördinatie van het regionaal beleid en die tevens het referentiekader vormen voor de bijstand van het EFRO.

Het Comité voor Regionaal Beleid (CRB) vergaderde op 18 mei 1988. Het bestudeerde de ROP's van Frankrijk en Italië (Mezzogiorno) en bracht hierover gunstig advies uit. Bovendien vond op basis van een uiteenzetting door de Commissie voor de leden van het comité een debat plaats over de essentiële elementen van de hervorming van de Fondsen.

De Commissie onderzocht in 1988 de ROP's van Spanje voor de periode 1986-1990, na goedkeuring van de nieuwe financieringsregeling van de autonome Spaanse gemeenschappen en van de nieuwe afbakening van de voor regionale bijstand in aanmerking komende gebieden. Hiermee komt een einde aan de indiening van ROP's van de derde generatie, opgesteld met inachtneming van het advies van de Commissie van 19 juni 1984 en de resolutie van het Europese Parlement van 12 juli 1985 aangaande de regionale ontwikkelingsprogramma's van de tweede generatie. Er dient op te worden gewezen dat de kwaliteit van de door alle Lid-Staten ingediende programma's beter is dan die van de vorige generaties.

1.2 Voltooiing van de interne markt en regionale gevolgen

De Commissie heeft in 1988 een aantal studies opgezet om de gevolgen op regionaal vlak van de voltooiing van de interne markt te evalueren. Twee van deze studies hebben betrekking op enkele essentiële elementen van het programma van de interne markt, namelijk de openstelling van de markt voor overheidsopdrachten en de liberalisering van de financiële diensten. Andere studies hebben betrekking op de gevolgen in de regio's of landen met bijzondere kenmerken : eilanden, traditionele industriegebieden, de vier minstontwikkelde Lid-Staten. In een zesde studie worden de factoren bestudeerd die de totstandkoming van een regionale concurrentie mogelijk maken. Doel van al deze studies is na te gaan welke gevaren en mogelijkheden de interne markt inhoudt en de Commissie enkele duidelijke aanwijzingen te verstrekken over de wijze waarop de Gemeenschap de probleemgebieden zou kunnen helpen zoveel mogelijk voordeel te trekken uit de interne markt.

1.3 Het economisch klimaat

Het in 1983 tegen een vrij langzaam tempo begonnen herstel van de economie in de Europese Gemeenschap is de laatste zes jaar omgeslagen in een constante groei. De reële produktiviteitstijging is in 1988 geleidelijk tot 3,75 % opgelopen terwijl de groei met 3 % per jaar schijnt te zijn toegenomen.

De sterke economische groei sedert medio 1987 heeft zich in 1988 gehandhaafd en de bruto-investeringen in vaste activa waren het meest dynamische element van de binnenlandse vraag. Terzelfder tijd is het aantal tewerkgestelde personen met ruim 1 % per jaar toegenomen en de economische bedrijvigheid heeft een grotere bijdrage geleverd tot het creëren van nieuwe werkgelegenheid.

De werkgelegenheid in de industrie is in 1988 licht gestegen na vele jaren van zeer sterke achteruitgang. De dienstensector heeft het meest bijgedragen tot het creëren van nieuwe arbeidsplaatsen die voor een groot deel bestaan uit deeltijdbanen die aan de wensen van de werkzoekenden schijnen te beantwoorden.

Daartegenover staat dat de werkloosheid maar licht is gedaald. Dit verschil tussen het aantal nieuwe arbeidsplaatsen en de vermindering van de werkloosheid kan worden verklaard door de gelijktijdige toename van het aantal werkzoekenden. Van de nieuwe banen zijn er namelijk veel naar personen gegaan die tot dusver niet tot de beroepsbevolking werden gerekend.

Wat de stijging van de produktiviteit en het creëren van nieuwe werkgelegenheid betreft, komen Portugal, Spanje en het Verenigd Koninkrijk op de eerste plaatsen. De toename van de investeringen lag in deze drie landen ver boven het communautaire gemiddelde. In Ierland daarentegen is de toestand veel minder bevredigend : de produktiviteitsstijging bedraagt er slechts 2,5 %, er is een kleine afname van de werkgelegenheid en de investeringen stagneren. In Griekenland is de situatie na twee jaar van zwakke prestaties duidelijk verbeterd op het gebied van produktiviteit, werkgelegenheid en investeringen doch de groei van het BBP bereikt niet het peil dat nodig is voor de economische samenhang binnen de Gemeenschap.

Over het algemeen genomen vertoont 1988 een aantal positieve aspecten. Het dank zij de economische groei ontstane dynamisme van de economische bedrijvigheid heeft de noodzakelijke structurele aanpassingen weliswaar vergemakkelijkt, doch de problemen zijn ver van opgelost en de aanpassingen moeten worden voortgezet. Bepaalde regio's van doelstelling 1 bereikten een ontwikkelingspeil dat bijdraagt tot de totstandkoming van een daadwerkelijke convergentie binnen de Gemeenschap terwijl andere regio's zelfs het voor de werkgelegenheid en produktiviteit vereiste peil niet hebben bereikt. De tussen de regio's nog bestaande verschillen op het gebied van werkloosheid en inkomens, doen bovendien sterk de behoefte aanvoelen aan een duidelijker omschreven structuurbeleid waartoe in het kader van de hervorming van de Structuurfondsen, die sedert begin 1989 van toepassing is, is besloten.

1.4 Macro-economische gevolgen van de steunmaatregelen van het EFRO

In 1988 vertegenwoordigde de bijstand van het Fonds⁴ 0,092 % van het bruto binnenlands produkt⁵ en 0,46 % van de bruto-investeringen in vaste activa in de Gemeenschap. Indien men evenwel bedenkt dat de totale investeringen waarop deze vastleggingen van het EFRO betrekking hebben, ongeveer 234 % van de vastgelegde bedragen belopen, kan worden geconcludeerd dat de totale investeringen die door de EFRO-bijstand zijn gegeneerd, ongeveer 1,1 % van de bruto investeringen in vaste activa in de Gemeenschap bedroegen. Dit geeft een duidelijk beeld van het effect dat de met EFRO- bijstand uitgevoerde investeringen op de nationale economieën sorteren.

Deze bijstandsverlening had evenwel grotere gevolgen in de zes hieronder vermelde landen waarvan de bevolking voor het grootste gedeelte in minderontwikkelde regio's woont. In deze landen, die 86,7 % van de totale bijstandsverlening van de Gemeenschap voor hun rekening namen, kan het macro-economisch effect worden afgelezen uit de verhoudingen bijstand/BBP en bijstand/bruto-investeringen in vaste activa, die een niet te verwaarlozen effect sorteren op de uitgaven en inkomsten.

De EFRO-bijstand vertegenwoordigde in Portugal 1,23 % van het BBP en 4,49 % van de bruto-investeringen in vaste activa; in Griekenland was dit respectievelijk 0,76 % en 4,22 %.

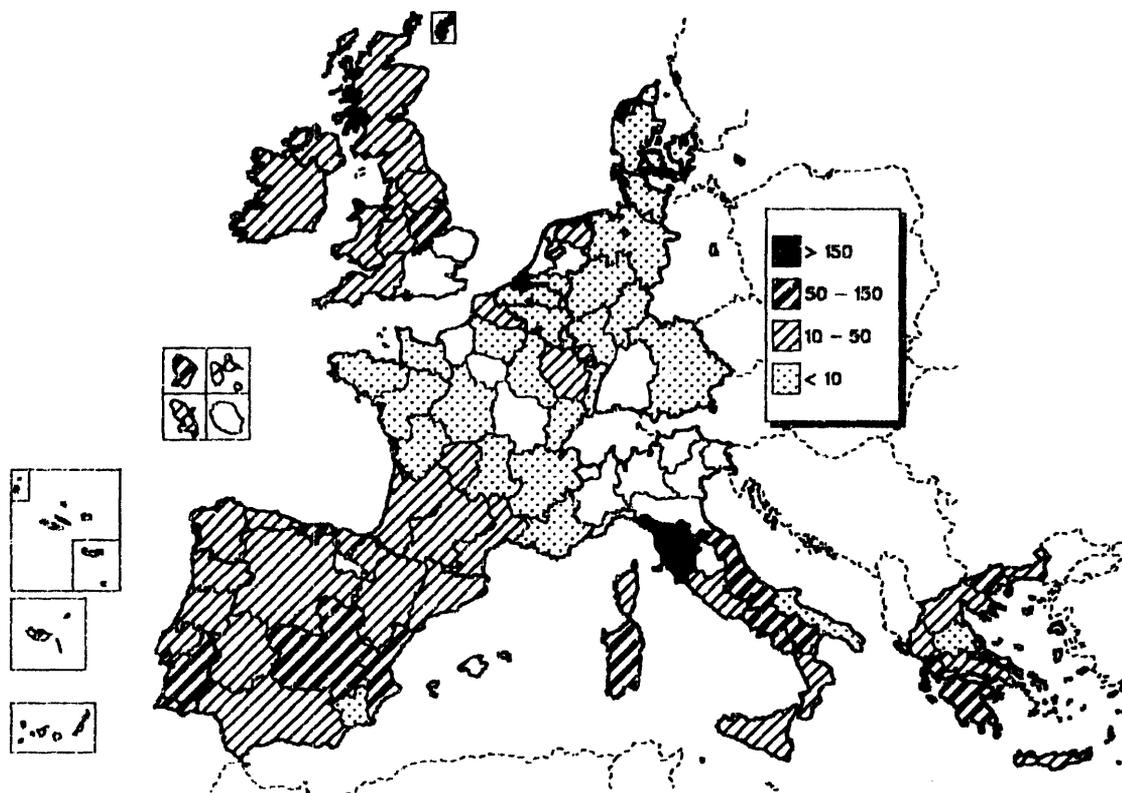
Tabel 1. Overzicht van de bijstand uit het EFRO voor zes nationale economieën

Lid- Staat	EFRO- bijstand Mio Ecu	Bevolking		Bijstand p. inw. v.d. subsidiële gebieden Ecu	Bijstand/ BBP %	Bijstand/ FBCF %	BBP/ inwoner Ecu gecor- rigeer dopor de KKS
		in aanmer- king komend Mln	in aanmer- king komend Totaal %				
Espana	732,84	25,68	66,4	28,54	0,26	1,16	74
Ellas	340,62	6,55	65,7	52,02	0,76	4,22	54
Italia	964,09	22,21	38,8	43,40	0,14	0,70	104
Ireland	147,93	3,54	100	41,78	0,55	3,23	64
Portugal	429,99	10,21	100	42,12	1,23	4,49	54
United Kingdom	563,30	21,40	37,7	26,32	0,08	0,46	105
Totaal	3.178,77	89,06	50,8	-	-	-	-
EUR 12	3.667,07	141,6	43,9	25,9	0,092	0,46	100
% Totaal EUR 12	3.86,7	63,3	-	-	-	-	-

⁴ In deze analyse wordt geen rekening gehouden met de bijstand uit hoofde van specifieke regionale ontwikkelingsacties die 160 mln ecu bedraagt.

⁵ BBP in ecu tegen lopende prijzen.

Figuur 1. Kaart 1 Regionale verdeling van de EFRO-bijstand per inwoner in 1988

EFRO-tussenkomen in 1988

In totaal werd in 1988 met de verschillende EFRO-tussenkomen 3.667 miljoen ecu vastgelegd. De volgende tabel toont de verdeling van de middelen over programma's, projecten en studies.

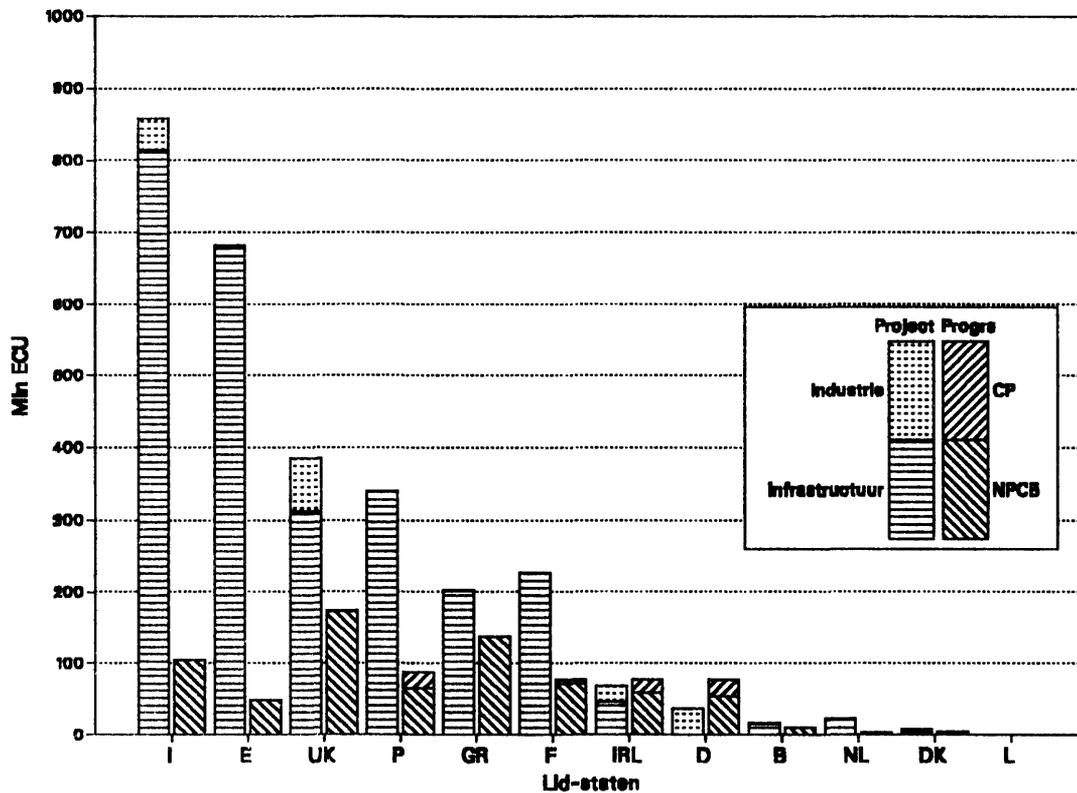
Tabel 2. Vastgelegde middelen 1988 (per Lid-Staat)

(Mio ECU)

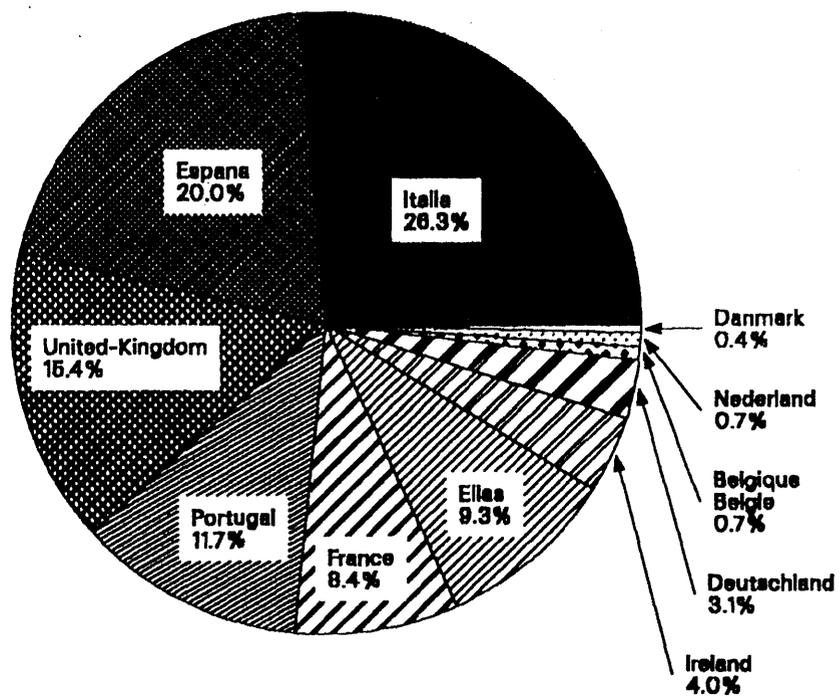
Lid-Staat	Programma's			Projecten				Studies	Totaal generaal
	Communitair	N.P.C.B.	Totaal	Industrie, dienst- verlening en ambachten	Infra- structuur	Eigen ontwik- kelings- poten- tieel	Totaal		
B	-	9,54	9,54	1,00	14,80	-	15,80	-	25,34
DK	-	4,89	4,89	3,50	4,32	0,37	8,19	0,06	13,14
D	23,06	53,95	77,01	35,92	0,47	-	36,39	-	113,40
GR	-	138,04	138,04	0,35	202,11	-	202,46	0,12	340,62
E	-	48,25	48,25	-	682,21	2,29	684,50	0,09	732,84
F	5,41	71,79	77,20	0,21	227,20	4,27	231,68	0,27	309,15
IRL	18,31	58,84	77,15	22,48	45,88	2,17	70,53	0,25	147,93
I	-	105,20	105,20	43,45	814,40	0,58	858,43	0,46	964,09
L	-	-	-	-	0,74	-	0,74	-	0,74
NL	-	3,86	3,86	-	22,28	-	22,28	-	26,14
P	22,40	65,79	88,19	-	339,98	1,48	341,46	0,34	429,99
UK	1,29	173,00	174,29	72,17	312,25	3,41	387,93	1,08	563,30
Com	-	-	-	-	-	-	-	0,39	0,39
EUR 12	70,47	733,15	803,62	179,08	2666,74	14,57	2860,39	3,06	3667,07

Deze bedragen omvatten niet de 160 mln ecu vastgelegd in het kader van specifieke communautaire acties.

Figuur 2. Grafiek 1 In 1988 toegekende bijstand per land

Figuur 3. Grafiek 2 In 1988 toegekende bijstand per land - In % van het totaal

Hoofdstuk 2. De Operationale programma's van het EFRO

De aanpak waarbij programma's worden gefinancierd en waarmee in het kader van de specifieke acties was geëxperimenteerd, is de belangrijkste vernieuwing van de hervorming van 1985.

Deze nieuwe methode van bijstandsverlening die de vorm aanneemt van nationale programma's van communautair belang of van communautaire programma's biedt met name de volgende voordelen :

- zij maakt overleg op grotere schaal mogelijk tussen de regionale, nationale en communautaire instanties over de aan te houden regionale beleidsvormen en prioritaire acties. De financieringswijze per programma resulteert in het contractueel vastleggen van de verplichtingen van de verschillende partners met betrekking tot de in aanmerking genomen acties;
- zij voorziet in een beter toezicht op de werkzaamheden door de betrokken instanties. Hierdoor moet een gecoördineerde tenuitvoerlegging van de verschillende acties mogelijk worden en moeten eventuele knelpunten kunnen worden onderkend en de noodzakelijke verbeteringen kunnen worden voorgesteld.

De financiering van programma's die in 1988 bijna 22 % van de bijstandsverlening van het EFRO uitmaakte, moet in het kader van de nieuwe hervorming van de Fondsen de belangrijkste vorm van steunverlening worden.

2.1 De communautaire programma's

Overeenkomstig artikel 7 van Verordening nr. 1787/84 worden de communautaire programma's goedgekeurd op basis van speciale verordeningen van de Raad waarvoor de Commissie voorstellen heeft ingediend. Dergelijke programma's bestaan uit een geheel van meerjarige acties die rechtstreeks verband houden met de verwezenlijking van communautaire doelstellingen en met de tenuitvoerlegging van het Gemeenschapsbeleid. Zij hebben tot doel bij te dragen tot het oplossen van ernstige problemen die een nadelige invloed hebben op de sociaal-economische situatie in één of meer regio's. Zij moeten een betere samenhang tot stand brengen tussen de communautaire doelstellingen inzake de ontwikkeling en de omschakeling van de regio's en de doelstellingen van andere vormen van communautair beleid.

Zoals in het 13e Algemeen Verslag is onderstreept, is in 1987 begonnen met de uitvoering van de communautaire programma's STAR (telecommunicatie) en VALOREN (benutting van het eigen energiepotentieel).

De twee andere programma's, namelijk RESIDER (omschakeling van ijzer- en staalgebieden) en RENAVAL (omschakeling van scheepsbouwzones), die in het 13e rapport zijn vermeld als voorstellen van de Commissie, zijn in 1988 door de Raad goedgekeurd en in de Lid- Staten is reeds met de uitvoering ervan begonnen.

2.1.1 Goedkeuring van de communautaire programma's RESIDER en RENAVAL

De Raad heeft op 2 februari⁶ en 26 juli⁷ op voorstel van de Commissie⁸ formeel zijn goedkeuring gehecht aan de verordening tot vaststelling van een communautair programma voor de omschakeling van de ijzer- en staalzones (RESIDER-Programma) en de verordening tot vaststelling van een communautair programma voor de omschakeling van scheepsbouwzones (Programma RENAVAL). Deze programma's met een looptijd van vijf jaar moeten de herstructureringsinspanningen van de ijzer- en staalbedrijven en van de scheepswerven in een aantal sterk daarvan afhankelijke zones begeleiden. Door de vestiging van nieuwe economische activiteiten te bevorderen dragen zij bij tot het creëren van alternatieve werkgelegenheid in de zones van de Gemeenschap die het ergst zijn getroffen door een aanzienlijk verlies aan arbeidsplaatsen in deze sectoren.

De betrokken zones worden door de Commissie op grond van sectoriële en sociaal-economische criteria aangewezen. Op bepaalde Spaanse en Portugese zones zijn de programma's vanaf de inwerkingtreding van

⁶ 328/88, PB L 33 van 5.2.1988

⁷ 2506/88, PB L 225 van 15.8.1988

⁸ PB C 272 van 10.10.1987 en PB C 291 van 31.10.1987

toepassing. De voorlopige bijdrage van het EFRO aan RESIDER en RENAVAL is op respectievelijk 300 en 200 miljoen ecu vastgesteld. Bij de toekenning van de bijstand wordt rekening gehouden met het aantal arbeidsplaatsen dat in de betrokken industrieën verloren is gegaan.

Deze verordeningen vormen het kader waarbinnen de Commissie de zones aanwijst die, naargelang van het verlies aan arbeidsplaatsen en op grond van de regionale sociaal- economische situatie, voor de programma's RESIDER en RENAVAL in aanmerking komen; vervolgens werken de betrokken Lid-Staten bijstandsverleningsprogramma's uit die door de Commissie moeten worden goedgekeurd. De bijdrage van de Gemeenschap bedraagt maximaal 55 % van de totale overheidsuitgaven (70 % voor Portugal) die betrekking hebben op een pakket van samenhangende maatregelen zoals de aanpassing van in verval geraakte industrieterreinen, acties voor een betere benutting van het eigen ontwikkelingspotentieel (dienstverlening aan ondernemingen), steunmaatregelen voor investeringen in het midden- en kleinbedrijf en de verbetering van infrastructuurvoorzieningen die bijdragen tot de schepping, ontwikkeling en aanpassing van economische activiteiten die werkgelegenheid creëren.

Eerste uitvoeringsbesluiten van het Programma RESIDER

De Commissie heeft bij beschikking van 29 juni 1988 het werkgelegenheidsgebied dat het graafschap South Yorkshire (inclusief de voorsteden van Sheffield) en het werkgelegenheidsgebied Scunthorpe in de graafschappen Humberside en Lincolnshire omvat, aangewezen tot zones die in aanmerking komen voor het RESIDER-Programma. Op 27 juli 1988 heeft de Commissie haar goedkeuring gehecht aan het operationale programma voor deze regio dat steunmaatregelen omvat voor kleine ondernemingen en ook kleinschalige infrastructuurwerken. De EFRO-bijstand voor dit programma bedraagt 5,4 miljoen ecu voor de periode 1988-1990.

Op verzoek van de Franse regering heeft de Commissie op 9 november besloten de departementen Moselle, Meurthe-et-Moselle en Nord (met uitzondering van het arrondissement Lille) op te nemen in de lijst van zones die voor steunverlening in het kader van het RESIDER-Programma in aanmerking komen.

Na opname van de werkgelegenheidsgebieden (Arbeitsmarktregionen) van Saarland en Duisburg/Oberhausen, Bochum, Dortmund/Unna (Noordrijn-Westfalen) in de lijst van voor dit programma in aanmerking komende gebieden, heeft de Commissie in 1988 op verzoek van de Duitse regering de steunprogramma's voor Saarland en voor de drie werkgelegenheidsgebieden in Noordrijn-Westfalen goedgekeurd.

Wat het RESIDER-Programma voor Saarland betreft, bedraagt de EFRO-bijstand 13,7 miljoen ecu. De belangrijkste maatregelen van dit programma zijn: de sanering van in verval geraakte industrieterreinen, stimulering van innovatie, sectoriële studies en analyses om het midden- en kleinbedrijf de nodige inlichtingen te kunnen verschaffen over de mogelijkheden van de markt.

In het kader van de bevordering van de innovatie wordt in dit programma bijzonder de nadruk gelegd op het opstarten van nieuwe activiteiten in de KMO's van de regio.

Voor het RESIDER-Programma voor Noordrijn-Westfalen is een bedrag van 64,5 miljoen ecu uitgetrokken dat bestemd is voor de sanering van in verval geraakte terreinen (industriële en stedelijke) met het oog op de vestiging van KMO's, de oprichting en ontwikkeling van organisaties voor dienstverlening en van diensten voor de bevordering van ondernemersinitiatieven, de bevordering van innovatie en steun voor investeringen in het midden- en kleinbedrijf. Daarnaast is een belangrijk gedeelte van de EFRO-bijstand bestemd voor de financiering van economische infrastructuurvoorzieningen die bijdragen tot de ontwikkeling en aanpassing van werkgelegenheidscreërende activiteiten (zoals de oprichting van bedrijventra en van een ambachtscentrum).

2.1.2 Uitvoering van STAR en VALOREN

2.1.2.1 Uitvoering van de STAR-Programma's in de Lid-Staten

STAR-Griekenland: Dit programma, waarvoor 100 miljoen ecu EFRO-bijstand is toegekend, heeft betrekking op het gehele grondgebied, inclusief de nomos Attica voor bepaalde acties. 78,3 % van de kosten van het programma houden verband met infrastructuurwerken waarin de digitalisering van het nationale telecommunicatienet de belangrijkste plaats inneemt. Het resterende deel (21,7 %) is bestemd voor maatregelen ter stimulering van de vraag naar en het aanbod van geavanceerde telecommunicatiediensten (voorlichtingsacties, steun voor KMO's, enz.).

Voor het STAR-Programma in Griekenland, dat door de Commissie in oktober 1987 is goedgekeurd, waren eind 1988 voor 10,24 miljoen ecu betalingsverplichtingen aangegaan, in hoofdzaak (95,5 %) voor de uitvoering van infrastructuurwerken. Tijdens de twee vergaderingen van het Comité van Toezicht die tot dusver hebben plaatsgehad, is men tot de constatacie gekomen dat een gedeelte van de in de beginfase van het programma opgelopen achterstand in de loop van 1989 zou moeten worden ingehaald. Dit zal mogelijk worden gemaakt door de oplossing van een aantal problemen van technisch-administratieve aard die verband houden met het opstarten van bepaalde grote projecten waaronder de digitalisering.

STAR-Spanje: Het steunprogramma STAR-Spanje heeft behoudens enkele verschillen betreffende de regio Madrid betrekking op dezelfde zones als het VALOREN-Programma. De EFRO-bijdrage voor de periode 1987-1991 zal 210 miljoen ecu bedragen en de investeringen zijn vooral bestemd voor de uitvoering van infrastructuurwerken ten behoeve van geavanceerde telecommunicatiediensten.

In 1988 is men goed opgeschoten met de uitvoering van dit programma zowel wat de infrastructuurvoorzieningen als de stimulering van geavanceerde telecommunicatiediensten betreft. Een ministerieel besluit van mei regelt de indiening van steunaanvragen door ondernemingen en instellingen zonder winsttoegmerk.

STAR-Frankrijk: Dit programma heeft betrekking op Corsica en de overzeese departementen. Met de bijstand is een bedrag van in totaal 25 miljoen ecu gemoeid (1987-1991). Het programma dat wordt gekenmerkt door de zeer belangrijke plaats die hierin is ingeruimd voor maatregelen ter stimulering van het aanbod van en de vraag naar geavanceerde telecommunicatiediensten (ruim 45 % van het totaal), heeft een bevredigende start gekend. In 1988 zijn diverse groepen studies opgezet met betrekking tot de totstandbrenging van deze diensten en in dat jaar zijn ook verschillende infrastructuurvoorzieningen (met name schakelcentrales voor toegang tot videotex en Transpac) tot stand gebracht terwijl andere nog in uitvoering zijn. Het Comité van Toezicht voor dit programma heeft twee keer vergaderd en eind 1988 waren door het EFRO betalingsverplichtingen aangegaan voor een bedrag van 7 miljoen ecu of 28 % van de totale bijstand.

STAR-Ierland: De uitvoering van het STAR-Programma in Ierland, waarvoor een bedrag van 50 miljoen ecu aan EFRO-bijstand is uitgetrokken voor de periode 1987-1991, is in 1988 verdergezet. In de loop van dat jaar zijn een aantal infrastructuurprojecten van het programma voltooid. Het gaat met name om de installatie van een glasvezelverbinding tussen Dublin en Holyhead die Ierland met Groot-Brittannië verbindt, voorzieningen voor videoconferenties te Dublin, Cork en Limerick en de totstandbrenging van een nationaal tele-callnet. In hetzelfde jaar zijn de eerste regionale dienstencentra geopend. Er dient ook te worden gewezen op de vooruitgang die is gemaakt met studies die betrekking hebben op de technische en financiële haalbaarheid van projecten in verband met het aanbod van diverse geavanceerde telecommunicatiediensten. Zo zou het net voor directe toegang tot informatie via telecommunicatiemiddelen vanaf 1989 operationeel moeten zijn. Gezien de noodzaak om kleine bedrijven voor te lichten en te motiveren met betrekking tot de voordelen en het nut van de geavanceerde diensten die hun worden aangeboden, zal begin 1989 met een promotiecampagne op dat gebied worden begonnen.

STAR-Italië: Met dit programma, dat betrekking heeft op alle regio's van de Mezzogiorno, is in totaal 250 miljoen ecu aan EFRO-bijstand gemoeid (1987-1991).

Het programma, dat voorziet in nieuwe en sterk geavanceerde steunmaatregelen, met name op het gebied van de basistelecommunicatie-infrastructuur (een uitgebreid breedbandnetwerk voor de gehele Mezzogiorno), heeft achterstand opgelopen vooral als gevolg van moeilijkheden bij de aanwijzing van de administratieve structuren die verantwoordelijk zijn voor de algemene coördinatie van het programma. Er zijn weliswaar een aantal acties van enige omvang uitgevoerd op het gebied van de stimulering van geavanceerde diensten doch met de uitvoering van infrastructuurwerken is geen vooruitgang geboekt. Na een aantal vergaderingen van het Comité van Toezicht en bijeenkomsten met de diverse verantwoordelijke organisaties zijn tegen het eind van het jaar een aantal belangrijke besluiten genomen om de verschillende acties daadwerkelijk op gang te brengen. Eind 1988 is het eerste voorschot van de EFRO-bijstand uitbetaald en de daarmee verband houdende betalingsverplichtingen bedroegen 8 % van de goedgekeurde toewijzing.

STAR-Portugal: Het STAR-Programma voor Portugal heeft betrekking op de periode 1987-1991 en voorziet in de toekenning van EFRO-bijstand voor een bedrag van 120 miljoen ecu. Het programma geldt voor het gehele grondgebied, met uitzondering van de regio Lissabon waarvoor slechts enkele acties zijn goedgekeurd.

Algemeen genomen mag worden gesteld dat door de uitvoering van het programma datgene is verwezenlijkt wat in het bijstandsverleningsprogramma van de Commissie was voorzien.

De goedgekeurde projecten hebben voor het merendeel betrekking op openbare telecommunicatie-infrastructuur. De belangrijkste projecten zijn die op het gebied van de digitalisering van het nationale net en de totstandbrenging van openbare telecommunicatiediensten (videotex, tekst en boodschappen en pakketgeschakelde datacommunicatie) en op het gebied van personenzoeksystemen, mobiele telefonie en videoconferentie. Tot dusver zijn voor het programma in totaal voor 42,5 miljoen ecu betalingsverplichtingen aangegaan en voor 25 miljoen ecu betalingen verricht.

Op 15 juli 1988 is een nationaal systeem voor steunverlening aan geavanceerde telecommunicatiediensten (SISAT) goedgekeurd dat voorziet in de deelname van de particuliere sector aan het programma. Door deze late goedkeuring is een zekere vertraging opgetreden bij de indiening van kandidaturen door de particuliere sector. Om bekendheid te geven aan de kenmerken en doelstellingen van het programma, zijn in 1988 diverse maatregelen genomen waaronder demonstraties in de praktijk met geavanceerde telecommunicatiediensten.

STAR-Verenigd Koninkrijk: Het EFRO heeft in het kader van het STAR-Programma voor 21,5 miljoen ecu aan bijstand toegekend ten behoeve van Noord-Ierland. Deze middelen zijn bestemd voor de totstandbrenging van een net van glasvezelverbindingen dat op het nationale net zal worden aangesloten via glasvezelverbindingen met Dublin en Groot-Brittannië en ook voor maatregelen ter stimulering van het

aanbod van en de vraag naar geavanceerde telecommunicatiediensten. De maatschappijen die in Noord-Ierland de telecommunicatienetten mogen exploiteren zijn in de gelegenheid gesteld hun kandidatuur in te dienen voor de uitvoering van de in het programma geplande infrastructuurvoorzieningen. Na afloop van deze procedure hebben de verantwoordelijke instanties van het Verenigd Koninkrijk het bedoelde project aan British Telecom gegund. De werken zijn in 1989 begonnen en zullen binnen de voor de uitvoering van het programma voorziene termijn zijn voltooid. Wat de op het programma betrekking hebbende stimuleringsmaatregelen betreft, is men reeds begonnen met twee studies over de aangeboden diensten en ook met de voorbereiding van een demonstratieproject.

2.1.2.2 Uitvoering van de Valoren-Programma's in de Lid-Staten

VALOREN-Griekenland: Dit programma, waarvoor het EFRO 50 miljoen ecu bijstand verleent, heeft betrekking op geheel Griekenland met uitzondering van zone A van de nomos Attica. De regio's van de eilanden in de Egeïsche Zee en van Noord-Griekenland zijn de belangrijkste begunstigden van het programma.

Het VALOREN-Programma zal met name bijdragen tot de valorisatie van de lokale hernieuwbare energiebronnen, tot een rationeel energiegebruik en tot de stimulering van een beter gebruik van het energiepotentieel.

De toewijzing is voor het grootste gedeelte bestemd voor infrastructuurinvesteringen en een belangrijk gedeelte is voorbehouden voor investeringen in KMO's.

Voor het Griekse VALOREN-Programma, dat in oktober 1987 is goedgekeurd, zijn tot eind 1988 voor in totaal 2,74 miljoen ecu betalingsverplichtingen aangegaan, waarvan het grootste gedeelte voor steun aan KMO's en voor de exploitatie van geothermie en windenergie.

Tot eind 1988 hebben er twee vergaderingen van het Comité van Toezicht plaatsgemaakt. De uitvoering van het programma heeft een niet te verwaarlozen achterstand opgelopen. In de eerste helft van 1989 zou bijgevolg een herziening van het oorspronkelijke financieringsschema kunnen plaatsvinden.

VALOREN-Spanje: Het VALOREN-Programma voor Spanje voorziet voor de periode 1987- 1991 in een EFRO-bijdrage van 105 miljoen ecu. De belangrijkste investeringen hebben betrekking op mini-waterkrachtcentrales, de biomassa en steun voor aardoliesubstitutie in ondernemingen en infrastructuurvoorzieningen. Het programma geldt voor alle regio's die onder het nationale stelsel van regionale bijstand vallen, d.w.z. in totaal 15 regio's.

Het programma is eind oktober 1987 goedgekeurd. In 1988 zijn de uitvoeringsmechanismen definitief vastgesteld en in dat jaar heeft de situatie zich vrij gunstig ontwikkeld. Dit geldt vooral voor de indiening van projecten, met name na de publikatie in maart van een ministerieel besluit ter regeling van de procedure. Er werden ruim 170 projecten ingediend.

VALOREN-Frankrijk: Net als het STAR-Programma voor Frankrijk heeft dit programma betrekking op Corsica en de overzeese departementen. De bijstand bedraagt in totaal 15 miljoen ecu (1987-1991). De voortgang van de gefinancierde projecten is onregelmatig en hangt af van de maturiteit van de projecten en van het feit of in de door VALOREN bestreken gebieden reeds steunregelingen bestonden. De installatie van zonneboilers en de elektriciteitsopwekking met zonne-energie verlopen als gepland doch de investeringen in mini-waterkrachtcentrales en geothermische systemen hebben enige achterstand. Algemeen genomen vertegenwoordigden de door het EFRO aangegane betalingsverplichtingen eind 1988 18 % van de totale bijstand.

VALOREN-Ierland: Het programma is toegespitst op belangrijke investeringen in de exploitatie van de turfreserves, haalbaarheidsstudies en investeringen in verband met de bouw van een tiental mini-waterkrachtcentrales, een haalbaarheidsstudie voor de aanwijzing van terreinen voor de installatie van windgeneratoren en maatregelen ter bevordering van een beter gebruik van het energiepotentieel. De EFRO-bijstand bedraagt 25 miljoen ecu. Wat de uitvoering van het programma betreft, hebben de maatregelen in verband met de turfexploitatie momenteel een achterstand van 20 % opgelopen doch die zou eind 1989 moeten zijn ingehaald. Ook de bouw van mini- waterkrachtcentrales heeft vertraging als gevolg van de weigering van de verantwoordelijke instanties om een vergunning toe te kennen voor het gebruik van een aantal terreinen. De elektriciteitsmaatschappij staat op het punt de mogelijkheid te onderzoeken om hiervoor andere terreinen te gebruiken waardoor het project, indien zich geen andere belangrijke moeilijkheden meer voordoen, binnen de gestelde termijn zal kunnen worden uitgevoerd. De uitvoering van de andere maatregelen verloopt volgens plan.

VALOREN-Italië: Dit programma, dat betrekking heeft op alle regio's en zones van de Mezzogiorno, ontvangt voor 125 miljoen ecu EFRO-bijstand (1987-1991). Het VALOREN-Programma voor Italië waarborgt een daadwerkelijke cofinanciering van de door de regio's en de diverse promotoren (bedrijven, particuliere en openbare organisaties) geplande acties. Onder impuls van het Dipartimento per il Mezzogiorno, de voor de uitvoering van het programma verantwoordelijke instantie, en ingevolge de talrijke vergaderingen die in de loop van het jaar hebben plaatsgemaakt, zijn vanaf april 1988 belangrijke besluiten genomen waaronder de oprichting van werkgroepen en technische comités die ongeveer een vierde van de door de regio's ingediende

projecten hebben onderzocht en goedgekeurd. Dit programma betekende een belangrijke stimulans voor met name de investeringen (openbare en particuliere) op het gebied van de waterkracht-, zonne- en windenergie. Als gevolg van de zeer beperkte omvang van de bedrijven konden evenwel geen belangrijke projecten op het gebied van de energiebesparing worden overwogen. Het Comité van Toezicht is reeds voor de eerste keer bijeengekomen. In september is een eerste voorschot van de EFRO-bijstand uitbetaald en de aangegeven betalingsverplichtingen vertegenwoordigen ongeveer 9 % van de goedgekeurde toewijzing. Verwacht wordt dat het tempo van de betalingen in 1989 zal oplopen door het daadwerkelijk op gang komen van het programma.

VALOREN-Portugal: Het VALOREN-Programma voor Portugal heeft betrekking op het gehele Portugese grondgebied en de bijdrage van het EFRO voor de periode 1987-1991 bedraagt 65 miljoen ecu.

In 1988 zijn 101 projecten van de openbare sector en 20 projecten van de particuliere sector goedgekeurd.

De belangrijkste investeringen hebben betrekking op projecten op het gebied van vast stadsafval, de biomassa en mini-waterkrachtcentrales.

De voor het programma aangegeven betalingsverplichtingen bedragen 8,95 miljoen ecu. Na de toekenning van twee voorschotten van elk 40 % bedragen de EFRO-betalingen ten gunste van het programma in totaal 7,2 miljoen ecu.

Met de nationale regeling voor de toekenning van steun voor het rationeel energiegebruik (SIURE) is men pas op 27 maart 1988 gestopt. De particuliere sector kon bijgevolg niet van bij het begin bij het programma worden betrokken.

De vertraging bij de uitvoering van het programma is ook te wijten aan de achterstand die de gemeenten hebben opgelopen bij de opvoering op hun begroting van de middelen die nodig zijn voor het opstarten van de projecten.

Om deze achterstand goed te maken, zijn de Portugese autoriteiten van plan de uitvoering van de programma-activiteiten te bespoedigen.

VALOREN-Verenigd Koninkrijk: Het programma voor Noord-Ierland (de enige regio van het Verenigd Koninkrijk die hiervoor in aanmerking komt) ontvangt voor 8,04 miljoen ecu EFRO-bijstand. De in dit programma vervatte maatregelen hebben betrekking op studies en investeringen op het gebied van de opwekking van elektriciteit met waterkrachtcentrales en de windenergie, onderzoek naar de mogelijkheden van de biomassa als alternatieve energiebron, de turfwinning en -behandeling en maatregelen met het oog op een efficiënt gebruik van de energiebronnen. De belangrijkste investering die tot dusver in het kader van het programma is uitgevoerd, heeft betrekking op energiebesparende maatregelen. Daarnaast wordt ook bijzonder belang gehecht aan hernieuwbare en alternatieve energiebronnen, met name door middel van acties in verband met de installatie van windgeneratoren en van door waterkracht aangedreven generatoren op de stroom de Bann.

2.1.3 Voorbereiding van nieuwe initiatieven door de Commissie

Samenhang tussen de regionale ontwikkeling en het beleid inzake onderzoek en technologische ontwikkeling (STRIDE).

Op basis van de resultaten van de in 1986 gestarte studies⁹ naar de omvang en de regionale gevolgen van het beleid inzake onderzoek en technologische ontwikkeling, zijn in 1988 de werkzaamheden voortgezet ter voorbereiding van de start van een operationeel programma ter bevordering van de samenhang tussen de regionale ontwikkeling en de doelstellingen inzake onderzoek en technologische ontwikkeling. De Commissie zal in het kader van de tenuitvoerlegging van de nieuwe methode voor structurele steunmaatregelen van de Gemeenschap, die uit de hervorming van de Structuurfondsen is ontstaan, de mogelijkheid van een dergelijk initiatief onderzoeken.

Samenhang tussen regionale ontwikkeling en milieubeleid (ENVIREG).

Ten gevolge van de belangrijke wijzigingen die het resultaat zijn van de hervorming van de Structuurfondsen heeft de Commissie besloten een nieuw initiatief te nemen dat betrekking heeft op een programma ter bevordering van de regionale ontwikkeling middels maatregelen ter bescherming en verbetering van het milieu. Dit programma moet worden goedgekeurd na 1 januari 1989, datum van inwerkingtreding van de nieuwe verordeningen. In dit verband zijn in 1988 voorbereidende werkzaamheden verricht teneinde de resultaten van reeds uitgevoerde studies te beoordelen vanuit een gezichtshoek die in overeenstemming is met de beleidslijnen van de nieuwe verordeningen.

⁹ Voor meer bijzonderheden omtrent deze voorbereidende studies zie 13e Jaarverslag (punt 2.1.3.).

2.2 Nationale programma's van communautair belang (NPCB's)

Een nationaal programma van communautair belang bestaat uit een geheel van samenhangende meerjarenacties, die in overeenstemming zijn met het nationale beleid en bijdragen tot de verwezenlijking van communautaire doelstellingen en beleidsvormen. Een nationaal programma maakt het met name mogelijk om door het verminderen van de regionale verschillen een grotere convergentie van de economieën van de Lid-Staten te bevorderen. De aanwijzingen in de regionale ontwikkelingsprogramma's worden in de nationale programma's in uitvoerbare projecten omgezet. Een nationaal programma kan betrekking hebben op een deel van een regio of op een of meerdere regio's in een of meer Lid-Staten. Deze regio's en zones zijn beperkt tot de door de Lid-Staten ter uitvoering van hun regelingen voor de toekenning van steun met regionale strekking vastgestelde zones.

De NPCB's kenden in 1988 een sterke vooruitgang, zowel wat de besluiten als de betalingsverplichtingen betreft.

2.2.1 In 1988 goedgekeurde NPCB's

België

De Commissie heeft in 1988 het NPCB Turnhout voor de regio Vlaanderen goedgekeurd. De EFRO-bijdrage voor de uitvoering van dit programma bedraagt 10,4 miljoen ecu voor de periode 1988-1991.

Doel van dit programma is de verbetering van het welvaartsniveau van de regio middels maatregelen ter bevordering van het eigen ontwikkelingspotentieel, met name op het gebied van het midden- en kleinbedrijf en het toerisme. Het programma omvat ook maatregelen ter uitbreiding en verbetering van de ontwikkeling van het economisch milieu, met name door de uitbreiding van de economische infrastructuur. Deze maatregelen zouden het creëren van een groot aantal arbeidsplaatsen mogelijk moeten maken.

Denemarken

De vier NPCB's die in 1988 zijn goedgekeurd hebben tot doel nieuwe technologieën in de ondernemingen te introduceren.

- Programma ter bevordering van de technologische, economische en industriële ontwikkeling in een gedeelte van het departement Arhus. Het programma heeft betrekking op de periode 1988-1991 en de EFRO-bijdrage belooft 3,38 miljoen ecu;
- Programma voor de economische ontwikkeling van ontwikkelingsgebieden in een gedeelte van het departement Viborg (1989-1992); de bijstand van het EFRO bedraagt 5,63 miljoen ecu;
- Programma Borntek dat tot doel heeft kennis en uitrusting te verstrekken in het departement Bornholm om het gebruik van nieuwe technologieën in het midden- en kleinbedrijf te doen toenemen. Het programma loopt van 1988 tot 1992 en de EFRO-bijstand bedraagt 2,53 miljoen ecu;
- Programma ter ondersteuning van de omschakeling van bedrijven middels de verspreiding van kennis over nieuwe technologieën met het oog op de versterking van hun produktiesysteem. Hierbij moet ervoor worden gezorgd dat deze ondernemingen worden geadviseerd en begeleid. Het programma heeft betrekking op een deel van het departement Sonderjylland en loopt van 1987 tot 1991. De EFRO-steun bedraagt 5,58 miljoen ecu.

Al deze programma's hebben in hoofdzaak tot doel het concurrentievermogen van de ondernemingen te vergroten. Zij bestaan uit een geheel van maatregelen die infrastructuurprojecten combineren met belangrijke projecten voor de bevordering van het eigen ontwikkelingspotentieel. Voor de vier bovenvermelde programma's kunnen deze maatregelen als volgt worden samengevat:

1. renovatie van het industrieel milieu door gebruikmaking van nieuwe technologieën, met name informatietechnologieën;
2. voorlichtingscampagne over informatica en andere nieuwe technologieën;
3. verstrekken van advies op het gebied van de ontwikkeling van ondernemingen;
4. uitwerken van strategieën voor produktontwikkeling;
5. commercialisering van produkten en opsporen van nieuwe afzetgebieden.

Duitsland

De Commissie heeft in 1988 de eerste vijf NPCB's voor regio's van de Bondsrepubliek Duitsland goedgekeurd. Zij hebben betrekking op de periode 1988-1991. De NPCB's Nedersaksen (EFRO-bijstand:

50,146 miljoen ecu) en Sleeswijk-Holstein (EFRO-bijstand : 53,836 miljoen ecu) zijn in juli 1988 goedgekeurd en die van Oost-Beieren (EFRO-bijstand: 42,404 miljoen ecu); Noord-Beieren (EFRO-bijstand: 34,695 miljoen ecu) en Rijnland-Pfalz (EFRO-bijstand: 34,719 miljoen ecu) in december 1988. De EFRO-bijstand voor deze programma's bedraagt in totaal 58,474 miljoen ecu voor 1988. Voor de gehele periode bedraagt de EFRO-bijstand 215,8 miljoen ecu.

Het regionaal beleid van de Bondsrepubliek Duitsland is duidelijk omschreven in het "Rahmenplan der Gemeinschaftsaufgabe Verbesserung der regionalen Wirtschaftsstruktur" (nationaal kaderplan) en heeft eerder betrekking op het wegwerken van de verschillen binnen elke regio dan tussen de regio's onderling. De belangrijkste doelstellingen zijn de strijd tegen de werkloosheid, de heroriëntatie van de traditionele industrieën met afnemende activiteit, de diversificering van de activiteiten alsmede de bevordering van de dienstensector, met name het toerisme. De vijf programma's die door de Commissie in aanmerking zijn genomen passen in dit kader. De programma-activiteiten hebben met name betrekking op investeringen in de productieve sector, infrastructuurvoorzieningen die rechtstreeks verband houden met deze sector en met het toerisme en maatregelen voor een betere benutting van het eigen ontwikkelingspotentieel.

Griekenland

De Commissie heeft op 30 november 1988 haar goedkeuring gehecht aan twee nationale programma's van communautair belang voor de nomoi Chios en Fokidas waarvoor de bijdrage van de Gemeenschap respectievelijk 3,65 miljard DR (21,858 miljoen ecu) en 4,075 miljard DR (24,414 miljoen ecu) bedraagt.

De nomos Chios, die ten gevolge van zijn insulaire positie en ernstige demografische problemen met specifieke problemen te kampen heeft, beschikt over ontwikkelingsmogelijkheden (met name in de toeristische en ambachtelijke sector) die het nationaal programma van communautair belang optimaal wil benutten middels een beter gebruik van het productiepotentieel en de lokale hulpbronnen en ook middels de verbetering van de infrastructuurvoorzieningen (die een onmisbare voorwaarde zijn om het eiland uit zijn isolement te halen) en het aantrekken van nieuwe productieve investeringen.

De investeringen in het kader van het NPCB Chios hebben met name betrekking op de verbetering van de verkeersinfrastructuur (vliegveld en haven van Chios) en waterbouwkundige werken (waterleiding en riolering), maatregelen ten gunste van lokale KMO's en maatregelen ter bevordering van de toeristische ontwikkeling (infrastructuur, stimulering en productieve investeringen).

De nomos Fokidas is een van de meest achtergebleven gebieden van Griekenland. De bergdorpen hebben met een ernstig ontvolkingsprobleem te kampen als gevolg van het ontbreken van basisinfrastructuurvoorzieningen en de geringe ontwikkelingsmogelijkheden van het bergmassief van de nomos. Bovendien worden de mogelijkheden van de secundaire en de tertiaire (toerisme) sector slecht benut.

Het NPCB Fokidas moet deze regio nieuw leven inblazen door de financiering van infrastructuurvoorzieningen (vooral wegen en waterleiding) om de bergdorpen te ontsluiten. Daarnaast moeten ook de mogelijkheden van de regio worden benut door cofinanciering van productieve investeringen en ondersteuning van lokale KMO's door de terbeschikkingstelling van diensten.

Spanje

De Commissie heeft op 30 november 1988 voor 492,85 miljoen ecu bijstand goedgekeurd voor een nationaal programma van communautair belang (NPCB) : autosnelwegen in Spanje.

Bij de opstelling van dit NPCB, dat speciaal betrekking heeft op de aanleg van autosnelwegen, is rekening gehouden met de ernst van het tekort aan infrastructuurvoorzieningen in Spanje, het duidelijke effect van wegen als structurend element van het grondgebied, de grote omvang van de investeringen voor het nationale wegenplan en het urgente karakter van het programma.

Bij de vaststelling van de uitvoeringstermijn (1988-1992) van het NPCB is rekening gehouden met het feit dat het programma samenvalt met de afsluiting van het nationale wegenplan. Er is evenwel een achterstand van één jaar als gevolg van technische problemen bij de uitvoering van bepaalde werken.

Het programma heeft betrekking op de staatswegen van algemeen belang, d.w.z. de wegen waarvoor de centrale administratie verantwoordelijk is, omdat die wegen beter passen in het kader van de strategie voor de totstandbrenging van de Europese interne markt en de integratie van de perifere regio's in de EEG. De uitgekozen wegen mogen als autosnelwegen worden beschouwd. In de wet van 1988 worden zij omschreven als wegen met gescheiden rijbanen met twee rijstroken in elke richting doch zonder volledige beperking van de toegang vanaf de aangrenzende eigendom.

Met het NPCB is een investering van in totaal 980,4 miljoen ecu.

De in aanmerking genomen infrastructuurvoorzieningen zijn :

- De autosnelweg Saragossa-Madrid-Sevilla die deel uitmaakt van de Europese as Narbonne-Barcelona-Madrid-Sevilla en het zuidwesten en het noordoosten van Spanje met elkaar verbindt en via het zuidoosten van Frankrijk naar het centrum van Europa loopt. De regio's die hierbij

betrokken zijn, zijn Andaloezië, Castilla-La Mancha, Castilla- León, Aragon en een gedeelte van Madrid dat is uitgesloten omdat het geen zone is die voor EFRO-steun in aanmerking komt;

- de autosnelweg Burgos-Madrid die deel uitmaakt van de Spaanse strategische noord- zuid-verbinding, namelijk Irun-Burgos-Madrid-Sevilla en die ook één van de Europese prioriteiten is.
- de autosnelweg Burgos-Tordesillas, het Spaanse deel van de Europese as Lissabon- Burgos-Irun, die het sluitstuk vormt van de belangrijkste verbindingen binnen Castilla- León en de as Irun-Burgos tot Tordesillas doortrekt.

Italië

De Commissie heeft in 1988 drie NPCB's goedgekeurd voor de regio's Abruzzes (1988- 1993), Sardinië (1988-1992) en Toscana (Arcipelago Toscano - 1988-1991). De hoofddoelstellingen van deze NPCB's hebben betrekking op het toerisme, de modernisering en ontwikkeling van KMO's en ambachtelijke bedrijven, het milieu en de infrastructuurvoorzieningen.

- Toerisme

De voorgenomen maatregelen hebben tot doel vooral in de interne zones de toeristische vraag te stimuleren. In dit verband zullen de toeristische en culturele rijkdommen worden gevaloriseerd met het oog op de totstandbrenging van toeristische routes, de bouw of vernieuwing van hotels, campings en vakantie dorpen.

Het programma voorziet ook in de uitbreiding van havens en jachthavens van toeristisch belang alsmede in de bouw en verbetering van skiliften.

- Industrie en ambachten

De maatregelen hebben betrekking op de inrichting van ambachtelijke en industriële zones bestemd voor de vestiging van ambachtelijke bedrijven en KMO's.

Andere maatregelen hebben betrekking op de oprichting van dienstencentra voor de overdracht van technologie en op de cofinanciering van steunmaatregelen, met name ten gunste van de ambachtelijke sector. Deze maatregel behelst ook de modernisering van een aantal van die zones middels de totstandbrenging van de structuren die beter aan de eisen van innoverende bedrijven zijn aangepast.

- Milieu

In de betrokken regio's wordt gestreefd naar sanering van de natuurlijke hulpbronnen en naar het beheer en de bescherming van het milieu. Er wordt een nauwer verband gelegd tussen de maatregelen in de milieusector en de benutting van het toeristisch potentieel. Er wordt dan ook niet alleen gestreefd naar de instandhouding van het milieu maar de natuurlijke hulpbronnen moeten een echte rol van produktiefactor gaan vervullen.

- Infrastructuur

De regio's zijn van plan de infrastructuursystemen in de bij de productieve investeringen betrokken zones te verbeteren ten einde de uitvoering en het gebruik daarvan te vergemakkelijken. Daartoe zal steun worden verleend voor de verbetering van het secundaire wegennet, aquaducten, riolering en afvalwaterzuiveringsinstallaties.

Het EFRO neemt ook deel in de financiering van belangrijke werken om de bodemdegradatie te beperken, met name op hellingen, en om de bescherming tegen erosie te verbeteren.

Nederland

De Commissie heeft in 1988 drie NPCB's voor Nederland goedgekeurd ten behoeve van de regio's Twente-Helmond, oostelijk Zuid-Limburg en Noord-Friesland.

De EFRO-bijdrage voor het programma Twente-Helmond, dat de periode juli 1988- juli 1991 bestrijkt, belooft 4,3 miljoen ecu. Met dit programma wil men de economische ontwikkeling in deze twee regio's, die sterk zijn getroffen door de achteruitgang in de textielindustrie, nieuw leven inblazen. Het grootste gedeelte van de voorgenomen maatregelen heeft betrekking op een betere benutting van het eigen ontwikkelingspotentieel van de regio. Wat de overige maatregelen betreft, wordt prioriteit gegeven aan de renovatie en herinrichting van afgedankte industriële gebouwen om daarin KMO's onder te brengen.

Het NPCB oostelijk Zuid-Limburg heeft betrekking op de periode 1988- 1991. Voor de uitvoering van dit programma is 7,1 miljoen ecu EFRO-steun uitgetrokken. Doel van dit programma is de diversifiëring van de economische structuur van het gebied met het oog op het creëren van nieuwe werkgelegenheid. De voorgenomen maatregelen zouden bijgevolg moeten bijdragen tot een verbetering van de weinig bevredigende werkgelegenheidssituatie in het gebied, met name door het wegwerken van problemen die verband houden met de perifere ligging. Het programma omvat vooral stimuleringsmaatregelen ten behoeve van een aantal sectoren

met goede ontwikkelingsperspectieven zoals het toerisme, de vervoers- en telematicasector en het midden- en kleinbedrijf.

Tenslotte heeft de Commissie voor de regio Noord-Friesland een NPCB goedgekeurd waarvoor 18,7 miljoen ecu EFRO-steun wordt toegekend. Dit programma heeft betrekking op de periode 1988-1992 en beoogt de versterking van de economische structuur van Noord-Friesland, met name door de totstandbrenging van de noodzakelijke basisinfrastructuur. Prioriteit wordt verleend aan maatregelen ter stimulering en ontwikkeling van KMO's om de concurrentiepositie van de bedrijven te verbeteren.

Portugal

COFINANCIERING VAN DE STEUNREGELING

De Commissie heeft op 18 januari 1988 haar goedkeuring gehecht aan de toekenning van een bedrag van 237,9 miljoen ecu uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling ten behoeve van een nationaal programma van communautair belang voor de periode 1988-1991, waarmee de steunregeling met regionale strekking voor Portugal zal worden gefinancierd.

Doel van dit programma is bij te dragen tot de economische ontwikkeling van Portugal en tot de vermindering van de regionale verschillen in dit land. De steunregeling heeft betrekking op investeringen in de industrie (SIBR) en het toerisme (SIFIT) en voorziet ook in de ontwikkeling van een aantal diensten die de oprichting en modernisering van bedrijven mogelijk maken (SIPE).

Deze steunregeling is zo opgezet dat zij de toegang van KMO's tot de bijstand vergemakkelijkt en het creëren van duurzame werkgelegenheid bevordert. Zij geldt voor het gehele grondgebied doch de hoogte van de steun is afhankelijk van de plaats waar de investeringen zijn gesitueerd : regio's met de laagste sociaal-economische ontwikkeling ontvangen de meeste bijstand.

Op 19 december 1988 is een wijzigingsbesluit goedgekeurd om de SIBR in overeenstemming te brengen met de nieuwe steunregeling voor de industrie, de SINPEDIP. De totale bijstand van de Gemeenschap is daarop verhoogd met 14,8 miljoen ecu om het toeristisch imago van Portugal in het buitenland te verbeteren. Deze maatregel sluit aan op de SIFIT-regeling. Deze steunregelingen hebben tot dusver een zeer groot succes. PEDIP

De Raad heeft op 24 juni 1988 een programma goedgekeurd dat erop gericht is om de industrie in Portugal te moderniseren en het concurrentievermogen ervan met het oog op de gemeenschappelijke Europese markt te versterken (PEDIP). De bedoeling van dit programma is voornamelijk het volgende:

- versterking van de infrastructuur die aan de industrie ten grondslag ligt;
- het waarborgen van een betere beroepsopleiding;
- de financiering van productieve investeringen;
- een verhoging van de produktiviteit en de kwaliteit van de industriële productie.

De EFRO-steun die vooral voor de eerste doelstelling gegeven wordt, bedraagt ongeveer 323 miljoen ecu voor een periode van vijf jaar; anderzijds is een bedrag van 26,5 miljoen ecu aan aanvullende begrotingsmiddelen voor dit PEDIP-Programma uitgetrokken.

Verenigd Koninkrijk

1. NPCB Strathclyde (Schotland)

Het NPCB Strathclyde is de belangrijkste component van een geïntegreerd ontwikkelingsprogramma in dit gebied van Schotland. De EFRO-bijdrage voor de uitvoering van het programma bedraagt 347 miljoen ecu voor de periode 1988-1992.

Het programma heeft tot doel een gezonde basis te leggen voor een autonome economische ontwikkeling op lange termijn. De strategische doelstellingen van het programma zijn :

- bevordering van de oprichting en uitbreiding van plaatselijke bedrijven, met name KMO's in de sectoren die goede ontwikkelingsperspectieven bieden;
- ondersteuning van de plaatselijke industrie bij het gebruik van nieuwe technologieën, met name door de totstandbrenging van betere contacten met de O & O-instellingen van de regio;
- ontwikkeling van een gezonde en dynamische toeristische industrie, zowel in de stedelijke als de rurale gebieden van de regio;
- verbetering van de communicatiemiddelen om de lokale industrie te helpen inspelen op de eisen en voordelen van de interne markt;
- verbetering van het imago van de regio om investeerders aan te trekken.

Verwacht wordt dat dit programma zal bijdragen tot het creëren van ruim 25.000 nieuwe arbeidsplaatsen.

2. NPCB Dyfed, Gwynedd, Powys (Wales)

Deze drie graafschappen hebben de kleinste bevolkingsdichtheid van Engeland en Wales : hun oppervlakte beslaat bijna drie vierde van de totale oppervlakte van Wales terwijl zij nauwelijks een vierde van de totale bevolking tellen.

Het programma (dat deel uitmaakt van een geïntegreerd ontwikkelingsprogramma) omvat vijf doelstellingen :

- verbetering van het wegennet, het vervoer en de communicaties in de regio om de aan de perifere ligging verbonden nadelen te verhelpen;
- verbetering van de economische infrastructuur van de regio ter stimulering van de reeds bestaande ondernemingen en industrieën en van de ontwikkeling van de industrie en het toerisme waardoor de economische basis kan worden verbreed en de ontwikkeling van plaatselijke initiatieven kan worden aangemoedigd;
- ondersteuning en stimulering van nieuwe industriële initiatieven in de programmaregio;
- bevordering van een optimale ontwikkeling van het toerisme in deze regio;
- verbetering van de toestand van het milieu in de gebieden voor industriële en toeristische ontwikkeling ter versterking van hun economisch potentieel.

Volgens de ramingen zou dit programma direct of indirect kunnen bijdragen tot het creëren van 12.000 à 16.000 arbeidsplaatsen.

3. NPCB Bradford (Verenigd Koninkrijk)

Dit programma heeft betrekking op de periode 1988-1992 en vormt het hoofdbestanddeel van een door de Gemeenschap gesteund geïntegreerd ontwikkelingsprogramma voor Bradford. Doel hiervan is de versteviging van de basis voor economische ontwikkeling, de herstructurering van de lokale economie en de vermindering van de thans zeer hoge werkloosheid.

Er zijn vier actieprogramma's voorgesteld met de volgende doelstellingen :

- economische ontwikkeling: industrieterreinen, industriegebouwen, oprichting en ontwikkeling van bedrijven, toeristische ontwikkeling;
- infrastructuur: verbetering van het waterleiding- en rioolnet, van het waterafvoersysteem en van de elektriciteitsvoorziening;
- vervoersinfrastructuur: verbetering van het wegennet, toegangswegen naar industrieterreinen, spoorwegen;
- werkzaamheden ter verbetering van het milieu ten einde het imago van de stad aantrekkelijker te maken bij bezoekers en investeerders.

Dit programma zou kunnen bijdragen tot het creëren van circa 10.000 à 12.000 arbeidsplaatsen.

4. NPCB IJzer- en staalbekken van Yorkshire en Humberside (Engeland)

De Commissie heeft in december 1988 haar goedkeuring gehecht aan een nationaal programma van communautair belang voor het ijzer- en staalbekken van Yorkshire en Humberside. Voor de uitvoering van dit programma kent het EFRO tot 1991 156,6 miljoen ecu toe. Bij de goedkeuring van het programma zijn voor een eerste tranche van 7,9 miljoen ecu betalingsverplichtingen aangegaan.

Het programma bestrijkt een gebied van 1.175 km² met een bevolking van 1,45 miljoen inwoners. Dit gebied heeft te kampen met ernstige structurele problemen als gevolg van de te grote afhankelijkheid van de staal- en steenkoolindustrie en de zware industrie. Het werkloosheidspercentage ligt boven het nationale en regionale gemiddelde en vertoont een stijgende tendens met name voor de langdurige werkloosheid en de jeugdwerkloosheid. Bovendien bestaat er een dispariteit tussen de aangeboden arbeidsplaatsen en de bekwaamheden van de werklozen.

Het programma telt zes hoofddoelstellingen die zouden moeten beantwoorden aan de omvang van de problemen en aan de noodzaak om de economische structuur te verbeteren, met name middels een maximale benutting van het eigen ontwikkelingspotentieel. Het gaat met name om de volgende doelstellingen : (1) diversifiëring van de economie, (2) terbeschikkingstelling van ingerichte terreinen en industriegebouwen, (3) inrichting van opleidingsprogramma's om een gekwalificeerd en toereikend werknemersbestand uit te bouwen, (4) verbetering van het communicatienet, (5) verbetering van de situatie op milieugebied door de verbouwing of afbraak van afgedankte gebouwen en installaties, (6) ontwikkeling van de toeristische sector.

Voor de maatregelen in het kader van doelstelling (3) kent het Europees Sociaal Fonds circa 15 miljoen ecu toe terwijl het EFRO de maatregelen in verband met de vijf andere doelstellingen zal steunen. Doelstellingen (2) en (4) zullen naar verwachting ruim 75 % van de EFRO-bijstand opslorpen.

5. NPCB Schotse hooglanden en eilanden

De Commissie heeft een nationaal programma van communautair belang (NPCB) goedgekeurd dat door het Verenigd Koninkrijk is ingediend voor de Schotse hooglanden en de eilanden. De perifere regio in het noorden van Schotland heeft een oppervlakte van 38.700 km² en een bevolking van 368.000 inwoners, wat neerkomt op een bevolkingsdichtheid van 9,5 personen per km². De regio telt ruim 90 bewoonde eilanden (100.000 inwoners).

In het kader van het programma zal het EFRO in de periode 1988-1991 110 miljoen ecu bijdragen in de kosten van het programma terwijl de resterende middelen uit nationale bronnen zullen komen: verwacht wordt dat de particuliere sector 10 miljoen UKL zal bijdragen en de lokale en nationale overheidsinstanties de rest.

Het EFRO heeft reeds een eerste betalingsverplichting aangegaan voor een bedrag van 16,7 miljoen ecu.

Algemeen doel van het programma is de stimulering van de economische ontwikkeling van het gebied door de toekenning van steun voor de industrie en het toerisme, met name het midden- en kleinbedrijf, en de terbeschikkingstelling van voldoende infrastructuurvoorzieningen ter ondersteuning daarvan. Het programma heeft tot doel:

- de produktie en de werkgelegenheid te verhogen,
- de bevolking op de huidige plaats van vestiging te houden,
- de aan de perifere ligging verbonden moeilijkheden te verminderen,
- voldoende basisdiensten ter ondersteuning van de economische ontwikkeling te verschaffen,
- de mogelijkheden van de uitstekende en gevarieerde omgeving maximaal te benutten.

6. NPCB-Cornwall

De Commissie heeft haar goedkeuring gehecht aan de toekenning van een EFRO-subsidie van 23,6 miljoen ecu voor een nationaal programma van communautair belang (NPCB) voor het graafschap Cornwall.

Doel van dit NPCB is de regionale economische ontwikkeling en de daarmee gepaard gaande uitbreiding van de werkgelegenheid te bevorderen en de verschillen in inkomens en levensstandaard tussen Cornwall en de Europese Gemeenschap in haar geheel te verminderen. Het NPCB is opgesteld in het kader van het vijftienjarig structuurplan voor het graafschap Cornwall waarmee men in de "Assisted Areas" tot 8.500 nieuwe arbeidsplaatsen wil creëren. De sleutelementen van de strategie voor het economische herstel zijn de volgende.

- heractivering van de bestaande industriële basis door de uitbreiding van de bestaande industrieën, waaronder het toerisme, te vergemakkelijken,
- diversifiëring van de industriële structuren door het aantrekken van nieuwe bedrijven,
- verbetering van de kwaliteit van en verhoging van de normen voor nieuwe investeringen
- verbetering van de infrastructuurvoorzieningen, met name wegen, waterleiding en riolering.

7. NPCB-Plymouth

De Commissie heeft eind december een EFRO-subsidie van 22 miljoen ecu goedgekeurd voor een nationaal programma van communautair belang (NPCB) in Plymouth.

Dit programma behelst een geïntegreerd pakket van maatregelen om de problemen van het gebied op te lossen en de mogelijkheden daarvan tijdens de komende vier jaar op systematische wijze optimaal te benutten.

Met het programma wordt gestreefd naar een oplossing voor de problemen in verband met de economische structuur en de geïsoleerde ligging die de ontwikkeling van het gebied hebben afgeremd. Er zal nieuwe werkgelegenheid worden gecreëerd als compensatie voor de verwachte daling van het aantal arbeidsplaatsen op de scheepswerven van Devonpoort als gevolg van de sterke achteruitgang van de vraag in die sector. Het programma zal bovendien steunen op de sterkte van de geschoolde en ijverige beroepsbevolking en het enorme toeristisch potentieel van een gebied met bezienswaardigheden in de steden, een rijk historisch verleden en een achterland met een uitzonderlijke natuurschoonheid.

Steunend op de analyse van de zwakheden en mogelijkheden van de economie van het gebied zijn de volgende beleidsdoelstellingen geformuleerd:

- diversifiëring van de economische basis van het gebied en van de werkgelegenheidsstructuur om de afhankelijkheid van het gebied van de sector scheepsreparatie te verminderen,
- integratie van de activiteiten binnen het gebied en in de nationale en communautaire activiteiten door een verbetering van de verkeers- en communicatievoorzieningen,
- aanwending van de mogelijkheden van het gebied tot economisch herstel door benutting van zijn natuurlijk, historisch en economisch potentieel.

Tabel 3. Overzicht van de financiering van in 1988 goedgekeurde NPCB'S

Lid-Staat	Totale kosten prog. (Mln. Ecu)	Totale bijdrage EFRO (Mln Ecu)	Indicatieve verdeling in %		
			Infrastructuur	Productieve investeringen	Eigen Potentieel
Belgique	28,9	10,3	92,0	-	8,0
Danemark	34,3	17,1	-	-	100
Deutschland	1207,3	215,8	50,5	47,6	1,9
Ellas	84,5	46,3	83,5	10,0	6,5
España	980,4	493,1	100,0	-	-
France	-	-	-	-	-
Ireland	-	-	-	-	-
Italia	2236,7	684,7	78,5	11,0	10,5
Luxembourg	-	-	-	-	-
Nederland	100,9	30,1	79,0	-	21,0
Portugal	1,093	296,0	14,0	79,0	6,8
United King.	1787,6	879,5	89,8	4,6	5,6
EUR 12	6461,3	2672,9			

2.2.2 Voortgang van de NPCB's waartoe vóór 1988 werd besloten

De meeste Lid-Staten zijn in 1989 begonnen met de follow-up van de programma's, d.w.z. het volgen van de uitvoering van de programma's en van de werkzaamheden die in het kader daarvan worden verricht; een en ander geschiedt binnen de stuurgroepen die voor elk programma worden opgericht.

De stuurgroepen maken het mogelijk een balans op te maken van de verwezenlijkingen en eventuele problemen betreffende de uitvoering in de praktijk of de aanpassing van bepaalde maatregelen te bespreken. De vergaderingen, waaraan wordt deelgenomen door de Commissie, vinden plaats volgens een aan de specifieke eisen van elk programma aangepast tempo. Er worden twee vergaderingen per jaar gehouden die worden georganiseerd op initiatief van de vertegenwoordiger van het gebied waarop het programma betrekking heeft. Aan de vergaderingen wordt deelgenomen door de Centrale Dienst voor Ruimtelijke Ordening van de Lid-Staat, de regionale autoriteiten en vertegenwoordigers van de ter zake bevoegde diensten van de Commissie.

Spanje

Het NPCB Asturias heeft betrekking op de periode 1987-1991 en is door de Commissie op 22 oktober 1987 goedgekeurd. Voor dit programma is tot dusver een bedrag van 23,2 miljoen ecu vastgelegd en voor 11 miljoen ecu EFRO-steun uitbetaald. Deze betalingen komen overeen met de twee eerste voorschotten van de eerste annuïteit en het voorschot van de tweede annuïteit.

De uitvoering van het programma verloopt bevredigend met uitzondering van de maatregel betreffende de sanering van de stroombekkens. Wat deze maatregel betreft, moet de inbreng van het Ministerie van Openbare Werken nog worden bepaald.

Frankrijk

In 1986 en 1987 waren reeds een reeks NPCB's goedgekeurd. Een aantal daarvan passen in het kader van het GOP, namelijk de NPCB's voor Centraal-Bretagne, Limousin, Auvergne, het eiland Réunion, Oost-Tarn en Zuid-Aveyron, Ariège en Nord/Pas-de-Calais; andere programma's daarentegen maken deel uit van GMP's, namelijk die met betrekking tot Aquitaine, Midi-Pyrénées, Languedoc-Roussillon, Corsica en Ardèche waarvoor het EFRO steun verleent.

Diverse andere programma's worden uitsluitend met EFRO-bijstand uitgevoerd, namelijk de NPCB's voor Charente-Maritime, Lozère, het bekken van Decazeville en Lotharingen. De uitvoering van deze programma's verloopt vrij bevredigend hoewel er enige moeilijkheden zijn bij het opstarten daarvan.

Nu reeds kan men in de door deze programma's bestreken gebieden de gunstige gevolgen daarvan merken, dank zij de verwezenlijkingen op het gebied van de ontsluiting, de ondersteuning en ontwikkeling van bestaande ondernemingen en het toerisme.

Ook op het gebied van de publiciteit voor de programma's zijn er vorderingen gemaakt : opstelling van borden waarop de inhoud van de programma's aan de belanghebbenden wordt kenbaar gemaakt, artikelen in de regionale pers, uiteenzettingen, enz.

Bovendien is er een afdoende regeling getroffen om een aangepaste publiciteit (borden, affiches) door de opdrachtgevers van de betrokken projecten te garanderen.

Het grootste gedeelte van de EFRO-kredieten voor deze programma's is in het kader van de tranche 1988 vastgelegd.

Verenigd Koninkrijk

De uitvoering van de voor 1988 goedgekeurde NPCB's voor het Verenigd Koninkrijk verloopt bevredigend. De betrokken nationale en plaatselijke overheden hebben in het kader van de coördinatiecomités hun ervaring met de uitvoering van de programma's kunnen verrijken. Er valt evenwel enige vertraging te noteren bij de budgettaire afwikkeling en uitvoering van een aantal programma's. De verantwoordelijke autoriteiten en de Commissie volgen deze gevallen met zeer veel aandacht.

Het NPCB-artikel 15 voor Noord-Ierland, dat een vrij langzame start heeft gekend, zou tegen het eind van het jaar moeten zijn uitgevoerd. Volgens de betrokken autoriteiten heeft het programma een zeer grote bijdrage geleverd tot de ontwikkeling van het midden- en kleinbedrijf in Noord-Ierland.

2.3 Deelname van het EFRO aan geïntegreerde ontwikkelingsmaatregelen

Artikel 34 van de EFRO-verordening bepaalt dat voor financiering door het EFRO in aanmerking komende acties die deel uitmaken van een geïntegreerde aanpak inzake ontwikkeling, bij voorbeeld in de vorm van geïntegreerde projecten of programma's, voorrang kunnen genieten bij het beheer van de middelen van het Fonds.

Het EFRO neemt dan ook via de NPCB's deel aan de financiering van geïntegreerde ontwikkelingsprogramma's (GOP's) en GMP's. Laatstgenoemde programma's zijn ingesteld bij Verordening (EEG) nr. 2088/85 van de Raad.

2.3.1 Follow-up van de in uitvoering zijnde geïntegreerde ontwikkelingsprogramma's

Frankrijk

Het GOP Réunion, ten aanzien waarvan de Commissie in december 1987 een besluit heeft genomen, draait thans op normale snelheid, met name wat de componenten landbouw en opleiding betreft. Er is evenwel een belangrijke achterstand bij het opstarten van de actie betreffende het afleiden van water naar het westen van het eiland, het sluitstuk van de EFRO-component van het GOP. De bij het opstarten van dit project ondervonden moeilijkheden houden verband met het feit dat bij de Raad van State een "procédure de déclaration d'utilité publique" moet worden ingeleid, waardoor pas in juli 1989 met de werkzaamheden zal kunnen worden begonnen.

Italië

De investeringen waarvoor in het kader van het geïntegreerde programma voor Napels EFRO-steun is toegekend, bedroegen eind 1988 6.250 miljoen ecu. De bijstand bedraagt in totaal 1.720 miljoen ecu.

In 1988 is besloten tot de uitvoering van elf nieuwe projecten waarmee een steunbedrag van ongeveer 203 miljoen ecu is gemoeid. In een aantal gevallen wordt deze steun gebruikt ter completering van de financiering van projecten, in andere gevallen ter aanvulling van middelen die beschikbaar zijn voor de uitvoering van basisinfrastructuur, met name die welke tot stand wordt gebracht in het kader van wet 219/81 betreffende de wederopbouw na aardbevingen.

De belangrijkste problemen die men middels de in 1988 gefinancierde projecten tracht op te lossen hebben betrekking op het vervoer, het milieu en het onderzoek.

- Vervoer : financiering van een ander gedeelte van het stedelijk verbodingsnet; werkzaamheden ter verbetering van de doorstroming van het wegverkeer.
- Milieu : belangrijke werken ter verbetering van het rioolnet van het gebied Posillipo; verbetering van de waterafvoervoorzieningen in het gebied van Capodimonte en van Pianura.
- Onderzoek : toerusting van de farmaceutische faculteit; herstructurering van het Onderzoekscentrum voor Mariene Biologie A. Dohrn.

Portugal

De Commissie heeft op 27 juli 1988 een nationaal programma van communautair belang goedgekeurd voor Norte Alentejano; de steun van de Gemeenschap voor dit programma bedraagt 44 miljoen ecu voor een periode van vijf jaar.

Dit NPCB, dat hoofdzakelijk betrekking heeft op de ontwikkeling van het toerisme, het industrieel potentieel, de productieve infrastructuur en de bescherming van het milieu, past in het kader van een ruimer GOP dat op 7 november 1988 door de Commissie is goedgekeurd.

Norte Alentejano is één van de minst ontwikkelde gebieden van Portugal met een BBP per inwoner dat maar 82 % bedraagt van het nationale gemiddelde. Doel van het programma is de bevordering van de sociaal-economische ontwikkeling van de regio middels de totstandbrenging van een net van toeristische plaatsen die als stimulans kunnen fungeren voor de overige sectoren van de economie.

2.3.2 Geïntegreerde mediterrane programma's (GMP's)

De GMP's zijn meerjarenprogramma's die met name betrekking hebben op investeringen in de productieve sector, de totstandbrenging van infrastructuurvoorzieningen en de optimale benutting van het menselijk potentieel. Zij hebben betrekking op diverse sectoren van de economische bedrijvigheid : landbouw, visserij, energievoorziening, ambacht, industrie, bouwnijverheid en publieke werken, dienstverlening, inclusief het toerisme. De bij een verordening van de Raad van 1985 geïntroduceerde GMP's hebben hoofdzakelijk betrekking op de drie volgende landen :

Griekenland

In 1988 hebben alle Griekse GMP's hun normale uitvoeringstempo bereikt. Per 31 december 1988 had de Commissie voor de EFRO-component van de Griekse GMP's een bedrag van 244,3 miljoen ecu uitgetrokken en de betalingen bedroegen op dat moment 153 miljoen ecu.

Hoewel het nog te vroeg is om een eerste balans op te maken van de uitvoering van de Griekse GMP's, kan reeds worden gesteld dat de graad van uitvoering voor de GMP's Macedonië-Thracië, Griekenland, Centrum-oost en Pelopponesus-West-Griekenland doorgaans hoger ligt dan die voor de andere Griekse GMP's.

Ook mag worden gesteld dat de op lokaal en regionaal niveau door de prefecturen beheerde maatregelen doorgaans verder zijn gevorderd dan de maatregelen beheerd door de centrale diensten in Athene, althans wat de door het EFRO medegefinancierde acties betreft.

Wat het GMP Kreta betreft, is de Commissie overgegaan tot de verdeling van de kredieten voor de periode 1988-1992 en heeft zij ook de toewijzing licht verhoogd, dit in het kader van de verdeling van het bedrag dat nog aan Griekenland moet worden toegewezen ter uitvoering van de voorschriften van Verordening nr. 2088/85 betreffende de GMP's waarin de totale toewijzing van de Gemeenschap voor Griekenland op 2.000 miljoen ecu wordt vastgesteld.

Italië

De Commissie heeft in 1988 de GMP's goedgekeurd voor de volgende regio's van de Mezzogiorno : Nulise, Abruzzes, Basilicata, Sardinië, Lazio, Calabrië, Campanië, Apulië en Sicilië.

De totale kostprijs van de GMP's bedraagt circa 1.400 miljoen ecu, de bijdrage van de Gemeenschap 632 miljoen ecu en die van het EFRO (NPCB) 275 miljoen ecu.

De EFRO-bijstand heeft betrekking op de sectoren industrie, ambacht en diensten. De steunverlening voor laatstgenoemde sector omvat maatregelen die deel uitmaken van financieringsactiviteiten (risicodragend kapitaal, garantiefondsen en leasing). Daarnaast financiert het EFRO de bouw en inrichting van zones voor de vestiging van ambachtelijke bedrijven en geavanceerde diensten ten behoeve van KMO's.

Frankrijk

Het EFRO verleent steun ten behoeve van een aantal GMP's die in 1987 zijn goedgekeurd. Het gaat hierbij om de volgende regio's :

- Aquitaine, Midi-Pyrénées, Languedoc-Roussillon
- Corsica, Ardèche.

De uitvoering van deze GMP's is in 1988 in bevredigende omstandigheden verlopen.

2.4 Specifieke communautaire acties

De algemene achtergrond van de specifieke communautaire acties is in het 13e Jaarverslag toegelicht. Deze maatregelen, met een gedeelte waarvan in 1980 een begin is gemaakt, vormen namelijk de eerste programma's die door het Regionaal Fonds zijn gefinancierd. In 1988 is men op dit gebied zeer actief geweest aangezien de meeste programma's eind 1989 aflopen. De situatie in 1988 mag over het algemeen bevredigend worden genoemd en met de meeste programma's zijn goede vorderingen gemaakt.

2.4.1 In 1988 goedgekeurde speciale programma's

Specifieke actie voor de ijzer- en staalgebieden

De Commissie heeft voor drie speciale meerjarige programma's de toekenning goedgekeurd van aanvullende steun uit hoofde van de specifieke communautaire acties voor regionale ontwikkeling die in uitvoering zijn in de regio's die het sterkst zijn getroffen door de herstructurering van de ijzer- en staalindustrie. Deze steun, berekend op basis van de definitieve nettovermindering van de productiecapaciteit als gevolg van de door de Commissie goedgekeurde herstructureringsprogramma's, heeft betrekking op : de regio Nord-Pas-de-Calais (Frankrijk) voor een bedrag van 2 miljoen ecu (oorspronkelijke bijstand : 21 miljoen ecu) bestemd voor de sanering van vervallen industrieterreinen in het departement Nord; de drie Nederlandse regio's, IJmond, Alkmaar en omstreken alsmede Kop van Noord-Holland voor een bedrag van 3 miljoen ecu (oorspronkelijke bijstand : 5 miljoen ecu) bestemd voor reeds bestaande maatregelen met betrekking tot de sanering van vervallen terreinen en diverse maatregelen ten behoeve van het midden- en kleinbedrijf.

De Commissie heeft ook haar goedkeuring gehecht aan twee laatste speciale programma's betreffende de Italiaanse ijzer- en staalgebieden voor de provincies Napels (bijstand 13,92 miljoen ecu) en Taranto (14,62 miljoen ecu). Deze twee programma's, die door de Italiaanse autoriteiten zijn ingediend op basis van een door de Commissie in mei 1987 genomen besluit, hebben hoofdzakelijk betrekking op de financiering van steun voor investeringen in KMO's (verantwoordelijke beheersinstantie : Agenzia per la Promozione dello Sviluppo del Mezzogiorno) en op de bouw van arbeiderswoningen (verantwoordelijke instanties : regio Campanië en Apulië). Deze programma's lopen tot 1989.

Specifieke actie voor de scheepsbouwgebieden

De Commissie heeft drie speciale programma's goedgekeurd voor Italië ten gunste van de provincie Palermo (2,05 miljoen ecu), de zone Trieste-Gorizia (4,13 miljoen ecu) en een deel van de provincie Genua (5,82 miljoen ecu). Ongeveer 30 % van de bijstand is bestemd voor de sanering van vervallen terreinen, 25 % voor steun aan investeringen in KMO's, terwijl het grootste gedeelte van de steun is bestemd voor dienstverlening, gemeenschappelijke diensten en stimulering van innovatie ten behoeve van KMO's. Deze programma's lopen tot 1991.

Tabel 4. Vastgelegde middelen en betalingen 1981-1988

(Mio Ecu)

Lid-Staat	Speciale programma's	Totale steun	Vastgelegde middelen			Betalingen			Saldo	Vastg./tot.steun %	Bet./vastg. %
			1981-1987	1988	Totaal	1981-1987	1988	Totaal			
B	Staal	34,000	12,198	-	12,198	7,710	-	7,710	4,488	35,88	63,21
B	Text. Aalst	5,600	1,951	1,192	3,144	1,213	0,831	2,045	1,099	56,14	65,03
B	Text. Mouscron	2,400	0,027	1,180	1,207	-	0,821	0,821	0,386	50,31	68,03
D	Scheepsb. Bremen	8,000	1,637	2,837	4,474	-	3,094	3,094	1,380	55,92	69,14
D	Scheepsb. Schleswig	3,000	1,470	0,759	2,230	0,712	1,214	1,926	0,304	74,33	86,38
D	Vis. Bremerhaven	4,100	0,592	1,807	2,399	-	2,039	2,039	0,360	58,50	85,00
D	Visserij Cuxhaven	4,900	1,747	-	1,747	-	1,048	1,048	0,699	35,64	60,00
D	Sta. Bayern	1,276	1,155	-	1,155	0,982	-	0,982	0,173	90,55	85,00
D	Sta. N.R. Westfalen	21,982	10,540	10,126	20,666	8,959	8,922	17,881	2,785	94,01	86,52
D	Sta. Niedersachsen	5,742	0,976	2,643	3,618	0,585	1,830	2,415	1,203	63,01	66,74
D	Sta. Saarland	13,000	10,952	-	10,952	7,977	2,382	10,359	0,593	84,25	94,59
D	Text. Bayreuth	2,800	0,950	-	0,950	-	0,808	0,808	0,143	33,95	85,00
D	Text. Nordrh.-west	9,170	0,604	-	0,604	-	0,362	0,362	0,242	6,59	60,00
DK	Visserij	13,000	2,604	-	2,604	1,040	-	1,040	1,564	20,03	39,93
F	Scheepsb. Loire Atl	10,600	4,766	-	4,766	2,860	-	2,860	1,906	44,96	60,00
F	Scheepsb. Var	3,400	1,660	-	1,660	-	0,996	0,996	0,664	48,83	60,00
F	Uitbreiding	110,000	51,971	23,040	75,011	43,111	29,860	72,972	2,039	68,19	97,28
F	Visserij Lorient	6,000	3,556	-	3,556	2,134	-	2,134	1,422	59,27	60,00
F	Visserij Rochelle	3,000	1,541	0,737	2,278	0,925	0,943	1,867	0,411	75,93	81,98
F	Sta. Ardennes	7,000	3,563	-	3,563	2,138	0,449	2,587	0,976	50,90	72,60
F	Sta. Bourgogne	6,800	3,710	2,090	6,800	2,826	2,773	5,599	1,201	100,00	82,34
F	Sta. Lorraine	32,200	18,669	-	18,669	11,201	-	11,201	7,468	57,98	60,00
F	Sta. N.P.de Calais	23,000	10,501	2,650	13,151	7,613	5,538	13,151	-	57,18	100,00
F	Text. Alsace	5,300	1,029	3,548	4,577	0,617	2,885	3,502	1,075	86,35	76,52
F	Text. Ardeche	14,000	1,778	7,483	9,261	1,067	5,491	6,558	2,703	66,15	70,81
F	Text. Ariège	6,900	1,749	-	1,749	-	1,487	1,487	0,262	25,35	85,00
F	Text. Gard	5,100	2,023	1,473	3,696	-	2,303	2,303	1,193	68,56	65,88
F	Text. Picardie	4,700	2,388	-	2,388	1,433	0,862	2,295	0,093	50,80	96,12
F	Text. Vosges	14,600	7,317	-	7,317	4,390	-	4,390	2,927	50,12	60,00
F	Text. N.P.de Calais	28,600	14,392	1,698	16,091	10,423	5,668	16,091	-	56,25	100,00
GR	Uitbreiding	40,000	16,404	14,158	30,561	13,943	16,618	30,561	-	76,40	100,00
GR	Energie	20,000	2,935	9,109	12,044	2,682	9,109	11,791	0,253	60,22	97,90
I	Scheepsb. Genova	5,820	-	2,727	2,727	-	-	-	2,727	46,85	-
I	Scheepsb. Palermo	2,052	-	0,162	0,162	-	-	-	0,162	7,91	-
I	Scheepsb. Trieste	4,128	-	1,792	1,792	-	-	-	1,792	43,40	-
I	Uitbreiding	130,000	54,018	-	54,018	15,450	-	15,450	38,568	41,55	28,60
I	Energie I	16,000	5,026	-	5,026	1,508	3,519	5,026	-	31,42	100,00
I	Energie II	23,000	14,396	5,026	19,422	-	10,879	10,879	8,544	84,44	56,01
I	Sta. Genova	7,344	0,882	-	0,882	-	0,529	0,529	0,353	12,02	60,00
I	Sta. Livorno	6,120	0,867	-	0,867	-	0,520	0,520	0,347	14,16	60,00
I	Sta. Napoli	13,916	-	10,693	10,693	-	6,416	6,416	4,277	76,84	60,00
I	Sta. Taranto	14,620	-	11,513	11,513	-	-	-	11,513	78,75	60,00
I	Text. Acezzo	3,550	2,135	-	2,135	1,281	0,534	1,815	0,320	60,14	85,00
I	Text. Bari	7,750	4,891	-	4,891	-	2,935	2,935	1,956	63,11	60,00
I	Text. Como	10,200	7,045	-	7,045	4,227	1,761	5,989	1,057	69,07	85,00
I	Text. Enna	350,000	0,221	-	0,221	-	0,133	0,133	0,088	63,10	60,00
I	Text. Lecce	3,190	1,340	-	1,340	-	0,804	0,804	0,356	42,00	60,00
I	Text. Palermo	3,530	1,867	-	1,867	-	1,120	1,120	0,747	52,88	60,00
I	Text. Perugia	4,900	3,125	-	3,125	1,875	0,781	2,656	0,469	63,78	85,00
I	Text. Pesaro	2,790	1,752	-	1,752	1,051	0,438	1,489	0,263	62,80	85,00
I	Text. Pistoia	2,790	1,571	-	1,571	0,942	-	0,942	0,628	56,29	60,00
I	Text. Treviso	7,342	5,036	-	5,036	-	3,021	3,021	2,014	68,59	60,00
I	Text. Vercelli	10,540	6,276	-	6,276	3,766	-	3,766	2,510	59,55	60,00
IRL	Textiel	3,000	0,700	-	0,700	0,420	-	0,420	0,28	23,33	60,00
IRL	Grensgebieden I	16,000	16,000	-	16,000	14,666	1,334	16,000	-	100,00	100,00
IRL	Grensgebieden II	32,000	1,358	2,384	3,743	-	3,181	3,181	0,561	11,70	85,00
I.	Staal	9,000	2,454	6,546	9,000	1,472	7,359	8,831	0,169	100,00	98,12
NL	Staal	8,000	0,766	-	0,766	0,651	-	0,651	0,115	9,58	85,00
NL	Textiel	7,000	2,696	-	2,696	1,932	-	1,932	0,764	38,51	71,66
UK	Scheepsbouw	34,000	21,047	5,887	26,935	18,692	7,359	26,052	0,883	79,22	96,72
UK	Visserij	15,000	1,994	-	1,994	1,196	-	1,196	0,798	13,29	60,00
UK	Staal	81,000	36,718	22,310	59,028	29,797	18,311	48,108	10,920	72,87	81,50
UK	Textiel	105,000	47,250	4,429	51,679	33,600	9,712	43,313	8,366	49,22	83,81
UK	Grensgebieden I	8,000	8,000	-	8,000	7,354	0,646	8,000	-	100,00	100,00
UK	Grensgebieden II	16,000	1,187	-	1,187	0,573	-	0,573	0,615	7,42	48,22
CF	Totaal	1084,101	448,974	160,000	608,974	276,995	189,626	466,621	142,352	56,17	76,62

2.4.2 Uitvoering van de lopende programma's

Specifieke actie "uitbreiding"

- Speciaal programma betreffende de Griekse eilanden

De Commissie heeft bij besluit van 21 december 1984 EFRO-steun ten bedrage van 40 miljoen ecu voor dit speciale programma goedgekeurd. Het programma omvat met name de uitvoering van projecten op het gebied van het midden- en kleinbedrijf, het toerisme, het vervoer en verkeer en de milieubescherming op de Griekse eilanden en loopt van 1985 tot 1989.

Eind 1987 bedroegen de door het EFRO aangegane betalingsverplichtingen 16,4 miljoen ecu. Het programma is in 1988 herzien waardoor eind december 14,2 miljoen ecu kon worden vastgelegd en begin januari 1989 9,4 miljoen ecu.

De toewijzing van 40 miljoen ecu zal aldus vóór de vervaldag van het programma (31.3.1989) volledig zijn vastgelegd. Volgens het herziene programma is een belangrijk gedeelte van de vastleggingen van 1988 en 1989 bestemd voor de financiering van een groot aantal kleinschalige infrastructuurwerken die rechtstreeks verband houden met het toerisme en die door het EFRO en de begunstigde gemeentebesturen worden gefinancierd. Een ander gedeelte van deze vastleggingen is bestemd voor de cofinanciering van de aankoop van twee kleine vliegtuigen om de verbinding tussen de eilanden onderling en met het vasteland te verbeteren.

- Speciaal programma betreffende de regio's Aquitaine, Languedoc-Roussillon en Midi-Pyrénées in Frankrijk

Het aangepaste programma is in 1986 door de Commissie goedgekeurd. De toewijzing voor dit aangepaste programma, die 71,6 miljoen ecu bedraagt voor de periode 1985- 1989, komt boven op de 38,4 miljoen ecu van het eerste programma dat tussen 1981 en 1985 is uitgevoerd. Het programma omvat vier acties : de ontwikkeling van het midden- en kleinbedrijf, innovatie, het ambacht en het plattelandstoerisme. Na diverse bijeenkomsten van het Coördinatiecomité (februari en maart) kon de vertraging bij de uitvoering van dit programma voor een gedeelte worden ingehaald doordat in 1988 voor een aanzienlijk bedrag betalingsverplichtingen zijn aangegaan (23 miljoen ecu) waardoor die thans tot 68 % van de totale toewijzing zijn gestegen. Hierbij zou nog een aanvullende betalingsverplichting van 6,2 miljoen ecu komen, die begin 1989 zal worden aangegaan.

- Speciaal programma betreffende de regio's van de Mezzogiorno in Italië

Het totale steunbedrag voor dit programma bedraagt 130 miljoen ecu. Dit bedrag omvat de bij de goedkeuring van het aangepaste programma in 1986 toegekende kredieten en die welke afkomstig zijn van het eerste programma dat in 1985 is afgesloten. De vier acties van het programma hebben betrekking op de ontwikkeling van KMO's, innovatie, het ambacht en het plattelandstoerisme.

Na verschillende bijeenkomsten die door de verantwoordelijke Italiaanse autoriteiten zijn georganiseerd en mede door de evolutie van het juridische en administratieve kader kon de achterstand van dit programma worden ingehaald. Op basis van de eind 1988 ingediende betalingsaanvragen heeft de Commissie begin 1989 namelijk voor ongeveer 67 % van de toegekende middelen betalingsverplichtingen kunnen aangaan. De voor het beheer van het programma verantwoordelijke organisaties hebben overigens vrijwel alle maatregelen genomen om een volledige uitvoering van het programma mogelijk te maken.

Specifieke actie voor de ijzer- en staalgebieden

- IJzer en staalgebieden in België

Het speciale aangepaste programma, dat in 1986 door de Commissie is goedgekeurd, voorziet in de toekenning van steun voor een bedrag van 34 miljoen ecu en heeft betrekking op de provincies Henegouwen, Luik en Luxemburg. De uitvoering van de door de lokale ondernemers beheerde verticale maatregelen verloopt bevredigend. Daartegenover staat dat ten gevolge van de achterstand bij de uitvoering van andere maatregelen (inrichting van terreinen, steun voor investeringen in KMO's) het comité voor de begeleiding van het programma op zijn bijeenkomst van 19 juli heeft besloten aan de Commissie een aanpassing van het financieringsschema voor te stellen. Deze aanpassing, die op 3 november is doorgevoerd, heeft het mogelijk gemaakt om begin 1989 aanvullende betalingsverplichtingen aan te gaan voor een bedrag van circa 9 miljoen ecu.

- IJzer- en staalgebieden in de Bondsrepubliek Duitsland

De lopende speciale programma's betreffen de Saar (goedgekeurd in 1984; steunbedrag : 13 miljoen ecu), de bekkens van Bochum, Dortmund en Duisburg in Noordrijn-Westfalen (1985 : 22 miljoen ecu), die van Braunschweig/Salzgitter en Osnabrück in Nedersaksen (1985 : 5,7 miljoen ecu) en die van Amberg en Schwandorf in Beieren (1985 : 1,3 miljoen ecu).

De meeste van deze programma's hebben in 1988 lichte wijzigingen ondergaan als gevolg van de wijziging van de bestemming van de financiële middelen binnen de programma's.

Eind 1988 bedroegen de aangegane betalingsverplichtingen 36,4 miljoen ecu of 87 % van de goedgekeurde kredieten en de betalingen 31,6 miljoen ecu. Van de vier programma's zijn die met betrekking tot Beieren, Noordrijn-Westfalen en Saarland, waarvoor 85 à 95 % van het bedrag waarvoor betalingsverplichtingen zijn aangegaan is opgenomen, het verst gevorderd. Wat het specifieke programma voor Nedersaksen betreft was eind 1988 63 % van de beschikbare kredieten opgenomen.

- IJzer- en staalgebieden in Frankrijk

De vier lopende speciale programma's, die in 1986 werden goedgekeurd, hebben betrekking op de departementen Moselle en Meurthe-et-Moselle (bijstand : 32,2 miljoen ecu), Nord-Pas-de-Calais (23 miljoen ecu, inclusief de op 26 mei goedgekeurde extra bijstand van 2 miljoen ecu), het noorden van het departement Ardennes (7 miljoen ecu) en de arrondissementen Autun en Charolles in Saône-et-Loire (6,8 miljoen ecu). Hoewel de middelen van het programma voor Saône-et-Loire eind 1988 volledig waren vastgelegd, zijn voor de programma's betreffende Lotharingen en Nord-Pas-de-Calais op respectievelijk

22 november en 23 december wijzigingen aan de financieringsschema's goedgekeurd. Deze wijzigingen moeten het mogelijk maken om de aanzienlijke vertraging weg te werken die sedert 1986 is opgelopen. De gecumuleerde betalingsverplichtingen bedroegen eind 1988 42,2 miljoen ecu en de betalingen 32,5 miljoen ecu.

- IJzer- en staalgebieden in Italië

De twee programma's die de Commissie eind 1987 heeft goedgekeurd hebben betrekking op de provincies Genua (bijstand : 7,34 miljoen ecu) en Livorno (6,12 miljoen ecu). In februari 1988 heeft een bijeenkomst van de stuurgroep plaatsgehad en in de tweede helft van het jaar hebben bijeenkomsten plaatsgevonden met de verantwoordelijken op regionaal en lokaal niveau. De Italiaanse autoriteiten hebben, rekening houdend met de stand van bepaalde projecten, de oorspronkelijke financieringsschema's aangepast.

- IJzer- en staalgebieden in het Groothertogdom Luxemburg

Voor het eveneens in 1986 goedgekeurde speciale programma was een steunbedrag van in totaal 9 miljoen ecu uitgetrokken. Na de bijeenkomst van het Comité van Toezicht op 24 februari, konden voor het resterende bedrag (6,5 miljoen ecu) betalingsverplichtingen worden aangegaan. Eind 1988 diende nog slechts 0,2 miljoen ecu te worden betaald. Men mag dus stellen dat dit speciale programma op die datum vrijwel volledig was afgewerkt en dat het de volgende economische resultaten heeft opgeleverd : verdwijning van niet-gebruikte industriegebouwen en aanleg van diverse industriezones (Rodange, Differdange), renovatie (zonder verplaatsing van de bewoners) van 200 in zeer slechte staat verkerende sociale woningen en steun voor investeringen in een vijftigtal ondernemingen.

- IJzer- en staalgebieden in Nederland

Dit in 1985 goedgekeurde programma heeft betrekking op de COROP-regio's IJmond, Alkmaar en Kop van Noord-Holland. Voor het programma is een bedrag van 8 miljoen ecu uitgetrokken, inclusief de aanvullende steun van 3 miljoen ecu waartoe op 26 mei is besloten.

Het programma omvat hoofdzakelijk maatregelen in verband met het hergebruik van industrieel braakland en de stimulering van het economisch milieu van KMO's. De werkzaamheden hadden eind 1988 een belangrijke achterstand opgelopen. De door de Commissie aangegane betalingsverplichtingen bedroegen aan het eind van het jaar maar 10 % van de totale bijstand.

- IJzer- en staalgebieden in het Verenigd Koninkrijk

Dit aangepaste speciale programma is door de Commissie in 1984 goedgekeurd. Het heeft betrekking op twaalf zones van het Verenigd Koninkrijk die door de herstructurering van de ijzer- en staalindustrie zijn getroffen. De Commissie heeft in 1987 besloten de EFRO-bijstand ten gunste van dit programma met 3 miljoen ecu te verhogen waardoor de steun op in totaal 81 miljoen ecu is gebracht. Deze verhoging werd noodzakelijk geacht na het besluit tot vermindering van de capaciteit, overeenkomstig de herstructureringsprogramma's die zijn goedgekeurd in het kader van de tot 1985 van toepassing zijnde steunregeling voor de ijzer- en staalindustrie. Op 27 juli 1988 heeft de Commissie de door het Verenigd Koninkrijk voorgestelde programmawijzigingen, die na de verhoging van de bijstand noodzakelijk waren geworden, goedgekeurd. De extra steun is vooral bestemd voor maatregelen ter ondersteuning van kleine bedrijven. Eind 1988 waren voor 59 miljoen ecu (73 % van de totale EFRO-steun) betalingsverplichtingen aangegaan en voor 48,10 miljoen ecu betalingen verricht.

Specifieke actie voor de scheepsbouwgebieden

- Scheepsbouwgebieden in de Bondsrepubliek Duitsland

In 1988 waren twee speciale programma's in uitvoering. Het eerste programma heeft betrekking op het werkgelegenheidsgebied Lübeck-Ostholstein en is in 1985 goedgekeurd (steunbedrag : 3 miljoen ecu); eind 1988 beliepen de hiervoor aangegane betalingsverplichtingen 2,2 miljoen ecu. Het tweede programma heeft betrekking op het werkgelegenheidsgebied Bremen en Bremerhaven en loopt van 1987 tot begin 1991 (steunbedrag : 8 miljoen ecu). Eind 1988 beliepen de hiervoor aangegane betalingsverplichtingen 4,5 miljoen ecu. In deze twee programma's wordt in het bijzonder de nadruk gelegd op maatregelen inzake beheersadvies en voorlichting met betrekking tot innovatie ten behoeve van KMO's.

- Scheepsbouwgebieden in Frankrijk

In 1988 waren twee speciale programma's in uitvoering. Het eerste heeft betrekking op het departement Loire-Atlantique (met uitzondering van Nantes) en werd in 1986 goedgekeurd (bijstand : 10,6 miljoen ecu). Het tweede heeft betrekking op de steungebieden Var en het kanton La Ciotat (bijstand : 3,4 miljoen ecu) en bestrijkt de periode 1987-1990. In 1988 zijn voor 1 miljoen ecu betalingen verricht. Eind 1988 bedroegen de door het EFRO aangegane betalingsverplichtingen in totaal 6,5 miljoen ecu (of 46 % van het totale steunbedrag) en de betalingen 3,9 miljoen ecu.

- Scheepsbouwgebieden in het Verenigd Koninkrijk

Voor het aangepaste speciale programma is een bedrag van in totaal 34 miljoen ecu aan EFRO-bijstand uitgetrokken. Het heeft betrekking op de regio Strathclyde, de graafschappen Cleveland, Tyne en Wear en Merseyside en de stadszone Belfast. Met het programma zijn in 1988 goede vorderingen gemaakt, hetgeen het mogelijk zou moeten maken om vóór de afsluitingsdatum van 31 maart 1989 de totaliteit van de toegewezen middelen vast te leggen. Eind 1988 waren voor een bedrag van 26,93 miljoen ecu (79,2 % van de totale toewijzing) betalingsverplichtingen aangegaan en voor 26,05 miljoen ecu betalingen uitgevoerd.

Specifieke actie voor de textiel- en kledingindustriegebieden

- Textielgebieden in België

In 1988 waren twee speciale programma's (1986-1989) in uitvoering die respectievelijk betrekking hadden op de arrondissementen Aalst en Oudenaarde (bijstand : 5,6 miljoen ecu) en Moeskroen (2,4 miljoen ecu). In 1988 zijn voor 2,4 miljoen ecu nieuwe betalingsverplichtingen aangegaan. Eind 1988 bedroeg het gecumuleerde bedrag van de betalingsverplichtingen 4,3 miljoen ecu (of 54 % van de totale bijstand), dat van de betalingen 2,8 miljoen ecu. Het programma voor Aalst-Oudenaarde kent werkelijk goede resultaten, met name dank zij het Subprogramma MENTOR (diensten voor ondernemingen) en het programma voor Moeskroen maakt het mogelijk om een aantal vervallen terreinen te saneren, vooral het grote terrein "Centr'Expo" dat voor het midden- en kleinbedrijf is bestemd.

- Textielgebieden in de Bondsrepubliek Duitsland

Eind 1987 zijn twee speciale programma's goedgekeurd die betrekking hebben op de werkgelegenheidsgebieden Ahaus/Steinfurt (bijstand : 9,2 miljoen ecu) en Bayreuth (bijstand : 2,8 miljoen ecu). Deze programma's zijn in 1988 gestart. Het programma voor de zone Ahaus/Steinfurt omvat hoofdzakelijk projecten die verband houden met steun voor investeringen in KMO's, beheersadvies en de introductie van innovaties in KMO's. De door de Commissie aangeane betalingsverplichtingen bedroegen eind 1988 slechts 0,6 miljoen ecu (of 7 % van de totale bijstand). Het programma voor de zone Bayreuth heeft hoofdzakelijk betrekking op de inrichting van industrieterreinen en steun voor investeringen in KMO's. Aan het eind van het jaar bedroegen de betalingsverplichtingen voor dit programma 1 miljoen ecu of 34 % van het totale steunbedrag.

- Textielgebieden in Frankrijk

De in Frankrijk in uitvoering zijnde speciale programma's voor de periode 1986- 1989 hebben geheel of ten dele betrekking op : Nord-Pas-de-Calais (bijstand : 28,6 miljoen ecu), de Vogezes (14,6 miljoen ecu), Loire en Ardèche (14 miljoen ecu), de steunzones in de Elzas (5,3 miljoen ecu), de steunzones van de Somme en de kantons Catelet en Bohain in de Aisne (4,7 miljoen ecu), Ariège en Tarn (6,9 miljoen ecu) en de steunzones van de Gard (5,1 miljoen ecu). Na een bijeenkomst van het coördinatiecomité in maart zijn voor vrijwel alle programma's de financieringsschema's aangepast. Er werden voor 14,2 miljoen ecu nieuwe betalingsverplichtingen aangegaan en voor 18,7 miljoen ecu nieuwe betalingen verricht. Eind 1988 waren voor in totaal 45 miljoen ecu betalingsverplichtingen aangegaan, hetgeen overeenkomt met 57 % van de toegewezen steun. Hierbij moet nog eens een bedrag van 13,9 miljoen ecu worden gevoegd waarvoor begin 1989 betalingsverplichtingen zullen worden aangegaan.

- Textielgebieden in Ierland

Het in 1986 goedgekeurde speciale programma heeft betrekking op de "planning regions" Donegal, North West en West. Eind 1988 beliepen de betalingsverplichtingen 700.000 ecu (23 % van de totale toewijzing) en de betalingen 420.000 ecu. Hoewel dit programma langzaam van start is gegaan, zouden de toegekende kredieten vóór de vervaldatum (31.3.1989) volledig moeten kunnen zijn vastgelegd.

- Textielgebieden in Italië

De lopende programma's, die in 1987 door de Commissie zijn goedgekeurd, hebben betrekking op:

- zeven zones in het centrum-noord, met name de steunzones van de provincies Arezzo (bijstand : 3,55 miljoen ecu), Como (10,2), Perugia (4,9), Pesaro-Urbino (2,79), Pistoia (2,79), Treviso (7,34) en Vercelli (10,54). Het Comité van Toezicht is in februari en september bijeengekomen. Daarnaast zijn er nog andere bijeenkomsten geweest met verantwoordelijken op regionaal en lokaal niveau;
- vier zones in de Mezzogiorno, namelijk de provincies Bari (7,75), Enna (0,35), Lecce (3,19) en Palermo (3,53). Het Comité van Toezicht voor deze programma's heeft in de maand september een bijeenkomst gehouden.

Na deze vergaderingen hebben de verantwoordelijke autoriteiten wijzigingen uitgewerkt aan de financieringsschema's.

- Textielgebieden in Nederland

De communautaire actie is van toepassing op het COROP-gebied Twente alsmede op het textielgebied Helmond. Voor het in 1984 goedgekeurde speciale programma is een bedrag van 7 miljoen ecu uitgetrokken. De belangrijkste acties hebben betrekking op de sanering van in verval geraakte terreinen en de instelling van diverse diensten voor ondernemingen. Als gevolg van de verzwakking van het uitvoeringstempo van het programma in 1988, lagen de eind dat jaar aangegane betalingsverplichtingen op ongeveer hetzelfde niveau als eind 1987, namelijk op 40 % van het totale steunbedrag.

- Textielgebieden in het Verenigd Koninkrijk

Voor het door de Commissie in 1984 goedgekeurde speciale programma werd een bedrag van 105 miljoen ecu uitgetrokken. Het programma heeft betrekking op Noord-Ierland, Tayside, de textielgebieden van de graafschappen West-Yorkshire, Lancashire en Greater Manchester. De voor dit programma aangegane betalingsverplichtingen beliepen eind 1988 51,67 miljoen ecu (49 % van de totale toewijzing) en de betalingen 43,31 miljoen ecu. De steunverzoeken voor de ondersteuning van KMO's nemen nog steeds een belangrijke plaats in terwijl de voor infrastructuurvoorzieningen bestemde middelen tot dusver nog niet het verwachte opnamepeil hebben bereikt.

Specifieke actie voor de visserijgebieden

- Visserijgebieden in Denemarken

Het speciale programma voor de visserijgebieden van Noord-Jutland en het eiland Bornholm is in 1987 goedgekeurd. Voor dit programma is een bedrag van 13 miljoen ecu uitgetrokken waarvan eind 1988 2,6 miljoen ecu was vastgelegd. Het programma heeft hoofdzakelijk betrekking op maatregelen in verband met de inrichting van vissershavens, de bevordering van het toerisme, steun voor investeringen en adviesverlening aan KMO's. De in 1988 gestarte projecten hadden dan ook hoofdzakelijk betrekking op studies ter voorbereiding van acties op het gebied van het toerisme, verbouwingswerken in vissershavens en steun voor investeringen in KMO's.

- Visserijgebieden in de Bondsrepubliek Duitsland

De twee eind 1987 goedgekeurde programma's voor de periode 1987 - begin 1991 hebben betrekking op de werkgelegenheidsgebieden van Bremerhaven (bijstand : 4,1 miljoen ecu) en Cuxhaven (4,9 miljoen ecu). De in het kader van deze programma's gefinancierde projecten hebben hoofdzakelijk betrekking op de inrichting van vissershavens met het oog op de vestiging van KMO's, de bevordering van het toerisme (verbetering van de basisvoorzieningen) en op de ondersteuning van de adviesverlening aan KMO's. De in verband met het programma voor de zone van Bremerhaven aangegane betalingsverplichtingen vertegenwoordigden 60 % (2,4 miljoen ecu) van de totale bijstand voor dit programma terwijl die voor de zone Cuxhaven eind 1988 slechts 36 % (1,7 miljoen ecu) van de totale bijstand bedroegen.

- Visserijgebieden in Frankrijk

De twee speciale programma's die in 1986 zijn goedgekeurd voor de periode 1986- 1990 hebben betrekking op de arrondissementen Lorient en Quimper in Bretagne (bijstand : 6 miljoen ecu) en het arrondissement La Rochelle in Charente-Maritime (3 miljoen ecu). De uitvoering van laatstgenoemd programma verloopt bevredigend (de gecumuleerde betalingsverplichtingen bedroegen eind 1988 76 % van de totale toewijzing). Voor het programma van de Bretoense zones zijn als gevolg van de traag vorderende werkzaamheden (de gecumuleerde betalingsverplichtingen die in het kader van de EFRO-bijstand zijn aangegaan bedragen 60 % van de totale toewijzing) geen nieuwe betalingsverplichtingen aangegaan.

- Visserijgebieden in het Verenigd Koninkrijk

Voor het door de Commissie in 1986 goedgekeurde speciale programma is een bedrag van 15 miljoen ecu uitgetrokken. Het programma heeft betrekking op de woon-werkgebieden van Blackpool, Hull en Grimsby. In 1988 werden geen nieuwe betalingsverplichtingen aangegaan; de in de voorgaande jaren aangegane betalingsverplichtingen beliepen 2 miljoen ecu.

Specifieke actie betreffende de energieontwikkeling in bepaalde regio's in het zuidoosten van de Gemeenschap

- Berggebieden van de Mezzogiorno

De totale toewijzing voor dit programma bedraagt 39 miljoen ecu, rekening houdend met het bij de goedkeuring van het aangepaste programma in 1987 vastgestelde steunbedrag en met dat van het oorspronkelijke programma dat tot 1985 werd uitgevoerd. De in de loop van het jaar aangegane betalingsverplichtingen en verrichte betalingen hebben het percentage van de totale toewijzing waarvoor aan het eind van het jaar betalingsverplichtingen waren aangegaan op ongeveer 62 % gebracht. De administratieve beslissingen die in de loop van het jaar zijn genomen (oprichting van werkgroepen, technische comités enz.) hebben het mogelijk gemaakt om althans een deel van de achterstand in te lopen.

- Griekse eilanden

De Commissie heeft bij besluit van 21 december 1984 het Speciale Programma Energie voor de Griekse eilanden goedgekeurd; de EFRO-bijstand hiervoor bedroeg 20 miljoen ecu. Doel van dit programma is de vermindering van de afhankelijkheid van de eilanden in de Egeïsche Zee van aardolie middels de ontwikkeling van alternatieve energiebronnen. Het programma bestrijkt de periode 1985-1989.

Eind 1987 bedroegen de door het EFRO voor dit programma aangegane betalingsverplichtingen 2,9 miljoen ecu. In de loop van 1988 zijn de belangrijkste problemen van technisch-administratieve aard weggewerkt die de uitvoering van een aantal belangrijke projecten in de weg stonden. Na herziening van het tijdschema van het programma is eind december 1988 een betalingsverplichting aangegaan voor een bedrag van 9,1 miljoen ecu en begin januari 1989 een voor 6,0 miljoen ecu.

Op deze wijze zouden op de vervaldatum van het programma (31.3.1989) voor 18 miljoen ecu betalingsverplichtingen moeten zijn aangegaan. De uitvoering van de met de resterende 2,0 miljoen ecu corresponderende projecten zou in het kader van de nieuwe reglementering van de Structuurfondsen moeten worden overwogen.

Specifieke actie in de grensgebieden van Ierland en Noord-Ierland

Deze actie werd ingesteld in 1980 bij Verordening (EEG) nr. 2619/80 en vervolgens uitgebreid en verlengd in 1985 bij Verordening (EEG) nr. 3637/85. Doel van deze actie is bij te dragen tot de verbetering van de sociaal-economische situatie in deze grensgebieden. De tweede fase van het programma voor de grensgebieden in Noord-Ierland (alle zones met uitzondering van de stadszone van Belfast) waarvoor een bedrag van 16 miljoen ecu is uitgetrokken, is in 1986 goedgekeurd. Eind 1988 waren voor 1,18 miljoen ecu (7,42 % van het totale steunbedrag) betalingsverplichtingen aangegaan en voor 0,57 miljoen ecu betalingen verricht. De tweede fase van het programma voor Ierland, dat de graafschappen Donegal, Leitrim, Cavan, Monaghan, Louth en Sligo bestrijkt, is in 1987 door de Commissie goedgekeurd. De EFRO-steun hiervoor bedraagt 32 miljoen ecu en is bestemd voor de uitbreiding van het aardgasnet en voor maatregelen ter stimulering en ontwikkeling van het toerisme. Eind 1988 waren voor 3,74 miljoen ecu (11,7 % van het totale steunbedrag) betalingsverplichtingen aangegaan en voor 3,18 miljoen ecu betalingen verricht. De budgettaire uitvoering van deze twee programma's moet worden bespoedigd zodra men klaar is met de voorbereiding en keuze van projecten in verband met de ontwikkeling van het toeristisch potentieel.

Hoofdstuk 3. Projecten

Het EFRO kan bijdragen in de financiering van investeringsprojecten van meer dan 50.000 ecu die betrekking hebben op industriële, ambachtelijke en dienstverlenende activiteiten of infrastructuur. De regio's of zones waarvoor het EFRO bijstand voor projecten verleent, moeten overeenkomen met de steungebieden die de Lid-Staten in het kader van hun regeling voor regionale steun hebben aangewezen.

3.1 Aanvragen voor 7.976 projecten

De Lid-Staten hebben tijdens het begrotingsjaar 1988 bij de diensten van de Commissie steunaanvragen voor 7.976 investeringsprojecten ingediend voor een totaal steunbedrag van 6.201 miljoen ecu. (Onderstaande tabel geeft de verdeling per Lid-Staat)

Tabel 5. Verdeling, per Lid-Staat, van de steunaanvragen voor projecten in 1988

(Mio Ecu)

Lid-staat	Aantal projecten	Industrie, dienstverlening en ambachten	Infrastructuur	Eigen Potentiëlen	Totaal
B	44	3,25	9,66	0,62	13,53
DK	38	1,29	4,48	0,38	6,15
D	193	27,00	58,44	-	85,44
GR	132	0,60	474,22	-	474,82
E	983	117,11	1.644,54	8,30	1.769,95
F	122	-	195,31	4,21	199,52
IRL	236	35,32	98,65	4,39	138,37
I	3.465	256,21	1.852,43	4,01	2.112,65
L	-	-	-	-	-
NL	6	-	14,71	-	14,71
P	1.835	-	794,47	1,39	795,86
UK	922	74,26	506,40	9,28	589,95
EUR 12	7.976	515,05	5.653,32	32,58	6.200,94

Het aantal steunaanvragen was in 1988 hoger dan in het jaar daarvoor (4.707); dit is hoofdzakelijk toe te schrijven aan het feit dat 1988 het laatste jaar was waarin aanvragen op grond van de oude regeling konden worden ingediend en de drie belangrijkste begunstigden van het EFRO - Spanje, Italië en Portugal - vooral ten aanzien van kleine projecten hebben willen profiteren van deze bepalingen.

Per projectcategorie is het volgende aantal aanvragen ingediend:

Industrie: 748 projecten voor 515,05 miljoen ecu

Infrastructuur: 7.054 projecten voor 5.653,32 miljoen ecu

Artikel 15: 174 projecten voor 32,58 miljoen ecu.

3.2 Betalingsverplichtingen voor 3.910 projecten

In deze periode zijn betalingsverplichtingen¹⁰ aangegaan voor 3.910 projecten; het ging hierbij om een totaalbedrag van 2.860 miljoen ecu (zie tabel 6), dat als volgt is verdeeld:

Industrie: 487 projecten voor 179,08 miljoen ecu

Infrastructuur: 3.354 projecten voor 2.666,74 miljoen ecu

Artikel 15: 69 projecten voor 14,57 miljoen ecu.

Om onjuiste vergelijkingen te voorkomen, dient duidelijk te worden gesteld dat er ten aanzien van een groot gedeelte van de in 1988 ingediende projecten geen besluit in dat jaar is genomen, en dat de betalingsverplichtingen van 1988 deels betrekking hebben op projecten die in vorige jaren zijn ingediend.

Tabel 6. Projecten waaraan in 1988 bijstand is verleend

(Mio ECU)

Lid-staat	Industrie, dienstverlening en ambachten		Infrastructuur		Eigen potentiëel		totaal	
	Aantal	Bijstand	Aantal	Bijstand	Aantal	Bijstand	Aantal	Bijstand
B	5	1,00	44	14,80	-	-	49	15,80
DK	64	3,50	18	4,32	1	0,37	83	8,19
D	28	35,92	-	0,47	-	-	28	36,39
GR	1	0,35	92	202,11	-	-	93	202,46
E	-	-	428	682,21	3	2,29	431	684,50
F	3	0,21	122	227,20	40	4,27	165	231,68
IRL	38	22,48	81	45,88	1	2,17	120	70,53
I	120	43,45	1313	814,40	2	0,58	1435	858,43
L	-	-	1	0,74	-	-	1	0,74
NL	-	-	9	22,28	-	-	9	22,28
P	-	-	887	339,98	3	1,48	890	341,46
UK	228	72,17	359	312,35	19	3,41	606	387,93
EUR 12	487	179,08	3354	2666,74	69	14,57	3910	2860,39

Het totaalbedrag van de betalingsverplichtingen is in 1988 met 3,8 % gestegen ten opzichte van 1987, maar bij de projecten was er voor de betalingsverplichtingen in deze periode een daling met 4 %; daardoor is het aandeel van de projecten in de totale betalingsverplichtingen van het EFRO gedaald van 84,5 % in 1987 tot 78 % in 1988. Het aandeel van de projecten in de totale bijstand is in dit jaar met meer dan 6 punten teruggelopen.

Deze daling is hoofdzakelijk toe te schrijven aan het feit dat er in 1988 een groter gedeelte is toegewezen aan de financiering van programma's, die volgens de oude regeling voorrang hebben.

De verlaging van de bijstand voor projecten was niet gelijk verdeeld over de twaalf Lid-Staten:

- van vijf Lid-Staten (B, F, NL, E, GR), die samen 40 % van de bijstand voor projecten hebben ontvangen, is het aandeel relatief toegenomen;
- bij de zeven overige Lid-Staten (die samen 60 % van de bijstand hebben ontvangen) is het aandeel van de bijstand voor projecten echter afgenomen ten voordele van programma's.

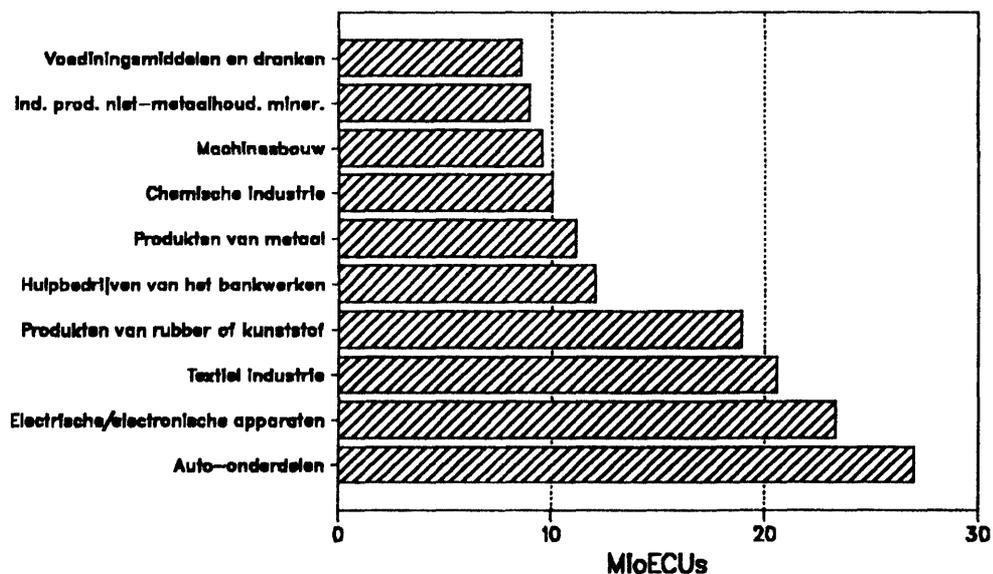
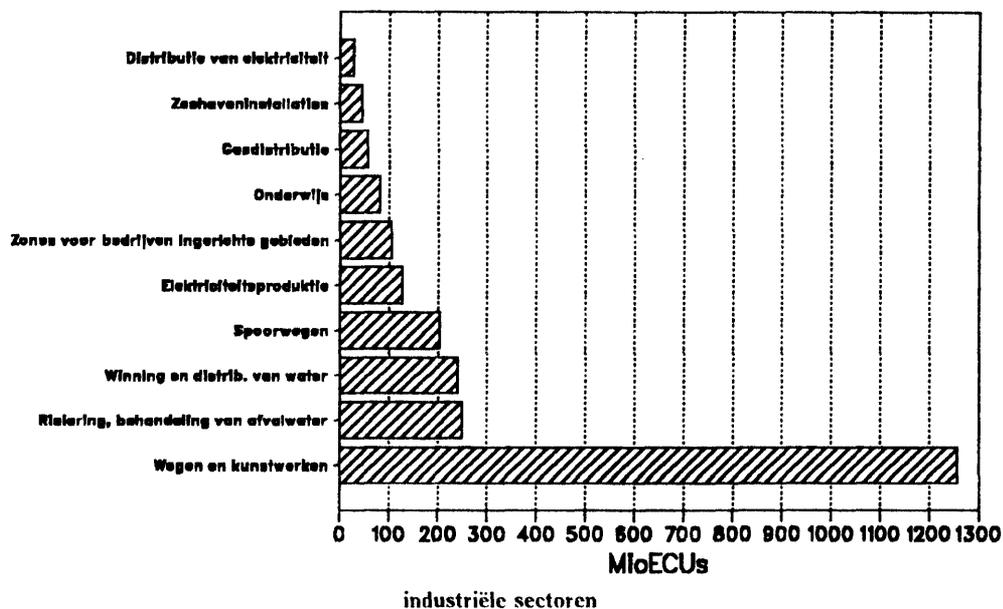
De gemiddelde bijstand per project (732.000 ecu) is iets gedaald ten opzichte van 1987 (800.000 ecu). De gemiddelde bijstand komt overeen met 43 % van de nationale overheidsuitgaven en met 36 % van de betrokken investeringen.

Bijna negen van de tien projecten worden uitgevoerd in vier Lid-Staten : Italië, Portugal, het Verenigd Koninkrijk en Spanje.

¹⁰ Deze betalingsverplichtingen zijn verdeeld over 11 tranches.

Figuur 4. Grafiek 3 en 4 In 1988 toegekende bijstand voor de tien meest gesubsidiëerde soorten infrastructuurvoorzieningen en industriële sectoren

Soorten infrastructuur

3.3 93 % van de voor projecten toegekende steun gaat naar infrastructuur

Over het geheel genomen is de bijstand voor infrastructuurprojecten met 1,5 % gedaald ten opzichte van 1987; ook de gemiddelde bijstand per project is gedaald, namelijk tot 795.000 ecu (895.000 ecu in 1987).

Verkeer en vervoer op de eerste plaats

Meer dan vier vijfde van de steun ging naar drie sectoren: verkeer en vervoer (58 %), waterhuishouding en watervoorziening (20 %) en energie (8 %).

In de sector verkeer en vervoer is 81 % van de bijstand bestemd voor wegen en kunstwerken; op grote afstand volgden de spoorwegen (13 %). De grootste bedragen voor verkeersinfrastructuur zijn aan Spanje en Italië toegekend.

De voor waterhuishouding en watervoorziening verleende bijstand is in de eerste plaats toegekend voor riolerings- en waterbehandelingsprojecten en in de tweede plaats voor waterwinnings- en waterdistributieprojecten. Deze twee categorieën samen zijn goed voor ongeveer 89 % van de bijstand die bestemd is voor infrastructuur op het gebied van waterhuishouding en watervoorziening. In deze sector is meer dan de helft van de toegekende bijstand bestemd voor Italië.

Bij de infrastructuur voor energievoorziening is ongeveer 55 % van de bijstand aan Griekenland verleend ten behoeve van een groot project voor de bouw van een elektriciteitscentrale.

De infrastructuur op educatief, sociaal, medisch en cultureel gebied komt op de vierde plaats, met 5,5 % van de bijstand, waarvan het merendeel bestemd is voor educatieve infrastructuur. Ongeveer 40 % van de in deze sector verleende steun gaat naar Portugal.

Deze infrastructuurcategorie wordt op de voet gevolgd door de met productieve activiteiten samenhangende infrastructuur; 73 % van de hiervoor verleende bijstand is besteed aan inrichting van de zones waarin productieve activiteiten zullen worden uitgevoerd.

Tenslotte is voor infrastructuur op het gebied van milieu en telecommunicatie respectievelijk 1,5 % en 1,3% van de bijstand verleend.

3.4 Steun voor investeringen in industrie, ambachten en dienstverlening

De totale bijstand voor industriële projecten is met 32 % gedaald ten opzichte van 1987; het aantal gefinancierde projecten is eveneens teruggelopen (- 192) en dus ook hun aandeel in de bijstand, in vergelijking met de infrastructuurprojecten.

Deze teruggang is toe te schrijven aan de reeds in 1987 (zie 1.3e Verslag) aangegeven redenen, die zich in 1988 nog sterker hebben doen gelden: enerzijds een uitgesproken voorkeur van bepaalde Lid-Staten waar er veel gebieden met een ontwikkelingsachterstand zijn (Griekenland, Portugal) om met steun van het E.F.R.O. basisinfrastructuur tot stand te brengen en anderzijds de verwachte toename van de programma's.

Toch zijn drie landen - Duitsland, Denemarken en Ierland - erin geslaagd het in de verordening vastgestelde streefpercentage (30 %) te overschrijden; zij worden op de tweede plaats gevolgd door het Verenigd Koninkrijk met 18,5 %.

Tabel 7. Belangrijkste gegevens over de projecten op het gebied van Industrie, ambachten en dienstverlening - vergelijking 1987/1988

	EFRO-steun				Nationale steun				Investing			
	per project Mio Ecu		per arbeidsplaats Ecu		per project Mio Ecu		per arbeidsplaats Ecu		per project Mio Ecu		per arbeidsplaats Ecu	
	1987	1988	1987	1988	1987	1988	1987	1988	1987	1988	1987	1988
Kleine projecten: investering < 15 Mio Ecu	0,32	0,25	3697	3009	0,66	0,54	7567	6349	2,29	1,83	26147	21502
Grote projecten: investering > 15 Mio Ecu	1,43	5,60	8638	18199	2,85	17,31	17251	56177	33,54	64,83	203031	210369
Gemiddelde per project	0,38	0,36	4165	4077	0,78	0,88	8484	9852	3,94	3,13	42899	34782

3.5 Werkgelegenheid

Het creëren van werkgelegenheid is één van de belangrijkste redenen voor de activiteiten van het EFRO. De Lid-Staten moeten bij het indienen van de aanvragen om bijstand voor investeringen in industrie, ambachten en dienstverlening daarom aangeven welk effect ten aanzien van de werkgelegenheid wordt verwacht (artikel 22, lid 2 en lid 3). Voor de nationale programma's van communautair belang (NPCB's) dienen in de aanvragen onder meer gegevens te worden verstrekt aan de hand waarvan de Commissie de rechtstreekse of indirecte gevolgen van het programma voor de werkgelegenheid kan beoordelen (artikel 11). Er zijn dank zij de projecten in 1988 naar schatting 44.554 arbeidsplaatsen gecreëerd of behouden. Hierna volgt de verdeling van dit resultaat per land:

Tabel 8. Raming van de in 1988 gecreëerde en behouden arbeidsplaatsen

Lid-staat	Aantal arbeidsplaatsen		
	gecreëerd	behouden	Totaal
Belgique	37	87	124
Danemark	725	-	725
Deutschland	2.357	162	2.419
Ellas	134	-	134
España	165	12	177
France	198	-	198
Ireland	3.735	255	3.990
Italia	1.649	19.210	20.859
Luxembourg	-	-	-
Nederland	-	-	-
Portugal	-	-	-
United Kingdom	9.710	6.118	15.820
EUR 12	18.710	25.844	44.554

Investerings in infrastructuur kunnen ook direct of indirect nieuwe arbeidsplaatsen creëren. Het tot stand brengen van deze infrastructuur is namelijk zeer arbeidsintensief, vooral in de bouw en voor openbare werken.

Evenals bij investeringen in de industrie worden bij bepaalde vormen van infrastructuur arbeidsplaatsen gecreëerd omdat personeel nodig is voor het in bedrijf houden van deze infrastructuur. Dit geldt met name voor havens, luchthavens, elektriciteitscentrales en onderzoekcentra, die permanent dienen te beschikken over gekwalificeerd technisch personeel. Ook dient te worden aangestipt dat sommige vormen van infrastructuur, evenals productieve activiteiten, eveneens veel indirecte werkgelegenheid opleveren.

3.6 Ontwikkeling van het eigen potentieel

Het EFRO kan in het kader van de benutting van het eigen potentieel van de regio's¹¹ deelnemen in de financiering van een samenhangend geheel van maatregelen ten behoeve van ondernemingen, in de eerste plaats kleine en middelgrote ondernemingen, in de sectoren industrie, ambachten en toerisme, wanneer deze maatregelen ertoe dienen deze ondernemingen diensten ter beschikking te stellen waardoor zij hun activiteiten kunnen uitbreiden en toegang krijgen tot nieuwe technologieën, en de toegang tot de kapitaalmarkt te vergemakkelijken.

In 1988 is relatief meer gebruik gemaakt van de in dit artikel geboden mogelijkheid dan in de vorige jaren; alleen al in 1988 is (voor projecten) namelijk ongeveer 50 % van het totaalbedrag voor de periode 1975-1988 toegekend (zie tabel 9).

In 1988 heeft het EFRO 13,9 miljoen ecu toegekend voor maatregelen of maatregelpakketten voor de benutting van het eigen potentieel in zes Lid-Staten.

In Spanje is de steun voor de ontwikkeling van het eigen potentieel hoofdzakelijk verleend aan Europese bedrijfs- en innovatiecentra (EBIC) : bijdrage in de exploitatiekosten van het EBIC van Bilbao (BEAZ), bijdrage in de exploitatiekosten van het EBIC van Cádiz, bijdrage ten behoeve van het programma voor medewerkers van de directie in het kader van het EBIC van Alcalá de Henares (Madrid).

In Ierland heeft het EFRO bijgedragen in de kosten voor het opzetten van een systeem voor het adviseren van kleine en middelgrote bedrijven op het gebied van produktontwikkeling en vormgeving (Dublin).

In Italië is bijstand verleend voor een geheel van maatregelen voor economische stimulering van het midden- en kleinbedrijf in de provincie Teramo met het doel hun concurrentiepositie te verbeteren, hun markt te verruimen en de oprichting van nieuwe bedrijven mogelijk te maken om de werkgelegenheid in de regio te behouden en zelfs uit te breiden.

Tabel 9. Steun in het kader van artikel 15 van de verordening

Lid-Staat	Individuele projecten		Projecten en programma's	
	Mln Ecu	%	1975-1988	%
Belgique	-	-	1,35	4,6
Danmark	-	-	0,57	1,9
Deutschland	-	-	-	-
Ellas	-	-	-	-
España	2,26	16,2	2,19	7,5
France	4,28	30,8	13,12	45,0
Ierland	2,17	15,6	3,67	12,5
Italia	0,54	3,9	0,54	1,9
Luxembourg	-	-	-	-
Nederland	-	-	0,01	0,3
Portugal	1,49	10,7	1,49	5,1
United Kingdom	3,17	22,8	6,19	21,2
EUR 12	13,91	100	29,13	100,0

In Portugal ging het bij deze steunverlening om een bijdrage in de exploitatiekosten van de EBIC NET (Porto) en CEISET (Setubal).

In het Verenigd Koninkrijk is bijstand verleend om bij te dragen in de exploitatiekosten van een EBIC (Merseyside en Rossendale), voor de oprichting van een dienstverleningsnetwerk dat de toegang tot nieuwe technologieën en de overdracht van deze technologieën moet vergemakkelijken (Blackburn, Skelmersdale, Accrington, Rossendale), voor het verstrekken van adviezen aan kleine en middelgrote ondernemingen bij het opstellen van hun bedrijfsplan, het gebruik maken van beschikbare overheidssteun en van diverse financieringsbronnen ("assisted areas" van het noordwesten), uitvoering van sectorstudies en marktstudies ("assisted areas" van het noordwesten) en het organiseren van de logistieke steun voor nieuwe bedrijven, alsmede oprichting van een multidisciplinair team van consultants (Ashton-under-Lyne).

¹¹ Artikel 15 van Verordening (EEG) nr. 1787/84

In Frankrijk zijn de projecten ingediend in de vorm van een geheel van maatregelen voor diverse sectoren van plaatselijke economische activiteit, met name :

- ambachten: bedrijfsadvisering, kwaliteitsbevordering en stimulering van gezamenlijke productie, invoering van informatieverwerking bij de bedrijfsvoering, organisatie van de overneming van bedrijven (Pays de Loire, Franche-Comté, Basse-Normandie);
- toenadering tussen bedrijven en universiteiten/onderzoekcentra : oprichting van bedrijfsingenieursbureaus (Basse-Normandie), gemeenschappelijke centra voor proefnemingen (Lotharingen), financiering van studies en onderzoek-ontwikkeling in de levensmiddelensector (Basse-Normandie), aanstelling van de technologische adviseurs in regionale centra voor innovatie en overdracht van technologie (Poitou-Charente);
- oprichting en overneming van bedrijven : oprichting van bedrijfsontwikkelingscentra in Cherbourg, Flers, Vire, Saint-Lo, vorming van een steunfonds voor het verstrekken van leningen tegen speciale voorwaarden aan initiatiefnemers (in Picardie);
- bevordering van toerisme : vervaardigen en verspreiden van reclamebrochures en -materiaal (Franche-Comté), oprichting en exploitatie van centra voor de bevordering en organisatie van plaatselijk toerisme (Basse-Normandie), adviezen op het gebied van de renovatie en de kwaliteit van de huisvesting en de produktontwikkeling in de toeristische sector (Basse-Normandie).

Verder zijn maatregelen voor de ontwikkeling van het eigen potentieel uitgevoerd in het kader van de nationale programma's van communautair belang (zie hoofdstuk 2.2.1).

3.7 Studies

De meeste studies worden uitgevoerd in het kader van projecten. Het EFRO financiert twee soorten studies :

- studies die in nauw verband staan met de verrichtingen van het EFRO (artikel 24, lid 1, van de verordening)

Deze kunnen worden ingediend door de Lid-Staten en door de plaatselijke en de regionale overheid (met instemming van de betrokken Lid-Staat). De steun van het EFRO is bepaald op 50 % van de kosten, maar kan bij uitzondering oplopen tot 70 %;

- studies die van bijzonder belang zijn voor het EFRO (artikel 24, lid 2)

Deze kunnen betrekking hebben op de evaluatie vooraf van de steunaanvragen, technische bijstand aan plaatselijke en regionale autoriteiten bij de voorbereiding van aan het EFRO voor te stellen acties, methodologische studies, voorbereiding van steunprogramma's, of evaluatie achteraf van maatregelen.

In 1988 hebben acht Lid-Staten 31 steunaanvragen ingediend of hun goedkeuring eraan gehecht. De Commissie heeft vier studies op eigen initiatief uitgevoerd. Er zijn financieringsbesluiten genomen voor 27 studies; voor 11 studies werden in de loop van het jaar steunaanvragen ingediend. Hiervoor is in totaal 3,02 miljoen ecu uitgetrokken.

In 1988 zijn 33 studies voltooid; met tien hiervan is tussen 1980 en eind 1984 begonnen, en 23 zijn sinds 1985 aangevat. Dit betekent dat er een aanzienlijke verbetering is in de situatie met betrekking tot de niet-afgeronde studies waarvoor er in deze periode financiële verplichtingen zijn aangegaan.

Op 31 december 1988 waren er per slot van rekening nog 21 niet-voltooides studies waarvoor er tussen 1980 en 1984 financiële verplichtingen zijn aangegaan.

3.8 Plaats van uitvoering van de projecten

3.8.1 België

In 1988 is 15,80 miljoen ecu aan België toegekend voor 49 projecten. Dit bedrag komt overeen met 62 % van de aan België voor dat jaar toegekende totale bijstand uit het EFRO. 6 % van de voor projecten verleende steun is bestemd voor investeringsprojecten voor de industrie, waardoor 124 arbeidsplaatsen tot stand gebracht of in stand gehouden zullen worden. De overige 94 % ging naar infrastructuurprojecten, en vooral naar voorzieningen voor de winning en distributie van water (41 %), wegeaanleg (36 %), toerisme (15 %) en de produktieve sector (13 %).

De EFRO-bijstand wordt over het algemeen integraal of gedeeltelijk toegekend aan de voor het betrokken project bevoegde instantie. In de meeste gevallen is dat een gemeente of een intercommunale.

Steun per regio

Vlaanderen

De voor Vlaanderen bestemde EFRO-bijstand bedroeg in 1988 in totaal 1,47 miljoen ecu, waarvan 48,8 % voor vier projecten met produktieve investeringen waardoor 35 arbeidsplaatsen zullen worden gecreëerd.

Verder is financiële steun verleend voor twee investeringsprojecten met betrekking tot de behandeling en recuperatie van afval in Meerhout en in Beerse/Merksplas, en een project voor de uitbreiding van het recreatiepark "Kapermolen" in Hasselt, waar een dienstverleningscentrum zal worden gebouwd.

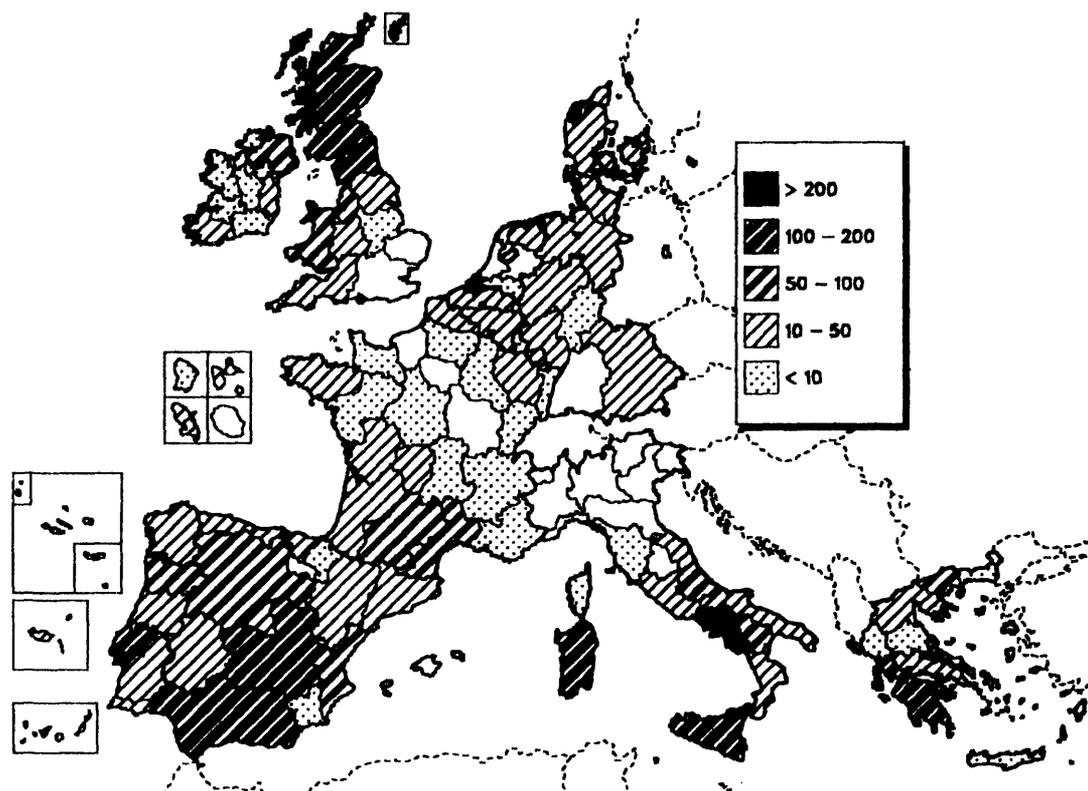
Wallonië

Wallonië heeft in totaal 14,33 miljoen ecu aan bijstand ontvangen voor de financiering van 43 projecten. Slechts bij één project gaat het om een industriële investering in de chemische sector; verwacht wordt dat door deze investering op termijn 89 arbeidsplaatsen tot stand zullen worden gebracht of in stand zullen worden gehouden (bijstand : 0,3 miljoen ecu).

Bij de 42 andere projecten gaat het om investeringen in infrastructuur, vooral op het gebied van waterhuishouding en vervoer. Het belangrijkste project waarvoor financiële steun is verleend, heeft betrekking op de bouw van een waterzuiveringsstation in Malmédy (bijstand : 2 miljoen ecu). De andere investeringen zullen het mogelijk maken het toerisme op gang te brengen in de agrarische probleemgebieden van Zuidoost-België : het gaat met name om een openbaar golfterrein en een skischool in Malmédy (bijstand : 1,3 miljoen ecu) en voorzieningen voor de ontvangst van bezoekers in het kuuroord Chaufontaine (bijstand : 2 miljoen ecu).

In de provincie Henegouwen is een groot bedrag (1,6 miljoen ecu) toegewezen voor de inrichting van het autobusstation Houdeng-Goegnies in een zone van ambachtelijke activiteit en dienstverlening ten behoeve van vervoerbedrijven. Voor de infrastructuur die betrekking heeft op produktieve activiteiten is een bijstand van 0,2 miljoen ecu toegekend voor de tweede fase van de inrichting van de vroegere kazerne de Trésignies in Charleroi om te worden gebruikt als bedrijvencentrum voor ondernemers.

Figuur 5. Kaart 2 Regionale verdeling van EFRO-bijstand in 1988- EFRO, projecten (Mio Ecu)

3.8.2 Denemarken

Denemarken heeft in 1988 in totaal 8,19 miljoen ecu aan EFRO-bijstand ontvangen voor 83 projecten.

Ongeveer 43 % van dit bedrag is toegekend voor 64 projecten in de sectoren industrie en dienstverlening; de rest was bestemd voor 18 infrastructuurprojecten en een project voor de ontwikkeling van het eigen potentieel.

De regio Vest for Storebælt ontving meer dan 85 % van de totale bijstand, terwijl minder dan 15 % ging naar de regio Vest for Storebælt.

Bij de infrastructuurprojecten was het merendeel van de bijdragen bestemd voor projecten op het gebied van de beroepsopleiding. De belangrijkste projecten waarvoor financiële steun in de industriële sector is verleend, hadden betrekking op de behandeling van hout en metalen en machinebouw.

De Commissie heeft geen bijstandsbeschikkingen gegeven ten aanzien van vier in 1988 ingediende aanvragen : bij één ervan waren er sectoriële problemen, terwijl één andere door de Lid-Staat werd ingetrokken.

3.8.3 Duitsland

De Bondsrepubliek Duitsland heeft in 1988 ongeveer 36 miljoen ecu aan bijstand ontvangen voor afzonderlijke projecten. Dit bedrag komt overeen met ongeveer 32 % van de in totaal aan deze Lid-Staat toegekende EFRO-bijstand. De rest was bestemd voor de nationale programma's van communautair belang en voor de communautaire programma's.

De voor projecten toegekende steun was vrijwel uitsluitend bestemd voor investeringen ten behoeve van industriële activiteiten in de regio's die in aanmerking komen voor de "Gemeinschaftsaufgabe" van de Bondsrepubliek.

In 1988 is bijstand toegekend voor zes deelstaten; het merendeel was bestemd voor Saarland (bijna 34 %). De andere vijf deelstaten waren Nedersaksen, Beieren, Rijnland-Palts, Hessen en Noordrijn-Westfalen. Er is onder meer financiële steun verleend voor projecten in de metaal- en automobielsector, de kunststof- en houtsector. Ook is financiële steun verleend voor een project van meer dan 15 miljoen ecu in Trier voor de productie van bier in vaten en in flessen.

3.8.4 Griekenland

Evenals in het verleden was het merendeel van de in 1988 aan Griekenland toegekende bijstand uit het EFRO bestemd voor afzonderlijke projecten. Het aandeel van deze projecten was meer dan 59 % van de aan Griekenland verleende totale bijstand, die 340,6 miljoen ecu bedraagt. De rest (ongeveer 40,5 %) was bestemd voor de financiering van de maatregelen die zijn opgenomen in de nationale programma's van communautair belang, waarvan het merendeel past in het kader van de Griekse GMP's.

De gefinancierde projecten hebben vrijwel uitsluitend betrekking op allerlei infrastructuur, met name op het gebied van de energievoorziening (57 % van het voor projecten toegekende totaalbedrag), verkeer en vervoer (32,4 %), enz.

De steunverlening ten behoeve van projecten blijkt te zijn geconcentreerd in de regio's Peloponnesos en continentaal West-Griekenland (ongeveer 32,6 % van de voor projecten bestemde bijstand), Oost- en West-Macedonië (ongeveer 25 %) en Centraal-Macedonië (ongeveer 20 %). Deze concentratie is echter vooral toe te schrijven aan de financiering van de grote werken van DEII (nationale elektriciteitsmaatschappij), met name de elektriciteitscentrales van Thisavros in de nomos Drama en van Megalopolis in de nomos Arcadië, alsmede aan de financiering van belangrijke werken aan het waterleidingnet in de stad Thessaloniki.

Andere belangrijke projecten waarvoor financiële steun is verleend, betreffen de maritieme zone in Platygialos de Astacos (nomos Aetoloacarnia), wegenwerken in Loutra de Aedipsos (nomos Evia) en in Patras (nomos Achaïa), alsmede verbetering van de weg Vytina-Olympia (nomos Arcadië).

Wat de sociale infrastructuur betreft, heeft het EFRO steun verleend voor de ziekenhuizen van Didymoticho (nomos Evros), Karditsa (nomos Karditsa) en Ierapetra op Kreta (nomos Lassithi).

3.8.5 Spanje

Doordat de Commissie in mei 1987 haar goedkeuring heeft gehecht aan het door Spanje ingediende voorstel inzake de regeling voor regionale steun, kon in 1988 bijstand uit het EFRO worden verleend voor de meeste Spaanse regio's. Op dit ogenblik zijn namelijk 15 van de 17 regio's (Comunidades Autónomas) opgenomen in de nieuwe lijst van de voor regionale steun in aanmerking komende gebieden, die 85,5 % van het nationale grondgebied beslaan en waar 64,3 % van de Spaanse bevolking woont.

Als gevolg van de uitbreiding van de voor steun in aanmerking komende gebieden is in 1988 een nog groter aantal projecten ingediend dan in 1987, namelijk 605 projecten tegenover 487 in 1987.

Vrijwel alle Spaanse regio's hebben in vergelijking met 1987 meer bijstand uit het EFRO ontvangen voor de financiering van projecten die onder hun bevoegdheid vallen. In 1988 ging het om een totaalbedrag van 302 miljoen ecu; dit betekent dat ongeveer 45 % van de totale bijstand uit het EFRO voor Spanje is besteed aan de financiering van deze projecten. Als ook de steun voor projecten die onder de bevoegdheid van de centrale overheid vallen, in aanmerking wordt genomen, is in 1988 in totaal 685 miljoen ecu voor projecten toegewezen; dit bedrag ligt 51,8 miljoen ecu hoger dan in het voorafgaande jaar. Deze steun is gebruikt voor de uitvoering van 431 projecten, waarmee een investering van 1.415 miljoen ecu was gemoed.

Het grotere aantal in 1988 goedgekeurde projecten in verhouding tot de voor Spanje bestemde totale middelen wijst op een belangrijk feit, namelijk de aanzienlijke stijging van het aantal kleine projecten dat is gefinancierd. Dit duidt op een grotere belangstelling van de regio's voor steun uit het Fonds en wijst op de beperkte financieringsmogelijkheden als gevolg van de aard en omvang van hun bevoegdheden.

Ten aanzien van de aard van de gefinancierde projecten kan worden opgemerkt dat ook in dit begrotingsjaar zowel de organen van de centrale overheid als de regio's vrijwel uitsluitend aanvragen om financiering van basisinfrastructuur (vervoer, energie, watervoorziening) bij het EFRO hebben ingediend. Toch zijn er ook een aantal belangrijke infrastructuurprojecten voor produktieve activiteiten, met name wetenschapsparken, en een steeds belangrijker aantal infrastructuurvoorzieningen op milieugebied.

Wat de regionale verdeling van de steun betreft, kan worden opgemerkt dat de nationale verdelingsregeling op grond waarvan de regio's een beroep op het EFRO kunnen doen tot een bedrag dat overeenkomt met 30 % van het FCI (Fondo de Compensacion Interterritorial), in belangrijke mate de bestemming van de toegekende steun verklaart. De EFRO-middelen in het kader van deze regeling maakten namelijk 45 % uit van de totale toewijzing. De overige 55 % is gebruikt voor de door de centrale overheid ingediende projecten en bij de toekenning per regio zijn vooral criteria inzake regionaal effect, urgentie en vaak communautair belang in aanmerking genomen.

Steun per regio

Galicia

In 1988 zijn voor deze regio 50 projecten goedgekeurd; hiervan zijn 45 door de regionale overheid van La Xunta ingediend. De voor deze projecten toegekende steun bedroeg in totaal 46,29 miljoen ecu en het investeringsbedrag 91,33 miljoen ecu.

De gefinancierde projecten hadden betrekking op verkeersinfrastructuur, waterbouw, milieu, havenwerken en produktieve activiteiten. Bij de eerstgenoemde sector ging het om de aanleg van een nieuwe verkeersbaan langs het vak Porriño-Vigo voor de autosnelweg tussen de stad Vigo en de Portugese grens. Bij de projecten op het gebied van de waterhuishouding gaat het om de zuivering van afvalwater en de infrastructuur voor drinkwatervoorziening in een aantal steden. Op het gebied van de milieubescherming is er vooral het project voor de sanering van het strand van San Cosme de Barreiros en bij de haveninfrastructuur is er met name de aanleg van een dam in de haven van Espasante.

De in verband met investeringen in produktieve activiteiten toegekende steun is bestemd voor de bouw van twee pakhuisen ten behoeve van de visserij in de haven van respectievelijk Ribeira en Tragove-Cambados.

Principado de Asturias

De aan deze regio toegekende steun bedroeg 12,26 miljoen ecu; dit bedrag was bestemd voor negen wegeninfrastructuurprojecten, waarvan er vier onder de bevoegdheid van de regionale overheid vallen. In dit verband dient met name te worden gewezen op de werkzaamheden op vier vakken van de weg N-634, waardoor de steden San Sebastian en Santander worden verbonden met La Coruña.

Cantabria

In 1988 is aan deze regio 32,35 miljoen ecu aan bijstand uit het EFRO toegekend voor de uitvoering van negen projecten op het gebied van de wegeninfrastructuur en waterbouwkundige werken, waarmee een totale investering van 76 miljoen ecu was gemoed. Drie van deze projecten zijn afkomstig van de regionale overheid. Gezien de omvang van de werkzaamheden, dient in dit verband te worden gewezen op de tot autosnelweg gereconstrueerde vakken van de weg N-634 (San Sebastián-Santander-La Coruña) tussen de stad Castro-Urdiales en de grens van de provincie Vizcaya en het vak Parayas-Astillero.

Naast deze drie projecten met betrekking tot de autovía del Cantábrico is ook deelgenomen in de financiering van de rondweg rond de stad Reinoso, en voor de autosnelweg Santander-Torrelavega is financiële steun verleend voor de aanleg van het vak Polanco-Torrelavega.

País Vasco

In deze regio is financiële steun verleend in de volgende sectoren : spoorwegen (de lijn San Sebastián-Hendaya

en de stadsspoorweg van Bilbao), milieu, energie en productieve activiteiten. In de laatstgenoemde sector zijn met steun van het EFRO de volgende maatregelen uitgevoerd : aanleg van een aantal industriegebieden en een wetenschapspark voor kleine en middelgrote ondernemingen in Zamudio en inrichting van een gebouw voor de vestiging van het Europees bedrijfs- en innovatiecentrum (CEET)¹² van Vizcaya. Op het gebied van de energie-infrastructuur is met steun van het EFRO onder meer het gedeelte van de gasleiding voor de zone Tolosa-Rentería aangelegd.

De voor het milieu bestemde bijstand van het EFRO is gebruikt voor een aantal projecten ter bescherming tegen overstromingsgevaar in de steden Andoain, Azpeitia en Zumárraga.

De bijstand voor deze regio bedroeg 23,37 miljoen ecu, verdeeld over 19 projecten, waarvan er 14 rechtstreeks onder de bevoegdheid van de regionale overheid van Baskenland vielen; de investeringen bedroegen in totaal 86,93 miljoen ecu.

Navarra

In 1988 zijn de eerste vijf projecten voor deze regio goedgekeurd. Het grootste steunbedrag was bestemd voor een door de centrale overheid ingediend project voor de bouw van een centrum voor toegepast onderzoek in Galar dat toebehoort aan de Association pour l'Industrie de Navarre. Aan deze regio is in totaal 2,47 miljoen ecu aan steun toegekend bij een investering van 8 miljoen. De vier andere projecten (die door de regionale overheid zijn ingediend) hadden betrekking op de wegeninfrastructuur en op de aanleg van het industriepark van Ibarrea (Alsasua).

Aragon

De 18 projecten waarvoor deze regio bijstand uit het EFRO heeft ontvangen, hadden betrekking op de wegeninfrastructuur. Bij een aantal van deze projecten ging het om het verbeteren van de verbindingen met Frankrijk. De bijstand bedroeg in totaal 18,10 miljoen ecu en de desbetreffende investeringen 37,11 miljoen. Er is met name steun verleend voor werken op het vak Benabarre-Puente de Montaña voor de weg N-230, die de stad Tortosa met Frankrijk verbindt via het Valle de Aran.

Madrid

Deze regio heeft in 1988 25,12 miljoen ecu aan bijstand uit het EFRO ontvangen voor 23 projecten, waarvan 22 onder de bevoegdheid van de regionale overheid vallen.

Het ging bij deze projecten om investeringen op het gebied van verkeersinfrastructuur, waterbouwkundige werken, milieubescherming en productieve activiteiten. Met de toegekende bijstand was het mogelijk om onder meer werken uit te voeren op een aantal wegverbindingen, met name de autosnelweg N-I in het noorden (Madrid-Burgos), de aanleg van het vak La Cabrera (noorden)-Buitrago (zuiden). Deze maatregel maakt voortaan deel uit van het geheel van maatregelen die het EFRO reeds in vorige jaren voor dezelfde autosnelweg heeft goedgekeurd en die het mogelijk hebben gemaakt vrijwel de hele weg over de afstand Madrid-Burgos te financieren.

Castilla y León

De 58 projecten (53 van de regionale overheid en 5 van de centrale overheid) waarvoor deze regio bijstand heeft ontvangen, hadden merendeels betrekking op de wegeninfrastructuur en voor het overige op waterbouwkundig en spoorwagematerieel.

Er is in totaal 140 miljoen ecu geïnvesteerd en 70,72 miljoen ecu aan bijstand toegekend.

Van economisch en strategisch belang zijn de verschillende voor subsidiëring goedgekeurde weggedeelten van de autosnelwegen N-I (Madrid-Irún) en N-VI (Madrid-La Coruña). Van groot belang is ook het project voor de aanleg van een autosnelweg rond de stad Tordesillas, vanouds een beruchte bottleneck in de Spaanse wegeninfrastructuur. Dit traject maakt nu overigens deel uit van een reeks gefinancierde maatregelen op de weg die Portugal met Frankrijk verbindt en die in de komende vier jaar tot autosnelweg zal worden gereconstrueerd.

Castilla-La Mancha

Deze regio heeft in 1988 in totaal 131,96 miljoen ecu aan bijstand uit het EFRO ontvangen. De investeringen bedroegen in totaal 256,90 miljoen ecu (voor 41 projecten, waarvan 19 door de regionale overheid zijn ingediend); er is geïnvesteerd in waterbouwkundige infrastructuur, wegen en spoorwegen.

De waterbouwkundige projecten betroffen onder meer de bouw van twee stuwdammen (La Fresneda en La Tajera). Bij de wegeninfrastructuur ging het om de volgende gedeeltes van autosnelwegen : Valdepeñas-Almuradiel op de N-IV (Autovía de Andalucía), de autosnelweg rond de stad Guadalajara op de N-II (Autovía de Aragón) en het project Cabañas de la Sagra (zuiden)-Toledo (noorden) op de N- 401

¹² Centre Européen d'Entreprises et d'Innovation

(Autovía Madrid-Toledo). Voor de spoorwegen is er geïnvesteerd in drie gedeelten van de nieuwe spoorwegverbinding in Andalucía voor de hoge-snelheidstrein tussen Madrid en Sevilla; alleen al hiervoor is een bijstand van meer dan 58 miljoen ecu verleend.

Extremadura

De voor deze regio verleende bijstand voor 16 projecten (waarvan 11 door de regionale overheid zijn ingediend) bedraagt 33,52 miljoen ecu en het investeringsbedrag 65,16 miljoen.

Alle investeringen waren bestemd voor verkeersinfrastructuur (wegen en spoorwegen) en waterbouwkundige werken (stuwdammen, drinkwatervoorziening en afvalwaterzuivering).

Een bijzondere vermelding verdient het project voor de aanleg van de stuwdam van Ribera de Gata en voor een nieuwe brug over de Guadianarivier in de stad Mérida.

Door uitvoering van een aantal wegenprojecten zullen de verbindingen met Portugal worden verbeterd.

Cataluña

La Generalitat de Catalunya heeft financiële steun ontvangen voor 20 projecten, die met het door de centrale overheid ingediende project het geheel vormen waarvoor het EFRO in 1988 steun in deze regio heeft verleend. De totale bijstand voor deze projecten bedroeg 38,43 miljoen ecu.

Hierbij dient met name te worden gewezen op de bouw van een centrum voor toegepast onderzoek in Cerdanyola del Vallés en de oprichting van het eveneens in deze gemeente gevestigde wetenschapspark (Parque Tecnológico del Vallés), dat zal bestaan uit high tech-bedrijven. In de vervoerssector kan worden gewezen op een aantal vakken van de wegverbinding Manresa-Berga, Eje Llobregat en maatregelen voor de spoorwegen in de generalitat.

Comunidad Valenciana

De bouw en inrichting van twee centra voor beroepsopleiding en technische vorming in Onteniente en in Elda zijn de meest originele aspecten van de steunverlening van het EFRO in deze regio, waar de overige 41 projecten (waaronder 33 van de regionale overheid) betrekking hadden op wegeninfrastructuur en waterbouwkundige werken. De totale bijstand bedraagt 77,61 miljoen ecu. De belangrijkste projecten betreffen de twee vakken van de autosnelweg van Levante in de plaatsen Elche en Orihuela.

Andalucía

In 1988 heeft deze regio 124,63 miljoen ecu aan bijstand ontvangen voor 76 projecten (19 van de centrale overheid en 57 van de regionale overheid), waarvoor in totaal 241,39 miljoen ecu is geïnvesteerd.

Deze projecten zijn uitgevoerd in de sectoren weg- en spoorwegvervoer, toerisme, waterbouwkundige werken, energie en milieu. In de categorie wegenprojecten kan vooral worden gewezen op de financiering van zeven nieuwe vakken van de autosnelweg Sevilla-Granada-Baza, en voor de autosnelweg van de Costa del Sol (N-340) in de gemeente Mijas, de verdubbeling van de verkeersbaan over 12 km, en voor de autosnelweg van Andalucía (N-IV) de rondweg rond de stad Carmona. Wat de spoorwegen betreft, had het belangrijkste project betrekking op een gedeelte van de nieuwe spoorverbinding in Andalucía tussen de plaatsen Alcolea en Córdoba.

Dank zij de bijstand voor waterbouwkundige werken konden een aantal drinkwaterdistributienetten worden aangelegd of verbeterd en kon worden gezorgd voor de verwijdering of zuivering van afvalwater of afval. In dit verband kan met name worden gewezen op de bouw van het afvalwaterzuiveringsstation in de steden Granada (westelijk gedeelte) en Churriana.

Voor het overige hebben de belangrijkste projecten betrekking op de sanering van verschillende stranden en de elektriciteitsvoorziening op het platteland.

Murcia

Deze regio heeft een aantal kleine projecten ingediend; hiervoor is een bijstand van 6,67 miljoen ecu toegekend.

Er zijn 37 projecten gefinancierd; hiervan zijn 35 door de regionale overheid ingediend voor wegeninfrastructuur, kustinfrastructuur (havens en kleine stranden) en waterbouwkundige werken (drinkwaterdistributie en afvalwaterzuivering). De totale investering voor deze projecten bedraagt 18,49 miljoen ecu. Bijzondere vermelding verdienen de afvalwaterzuiveringsstations in de steden Alcantarilla, Molina de Segura en Lorqui-Ceuti, en de watervoorziening in het zuidelijk deel van de zone Mar Menor.

Canarias

De Canarische eilanden hebben een subsidie van 38,27 miljoen ecu ontvangen voor vier projecten, waarmee een investering van in totaal 73,59 miljoen ecu was gemoeid.

Twee van deze projecten dienen speciaal te worden vermeld. Eén daarvan, dat door de centrale overheid is ingediend, heeft betrekking op een installatie voor de ontziltling van zeewater voor de stad Las Palmas de Gran Canaria; hiervoor is een bijstand van 17,8 miljoen ecu toegekend. Het tweede, dat onder de bevoegdheid van de regionale overheid valt, betreft de aanleg van een vak van de autosnelweg Las Palmas-Maspalomas tussen deze twee plaatsen; hiervoor is een bijstand van 19,1 miljoen ecu toegekend.

De twee overige projecten, die financieel minder belangrijk zijn en door de centrale overheid zijn ingediend, betroffen de sanering van de stranden van San Sebastián (Isla de la Gomera) en van La Charca de Maspalomas (Isla de Gran Canaria).

Verwacht wordt dat deze projecten in economisch opzicht veel effect sorteren, aangezien het toerisme van essentieel belang is voor de ontwikkeling van deze eilanden.

3.8.6 Frankrijk

In 1988 is 231 miljoen ecu toegekend voor 165 afzonderlijke projecten; dit bedrag komt overeen met driekwart van de aan Frankrijk toegekende bijstand.

Slechts 0,1 % van de bijstand is gebruikt ter financiering van drie investeringsprojecten in de industriële sector, die op termijn naar verwachting 145 arbeidsplaatsen zullen opleveren. In 1988 heeft de Franse overheid geen beroep op het EFRO gedaan voor de financiering van dergelijke investeringen, die op nationaal vlak worden gesteund in het kader van de regeling inzake de premie voor ruimtelijke ordening ('Prime à l'Aménagement du Territoire').

Vrijwel alle bijstand (98 %) is dus verleend voor investeringen in infrastructuur, waarvan driekwart voor verkeersinfrastructuur, en vooral wegeninfrastructuur, 10 % voor waterbouwkundige werken, 8 % voor sportinfrastructuur en culturele voorzieningen in verband met het toerisme en 5 % voor infrastructuur ten behoeve van produktieve activiteiten.

De Commissie heeft voorrang verleend aan infrastructuurprojecten waarvoor de bijstand uit het EFRO het financieringsplan sluitend maakt. In 1988 heeft het EFRO voor de eerste maal deelgenomen aan de rechtstreekse cofinanciering met plaatselijke of regionale overheden zonder financiële deelneming van de nationale overheid. Doordat er meer gebruik gemaakt is van de cofinancieringsmogelijkheid, heeft het EFRO doeltreffender kunnen werken. Verder hebben sommige openbare instellingen, zoals de kamers van koophandel en Industrie of de autonome havens, in 1988 aanvullende bijstand ontvangen voor in 1986 gefinancierde maatregelen.

Het belangrijkste project dat in 1988 is gefinancierd, betreft de bouw van de tunnel van Puymorens (zie regio Midi-Pyrénées). De belangrijkste infrastructuurprojecten waren twee modelprojecten voor de bestrijding van milieuvcontreiniging; deze projecten zijn in het kader van het Europees Jaar voor het Milieu uitgevoerd in Lotharingen (bassin de la Rosselle) en in Bretagne (bassin de l'Urme in Saint-Brieuc). In dit verband kunnen ook de werkzaamheden in de volgende regio's worden vermeld :

- Elektrificatie van de spoorlijn tussen Poitiers en La Rochelle; hierdoor is de verbinding met Port de la Pallice verbeterd en is La Rochelle aangesloten op het net van de TGV-Atlantique (POITOU-CHARENTES; bijstand : 7,7 miljoen ecu).
- Vestiging van een regionaal centrum voor innovatie en overdracht van technologie, alsmede van een instituut voor de opleiding van hogere technici in het technologische kerngebied Charleville-Mézières (CHAMPAGNE-ARDENNES; bijstand : 2,5 miljoen ecu).
- Verbetering van een belangrijke autosnelwegverbinding in het kader van het wegenplan Transmanche door de aanleg van twee randwegen in Boulogne-sur-Mer (zuidelijke toegang van de tunnel) en in Duinkerken (noordelijke toegang) voor een totaalbedrag van 6,2 miljoen ecu (NORD - PAS-DE-CALAIS).
- Medefinanciering van 20 projecten voor wegeaanleg in de regio's Auvergne, Limousin, Rhône-Alpes, Midi-Pyrénées en Languedoc-Roussillon in het kader van het wegenplan Massif-Central voor een totaalbedrag van 29,6 miljoen ecu (MASSIF CENTRAL).
- Uitbreiding van de haven van Saint-Malo, zodat autoveerboten van de derde generatie kunnen aanleggen (2.000 passagiers, vooral op de lijn Saint-Malo- Portsmouth) (BRETAGNE; bijstand : 6,3 miljoen ecu).
- Voltooiing van het vak Knutange-Havange van de autosnelweg A30, waardoor er een verbinding is met de Europese ontwikkelingskern en een aansluiting met het Belgische en het Luxemburgse wegennet (LOTHARINGEN; bijstand : 7,1 miljoen ecu).

Maatregelen per regio

De steun blijkt vooral te zijn verleend voor de volgende regio's : Midi-Pyrénées (22 % van de bijstand), gevolgd door Languedoc-Roussillon (15 %), de overzeese departementen (11,5 %), Nord Pas-de-Calais (11 %) en Aquitaine (10 %).

Midi-Pyrénées

Deze regio heeft in totaal 50,4 miljoen ecu aan bijstand ontvangen voor de financiering van 18 projecten. Het belangrijkste project waarvoor financiële steun is verleend, is de bouw van de tunnel van Puymorens, waardoor de verbinding tussen Toulouse en Barcelona wordt verbeterd (bijstand : 25,4 miljoen ecu). Dit project, waarvan het effect verder zal reiken dan de regio Midi-Pyrénées, zal, naar wordt verwacht, het economisch verkeer tussen Frankrijk en Spanje bevorderen en een stimulerend effect hebben op het toerisme in de Pyreneeën. Verder is de route nationale 20, die op de tunnel aansluit, op vijf punten verbeterd (totale bijstand : 10,3 miljoen ecu).

Languedoc-Roussillon

Languedoc-Roussillon neemt de tweede plaats in qua steunverlening en heeft 34,4 miljoen ecu ontvangen voor elf projecten. Naast steun voor wegenaanleg heeft de Commissie in totaal 12,3 miljoen ecu toegekend voor de bouw van drie multifunctionele stuwdammen die een permanente drinkwatervoorziening zullen mogelijk maken, de valleien tegen overstromingen zullen beschermen, de diversificatie van de landbouw zullen bevorderen en de ontwikkeling van het toerisme zullen stimuleren. Eén en ander geldt met name voor de stuwdam van Puylaurent, die, gezien de goede ligging in Lozère, ertoe zal bijdragen dat het toerisme in het dal van Chassezac en Ardèche (regio Rhône-Alpes) wordt bevorderd.

Overzeese departementen : Guadeloupe, Frans-Guyana en Martinique

Deze drie regio's hebben in 1988 in totaal 26,1 miljoen ecu aan bijstand uit het EFRO ontvangen voor de financiering van 16 projecten. Per departement dient de aandacht vooral op de volgende punten te worden gevestigd :

Guadeloupe uitvoering van de tweede fase van de internationale handelszone Pointe-à-Pitre-Jarry. Het gaat hierbij om de gebouwen waarin nieuwe industriële bedrijven zullen worden ondergebracht (bijstand : 1,9 miljoen ecu).

Frans-Guyana de Chambre des Métiers heeft een modelmeubelmakerswerkplaats gebouwd voor de initiële en voortgezette opleiding van jonge vakmensen (bijstand : 0,3 miljoen ecu); verder is de brug van Sinnamary op de RN 1 hersteld en verbreed (bijstand : 6 miljoen ecu).

Martinique : totstandbrenging van de eerste fase van het industriepark voor ambachtelijke activiteiten en onderzoek in Le Robert (bijstand : 3,4 miljoen ecu).

3.8.7 Ierland

In 1988 heeft Ierland 112 aanvragen om bijstand uit het EFRO ingediend voor 221 investeringsprojecten. De Commissie heeft bijstandsbeschikkingen gegeven voor een totaalbedrag van 70,53 miljoen ecu ten behoeve van 120 van deze projecten, voor het merendeel kleine projecten waarmee een investering van minder dan 5 miljoen ecu was gemoed.

Zoals in het verleden is Ierland voor het regionaal beleid van de Gemeenschap beschouwd als één regio; het hele grondgebied komt immers in aanmerking voor bijstand uit het Fonds. Ongeveer 37 % van de bijstand voor infrastructuurprojecten is toegekend voor uitbreiding van het waterleidingnet en de riolering in diverse plaatsen. Hieruit blijkt dat er in Ierland nog steeds behoefte is aan bijstand uit het EFRO voor infrastructuurprojecten van dit type.

Voor werkzaamheden ter verbetering en uitbreiding van de bestaande gas- en elektriciteitsnetten in het hele land is een bijstand van in totaal 8,55 miljoen ecu toegekend.

Ierland heeft voor het eerst aanvragen voor toerisme en cultuur ingediend. Hiermee wordt aangegeven dat belang aan het toerisme wordt gehecht voor de economische ontwikkeling en het creëren van arbeidsplaatsen. Projecten van dit type hadden een aandeel van 16 % in de door het EFRO toegekende totale bijstand voor infrastructuurprojecten. Van het voor toerisme en cultuur bestemde bedrag is 1 miljoen ecu gebruikt voor een nieuw cultureel centrum van het National Folk Theatre of Ireland in Tralee, County Kerry (in het National Folk Theatre komen muziek en dans als aspecten van de Ierse cultuur en geschiedenis aan bod); daarnaast is 0,43 miljoen ecu toegekend ten behoeve van het National Heritage Park in Wexford, dat van groot toeristisch belang is en jaarlijks ongeveer 100.000 bezoekers trekt. In deze sector is voorts financiële steun verleend voor een aantal bezoekerscentra in het hele land en voor de aanleg van een haven en jachthaven in Kilrush Creek, County Clare, om in de oude haven nieuwe voorzieningen voor het toerisme in de regio tot stand te brengen.

Het EFRO heeft in de vervoerssector steun verleend voor de werkzaamheden ter voltooiing van de luchthaven van Connaught, County Mayo. Dit project zal bijdragen tot de optimale ontwikkeling van het potentieel van de luchthaven en van West-Ierland in zijn geheel.

Uit het EFRO zijn ook middelen toegekend om het Ierse telecommunicatienet verder te ontwikkelen. Deze steun vormt een aanvulling op de in 1987 toegekende bedragen voor andere investeringen in deze sector en op

de bijdrage van de Gemeenschap in het kader van het Programma "STAR", dat de toegang tot geavanceerde telecommunicatiediensten moet bevorderen.

Ongeveer 13 % van de totale bijstand is bestemd voor infrastructuur ten behoeve van produktieve activiteiten. Het gaat hierbij onder meer om verbetering van de haveninstallaties in Cork en in Dublin om de invoer en de uitvoer in de betrokken regio's te bevorderen en de bij de havenactiviteiten betrokken bedrijven betere vestigingsmogelijkheden te bieden. Op het gebied van onderzoek en ontwikkeling is uit het EFRO bijstand verleend ten behoeve van een aantal investeringen voor de technische ondersteuning van de Ierse micro-elektronika-industrie.

De voor produktieve investeringen bestemde bijstand maakt 32 % uit van het voor projecten toegekende totaalbedrag en is gebruikt voor allerlei vormen van fabricage. Het is de bedoeling met de betrokken investeringen 3 587 arbeidsplaatsen te scheppen.

3.8.8 Italië

In 1988 is voor 858,43 miljoen ecu aan bijstand uit het EFRO toegekend voor 1.435 projecten, waarvan 5 % voor 120 industriële projecten en 94,8 % voor 1.313 infrastructuurprojecten.

Evenals in 1987 zijn in 1988 de uit het EFRO gefinancierde maatregelen ten behoeve van produktieve activiteiten zowel in aantal als in waarde afgenomen. Deze daling is ook te wijten aan het feit dat meer projecten zijn afgewezen.

De hoogste bijstand is toegekend aan Campanië (380 miljoen ecu), gevolgd door Sicilië (117 miljoen ecu), Sardinië (67 miljoen ecu), Basilicata (61 miljoen ecu), Abruzzo (53 miljoen ecu) en de andere regio's, met lagere bedragen.

De bijstand is hoofdzakelijk aan de volgende instellingen toegekend :

- Bureau van de minister-president, dat kan rekenen op de financiering van 14 projecten, die alle worden uitgevoerd in het door de aardbeving van 1980 geteisterde gebied; in het kader van deze projecten zijn industriegebieden aangelegd en is de infrastructuur die daarvoor nodig is tot stand gebracht. Voor deze 14 projecten is 127 miljoen ecu toegekend ten behoeve van Campanië en Basilicata.
- SIP (telefoon) heeft bijstand uit het EFRO ontvangen voor haar ontwikkelingsmaatregelen in de Mezzogiorno. De Gemeenschap heeft 26 miljoen ecu aan bijstand verleend voor zes investeringen, waarvan twee op Sardinië, twee in Apulië en twee investeringen respectievelijk in Campanië en op Sicilië.
- Het Bureau voor de bevordering van de ontwikkeling van de Mezzogiorno heeft bijna 104 miljoen ecu aan bijstand ontvangen voor de financiering van 139 projecten, waarvan 109 voor produktieve activiteiten.

Steun per regio

Basilicata

In deze regio heeft het EFRO deelgenomen aan de financiering van 123 projecten, waaronder drie waarmee een bedrag van meer dan 15 miljoen ecu gemoeid was. Het gaat hierbij met name om twee projecten voor de aanleg van twee wegverbindingen en de zuidelijke toevoer van de waterleiding Basento-Camastra.

Marche

Deze regio heeft in totaal 36,46 miljoen ecu aan bijstand ontvangen voor 91 projecten. Het belangrijkste project had betrekking op de aanleg van een nieuwe waterleiding voor de stad Ancona; de vernieuwing was nodig omdat de oude is vernield bij de grote aardverschuiving van 1982.

Molise

Deze regio heeft in totaal 38,91 miljoen ecu aan bijstand ontvangen voor 108 projecten, waarvan 105 infrastructuurprojecten. Het belangrijkste project waarvoor bijstand uit het EFRO is verleend, voorziet in de herinrichting van de landbouwfaculteit van de universiteit van Molise in Campobasso; het EFRO heeft voor deze investering 18,107 miljard LIT (11,5 miljoen ecu) ter beschikking gesteld van de regio.

Apulië

Deze regio heeft 34,49 miljoen ecu aan bijstand ontvangen voor 43 projecten, waarvan 39 infrastructuurprojecten.

Het belangrijkste van deze 43 projecten heeft betrekking op twee vakken van de weg Pedesubappennica, die na voltooiing meer dan 100 km lang zal zijn.

Sardinië

Deze regio heeft 66,96 miljoen ecu aan bijstand ontvangen voor 131 projecten, waarvan drie voor produktieve investeringen.

Een speciale vermelding verdienen de infrastructuurprojecten met betrekking tot een systeem van zuiveringsstations voor afvalwater dat vooral bij de bereiding van kaas en de productie van olijfolie ontstaat, en de aanleg van een tweede baan voor de luchthaven van Cagliari Elmes.

Sicilië

Deze regio heeft 116,87 miljoen ecu aan bijstand ontvangen voor 194 projecten, waarvan 29 voor produktieve investeringen.

Het belangrijkste project dat in 1988 is gefinancierd, betreft de aanleg van het tweede gedeelte van het methaangasdistributienet in Palermo.

Campanië

Deze regio heeft 380,75 miljoen ecu aan bijstand ontvangen voor 227 projecten, waarvan 24 voor produktieve investeringen.

Onder deze infrastructuurprojecten zijn er elf waarmee een investering van meer dan 15 miljoen ecu is gemoeid en die deel uitmaken van het geïntegreerd ontwikkelingsprogramma (GOP) Napels (nadere gegevens over het GOP-Napels zijn opgenomen in hoofdstuk 2).

3.8.9 Luxemburg

Er is slechts één bijstandsbeschikking gegeven, namelijk voor een aanvullende bijstand van 0,7 miljoen ecu voor de uitbreiding van het aardgasnet van Leudelange naar Contern, waarvoor in 1987 al bijstand was verleend.

3.8.10 Nederland

In 1988 is 22,28 miljoen ecu aan bijstand verleend voor de door Nederland ingediende projecten; dit komt overeen met 85 % van het uit het EFRO aan Nederland toegekende totaalbedrag (projecten programma's). De bijstand is met name gebruikt voor negen infrastructuurprojecten.

Voor alle gefinancierde projecten was de uit het EFRO verleende bijstand "complementair", hetgeen betekent dat de betrokken werkzaamheden zonder deze steun niet of pas later zouden zijn uitgevoerd. De bijstand wordt via het Ministerie van Economische Zaken overgemaakt aan de met de uitvoering van het project belaste instantie (gemeente of regio).

Er is geen bijstand voor industriële projecten toegekend, aangezien de Nederlandse overheid daar geen aanvraag voor heeft ingediend.

Steun per regio

Het Noorden van het land

Het Noorden, dat de provincies Groningen, Friesland en Drenthe omvat, heeft in 1988 in totaal 17,96 miljoen ecu aan bijstand uit het EFRO ontvangen voor vijf wegeninfrastructuurprojecten, een project voor waterbouwkundige werken en een project op het gebied van de toeristische infrastructuur.

Het belangrijkste project betreft het herstel van de Oostersluis van het Van Starckenborgh-kanaal in Groningen, waarvoor 8,22 miljoen ecu aan bijstand is verleend. De andere gefinancierde werkzaamheden zijn uitgevoerd in Groningen (1 project in Leek, met een bijstand van 1,35 miljoen ecu uit het EFRO), Friesland (2 projecten voor weg 511, met een bijstand van respectievelijk 2,05 en 2,16 miljoen ecu uit het EFRO) en een project voor een wegverbinding met een industrieel bedrijf in Wolvega, waarvoor 1,8 miljoen ecu aan bijstand uit het EFRO is toegekend) en Drenthe (2 projecten in Coevorden en Zweelo, met een bijdrage van respectievelijk 1,52 en 0,91 miljoen ecu).

Limburg

De Nederlandse overheid concentreert de voor Limburg verleende steun reeds een aantal jaren in Zuid-Limburg. In 1988 heeft dit gebied 4,32 miljoen ecu ontvangen voor twee infrastructuurprojecten. Eén van deze projecten heeft betrekking op de bouw van de Zuiderbrug over de Maas en de daarop aansluitende wegverbindingen in Venlo. Met de bijstand uit het Fonds, die 3,42 miljoen ecu bedraagt, zullen de werken sneller kunnen worden voltooid.

Het tweede project waarvoor financiële steun is verleend, heeft betrekking op de wegverbinding tussen de luchthaven van Maastricht in Beck en de autosnelweg Maastricht-Eindhoven (A2) (bijstand uit het EFRO: 0,90 miljoen ecu). Door uitvoering van deze werkzaamheden zal een verbinding tot stand komen met het industriegebied bij de luchthaven, waar de groei sneller verliep dan werd verwacht.

3.8.11 Portugal

In 1988 is voor projecten in totaal 341,6 miljoen ecu aan bijstand uit het EFRO toegekend. Deze steun is hoofdzakelijk verleend voor infrastructuurprojecten, waarvoor in totaal 772 miljoen ecu is geïnvesteerd.

De voor projecten toegekende bedragen maken ongeveer 79 % uit van de bedragen die in 1988 in het kader van het EFRO voor Portugal zijn uitgetrokken.

Bij de infrastructuurprojecten is voorrang verleend aan de volgende categorieën : verkeersinfrastructuur (50,2 %) waterbouwkundige werken (22 %) en sociale infrastructuur (17 %).

Er is in vergelijking met het vorige jaar een forse stijging voor de sociale infrastructuur en vooral voor het onderwijs, dat zowel op nationaal vlak als op het niveau van de Gemeenschap als prioritair wordt beschouwd, terwijl er minder is geïnvesteerd in infrastructuur voor de energievoorziening.

Steun per regio

Ten behoeve van de regio **Norte** is 84,84 miljoen ecu aan subsidies toegekend voor 287 projecten. Van de aan deze regio toegekende steun ging bijna 43 % naar vervoersinfrastructuur en bijna 27 % naar waterbouwkundige infrastructuur. Voor de onderwijsinfrastructuur is 14,3 miljoen ecu toegekend, onder meer voor de definitieve gebouwen van de Universidade do Minho in Braga.

De regio **Centro** heeft 44,38 miljoen ecu ontvangen voor 240 projecten; ongeveer 47 % van de bijstand was bestemd voor waterbouwkundige projecten. Ook voor de onderwijsinfrastructuur in deze regio is een groot bedrag aan bijstand uit het Fonds toegekend, namelijk 12,24 miljoen ecu.

Voor de 171 projecten van de regio **Lisboa e Vale do Tejo** bedroeg de bijstand 131,66 miljoen ecu (30,5 % van de in 1988 aan Portugal toegekende totale bijstand). De onderwijssector had een zeer groot aandeel in de bijstand voor deze regio, waar met name is gezorgd voor de financiering van de Escola Superior de Tomar, Escola Agrária de Santarém, het gebouw voor weg- en waterbouwkunde van de Universidade Técnica de Lisboa en de bouw en uitrusting van de Faculdade de Ciências en enkele middelbare scholen.

De regio **Alentejo** heeft 20,60 miljoen ecu aan subsidies ontvangen voor 89 projecten. Een bijzondere vermelding verdienen de financiering van een gedeelte van de weg tussen Portalegre en Monforte ter verbetering van het binnenlandse wegennet en ter ontsluiting van de gebieden van Alentejo die het ergst te lijden hebben onder natuurlijke handicaps.

In 1988 heeft de regio **Algarve** 5,8 % van de aan Portugal toegekende steun ontvangen (24,87 miljoen ecu voor 26 projecten). Onder de in deze regio gefinancierde projecten was er het qua omvang belangrijke project voor de aanleg van de rondweg van Portimão. De bijstand uit het EFRO zal het mogelijk maken de betrokken werkzaamheden veel sneller uit te voeren. Als dit knooppunt is weggewerkt, zal er een veel betere doorstroming van het verkeer zijn op de enige weg die dwars door dit door zeer veel toeristen bezochte gebied loopt.

De autonome regio **Azoren** heeft in 1988 3,4 % van de aan Portugal toegekende steun ontvangen, namelijk 14,73 miljoen ecu voor 52 projecten. Het merendeel van de voor bijstand uit het Regionaal Fonds goedgekeurde projecten had betrekking op basisinfrastructuur (verkeer, waterbouw en energie), waaraan een groot tekort is in deze regio en die volstrekt noodzakelijk is voor de economische ontwikkeling.

De autonome regio **Madeira** heeft in 1988 in totaal 18,70 miljoen ecu aan bijstand uit het EFRO ontvangen voor 23 projecten; dit bedrag komt overeen met 4,6 % van de aan Portugal toegekende totale bijstand. Er is onder meer financiële steun verleend voor een jetfoil voor de verbinding Madeira/Porto Santo, waarmee het toerisme op deze twee eilanden kan worden bevorderd.

3.8.12 Verenigd Koninkrijk

In 1988 heeft het Verenigd Koninkrijk 358 aanvragen om bijstand voor 817 afzonderlijke projecten ingediend. Ten aanzien van deze aanvragen en de reeds in voorafgaande jaren ingediende, maar nog niet goedgekeurde aanvragen heeft de Commissie 254 bijstandsbeschikkingen gegeven voor 606 projecten. De aan het Verenigd Koninkrijk toegekende totale bijstand voor projecten bedraagt 387,93 miljoen ecu.

North

De regio **North** heeft 89,03 miljoen ecu aan bijstand ontvangen voor 60 projecten. Een zeer groot gedeelte van dit bedrag (91 %) was bestemd voor infrastructuurprojecten.

De Commissie heeft bijstand verleend voor industriële bedrijven en kleine werkplaatsen op de terreinen van de vroegere mijnen van Hordern, in Hasington, en van Boldon, in South Tyneside. Van de toegekende steun voor het stimuleren en de opbouw van de toeristische sector is 0,95 miljoen ecu gebruikt voor de verlichting van de pier van Seaburg/Roker. Een ander belangrijk project waarvoor financiële steun is verleend, is de nieuwe fase van de elektrificatie van de hoofdspoorlijn van de oostkust, waarvoor 29,93 miljoen ecu aan bijstand uit het EFRO is toegekend. Dit project zal bijdragen tot een aanzienlijke verbetering van het spoorwegverkeer en zal het industrieel ontwikkelingspotentieel van de regio versterken.

Wales

Wales heeft in 1988 in totaal 53,86 miljoen ecu aan bijstand ontvangen voor 34 projecten. In deze regio wordt de financiering van meerjarenprogramma's steeds belangrijker.

Voor infrastructuurprojecten is in totaal 52,12 miljoen ecu toegekend voor diverse werkzaamheden, onder meer investeringen in de toeristische sector zowel in Noord- als in Zuid-Wales. Voor het nieuwe theater van Cardiff is 3,4 miljoen ecu uitgetrokken in het kader van het algemeen ontwikkelingsprogramma voor deze stad.

Schotland

Schotland heeft in totaal 58,02 miljoen ecu ontvangen voor 108 projecten. Ook hier ging een zeer groot gedeelte van de steun naar allerlei infrastructuurprojecten. Eén van de belangrijkste projecten, waarvoor 13 miljoen ecu is toegekend, was de tweede fase van het project om de Western Isles via twee onderzeese kabels van elektriciteit te voorzien. Er is 4 miljoen ecu toegekend voor de bouw van een ijsbaan en een zwembad in Strathclyde; hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de verdere uitbouw van de toeristische infrastructuur in deze regio.

North West

De regio North West heeft in 1988 in totaal 46,62 miljoen ecu aan bijstand uit het EFRO ontvangen voor 100 projecten, waarvan de meeste (85 %) betrekking hadden op infrastructuur. Onder deze projecten waren er twee grote projecten ter verbetering van het wegennet van de regio, namelijk de fasen 2 en 3 van de ter vermindering van de verkeerscongestie aangelegde weg tussen de steden Manchester en Salford, en uitbreiding van de weg St. Peter-Bolton, waarvoor een bijstand van respectievelijk 10,53 en 3,64 miljoen ecu is verleend. Een ander deel van de bijstand uit het EFRO is verleend voor basisinfrastructuur ter stimulering van de ontwikkeling van het midden- en kleinbedrijf in de regio. Er is 2,80 miljoen ecu toegekend voor de inrichting van het industriegebied Hollinwood in Oldham; hiermee zullen vestigingsfaciliteiten met het oog op het aantrekken van belangrijke bedrijven worden verleend. Verwacht wordt dat door dit project 1.600 arbeidsplaatsen zullen worden gecreëerd.

South West

In 1988 heeft deze regio in totaal 15,99 miljoen ecu ontvangen voor 26 projecten. Een zeer groot deel van de bijstand (90 %) is gebruikt voor infrastructuurprojecten, waaronder ook een aantal investeringen ter bevordering van het toerisme in de regio. Er is 7,14 miljoen ecu toegekend aan het Millbay Leisure Centre in Plymouth, dat bestaat uit een zwembad, een ijsbaan en een grote zaal die voor diverse doeleinden kan worden gebruikt. Een ander project dat ook is gefinancierd om een groter aantal toeristen naar dit gebied te trekken, betreft de verbetering van Buckland Abbey, waarvoor 0,45 miljoen ecu aan bijstand is verleend.

East Midlands

In 1988 is 4,84 miljoen ecu aan bijstand verleend voor negen projecten in de regio East Midlands. Anders dan in vorige jaren ging het grootste deel hiervan (86 %) naar infrastructuurprojecten. Toch is ook 0,67 miljoen ecu toegekend voor vier produktieve investeringen, die naar verwachting 236 nieuwe arbeidsplaatsen zullen opleveren.

West Midlands

In 1988 heeft de regio West Midlands 38,40 miljoen ecu ontvangen voor 84 investeringsprojecten, die voor het merendeel (84 %) betrekking hebben op infrastructuur.

Ook in dit jaar heeft de Commissie steun toegekend voor de inrichting van bedrijfsruimte voor industriële bedrijven of kleinere bedrijfseenheden. Ook heeft zij de regio steun verleend voor haar maatregelen ter bevordering van toeristische activiteiten; zij heeft, vanwege hun toeristisch belang, bijgedragen in de financiering van werken in de kathedralen van Coventry en Lichfield.

Yorkshire en Humberside

In 1988 heeft de regio Yorkshire en Humberside in totaal 15,84 miljoen ecu ontvangen voor 49 projecten, waarvan vrijwel alle (98 %) betrekking hadden op infrastructuurwerken. Van dit bedrag is 0,7 miljoen ecu bestemd voor de oprichting van het mijnbouwmuseum van Yorkshire in Wakefield, een project dat past in het kader van het gebruik van het industrieel erfgoed voor toeristische doeleinden, zoals reeds gebeurt in de nabijgelegen plaatsen Bradford, Barnsley, Doncaster en Rotherham.

Een ander belangrijk project is het bedrijf- en innovatiecentrum van Barnsley, dat van bijzonder belang is voor de ontwikkeling van het midden- en kleinbedrijf in deze regio en dat 1,0 miljoen ecu aan bijstand heeft ontvangen.

Noord-Ierland

Noord-Ierland heeft weer een zeer hoog bedrag ontvangen, namelijk ongeveer 12 % van de aan het Verenigd Koninkrijk toegekende totale bijstand uit het EFRO (projecten en programma's).

De bijdrage uit het EFRO voor deze regio bedraagt 65,33 miljoen ecu voor 136 projecten. Evenals in 1986 bereikte Noord-Ierland van alle regio's in het Verenigd Koninkrijk het hoogste percentage voor gefinancierde projecten op het gebied van produktieve investeringen. Verwacht wordt dat de industriële projecten waarvoor industriële steun is verleend, 2.500 nieuwe arbeidsplaatsen zullen opleveren en zullen bijdragen tot het behoud van 1.700 arbeidsplaatsen. Eén van de belangrijke projecten in deze categorie is de nieuwe aramidevezelfabriek van de firma Du Pont (UK) in Maydown, die 11,33 miljoen ecu aan bijstand heeft ontvangen.

Op het gebied van de infrastructuur is 1,50 miljoen ecu toegekend voor de internationale luchthaven van Belfast en 0,19 miljoen ecu voor de bouw van een bedrijfscentrum in Coleraine.

Tabel 10. Regionale verdeling van de in 1988 voor programma's, projecten en studies vastgelegde middelen

(Mio Ecu)

Lid-Staat	Regio	Programma's			Projecten				Studies	Totaal generaal
		Communau- tair	N.P.C.B.	Totaal	Industrie, dienstverlening en ambachten	Infrastruc- tuur	Eigen ont- wikkelings- potentieel*	Totaal		
BELGIQUE/BELGIË		-	9,54	9,54	1,00	14,80	-	15,80	-	25,34
	Vlaanderen	-	9,54	9,54	0,72	0,75	-	1,47	-	11,01
	Wallonie	-	-	-	0,28	14,05	-	14,33	-	14,33
DANMARK		-	4,89	4,89	3,50	4,32	0,37	8,19	0,06	13,14
DEUTSCHLAND		23,06	53,95	77,01	35,92	0,47	-	36,39	-	113,40
	Schleswig-Holstein	-	13,46	13,46	-	-	-	-	-	13,46
	Hamburg	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Bremen	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Nordrhein-Westfalen	21,26	-	21,26	0,58	-	-	0,58	-	21,84
	Hessen	-	-	-	1,46	-	-	1,46	-	1,46
	Rheinland-Pfalz	-	8,68	8,68	6,13	-	-	6,13	-	14,81
	Baden-Württemberg	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Bayern	-	19,27	19,27	6,94	0,47	-	7,41	-	26,68
	Saarland	-	-	-	12,37	-	-	12,37	-	12,37
	Berlin (West)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Niedersachsen	-	12,54	12,54	8,44	-	-	8,44	-	20,98
	Multiregionaal	1,80	-	1,80	-	-	-	-	-	1,80
ELLAS		-	138,04	138,04	0,35	202,11	-	202,46	0,12	340,62
	Ana.Ster.Kai Nisoi	-	4,50	4,50	-	7,26	-	7,26	-	11,76
	Kentr.Dyt.Makedonia	-	-	-	0,35	40,78	-	41,13	-	41,13
	Pelop.Dyt.Ste.Ellas	-	37,05	37,05	-	65,97	-	65,97	-	103,02
	Thessalia	-	-	-	-	4,03	-	4,03	-	4,03
	Anat. Makedonia	-	-	-	-	51,70	-	51,70	-	51,70
	Kriti	-	-	-	-	6,31	-	6,31	-	6,31
	Ipiros	-	-	-	-	5,20	-	5,20	-	5,20
	Thraki	-	-	-	-	3,97	-	3,97	-	3,97
	Nisoi Anat.Agaiou	-	1,64	1,64	-	0,68	-	0,68	-	2,32
	Multiregionaal	-	94,85	94,85	-	16,21	-	16,21	0,12	111,18

*De programma's bevatten eveneens maatregelen ter benutting van het eigen ontwikkelingspotentieel.

Regionale verdeling van de in 1988 voor programma's, projecten en studies vastgelegde middelen (vervolg)

Lid-Staat	Regio	Programma's			Projecten				Studies	Totaal generaal
		Communa- tair	N.P.C.B.	Totaal	Industrie, dienstverlening en ambachten	Infrastruc- tuur	Eigen ont- wikkelings- potentieel*	Totaal		
ESPAÑA		-	48,25	48,25	-	682,21	2,29	684,50	0,09	732,84
	Galicia	-	-	-	-	46,59	-	46,59	-	46,59
	Princ. de Asturias	-	18,92	18,92	-	12,26	-	12,26	-	31,18
	Cantabria	-	-	-	-	32,35	-	33,35	-	32,35
	Pais Vasco	-	-	-	-	23,37	-	23,37	-	23,37
	Navarra	-	-	-	-	2,47	-	2,47	-	2,47
	Aragon	-	-	-	-	18,10	-	18,10	-	18,10
	Madrid	-	-	-	-	24,99	0,13	25,12	-	25,12
	Castilla y León	-	-	-	-	70,72	-	70,72	-	70,72
	Casilla-La-Mancha	-	-	-	-	131,96	-	131,96	0,06	132,02
	Extremadura	-	-	-	-	33,52	-	33,52	-	33,52
	Cataluña	-	-	-	-	38,43	-	38,43	0,03	38,46
	Com. Valenciana	-	-	-	-	77,61	-	77,61	-	77,61
	Andalucía	-	-	-	-	123,75	0,88	124,63	-	124,63
	Murcia	-	-	-	-	6,67	-	6,67	-	6,67
	Canarias	-	-	-	-	38,27	-	38,27	-	38,27
	Multiregionaal	-	29,33	29,33	-	1,15	1,28	2,43	-	31,76
FRANCE		5,41	71,797	77,20	0,21	227,20	4,27	231,68	0,27	309,15
	Ile de France	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Haute-Normandie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Basse-Normandie	-	-	-	-	3,21	1,71	4,92	-	4,92
	Picardie	-	-	-	-	-	0,10	0,10	-	0,10
	Champagne-Ardennes	-	-	-	-	2,54	-	2,54	-	2,54
	Bourgogne	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Centre	-	-	-	0,11	-,15	-	0,11	-	0,11
	Nord-Pas-de-Calais	-	-	-	-	25,02	-	25,02	-	25,02
	Bretagne	-	-	-	-	12,36	-	12,36	-	12,36
	Pays de la Loire	-	-	-	0,06	8,71	0,10	8,96	-	8,96
	Poitou-Charentes	-	-	-	-	10,07	1,50	11,57	-	11,57
	Lorraine	-	8,23	8,23	-	12,90	0,23	13,13	-	21,36
	Alsace	-	-	-	-	0,18	-	0,18	-	0,18
	Franche-Comté	-	-	-	-	-	0,54	0,54	-	0,54
	Limousin	-	7,76	7,76	-	5,43	-	5,43	-	13,19
	Aquitaine	-	13,58	13,58	-	22,74	-	22,74	-	36,32
	Midi-Pyrénées	-	20,56	20,56	-	50,37	-	50,37	0,21	71,14
	Auvergne	-	-	-	-	4,48	-	4,48	-	4,48
	Rhône-Alpes	-	1,97	1,97	0,04	1,14	-	1,18	-	3,15
	Languedoc-Roussillon	-	19,69	19,69	-	34,45	-	34,45	-	54,14
	Prov.-Alpes-C.d'Azur	-	-	-	-	4,96	-	4,96	-	4,96
	Corse	5,41	-	5,41	-	2,54	-	2,54	-	7,95
	Martinique	-	-	-	-	10,88	-	10,88	-	10,88
	Guadeloupe	-	-	-	-	10,64	-	10,64	-	10,64
	Guyane	-	-	-	-	4,58	-	4,58	-	4,58
	Réunion	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Multiregionaal	-	-	-	-	-	-	-	0,06	0,06

*De programma's bevatten eveneens maatregelen ter benutting van het eigen ontwikkelingspotentieel.

Regionale verdeling van de in 1988 voor programma's, projecten en studies vastgelegde middelen (vervolg)

Lid-Staat	Regio	Programma's			Projecten				Studies	Totaal generaal
		Communaal	N.P.C.B.	Totaal	Industrie, dienstverlening en ambachten	Infrastructuur	Eigen ontwikkelings- potentieel*	Totaal		
IRELAND		18,31	58,84	77,15	22,48	45,88	2,17	70,53	0,25	147,93
	Donegal	-	-	-	0,20	2,74	-	2,94	-	2,94
	North East	-	-	-	0,51	0,71	-	1,22	-	1,22
	North West	-	-	-	1,08	0,27	-	1,35	0,06	1,41
	West	-	-	-	0,92	3,04	-	3,96	-	3,96
	Midlands	-	-	-	3,77	1,78	-	5,55	-	5,55
	East	-	-	-	5,21	19,75	1,21	26,17	0,19	26,36
	Mid West	-	-	-	0,71	6,20	0,96	7,87	-	7,87
	South East	-	-	-	4,78	2,76	-	7,54	-	7,54
	South West	-	-	-	5,30	8,63	-	13,93	-	13,93
	Multiregionaal	18,31	58,84	77,151	-	-	-	-	-	77,15
ITALIA		-	105,20	105,20	43,45	814,40	0,58	858,43	0,46	964,09
	Valle d'Aosta	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Lombardia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Trent-Alto Adige	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Veneto	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Friuli-Venez.Giulia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Liguria	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Emilia-Romagna	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Toscana	-	8,44	8,44	-	-	-	-	-	8,44
	Umbria	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Marche	-	-	-	0,76	35,70	-	36,46	-	36,46
	Lazio	-	0,09	0,09	0,84	12,46	-	13,30	0,46	13,85
	Abruzzi	-	31,93	31,93	5,44	47,38	0,54	53,36	-	85,29
	Molise	-	-	-	3,11	35,80	-	38,91	-	38,91
	Campania	-	0,08	0,08	13,02	367,73	-	380,75	-	380,83
	Puglia	-	5,49	5,49	1,21	33,28	-	34,49	-	39,98
	Basilicata	-	6,71	6,71	0,94	59,64	-	60,58	-	67,29
	Calabria	-	4,93	4,93	8,39	23,98	-	32,37	-	37,30
	Sicilia	-	1,59	1,59	8,46	108,37	0,04	116,87	-	118,46
	Sardegna	-	45,94	45,94	1,28	65,68	-	66,96	-	112,90
	Multiregionaal	-	-	-	-	24,38	-	24,38	-	24,38
LUXEMBOURG		-	-	-	-	0,74	-	0,74	-	0,74
NEDERLAND		-	3,86	3,86	-	22,28	-	22,28	-	26,14
	Noord-Nederland	-	2,27	2,27	-	17,96	-	17,96	-	20,23
	Oost-Nederland	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	West-Nederland	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Zeeland	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Zuid-Nederland	-	0,65	0,65	-	4,32	-	4,32	-	4,97
	Multiregionaal	-	0,94	0,94	-	-	-	-	-	0,94

*De programma's bevatten eveneens maatregelen ter benutting van het eigen ontwikkelingspotentieel.

Regionale verdeling van de in 1988 voor programma's, projecten en studies vastgelegde middelen (vervolg)

Lid-Staat	Regio	Programma's			Projecten			Studies	Totaal generaal	
		Communau- tair	N.P.C.B.	Totaal	Industrie, dienstverlening en ambachten	Infrastruc- tuur	Eigen ont- wikkelings- potentieel*			Totaal
PORTUGAL		22,40	65,79	88,19	-	339,986	1,48	341,46	0,34	429,99
	Norte	-	-	-	-	84,84	-	84,84	0,05	84,89
	Centro	-	-	-	-	44,27	0,11	44,38	-	44,38
	Lisboa-Vale Tejo	-	-	-	-	130,92	0,74	131,66	-	131,66
	Alentejo	-	8,50	8,50	-	20,60	-	20,60	-	29,10
	Algarve	-	-	-	-	24,87	-	24,87	-	24,87
	Açores	-	-	-	-	14,73	-	14,73	-	14,73
	Madeira	-	-	-	-	18,70	-	18,70	0,29	18,99
	Multiregionaal	22,40	57,29	79,690	-	1,05	0,63	1,68	-	81,37
UNITED KINGDOM		1,29	173,00	174,29	72,17	312,35	3,41	387,93	1,08	563,30
	North	-	16,33	16,33	7,78	81,25	-	89,03	0,02	105,38
	Yorkshire Humber.	-	13,32	13,32	0,31	15,53	-	15,84	-	29,16
	East Midlands	-	-	-	0,68	4,16	-	4,84	-	4,84
	East Anglia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	South East	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	South West	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	West Midlands	-	10,39	10,39	1,63	14,36	-	15,99	0,23	26,61
	North West	-	-	-	6,06	32,12	0,22	38,40	0,17	38,57
	Wales	-	8,02	8,02	6,32	39,03	1,27	46,62	0,23	54,87
	Scotland	-	40,59	40,59	4,52	49,34	-	53,86	0,23	94,68
	Northern Ireland	-	84,35	84,35	2,97	55,05	-	58,02	0,12	142,49
	Multiregionaal	-	-	-	41,90	21,51	1,92	65,33	0,08	65,41
	Commun.	1,29	-	1,29	-	-	-	-	-	1,29
	Commun.	-	-	-	-	-	-	-	0,39	0,39

*De programma's bevatten eveneens maatregelen ter benutting van het eigen ontwikkelingspotentieel.

Hoofdstuk 4. Financieel beheer van de EFRO-maatregelen (vastleggingen, betalingen)

4.1 Vastleggingskredieten

Voor de betalingsverplichtingen was in 1988 voor de EFRO-maatregelen, met uitzondering van de specifieke communautaire acties, 3.673,59 miljoen ecu beschikbaar, tegenover 3.536,36 miljoen ecu in 1987. De verdeling van dat bedrag ziet er als volgt uit :

Tabel 11. Voor 1988 beschikbare vastleggingskredieten

(Mio Ecu)

Op de begroting 1988 opgevoerde kredieten	3.524,00
Van 1987 resterende kredieten	3,29
Beschikbaar gekomen kredieten door:	
- vrijmaken	148,79
- schommelingen Ecu-koers	- 2,49
Totaal beschikbare kredieten in 1988	3.673,59

De verdeling van de door vrijmakingen en schommelingen van de ecu-koersen beschikbaar gekomen kredieten ziet er als volgt uit :

Table 12. Verdeling per Lid-Staat van de in 1988 beschikbaar gekomen vastleggingskredieten

(Mio Ecu)

Lid-staat	Beschikbaar gekomen kredieten door		
	vrijmakingen	schommelingen van de Ecu-koers	Totaal
Belgique	2,43	0,46	2,79
Danmark	0,43	-0,14	0,29
Deutschland	9,91	1,34	11,25
Ellas	0,33	5,15	5,48
España	13,53	-5,60	7,93
France	21,42	-1,67	19,75
Ireland	-	-0,66	-0,66
Italia	70,00	30,10	100,10
Luxembourg	-	0,04	0,04
Nederland	0,97	0,93	1,90
Portugal	0,31	2,59	2,90
United Kingdom	29,46	-34,93	-5,47
EUR 12	148,79	-2,49	146,30

4.2 Betalingen

De oorspronkelijk op de begroting voor 1988 opgevoerde betalingskredieten ten belope van 2.812 miljoen ecu komen, met de daaraan toegevoegde 50 miljoen ecu uit het quotavrije gedeelte, overeen met een toename ten opzichte van 1987 van 14,8 %. Zoals aangegeven in tabel 33 in de bijlage bedraagt het totaal van de beschikbare betalingskredieten na bijtelling van de van 1987 overgedragen 43,6 miljoen ecu evenwel 2.905,6 miljoen ecu.

Voor de werkelijk verrichte betalingen wordt in tabel 13 als totaal 2.903,18 miljoen ecu vermeld, hetgeen overeenkomt met een opname van 99,9 % vande beschikbare betalingskredieten. Ten opzichte van de in het voorgaande jaar verrichte betalingen is er dus een toename van 18,7 %.

In feite overschreden de door de Lid-Staten ingediende betalingsaanvragen de oorspronkelijk beschikbare betalingskredieten met ongeveer 282 miljoen ecu.

Eind 1988 waren de betalingsverplichtingen nog niet nagekomen voor een bedrag van 6.736,06 miljoen ecu, tegenover 5.972,17 miljoen ecu eind 1987. Deze situatie vloeit voort uit de EFRO-verordening. Een besluit tot toekenning van bijstand geeft namelijk aanleiding tot de onmiddellijke vastlegging van het totale toegekende steunbedrag wanneer het gaat om projecten en van een jaarlijkse tranche wanneer het gaat om programma's, terwijl de betaalbaarstelling van deze vastlegging zich over verschillende begrotingsjaren uitstrekt, naarmate de gefinancierde investeringen gerealiseerd worden en afhankelijk van de door de Lid-Staten gedane overheidsuitgaven. De betalingen uit het EFRO geschieden overigens uitsluitend op uitdrukkelijk verzoek van de betrokken Lid-Staat.

Tabel 13. In 1988 verrichte betalingen en eind 1988 nog te betalen betalingsverplichtingen
(Mio Ecu)

Lid-staat	Eind 86(*) nog niet nagekomen betalingsverplicht. over 1975-1987	Betalingsverplicht. 1988	Betalingen		Eind 1987 nog niet nagekomen betalingsverplicht.
			1987	1988	
Belgique	51,90	25,34	23,00	27,92	49,32
Danemark	17,08	13,14	15,58	10,06	20,16
Deutschland	183,88	113,40	60,94	75,25	222,03
Ellas	295,57	340,62	287,40	286,84	349,35
España	555,49	732,84	345,34	543,56	744,77
France	665,48	309,15	263,72	377,06	597,57
Ireland	211,14	147,93	133,92	132,39	226,68
Italia	2.465,15	964,09	550,32	564,00	2.865,24
Luxembourg	6,05	0,74	2,29	0,04	6,75
Nederland	93,45	26,14	19,45	13,26	106,33
Portugal	338,65	429,99	222,76	330,73	437,91
United Kingd.	1.087,97	563,30	519,29	541,74	1.109,53
COM	0,36	0,39	0,58	0,33	0,42
EUR 12	5.972,17	3.667,07	2.444,59	2.903,18	6.736,06

(*) Aangepaste bedragen om rekening te houden met de vrijmakingen en de schommelingen van de Ecu-koers (zie. voorlaatste kolom van tabel 16)

In tabel 30 in de bijlage wordt voor elke Lid-Staat een overzicht gegeven van de in 1988 verrichte betalingen, onderverdeeld naar het begrotingsjaar waarin de betrokken verplichtingen zijn aangegaan.

In tabel 31 in de bijlage wordt het totaal van de in 1988 en voorgaande jaren aan elke Lid-Staat gedane EFRO-betalingen gegeven.

4.3 Vastleggingen en betalingen voor de specifieke maatregelen

Tabel 14 bevat voor alle bij de Commissie goedgekeurde speciale programma's de cijfers met betrekking tot de per 31 december 1988 beschikbare en gebruikte kredieten.

De in 1988 aangegane betalingsverplichtingen hebben in totaal betrekking op een bedrag van 160 miljoen ecu en het totale bedrag van de sedert 1981 voor dergelijke maatregelen aangegane betalingsverplichtingen wordt

daardoor op ongeveer 609 miljoen ecu gebracht. Laatstgenoemd bedrag komt overeen met 56 % van de tot dusver uitgetrokken kredieten, waarvan het totaal 1.084 miljoen ecu bedraagt.

In 1988 werd 189,6 miljoen ecu uitgekeerd, waardoor het totaal van de tot dusver verrichte betalingen op ongeveer 467 miljoen ecu wordt gebracht, hetgeen overeenkomst met nagenoeg drie vierde van de vastleggingen (76,7 %).

Tabel 14. Beschikbare middelen en betalingsverplichtingen 1988 voor de specifieke communautaire acties
(Mio Ecu)

In de begroting 1988 opgenomen kredieten	160,00
Bestede kredieten	160,00
Saldo aan het einde van het begrotingsjaar	0,00

De verhouding tussen betalingen en vastleggingen is in 1988 verbeterd, want de betalingen zijn toegenomen van 61,7 % tot 76,7 %. De tenuitvoerlegging van de programma's, gemeten naar de verhouding tussen de vastleggingen en het totaal van de uitgetrokken kredieten, is er in 1988 met 12,5 % op vooruit gegaan.

De situatie met betrekking tot de afzonderlijke speciale programma's blijft gekenmerkt door enerzijds het geblokkeerd blijven van het speciaal programma betreffende energie in Italië en de aanzienlijke vertraging opgelopen voor het speciaal programma voor Italië in het kader van de uitbreiding, en anderzijds het zeer langzaam op gang komen van talrijke andere speciale programma's. De diensten van de Commissie hebben hun overleg met de Lid-Staten met het oog op een verbetering van die situatie voortgezet.

4.4 Controles

In 1988 hadden de door de Commissie ter plaatse uitgevoerde controles betrekking op 166 projecten tegenover 236 in 1987 en 146 in 1986. Bovendien werden 18 overeenkomstig Verordening (EEG) nr. 1784/84 gefinancierde programma's (tegenover 3 in 1987) gecontroleerd.

Het spreekt vanzelf dat in de toekomst de controles meer en meer betrekking zullen hebben op programma's bestaande uit verschillende investeringsprojecten en dat bijgevolg het in de verschillende jaren gecontroleerde aantal projecten niet meer nauwkeurig te vergelijken zal zijn.

Via de in 1988 gecontroleerde projecten en programma's werd de benutting van een steunbedrag uit het EFRO van in totaal ongeveer 703 miljoen ecu aan controle onderworpen.

De controles hadden eveneens betrekking op de speciale "quotavrije" door het EFRO uit hoofde van de specifieke communautaire maatregelen gesteunde programma's. In de loop van het jaar 1988 werden voor negen van die programma's controlebezoeken afgelegd.

De Commissie heeft in 1988 bovendien de algemene en systematische actie ter bespoediging van het afsluiten van de nog niet afgewikkelde dossiers en van die waarvoor geen betalingsaanvraag was ingediend, voortgezet. Deze actie zal geleidelijk worden uitgebreid tot de nog niet afgesloten dossiers van latere begrotingsjaren.

Gebleden is dat het bedrag van de in de periode 1975-1984 aangegane en nog niet nagekomen betalingsverplichtingen op 31 december 1988 1.128 miljoen ecu bedraagt, tegenover 943,5 miljoen ecu eind 1987; dit betekent dat eind 1988 nog 16,7 % van de totale betalingsverplichtingen moet worden uitgekeerd.

Ook tijdens dit begrotingsjaar heeft de Commissie van haar controlebezoeken gebruik gemaakt om te zamen met de overheidsinstellingen de projecten te onderzoeken die ten opzichte van het vastgestelde tijdschema een vertraging in de betalingen vertonen. Dit onderzoek heeft ten doel de oorzaken van deze vertragingen vast te stellen en de behandeling of de afsluiting van de dossiers te bespoedigen door betaling van het eindsaldo indien de projecten zijn beëindigd, of door vrijmaking van de kredieten indien de projecten niet uitgevoerd zouden worden. Zo werden in 1988 naast de eigenlijke controles 941 zogenaamd "slapende" projecten onderzocht (tegenover 937 in 1987 en 320 in 1986). Als gevolg van dit onderzoek werden kredieten vrijgemaakt voor 58 projecten, werden voor 49 projecten nieuwe betalingsaanvragen ingediend en werd voor 158 projecten om betaling van het eindsaldo verzocht ten einde het dossier te kunnen afsluiten.

De door de diensten van de Commissie in het begrotingsjaar 1988 uitgevoerde controles brachten geen onregelmatigheden aan het licht, d.w.z. dat er geen enkele frauduleuze handeling heeft plaatsgevonden waardoor op onrechtmatige wijze uit het EFRO financieel voordeel werd verkregen.

Het onderzoek van de slapende projecten toont opnieuw aan dat de informatie over de ten aanzien van de EFRO-projecten gemaakte vorderingen met vertraging wordt doorgegeven; met name geldt dit voor bepaalde annuleringsbesluiten die werden genomen zonder dat de Commissie hiervan op de hoogte werd gesteld.

Aan de nationale instanties is gevraagd voor zulke gevallen de informatie sneller door te geven om te voorkomen dat vrijmaking van EFRO-bijstand en terugvordering van reeds betaalde EFRO-steun niet onnodig wordt vertraagd.

4.5 Toepassing van het margestelsel

Aangezien de geldigheidsduur van Verordening (EEG) nr. 1787/84 op 31 december 1988 verstreek, heeft de Commissie in overeenstemming met artikel 4, lid 5, voor het laatste begrotingsjaar 1988 de EFRO-middelen welke de benedengrens van de marge overschrijden, verdeeld.

Voor dit laatste margestelseljaar heeft de Commissie dezelfde methode toegepast als die welke zij voor de verdeling over de Lid-Staten voor de periode 1985-1987 heeft gebruikt en welke in het vorige EFRO-verslag werd beschreven.

Aangezien te weinig voor een EFRO-cofinanciering in aanmerking komende projecten werden ingediend, hebben verschillende Lid-Staten (B, DK, I, NI) niet het volledige margebedrag gekregen waarop zij anders recht zouden hebben gehad.

De daardoor overblijvende middelen werden verdeeld over de andere Lid-Staten naargelang van de goedgekeurde steunaanvragen.

Het margestelsel is dit jaar opnieuw een doelmatige aansporing geweest tot verwezenlijking van de op het niveau van de Gemeenschap voor de EFRO-steunmaatregelen vastgestelde prioriteiten; over het geheel genomen is namelijk het gemiddelde niveau van de jaarlijks verkregen resultaten sedert 1985 gestadig blijven stijgen.

Het beginsel van een EFRO-beheer gebaseerd op het communautair belang van de door de Gemeenschap gefinancierde steunmaatregelen heeft zijn nut volledig bewezen. De Commissie stelt derhalve in het kader van de tenuitvoerlegging van de nieuwe verordening voor om met de medewerking van de Lid-Staten nog meer van dit beginsel uit te gaan bij het vastleggen van de criteria voor de communautaire steunverlening en bij het kiezen van de voor medefinanciering uit het EFRO in aanmerking komende steunmaatregelen.

Tabel 15. Verdeling van de EFRO-marge voor de periode 1985-1988

Land	Maximale jarenmarge	Middelen van de aan elke Lid-Staat toegewezen marge		Percentage per Lid-Staat van het maximumpotentieel van zijn marge
		in Mio Ecu	in %	
Belgique	7.400	1.036	0,26	14,00
Danmark	4.229	854	0,22	20,19
Deutschland	29.954	12.200	3,09	40,73
Ellas	80.347	40.224	10,20	50,06
España	210.030	90.969	23,06	43,31
France	87.395	25.524	6,47	29,21
Ireland	27.840	13.825	3,51	49,66
Italia	252.671	101.310	25,68	40,10
Luxembourg	705	-	-	-
Nederland	8.105	255	0,06	3,14
Portugal	124.750	57.550	12,94	46,13
United Kingdom	169.504	57.252	14,51	33,78

4.6 Regionale verdeling van de bijstand

Het EFRO steunt alleen regio's van de Gemeenschap met een ontwikkelingsachterstand of met moeilijkheden naar aanleiding van de achteruitgang van bepaalde industriële activiteiten in destijds zeer belangrijke sectoren. Deze regio's ontvangen nationale steun met een regionale strekking op grond van de diverse in de Lid-Staten bestaande regelingen. De gesteunde en dus voor bijstand uit het Fonds in aanmerking komende regio's hebben

een gezamenlijke bevolking van 140 miljoen inwoners of 43,7 % van de totale bevolking van de Gemeenschap.

Tabel 16. Bevolking van de EFRO-steungebieden

Lid-staat		Bevolking (in miljoenen)		
		Totaal	Voor steun in aanmerking komend	In %
B	1987	9,9	3,3	33,1
DK	1986	5,1	1,1	20,7
D	1986	61,0	22,9	37,5
GR	1981	9,7	6,4	65,7
E	1981	37,7	25,0	66,4
F	1982	55,6	22,4	40,2
IRL	1981	3,5	3,5	100,0
I	1985	57,2	22,2	38,8
L	1981	0,4	0,3	79,5
NL	1987	14,6	2,1	14,7
P	1981	9,9	9,9	100,0
UK	1981	56,3	21,3	37,7
EUR 12		320,9	140,4	41,3

Met betrekking tot de op grond van Verordening nr. 1787/84 voor steun in aanmerking komende gebieden waren er in het jaar 1988 geen wijzigingen.

Tabel 17. De 10 regio's die in 1988 meeste bijstand hebben ontvang uit EFRO

(In Absolute waarde)

	Bijstand Mio ECU	%
1. Campania	380,83	10,4
2. Irland	147,93	4,0
3. Scotland	142,49	3,9
4. Castilla-la-Mancha	132,02	3,6
5. Lisbon en Vale do Tejo	131,66	3,6
6. Andalucia	124,63	3,4
7. Sicilia	118,46	3,2
8. Sardegna	112,90	3,1
9. Norte	105,38	2,9
10. Pelop.&.Dit.Ster Ell.	103,02	2,8
Totaal	1.499,32	40,9
EUR 12	3.667,07	100

De regio's met ontwikkelingsachterstand bedoeld in de op 1 januari 1989 van kracht geworden verordening betreffende de Structuurfondsen (doelstelling nr. 1) hebben ongeveer 69 % van de bijstand toegewezen gekregen.

Tabel 18. Regionale verdeling van de bevolking en van de toegekende steun per inwoner in de voor steun uit het EFRO in aanmerking komende gebieden

Lid staat	Bevolking ¹ x 1000	Steun/inwoner (E.C.U.) ³		
	totaal	in aanmerk. komende ²	1987	1975-1988
BELGIQUE		3.266	8	
Vlaanderen	5.686	1.308	8	77
Wallonie	3.206	1.958	7	53
DANMARK		1.058	13	
Øst for Storebælt	585	118	16	74
Vest for Storebælt	2.812	940	12	77
DEUTSCHLAND		22.851	5	
Schleswig-Holstein	2.623	2.356	6	45
Bremen	671	671	-	12
Nordrhein-Westfalen	16.775	4.878	4	21
Hessen	5.551	1.421	1	38
Rheinland-Pfalz	3.599	1.603	9	48
Baden-Württemberg	9.211	99	-	210
Bayern	10.919	3.475	8	57
Saarland	1.037	1.037	12	99
Berlin	1.816	1.816	-	37
Niedersachsen	7.198	5.495	4	35
ELLAS		6.397	53	
Ana.Ster. Kai Nisoi	3.996	652	18	264
Kentr.Dyt.Makedonia	1.696	1.696	24	444
Pelop.Dyt.Ste.Ellas	1.294	1.294	80	290
Thessalia	696	696	6	201
Anatoliki Makedonia	426	426	121	295
Kriti	502	502	12	304
Ipiros	446	446	12	411
Thraki	345	345	11	233
Nisoi Anat.Agaiou	340	340	7	284
ESPAÑA		25.029	29	
Andalucía	6.441	6.411	19	100
Aragón	1.197	411	44	57
Asturias	1.130	1.130	28	108
Canarias	1.368	1.368	28	46
Cantabria	513	513	63	63
Castilla la Mancha	1.649	1.649	80	180
Castilla-León	2.583	2.583	27	117
Cataluña	5.956	2.139	18	18
Ceuta y Melilla	119	119	-	-
Comunidad Valenciana	3.647	1.100	70	70
Extremadura	1.065	1.065	31	122
Galicia	2.812	2.812	17	46
Madrid	4.687	856	29	29
Murcia	956	956	7	71
Navarra	509	158	16	16
País Vasco	2.142	1.729	14	14

¹ Volgens de beschikbare bronnen hebben deze bevolkingscijfers betrekking op de jaren van de periode 1980-1988.
² Bevolking van de gebieden welke voor steun uit het EFRO in aanmerking komen.
³ Steun/inwoner: omvat de multiregionale projecten en gaat uit van de recentste cijfers met betrekking tot de in aanmerking komende bevolking.

Tabel 18. Regionale verdeling van de bevolking en van de toegekende steun per inwoner in de voor steun uit het EFRO in aanmerking komende gebieden (vervolg)

Lid-staat	Bevolking ¹ x 1000	Steun/inwoner(IECU) ²		
	totaal	in aanmerk. komende ²	1987	1975-1988
FRANCE		22.402	14	
Haute Normandie	1.655	153	-	33
Basse Normandie	1.351	969	5	49
Picardie	1.740	541	0,2	11
Champagne-Ardenne	1.346	354	7	76
Bourgogne	1.596	43	-	20
Centre	2.264	209	0,5	23
Nord-Pas-de-Calais	3.933	2.233	11	88
Bretagne	2.708	2.473	5	129
Pays de la Loire	2.930	1.963	5	68
Poitou Charentes	1.568	1.568	7	61
Lorraine	2.320	1.429	15	149
Alsace	1.566	138	1	76
Franche Comté	1.084	110	5	28
Limousin	737	737	18	194
Aquitaine	2.657	2.016	18	91
Midi-Pyrénées	2.325	1.784	40	198
Auvergne	1.333	1.022	4	154
Rhône-Alpes	5.016	890	3	75
Languedoc-Roussillon	1.927	1.666	32	132
Provence-Côte-d'Azur	3.965	618	8	59
Corse	240	240	33	330
Martinique	329	329	33	368
Guadeloupe	328	328	32	317
Guyane	73	73	63	1.125
Réunion	516	516	-	291
IRELAND	3.508	3.508	42	371
ITALIA		23.382	41	
Friuli-Venezia-Giulia	1.224	1.224	-	58
Toscana	3.581	30	281	1.141
Marche	1.421	279	131	45
Lazio	5.056	1.137	12	256
Abruzzi	1.250	1.250	68	318
Molise	334	334	116	469
Campania	5.651	5.651	67	541
Puglia	4.005	4.005	10	116
Basilicata	619	619	109	1.038
Calabria	2.131	2.131	17	303
Sicilia	5.084	5.084	23	219
Sardegna	1.638	1.638	69	307

¹ Volgens de beschikbare bronnen hebben deze bevolkingscijfers betrekking op de jaren van de periode 1980-1988.
² Bevolking van de gebieden welke voor steun uit het EFRO in aanmerking komen.
³ Steun/inwoner: omvat de multiregionale projecten en gaat uit van de recentste cijfers met betrekking tot de in aanmerking komende bevolking.

Tabel 18. Regionale verdeling van de bevolking en van de toegekende steun per inwoner in de voor steun uit het EFRO in aanmerking komende gebieden (vervolg)

Lid-staat	Bevolking ¹ x 1000	Steun/inwoner(ECU) ³		
	totaal	in aanmerk. komende ²	1987	1975-1988
LUXEMBOURG	366	291	3	61
NEDERLAND		2.147	12	
Noord Nederland	1.591	1.316	15	119
Oost Nederland	2.961	108	-	45
Zuid Nederland	1.092	723	7	113
PORTUGAL		9.851	44	
Norte	3.428	3.428	25	93
Centro	1.751	1.751	25	119
Lisboa e Vale do Tejo	3.292	3.292	40	61
Alentejo	560	560	52	270
Algarve	324	324	77	210
Açores	243	243	61	301
Madeira	253	253	75	253
UNITED KINGDOM		21.325	26	
North	3.117	2.589	41	300
Yorkshire/Humberside	4.917	2.592	11	152
East Midlands	3.852	93	52	769
South West	4.381	662	40	348
West Midlands	5.187	3.611	11	85
North West	6.459	4.139	13	156
Wales	2.814	2.575	37	300
Scotland	5.150	3.500	41	358
Northern Ireland	1.564	1.564	42	335

¹ Volgens de beschikbare bronnen hebben deze bevolkingscijfers betrekking op de jaren van de periode 1980-1988.
² Bevolking van de gebieden welke voor steun uit het EFRO in aanmerking komen.
³ Steun/inwoner: omvat de multiregionale projecten en gaat uit van de recentste cijfers met betrekking tot de in aanmerking komende bevolking.

Hoofdstuk 5. Veertien jaar EFRO

Sedert de oprichting van het EFRO in 1975 heeft het betalingsverplichtingen aangegaan voor een totaal van 24,4 miljard ecu ter financiering van 41.051 projecten, 80 NPCB's, 17 communautaire programma's en 197 studies.

Al die maatregelen hebben het de laatste 14 jaren mogelijk gemaakt een aanzienlijk aantal economische activiteiten op gang te brengen of in stand te houden en aldus meer dan 900.000 directe arbeidsplaatsen¹³ en een even groot aantal indirecte arbeidsplaatsen te scheppen of van de ondergang te redden.

Tabel 19. Vastgelegde middelen 1975-1988 (per Lid-Staat)

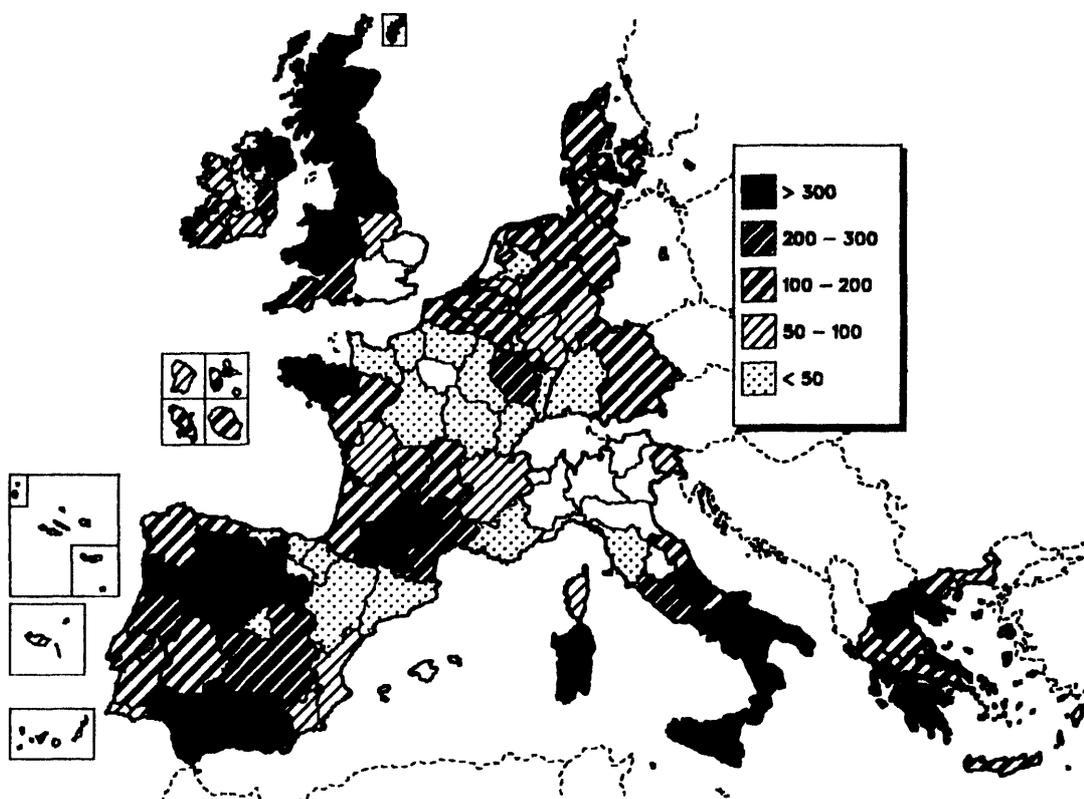
(Mio ECU)

Lid-Staat	Programma's			Projecten				Studies	Totaal generaal
	Communa- nautair	N.P.C.B.	Totaal	Industrie, dienstver- lening en am- bachten	Infra- structuur- voor- zieningen	Eigen ontwik- kelings- poten- tiëel	Totaal		
B	-	26,70	26,70	41,67	131,97	1,35	174,99	2,00	203,69
DK	-	10,26	10,26	25,35	140,42	0,57	166,34	6,14	182,74
D	23,06	53,95	77,01	502,96	347,39	-	850,35	0,19	927,55
GR	12,98	250,40	263,38	34,51	2149,65	-	2184,16	0,24	2447,78
E	23,02	52,57	75,59	11,20	1945,23	2,29	1958,72	0,09	2034,40
F	9,63	252,27	261,90	370,42	2156,66	13,11	2540,19	12,04	2814,13
IRI	32,54	111,47	144,01	311,27	841,94	3,67	1156,88	0,99	1301,88
I	29,27	106,92	136,19	975,72	6777,60	0,58	7753,90	21,95	7912,04
L	-	1,94	1,94	-	14,69	-	14,69	-	16,63
NL	-	14,18	14,18	32,42	200,85	0,01	233,28	0,19	247,65
P	51,41	65,79	117,20	-	1080,56	1,48	1082,04	0,58	1199,82
UK	5,13	460,04	465,17	1000,02	3620,97	6,43	4627,42	10,66	5103,25
Geïn.schp.	-	-	-	-	-	-	-	1,70	1,70
EUR 12.	187,04	1406,49	1593,53	3305,54	19407,93	29,49	22742,96	56,77	24393,26

De Commissie heeft bovendien sedert 1981 betaingsverplichtingen aangegaan ten belope van 609 miljoen ecu (56 % van het totale uitgetrokken bedrag) in het kader van de speciale programma's.

¹³ Hierbij moeten de talrijke directe of indirecte arbeidsplaatsen worden geteld die als gevolg van de financiering van de infrastructuurwerken ontstaan.

Figuur 6. Kaart 3 Regionale verdeling van de EFRO-bijstand in 1975-1988 EFRO, steunmaatregelen (Mio Ecu)

5.1 Overzicht van de EFRO-maatregelen

5.1.1 De financiële middelen van 1975 tot 1988

In de loop van deze periode is de toewijzing uit de begroting, zoals uit onderstaande tabel blijkt, vervoertenvoudigd.

Tabel 20. EFRO-bijstand van 1975 tot en met 1988

(Mio Ecu)

Jaar	Vastleggingskredieten			Jaarlijkse verhoging in %	Procentueel aandeel in de communautaire begroting
	Steunmaatregelen	Specifieke acties	Totaal		
1975	-	-	257,6 ¹	-	4,8
1976	-	-	394,3 ¹	53,1	5,6
1977	-	-	378,5 ¹	-4,0	4,9
1978	-	-	581,0	53,5	4,6
1979	900,0	45,0	945,0	62,7	6,1
1980	1.106,8	58,2	1.165,0	23,3	6,7
1981	1.463,0	77,0	1.540,0	32,2	7,3
1982	1.669,0	90,5	1.759,5	14,3	7,6
1983	1.909,5	100,5	2.010,0	14,2	7,6
1984	2.025,0	115,0	2.140,0	6,5	7,3
1985	2.174,9	115,0	2.289,9	7,0	7,5
1986	3.003,0	95,0	3.098,0	35,3	8,6
1987	3.217,4	93,6	3.311,0	6,9	9,1
1988	3.524,0	160,0	3.684,0	11,3	8,1

¹ 1975: 300 miljoen RE (MRE), 1976: 500 MRE, 1977: 500 miljoen RE omgezet in Ecu tegen de koers van januari 1978

Voor de eerste 14 jaren van het EFRO werden nagenoeg alle beschikbare kredieten vastgelegd. Het verschil tussen de beschikbare totale kredieten en de totale vastleggingen levert namelijk een saldo van slechts 6,52 miljoen ecu op, dat overeenkomt met het cumulatieve totale saldo sedert de oprichting van het EFRO. Tabel 21 bevat per jaar een overzicht van de saldi van de voor betalingsverplichtingen sedert de oprichting van het EFRO beschikbaar gebleven kredieten. Uit dat overzicht blijkt dat de voor betalingsverplichtingen beschikbare kredieten sedert 1975 nagenoeg volledig zijn opgenomen.

Tabel 21. Jaarlijkse saldi van beschikbare vastleggingskredieten van 1975 t/m 1988

(Mio ECU)

Jaar	Begrotingskredieten	Voor vastlegging beschikbare kredieten ⁽¹⁾	Bestede kredieten ⁽²⁾	Saldi aan het einde van het begrotingsjaar en besteed in het volgende begrotingsjaar
75/77	⁽³⁾ 1030,40	⁽³⁾ 1047,23	⁽³⁾ 1032,20	⁽³⁾ 15,03
1978	581,00	599,84	556,36	43,48
1979	900,00	973,65	970,43	3,22
1980	1.106,75	1.169,64	1.137,79	31,85
1981	1.463,00	1.615,17	1.596,19	18,98
1982	1.669,00	1.817,69	1.812,13	5,56
1983	1.909,50	2.164,28	2.121,61	42,68
1984	2.025,00	2.327,12	2.322,20	4,92
1985	2.174,90	2.473,69	2.457,11	16,58
1986	3.003,00	3.201,30	3.186,10	15,20
1987	3.217,42	3.536,36	3.533,18	3,18
1988	3.524,00	3.673,59	3.667,07	6,52

(¹) Inclusief de overdrachten van kredieten van het vorige begrotingsjaar, de opnieuw beschikbaar gestelde bedragen en de aanpassingen aan de koers van de Ecu van nog uit hoofde van de voorige begrotingsjaren te betalen bedragen.
(²) De betalingsverplichtingen voor de respectieve begrotingsjaren zijn aangepast aan de koers van de Ecu.
(³) Begrotingskredieten 1300 MRE, voor vastlegging beschikbare kredieten 1 312,33 MRE, bestede kredieten 1301,64 MRE, d.w.z. een saldo van 10,69 MRE, omgerekend in Ecu tegen de wisselkoers van januari 1978.

In tabel 22 is de afwikkeling weergegeven van de betalingskredieten sedert de oprichting van het EFRO. In totaal bedragen de jaarlijkse toewijzingen in de vorm van betalingskredieten 15.710,9 miljoen ecu. Op

31 december 1988 was 15.705 miljoen ecu daarvan aangewend voor de sedert 1975 verrichte betalingen, wat betekent dat de betalingskredieten nagenoeg volledig werden benut.

Tabel 22. Ontwikkeling van de betalingskredieten vanaf 1975

(Mio Ecu)

Jaar	Begrotingskredieten (a)	Overgebracht saldo (b)	Verrichte betalingen (c)	Saldo (a + b + c)
1975 ⁽¹⁾	122,31	-	74,06	48,25
1976 ⁽¹⁾	229,05	48,25	213,05	64,25
1977 ⁽¹⁾	294,53	64,25	275,70	(¹) 83,08
1978	525,00	83,08	254,89	353,19
1979	483,00	353,19	513,15	323,04
1980	392,38	323,04	726,70	4,72
	(²) + 16,00			
1981	799,20	4,72	791,41	15,85
	(²) + 3,34			
1982	1.015,00	15,85	950,67	97,96
	(²) + 17,78			
1983	1.180,00	97,96	1.246,60	31,36
1984	1.312,50	31,36	1.325,98	35,88
	(²) + 18,00			
1985	1.540,00	35,88	1.590,85	115,03
	(²) + 130,00			
1986	2.282,00	115,03	2.394,16	2,87
1987	2.488,81	2,87	2.444,59	47,09
1988	2.812,00	43,60	2.903,18	2,42
	(²) + 50,00			

(¹) Omrekening van Mio RF in Mio Ecu tegen de gemiddelde jaarkoers van de respectieve jaren
(²) Overschrijving van de specifieke communautaire acties (hfdst. 51) naar de steunmaatregelen (hfdst. 50).

5.1.2 Verdeling van de bijstand over de verschillende soorten steunmaatregelen

Projecten

Sedert 1975 heeft het EFRO ongeveer 22.700 miljoen ecu toegekend voor 41.051 over alle Lid-Staten verdeelde projecten. Daarvan ging een totaalbedrag van 19.400 miljoen ecu, dat overeenkomt met 85,45 % van alle voor projecten toegekende steun, naar 3.354 infrastructuurprojecten. De vervoersinfrastructuur neemt de eerste plaats in met een bijstand ten belope van ongeveer 8,4 miljard ecu (43 % van de voor infrastructuur bestemde steun), terwijl de tweede en de derde plaats worden ingenomen door waterbouw met ongeveer 20 % van de bijstand en energievoorziening met ongeveer 13,5 %.

Naar de productieve investeringen ging bijstand ten belope van 3.305 miljoen ecu of 14,5 % van de voor de projecten bestemde steun. Daarbij ging het grootste gedeelte, overeenkomend met 48,5 %, naar de sector metaalverwerking.

Tenslotte werd 0,1 % van de voor de projecten toegekende steun besteed aan acties gericht op de ontwikkeling van het eigen potentieel van de regio's.

Programma's

Voor 1985 bestond er, behalve voor betrekkelijke geringe bedragen, die bestemd waren voor de (quotavrije) specifieke communautaire acties, geen programmafinanciering. Met de cofinanciering van programma's, als bedoeld in de artikelen 6 t/m 14, 25 en 26 van de verordening, wil men het effect van de EFRO-steun vergroten; in het kader van de programma's kunnen immers de communautaire prioriteiten samenvallen met de prioriteiten op nationaal vlak en wordt het mogelijk een echte gemeenschappelijke actie op touw te zetten.

De in artikel 6 van de verordening omschreven doelstelling is dat aan het eind van het derde jaar (1987) na de inwerkingtreding van de verordening ten minste 20 % van de door het Fonds toegekende kredieten en de financiering van programma's wordt toegewezen. De eerste jaren zijn wat de NPCB's en de communautaire programma's betreft, vooral gemarkeerd door behandelingsprocedures en de goedkeuring van de kredieten. Eerst in 1987 zijn werkelijk betalingsverplichtingen aangegaan, omdat in dat jaar het bedrag van de voor programma's bestemde bijstand 15,3 % van de EFRO-steun bedroeg. Dit percentage was niet zover

verwijderd van de doelstelling en werd in 1988 overschreden, aangezien in de loop van dat jaar 22 % van de steun aan programma's werd besteed.

Zo heeft de Commissie sedert 1985 haar goedkeuring gehecht aan 80 nationale programma's van communautair belang (NPCB's) en 17 communautaire programma's voor een totaalbedrag van 6.142 miljoen ecu. Ten aanzien van die programma's werden betalingsverplichtingen ten belope van 1.588 miljoen ecu aangegaan.

Frankrijk heeft de meeste belangstelling voor de programma's getoond, aangezien in dat land 25 programma's voor een totaalbedrag van 575 miljoen ecu in uitvoering zijn. Voor wat de financiële omvang betreft komt evenwel het Verenigd Koninkrijk met 15 programma's ten belope van in totaal 1.422 miljoen ecu zeer duidelijk op de eerste plaats, gevolgd door Italië met 12 programma's voor een totaalbedrag van 1.026 miljoen ecu.

(Quotavrije) specifieke communautaire acties

Zoals blijkt uit tabel 4 had de Commissie eind 1988 ten aanzien van alle specifieke communautaire acties speciale programma's voor een totaalbedrag van 1.084 miljoen ecu goedgekeurd en voor ongeveer 609 miljoen ecu betalingsverplichtingen aangegaan, hetgeen overeenkomt met 56 %.

Studies

Sedert 1975 zijn 434 aanvragen voor EFRO-bijstand door de Lid-Staten ingediend. Daarvan werden er 211 uiteindelijk door de Commissie goedgekeurd. Per 31 december 1988 waren 113 van die 211 studies voltooid.

Voor de 98 andere studies:

- zijn er nog geen betalingsaanvragen ingediend voor 4 welke voor 1984 en 39 welke sedert 1985 (waarvan 18 in 1988) zijn op gang gekomen, en
- zijn er 5 geschrapt.

Voor die periode werden in totaal betalingsverplichtingen ten belope van 56,77 miljoen ecu aangegaan.

5.1.3 Werkgelegenheid

Het scheppen of in stand houden van werkgelegenheid is een van de belangrijkste taken van het EFRO.

Het Fonds heeft in de loop van de 14 jaar van zijn bestaan bijgedragen tot het direct tot stand brengen of in stand houden van ongeveer 900.000 arbeidsplaatsen in de industriële, ambachtelijke en dienstverlenende sectoren; ongeveer evenveel arbeidsplaatsen werden indirect tot stand gebracht of in stand gehouden in de economische omgeving van die sectoren. Deze berekening omvat de in het kader van de NPCB's gecreëerde werkgelegenheid.

Daarbij mag niet uit het oog worden verloren dat infrastructuurinvesteringen eveneens een bron van veel directe en indirecte werkgelegenheid zijn. Vooral in de bouwsector en in de sector openbare werken zijn de werkzaamheden voor het tot stand brengen van infrastructuur zeer omvangrijk.

5.2 Geografische analyse van de 14 jaar bijstand door het EFRO

Gedurende de voorbije periode van 14 jaar hebben zeven landen ongeveer 93 % van de bijstand toegewezen gekregen. Italië en het Verenigd Koninkrijk komen daarbij vooraan (met respectievelijk 32,5 % en 20,9 %) en worden gevolgd door Frankrijk, Ierland en Portugal. Indien wordt uitgegaan van de bijstand per inwoner is de volgorde niet dezelfde als die voor de totale bijstand per land, aangezien dan Griekenland op de eerste plaats komt met 382 ecu, gevolgd door Ierland (372 ecu), Italië (356 ecu) en het Verenigd Koninkrijk (239 ecu).

Aangezien evenwel Griekenland in 1981, en Spanje en Portugal eerst in 1986 zijn toegetreden, moet worden geconcludeerd dat de bijstand uit het Fonds zich vooral in die drie landen sedert hun toetreding tot de Gemeenschap heeft geconcentreerd; indien namelijk de bijstand voor de verschillende landen wordt gewogen naar de jaren van effectieve bijstand uit het EFRO, komt Griekenland op de eerste plaats voor Portugal. Hierna volgt een beknopt overzicht van de EFRO-steunmaatregelen in iedere Lid-Staat sedert 1975.

5.2.1 België

Sedert 1975 werden betalingsverplichtingen aangegaan voor een totaal van 203,69 miljoen ecu ten behoeve van de programma's, de projecten, de ontwikkeling van het eigen potentieel en de studies.

Dit bedrag komt overeen met 0,83 % van het totaal voor alle EFRO-steunmaatregelen in de Lid-Staten tijdens dezelfde periode.

Projecten

België heeft sedert 1975 steunaanvragen voor 993 projecten ten belope van in totaal 277,31 miljoen ecu ingediend. Na het onderzoek door de bevoegde diensten van de Commissie werden 637 van die projecten goedgekeurd en werden daarvoor betalingsverplichtingen voor een totaal van 175 miljoen ecu (63 % van de gevraagde steun) aangegaan, waarvan de verdeling er als volgt uitziet :

- industriële projecten 41,67 miljoen ecu,
- infrastructuurprojecten 131,97 miljoen ecu,
- betere benutting van het eigen ontwikkelingspotentieel 1,35 miljoen ecu.

Programma's

Voor België zijn nog geen betalingsverplichtingen in het kader van communautaire programma's aangegaan; de Commissie heeft evenwel haar goedkeuring gehecht aan vier door dat land ingediende nationale programma's van communautair belang (NPCB's), te weten :

- het NPCB voor Limburg, dat deel uitmaakt van een geïntegreerd ontwikkelingsprogramma voor de periode 1987-1991 en waarvoor een totaalbedrag van 32,3 miljoen ecu werd uitgetrokken

Voor dit programma werden sedert het op gang komen van de tenuitvoerlegging in het kader van de bijstand betalingsverplichtingen voor een bedrag van 11,3 miljoen ecu aangegaan;

- het NPCB voor de Westhoek, dat eveneens in oktober 1987 werd goedgekeurd en waarvoor voor de periode tot 1991 een totaalbedrag van 11,6 miljoen ecu werd uitgetrokken, ten aanzien waarvan reeds betalingsverplichtingen ten belope van 3,11 miljoen ecu zijn aangegaan;
- het NPCB voor Turnhout voor de periode 1988-1991, waarvoor in totaal 10,4 miljoen ecu werd uitgetrokken en tot dusver betalingsverplichtingen ten belope van 1,7 miljoen ecu werden aangegaan;
- het NPCB betreffende de Europese ontwikkelingskern van de drie grenzen.

België krijgt in het kader van dit programma ongeveer 40 miljoen ecu. Sedert 1986 werden ten aanzien van dat bedrag reeds betalingsverplichtingen ten belope van 12,2 miljoen ecu aangegaan.

België is van alle landen van de Gemeenschap het land dat voor het verkrijgen van steun het meest gebruik maakt van de programmavorm.

Overigens zij erop gewezen dat ten aanzien van de uit het quotavrije gedeelte gefinancierde programma's betalingsverplichtingen zijn aangegaan voor een bedrag van 16,5 miljoen ecu van het totaal van 42 miljoen ecu dat werd goedgekeurd voor de drie volgende programma's :

- ijzer- en staalbekkens van de provincies Henegouwen, Luik en Luxemburg,
- textielgebieden van de arrondissementen Aalst en Oudenaarde (Vlaanderen),
- textielgebieden van Moeskroen (Wallonië).

Voor de tot dusver verrichte betalingen komt het totaal overeen met 64 % van de aangegane betalingsverplichtingen.

De betreffende kredieten werden op rechtmatige wijze tussen Wallonië en Vlaanderen verdeeld.

5.2.2 Denemarken

Sedert de oprichting van het Fonds werden in Denemarken voor de projecten, programma's en studies betalingsverplichtingen ten belope van 182,74 miljoen ecu aangegaan. Dit bedrag komt overeen met 0,75 % van het totaal voor de EFRO-steunmaatregelen in de Lid-Staten tijdens dezelfde periode.

Daarbij dient overigens 2,6 miljoen ecu te worden gevoegd, waarvoor betalingsverplichtingen in het kader van het uit het quotavrije gedeelte gefinancierde speciale programma betreffende de visserij werden aangegaan.

Zolang Groenland deel uitmaakte van de Gemeenschap, genoot het voorrang met betrekking tot de financiering van projecten, terwijl de lokale overheden in zuidelijk Denemarken slechts bij wijze van uitzondering EFRO-bijstand ontvingen. In deze situatie is sedert het zich terugtrekken van Groenland uit de Gemeenschap op 1 januari 1985 verandering gekomen. De lokale besturen en andere in aanmerking komende organen worden namelijk sedertdien aangemoedigd om aanvragen voor EFRO-bijstand in te dienen. Naar aanleiding

daarvan zijn met name meer contacten tussen de betrokken instanties en de diensten van de Commissie tot stand gekomen.

Projecten

Sedert 1975 heeft Denemarken steunaanvragen voor 1.372 projecten overeenkomend met een totaalbedrag van 179 miljoen ecu ingediend. Na onderzoek door de bevoegde diensten van de Commissie werden daarvan 1.233 projecten goedgekeurd en werden daarvoor betalingsverplichtingen aangegaan voor een totaalbedrag van 166,34 miljoen ecu (93 % van de gevraagde bijstand), waarvoor de verdeling er als volgt uitziet :

- 469 industriële projecten voor 25,35 miljoen ecu,
- 763 infrastructuurprojecten voor 140,42 miljoen ecu,
- 1 project zoals bedoeld in artikel 15 voor 0,57 miljoen ecu.

Programma's

- Denemarken krijgt geen steun in het kader van communautaire programma's.
- Er zijn zes nationale programma's van communautair belang in uitvoering, waarvoor de totale EFRO-bijdrage voor de periode 1986-1991 34,25 miljoen ecu bedraagt.

De verdeling van dat bedrag evenals van de 10,26 miljoen ecu waarvoor in het kader van de NPCB's betalingsverplichtingen werden aangegaan (30 % van de totale bijdrage), ziet er als volgt uit:

▪ NPCB voor Nordtek :	EFRO-bijdrage 12,10 miljoen ecu,
aangegane betalingsverplichtingen 5,81 miljoen ecu,
▪ NPCB voor Lolland :	EFRO-bijdrage 5,03 miljoen ecu,
aangegane betalingsverplichtingen 0,56 miljoen ecu,
▪ NPCB voor Borntek :	EFRO-bijdrage 2,53 miljoen ecu,
aangegane betalingsverplichtingen 0,94 miljoen ecu,
▪ NPCB voor Viborg :	EFRO-bijdrage 5,63 miljoen ecu,
aangegane betalingsverplichtingen 1,44 miljoen ecu,
▪ NPCB voor Århus :	EFRO-bijdrage 3,38 miljoen ecu,
aangegane betalingsverplichtingen 0,25 miljoen ecu,
▪ NPCB voor Sønderjylland :	EFRO-bijdrage 5,58 miljoen ecu,
aangegane betalingsverplichtingen 1,26 miljoen ecu.

Bovendien wordt op initiatief van de Commissie momenteel een uit het quotavrije gedeelte gefinancierd speciaal programma uitgevoerd met het oog op de herstructurering van de door de tenuitvoerlegging van het visserijbeleid van de Gemeenschap getroffen gebieden. Dit programma kwam op gang eind oktober 1987 en zal eind februari 1991 zijn voltooid :

- totale bijdrage 13,0 miljoen ecu,
- aangegane betalingsverplichtingen 2,6 miljoen ecu of 20 % van de totale bijstand,
- verrichte betalingen 1,0 miljoen ecu of 39 % van de betalingsverplichtingen.

5.2.3 Duitsland

Sedert de oprichting van het Fonds werden in Duitsland voor de projecten, programma's en studies betalingsverplichtingen voor een totaal van 927,55 miljoen ecu aangegaan. Dit bedrag komt overeen met 3,8 % van het totaal van de steunmaatregelen van het EFRO in de Lid-Staten tijdens dezelfde periode.

Daarbij dient overigens het totaal van 48,8 miljoen ecu te worden gevoegd, waarvoor in het kader van de uit het quotavrije gedeelte gefinancierde speciale programma's betalingsverplichtingen zijn aangegaan.

Projecten

Sedert 1975 heeft Duitsland steunaanvragen voor 3.644 projecten overeenkomend met een bedrag van 1.090,71 miljoen ecu ingediend. Na het onderzoek door de bevoegde diensten van de Commissie werden 2.978 van die projecten goedgekeurd en werden daarvoor betalingsverplichtingen voor een totaal van 850,35 miljoen ecu (overeenkomend met 78 % van de gevraagde bijstand) aangegaan, waarvan de verdeling er als volgt uitziet :

- 2.116 industriële projecten voor 502,96 miljoen ecu,

- 862 infrastructuurprojecten voor 347,39 miljoen ecu.

Programma's

- Voor twee Länder zijn communautaire RESIDER-Programma's in uitvoering, te weten :
 - voor Saarland (EFRO-bijstand: 13,7 miljoen ecu), en
 - voor Noordrijn-Westfalen (EFRO-bijstand: 64,5 miljoen ecu).

Tot dusver zijn betalingsverplichtingen voor een bedrag van 1,8 miljoen ecu voor Saarland en van 21,26 miljoen ecu voor Noordrijn-Westfalen aangegaan.

- Bovendien worden vijf nationale programma's van communautair belang (NPCB's) uitgevoerd, te weten in :
 - Sleeswijk-Holstein : EFRO-bijstand: 53,84 miljoen ecu; aangegane betalingsverplichtingen : 13,46 miljoen ecu,
 - Nedersaksen : EFRO-bijstand: 50,15 miljoen ecu; aangegane betalingsverplichtingen : 12,54 miljoen ecu,
 - Rijnland-Palts : EFRO-bijstand: 34,72 miljoen ecu; aangegane betalingsverplichtingen : 8,68 miljoen ecu,
 - Noord-Beieren : EFRO-bijstand: 34,70 miljoen ecu; aangegane betalingsverplichtingen : 8,67 miljoen ecu,
 - Oost-Beieren : EFRO-bijstand: 42,50 miljoen ecu; aangegane betalingsverplichtingen : 10,60 miljoen ecu).

Overigens worden voor Duitsland momenteel uit het quotavrije gedeelte 10 speciale programma's gefinancierd voor een totaal van 74 miljoen ecu; deze hebben betrekking op de volgende vier sectoren :

- **schepsbouw**
 - uitgetrokken bedrag: 1,00 miljoen ecu
 - aangegane betalingsverplichtingen: 6,70 miljoen ecu
 - verrichte betalingen: 5,02 miljoen ecu
- **visserij**
 - uitgetrokken bedrag: 9,00 miljoen ecu
 - aangegane betalingsverplichtingen: 4,10 miljoen ecu
 - verrichte betalingen: 3,08 miljoen ecu
- **ijzer- en staalindustrie**
 - uitgetrokken bedrag: 42,00 miljoen ecu
 - aangegane betalingsverplichtingen: 36,40 miljoen ecu
 - verrichte betalingen: 31,60 miljoen ecu
- **textiel**
 - toegewezen bedrag: 12,00 miljoen ecu
 - aangegane betalingsverplichtingen: 1,55 miljoen ecu
 - verrichte betalingen: 1,17 miljoen ecu

Het totaal van de aangegane betalingsverplichtingen komt dus overeen met 66 % van het toegewezen totaal en de verrichte betalingen met 83 % van de aangegane betalingsverplichtingen.

5.2.4 Spanje

In totaal is sedert de toetreding van Spanje tot de Gemeenschap ten behoeve van dat land voor projecten, programma's en studies 2.034,4 miljoen ecu vastgelegd.

Projecten

In de periode 1 januari 1986 - eind 1988 hebben de Spaanse autoriteiten aanvragen voor EFRO-bijstand ten behoeve van 2.136 projecten ingediend. Daarvan zijn 1.003 projecten voor een totaalbedrag van 1.958 miljoen ecu goedgekeurd, waarvan :

- 25 industriële projecten voor 11 miljoen ecu,
- 975 infrastructuurprojecten voor 1.945 miljoen ecu,
- 3 projecten betreffende de ontwikkeling van het eigen potentieel voor 2 miljoen ecu.

Programma's

- Communautaire programma's
 - STAR: EFRO-bijstand 210 miljoen ecu (vastleggingen 11,9 miljoen ecu) voor de periode tot en met 30 oktober 1991,
 - VALOREN: EFRO-bijdrage 105 miljoen ecu (vastleggingen 11,1 miljoen ecu) voor de periode tot en met 30 oktober 1991.
- Nationale programma's van communautair belang (NPCB's)

Twee NPCB's zijn in uitvoering : het ene voor Asturias heeft betrekking op de periode 1987-1991 (EFRO-bijstand: 146,58 miljoen ecu, aangegane betalingsverplichtingen : 23,24 miljoen ecu) en het andere betreffende autosnelwegen bestrijkt de periode 1988-1992 (EFRO-bijstand: 492,85 miljoen ecu, aangegane betalingsverplichtingen: 29,33 miljoen ecu).

5.2.5 Griekenland

In de periode januari 1981 - augustus 1988 bedroeg de totale EFRO-bijstand voor de projecten, communautaire programma's, NPCB's en studies ten behoeve van Griekenland 2.447 miljoen ecu.

Projecten

Griekenland ontvangt sedert zijn toetreding tot de Gemeenschap op 1 januari 1981 EFRO-bijstand. Sedert die datum zijn steunaanvragen voor 1.775 projecten ingediend, waarvan er 1.615 zijn goedgekeurd voor steun ten belope van 2.184 miljoen ecu, waarvan :

- 133 industriële projecten voor 34,5 miljoen ecu,
- 1.482 infrastructuurprojecten voor 2.149,5 miljoen ecu.

Laatstgenoemde projecten (98 % van het totaal) hebben vooral betrekking op de sectoren energievoorziening, telecommunicatiemiddelen en vervoer, alsook op de aanleg van industrieterreinen.

Programma's

- Communautaire programma's
 - STAR (telecommunicatiemiddelen): EFRO-bijstand 100 miljoen ecu (aangegane betalingsverplichtingen 10,2 miljoen ecu) voor de periode tot eind oktober 1991;
 - VALOREN (energie): EFRO-bijstand 50 miljoen ecu (aangegane betalingsverplichtingen 2,7 miljoen ecu) eveneens voor de periode tot eind oktober 1991; dit programma bestrijkt het volledige Griekse grondgebied met uitzondering van een gedeelte van Attica.
- Nationale programma's van communautair belang

De Commissie heeft tot dusver acht NPCB's goedgekeurd, waarvan zes in het kader van de GMP's, voor een periode van zeven jaar (1985-1991). Het EFRO draagt in totaal 736 miljoen ecu bij. Daarvan zijn tot dusver voor 250 miljoen ecu betalingsverplichtingen aangegaan.

Bij die bijstand komen nog twee in 1984 goedgekeurde quotavrije programma's met een looptijd tot 31 maart 1989 :

- met betrekking tot de uitbreiding van een programma voor een totaal van 40,0 miljoen ecu, waarvoor betalingsverplichtingen ten belope van 30,56 miljoen ecu zijn aangegaan en reeds betalingen ten belope van 30,56 miljoen ecu zijn verricht;
- een programma betreffende energie, waarvoor bijstand ten belope van 20,0 miljoen ecu is toegekend, betalingsverplichtingen voor een totaal van 12,04 miljoen ecu zijn aangegaan en reeds betalingen ten belope van 11,8 miljoen ecu zijn verricht.

5.2.6 Frankrijk

Sedert de oprichting van het Fonds (1975) zijn voor de projecten, de programma's, de studies en de ontwikkeling van het eigen potentieel in Frankrijk betalingsverplichtingen ten belope van 2.814 miljoen ecu aangegaan.

Dit bedrag komt overeen met 11,5 % van de totale EFRO-steunmaatregelen in de Lid-Staten tijdens dezelfde periode.

Bij dat bedrag dienen overigens de betalingsverplichtingen in het kader van de uit het quotavrije gedeelte gefinancierde speciale programma's (174,5 miljoen ecu) te worden gevoegd.

Projecten

In de loop van de beschouwde 14 jaren hebben de Franse autoriteiten steunaanvragen voor 8.968 projecten overeenkomend met een bedrag van 3.465 miljoen ecu ingediend. Na het onderzoek door de bevoegde diensten van de Commissie werden daarvan 5.300 projecten goedgekeurd, waarvoor betalingsverplichtingen werden aangegaan voor in totaal 2.540 miljoen ecu (overeenkomend met 73,3 % van de gevraagde bijstand) en waarvan de verdeling er als volgt uitziet :

- 2.229 industriële projecten voor 370,42 miljoen ecu,
- 2.996 infrastructuurprojecten voor 2.156,66 miljoen ecu,
- 75 projecten zoals bedoeld in artikel 15 voor 13,11 miljoen ecu.

Programma's

- Communautaire programma's
 - STAR (telecommunicatiemiddelen): EFRO-bijstand 25 miljoen ecu voor de periode 1987-1991, aangegane betalingsverplichtingen 6,97 miljoen ecu;
 - VALOREN (energie): EFRO-bijstand 15 miljoen ecu eveneens voor de periode 1987-1991, aangegane betalingsverplichtingen 2,66 miljoen ecu;
 - RESIDER: de Commissie ontving onlangs het Franse verzoek om in dit programma de departementen Moselle, Meurthe et Moselle en Nord (met uitzondering van Rijsel) op te nemen.

- Nationale programma's van communautair belang (NPCB's)

De Commissie heeft sedert 1985 23 NPCB's goedgekeurd. De totale EFRO-bijdrage voor die programma's voor de periode 1986-1992 bedraagt 545 miljoen ecu. Tot dusver zijn betalingsverplichtingen ten belope van 252 miljoen ecu aangegaan.

- Quotavrije speciale programma's

In Frankrijk worden uit het quotavrije gedeelte (voor een totaalbedrag van 281,2 miljoen ecu) 16 speciale programma's in het kader van vijf specifieke acties (uitbreiding, ijzer- en staalsector, scheepsbouw, visserij en textiel) uitgevoerd.

Tot dusver zijn daarvoor betalingsverplichtingen aangegaan ten belope van 174,5 miljoen ecu, ten aanzien waarvan reeds voor 86 % betalingen zijn verricht.

5.2.7 Ierland

Ten behoeve van Ierland is voor projecten, programma's en studies tot eind 1988 1.301,88 miljoen ecu vastgelegd.

Projecten

De Ierse regering heeft tot eind 1988 aanvragen voor EFRO-steun voor een bedrag van 1.348,5 miljoen ecu ingediend. Na onderzoek werden 1.459 projecten goedgekeurd voor een bedrag van 1.156,88 miljoen ecu, waarvan :

- 481 industriële projecten voor 311,27 miljoen ecu,
- 975 infrastructuurprojecten voor 841,94 miljoen ecu,
- 3 projecten betreffende de ontwikkeling van het eigen potentieel voor 3,67 miljoen ecu.

Ondanks de hervorming van 1984, waarbij voor de steunmaatregelen de programma's werden ingevoerd, is Ierland steunaanvragen blijven indienen welke voor een groot gedeelte betrekking hebben op afzonderlijke projecten. De aanvragen worden hoofdzakelijk door de centrale en lokale overheden en door staats- of semi-overheidsinstellingen ingediend via de officiële procedure van het Ministerie van Financiën. De gewijzigde aanpak, waarbij toeristische en culturele projecten voor bijstand in aanmerking komen, hebben verschillende overheidsinstellingen ertoe aangemoedigd steunaanvragen voor die sectoren in te dienen.

Programma's

- Communautaire programma's

- STAR (telecommunicatiemiddelen): EFRO-bijstand 50 miljoen ecu (aangegane betalingsverplichtingen tot eind 1988 20,71 miljoen ecu) voor de periode 1987-1991; dit programma heeft betrekking op het volledige Ierse grondgebied;
- VALOREN (energie): EFRO-bijstand 25 miljoen ecu (aangegane betalingsverplichtingen 11,83 miljoen ecu) voor de periode 1987-1991; dit programma heeft eveneens betrekking op het volledige grondgebied van het land.
- In de periode 1986-1990 wordt een nationaal programma van communautair belang ("Road Development in Ireland"): EFRO-bijdrage 250 miljoen ecu, aangegane betalingsverplichtingen 111,5 miljoen ecu) uitgevoerd.

Daarbij komen nog de drie quotavrije programma's ten behoeve van Ierland, te weten :

- grensgebieden I: EFRO-bijstand 16,00 miljoen ecu, reeds voltooid en volledig betaald;
- grensgebieden II: door de Commissie in 1987 goedgekeurd en met een looptijd tot december 1991 ; totale EFRO-bijdrage 32,00 miljoen ecu, aangegane betalingsverplichtingen 3,75 miljoen ecu en verrichte betalingen 3,18 miljoen ecu;
- textielgebieden: door de Commissie in 1986 goedgekeurd en met een looptijd tot maart 1989; totale EFRO-bijdrage 3,00 miljoen ecu, aangegane betalingsverplichtingen 0,70 miljoen ecu en verrichte betalingen 0,42 miljoen ecu.

5.2.8 Italië

De totale betalingsverplichtingen van het Fonds ten behoeve van Italië voor projecten, programma's en studies hebben voor de periode 1975 - eind 1988 betrekking op 7.912 miljoen ecu of 32 % van de totale vastleggingen in de Gemeenschap.

Projecten

De Italiaanse regering heeft tot eind 1988 bij de Commissie aanvragen voor EFRO-steun ten belope van 12.128 miljoen ecu voor 25.536 projecten ingediend. Na onderzoek door de bevoegde diensten zijn daarvan 14.966 projecten goedgekeurd en op gang gekomen voor een bedrag van 7.753,9 miljoen ecu, waarvan:

- 2.440 industrieprojecten voor 975,7 miljoen ecu,
- 12.524 infrastructuurprojecten voor 6.777,6 miljoen ecu,
- 2 projecten betreffende de ontwikkeling van het eigen potentieel voor 0,6 miljoen ecu.

Ten opzichte van alle sedert 1985 door het EFRO in de twaalf Lid-Statens gesteunde projecten heeft Italië dus een aandeel van 34 %.

Programma's

- Communautaire programma's
 - STAR (telecommunicatiemiddelen): EFRO-bijstand 250 miljoen ecu (aangegane betalingsverplichtingen 18,48 miljoen ecu) voor de periode 1987-1991; dit programma heeft betrekking op de Mezzogiorno;
 - VALOREN (energie): EFRO-bijstand 125 miljoen ecu (aangegane betalingsverplichtingen 10,79 miljoen ecu) voor dezelfde periode; dit programma heeft eveneens betrekking op de Mezzogiorno.
- Nationale programma's van communautair belang (NPCB's)

In Italië zijn tien NPCB's in uitvoering, waarvan de meeste in het kader van de GMP's. De totale EFRO-bijstand voor die programma's bedraagt 651,08 miljoen ecu, waarvan tot eind 1988 ongeveer 107 miljoen ecu is vastgelegd.

Daarbij komen nog 21 quotavrije speciale programma's, waarvoor de Commissie 280 miljoen ecu heeft toegewezen en ten aanzien waarvan reeds voor 142 miljoen ecu betalingsverplichtingen zijn aangegaan.

5.2.9 Luxemburg

Het EFRO heeft sedert 1975 ten behoeve van het Groothertogdom Luxemburg betalingsverplichtingen aangegaan voor een totaal van 16,6 miljoen ecu, waarvan :

- 14,6 miljoen ecu voor 29 projecten, welke alle betrekking hadden op infrastructuurinvesteringen,
- 2 miljoen ecu voor het NPCB betreffende de Europese ontwikkelingskern van de drie grenzen (EOK).

Dit NPCB-EOK maakt deel uit van drie door de Commissie op verzoek van de Franse, Belgische en Luxemburgse regeringen in 1986 goedgekeurde programma's welke een samenhangend geheel vormen. Het heeft betrekking op de bouw van een industriële kern van 400 ha rond de aan elkaar grenzende ijzer- en staalbekkens van Longwy (F), Aubange (B) en Rodange (L), waar zeer veel werkgelegenheid verloren is gegaan naar aanleiding van de crisis in de ijzer- en staalindustrie en van de herstructurering van die sector. De Europese ontwikkelingskern is het eerste modelproject inzake grensoverschrijdende samenwerking in het kader van de EEG.

Bovendien wordt in het zuidoostelijk gedeelte van het Groothertogdom tot maart 1989 een uit het quotavrij gedeelte van het Fonds gefinancierd speciaal programma uitgevoerd dat door de Commissie in 1986 werd goedgekeurd (EFRO-bijstand : 9 miljoen ecu). De uitvoering van dit programma verloopt naar wens (betalingsverplichtingen aangegaan voor 100 %, betalingen verricht voor 98 %) en zal binnen de vastgestelde termijn worden voltooid.

5.2.10 Nederland

Sedert de oprichting tot eind 1988 heeft het Fonds ten behoeve van Nederland betalingsverplichtingen aangegaan voor een totaal van 247,65 miljoen ecu ten aanzien van projecten, programma's en studies. Dit bedrag komt overeen met 1 % van alle EFRO-steun in dezelfde periode.

Bij die steun komen nog twee quotavrije speciale programma's, waarvoor de Commissie 15 miljoen ecu heeft toegewezen en ten aanzien waarvan reeds voor 3,5 miljoen ecu betalingsverplichtingen zijn aangegaan.

Projecten

In de periode 1975 - eind 1988 heeft de Nederlandse regering bij de Commissie steunaanvragen voor 163 projecten overeenkomend met EFRO-bijstand ten belope van 233,9 miljoen ecu ingediend. Na het onderzoek door de bevoegde diensten werden daarvan 136 projecten voor een totaalbedrag van 233,3 miljoen ecu (overeenkomend met 99,7 % van de gevraagde steun) goedgekeurd, waarvan :

- 35 industriële projecten voor 32,42 miljoen ecu,
- 100 infrastructuurprojecten voor 200,85 miljoen ecu,
- 1 project zoals bedoeld in artikel 15 voor 0,01 miljoen ecu.

Programma's

- Nationale programma's van communautair belang (NPCB's)

In Nederland zijn 4 NPCB's in uitvoering, waarvoor in totaal 53,45 miljoen ecu is toegewezen en ten aanzien waarvan reeds voor 14,18 miljoen ecu betalingsverplichtingen zijn aangegaan.

Deze NPCB's hebben met name betrekking op Groningen (bijstand : 23,32 miljoen ecu, vastleggingen : 10,32 miljoen ecu), Friesland (bijstand : 18,68 miljoen ecu, vastleggingen: 2,27 miljoen ecu), Limburg (bijstand : 7,15 miljoen ecu, vastleggingen : 0,65 miljoen ecu) en Helmond-Twente (bijstand : 4,3 miljoen ecu, vastleggingen : 0,94 miljoen ecu).

- Quotavrije speciale programma's

Voor Nederland zijn twee quotavrije speciale programma's goedgekeurd, waarvoor de EFRO-bijdrage 15 miljoen ecu bedraagt en ten aanzien waarvan voor 3,5 miljoen ecu betalingsverplichtingen zijn aangegaan.

- het ene werd goedgekeurd in 1984 en heeft betrekking op de textielgebieden : EFRO-bijstand 7 miljoen ecu (vastleggingen : 2,7 miljoen ecu),
- het andere werd goedgekeurd in 1985 en heeft betrekking op de ijzer- en staalbekkens : EFRO-bijstand 8 miljoen ecu (vastleggingen : 0,8 miljoen ecu).

Beide programma's lopen tot 31 maart 1989 maar het programma betreffende de ijzer- en staalbekkens heeft reeds aanzienlijke vertragingen opgelopen.

5.2.11 Portugal

In totaal zijn sedert 1986 ten behoeve van programma's, projecten en studies in Portugal betalingsverplichtingen aangegaan voor ongeveer 1.200 miljoen ecu.

Projecten

Sedert de toetreding tot de Gemeenschap op 1 januari 1986 heeft Portugal, waarvan het grondgebied volledig voor bijstand uit het EFRO in aanmerking komt, tot eind augustus 1988 steunaanvragen ingediend voor 3.707 projecten welke nagenoeg alle betrekking hebben op infrastructuurvoorzieningen (4 projecten hadden betrekking op de ontwikkeling van het eigen potentieel).

Daarvan werden na het onderzoek 2.477 projecten of 67 % van de aanvragen goedgekeurd. De totale bijstand van de Gemeenschap voor die projecten heeft aldus een totaal van 1.082 miljoen ecu bereikt.

Programma's

- Communautaire programma's
 - STAR (EFRO-bijdrage 120 miljoen ecu voor de periode tot 31 oktober 1991, reeds aangevane betalingsverplichtingen 42,46 miljoen ecu),
 - VALOREN (EFRO-bijdrage 65 miljoen ecu voor dezelfde looptijd als die van het STAR-Programma, reeds voor 9,0 miljoen ecu betalingsverplichtingen aangevane).
- Nationale programma's van communautair belang (NPCB's)

De regering van Lissabon heeft bewust gekozen voor concentratie van alle aanvragen in de infrastructuursector, terwijl zij verzocht om communautaire steun ten behoeve van de industrie in het kader van een NPCB, dat in 1986 werd ingediend en in januari 1988 werd goedgekeurd. De medefinanciering van dat programma door het EFRO voor een bedrag van 252 miljoen ecu heeft betrekking op de periode 1988-1991; in 1988 waren ten aanzien daarvan reeds voor 57,3 miljoen ecu betalingsverplichtingen aangevane.

Een tweede Portugees NPCB werd goedgekeurd in 1988 in het kader van het GOP voor Norte Alentejo. Het heeft betrekking op de periode 1988-1992 en het EFRO draagt 44 miljoen ecu bij, ten aanzien waarvan in 1988 reeds betalingsverplichtingen ten belope van 8,5 miljoen ecu zijn aangevane.

5.2.12 Verenigd Koninkrijk

In totaal hadden de vastleggingen uit het Fonds ten behoeve van het Verenigd Koninkrijk voor de projecten, programma's en studies in de periode 1975-1988 betrekking op een bedrag van 5.103,25 miljoen ecu, hetgeen overeenkomt met 21 % van het totaal van de communautaire vastleggingen.

Projecten

De regering van het Verenigd Koninkrijk heeft bij de Commissie tot eind 1988 aanvragen voor 11.272 projecten overeenkomend met EFRO-bijstand ten belope van 5.943 miljoen ecu ingediend. Na het onderzoek door de bevoegde diensten werden daarvan 9.218 projecten voor een totaal van 4.627 miljoen ecu goedgekeurd, waarvan :

- 1.687 industriële projecten voor 1.000 miljoen ecu,
- 7.511 infrastructuurprojecten voor 3.621 miljoen ecu,
- 20 projecten betreffende de ontwikkeling van het eigen potentieel voor 6 miljoen ecu.

De invoering van het margesysteem voor de verdeling van de EFRO-kredieten over de Lid-Staten, in het kader van de op 1 januari 1985 van kracht geworden verordening betreffende het EFRO, heeft onmiddellijk invloed gehad op de Britse procedure voor het indienen van steunaanvragen. Voor 1985 hadden de door het Verenigd Koninkrijk ingediende aanvragen slechts betrekking op het als aandeel van het land in de kredieten van het Fonds vastgestelde percentage, terwijl vanaf 1985 iedere in beginsel voor steun in aanmerking komende aanvraag bij de Commissie werd ingediend. Daardoor werd veel meer steun aangevraagd dan voor het Verenigd Koninkrijk beschikbaar was en heeft de Commissie veel vaker contacten gehad met de lokale overheden of de voor de afzonderlijke projecten verantwoordelijke instanties.

Programma's

- Communautaire programma's
 - STAR (telecommunicatiemiddelen): EFRO-bijstand 21,5 miljoen ecu (reeds aangevane betalingsverplichtingen 1,91 miljoen ecu) voor de periode 1987-1991;
 - VALOREN (energie) : EFRO-bijdrage 8,04 miljoen ecu (reeds aangevane betalingsverplichtingen 1,93 miljoen ecu) voor de periode 1987-1991;
 - RESIDER (ijzer- en staalbekkens): EFRO-bijdrage 5,42 miljoen ecu (reeds aangevane betalingsverplichtingen 1,29 miljoen ecu) voor de periode 1988-1990.

- Nationale programma's van communautair belang (NPCB's)

In het Verenigd Koninkrijk zijn 15 NPCB's in uitvoering voor een totaal van 1.387,81 miljoen ecu, ten aanzien waarvan reeds voor 460 miljoen ecu betalingsverplichtingen zijn aangegaan.

Bij die bijstand komen nog de quotavrije speciale programma's, waarvoor de Commissie 259 miljoen ecu heeft toegewezen en ten aanzien waarvan voor 149 miljoen ecu (57,5 %) reeds betalingsverplichtingen zijn aangegaan.

Deze programma's hebben met name betrekking op :

- scheepsbouw (bijstand: 34 miljoen ecu, vastleggingen: 27 miljoen ecu),
- visserij (bijdrage: 15 miljoen ecu, vastleggingen: 2 miljoen ecu),
- ijzer- en staalindustrie (bijstand: 81 miljoen ecu, vastleggingen: 59 miljoen ecu),
- textiel (bijstand: 105 miljoen ecu, vastleggingen: 52 miljoen ecu),
- grensgebieden I (bijstand: 8 miljoen ecu, vastleggingen: 8 miljoen ecu),
- grensgebieden II (bijstand: 16 miljoen ecu, vastleggingen: 1 miljoen ecu).

Hoofdstuk 6. Voorlichting over de steunmaatregelen van het EFRO

Op publiciteitsgebied werd het jaar 1988 gekenmerkt enerzijds door een uitbreiding van de concrete acties in het kader van de EFRO-steunmaatregelen en anderzijds door de uitwerking van nieuwe voorschriften welke van kracht zijn geworden door de goedkeuring van de teksten betreffende de hervorming van de Structuurfondsen.

6.1 Concrete acties

Met betrekking tot het eerste aspect werd de nadruk gelegd op de meer en meer stelselmatige toepassing van de richtsnoeren inzake publiciteit welke door het Comité van het EFRO in 1986 werden vastgesteld. Er werden derhalve clausules betreffende verplichte publiciteit opgenomen in alle in de loop van het jaar goedgekeurde programma's, zowel communautaire programma's als nationale programma's van communautair belang of geïntegreerde ontwikkelingsprogramma's. Dezelfde regeling werd eveneens en in toenemende mate voor de projecten toegepast, op voorwaarde dat er, overeenkomstig bovenvermelde richtsnoeren, meer dan één miljoen ecu mee gemoeid was en het door het belang ervan voor het grote publiek ook zin had er publiciteit aan te geven. Dat is dus vooral het geval voor infrastructuurvoorzieningen welke door een groot aantal mensen worden gebruikt, zoals congrescentra, instellingen voor hoger onderwijs of voor beroepsonderwijs, enz.

Te oordelen naar de feed back via krantenknipsels, ter plaatse gepubliceerde brochures, enz., is het effect van die maatregelen aanzienlijk geweest. De aankondiging van programma's haalde geregeld de eerste bladzijde van de regionale nieuwsbladen.

De voorlichting over de EFRO-maatregelen bestrijkt een brede waaier van activiteiten. In de eerste plaats is er de informatieverbreiding door publikatie van artikelen, de organisatie van conferenties of het onthaal van groepen bezoekers. De belangrijkste informatie over het EFRO wordt evenwel voornamelijk op twee manieren verspreid, te weten door de fysieke aanwezigheid ter plaatse van publiciteitsborden en de zo efficiënt mogelijke behandeling via de media van de steunmaatregelen welke in het kader van het Fonds worden genomen.

De publiciteitsborden werden geleidelijk geharmoniseerd mede dank zij het gebruik van het in 1986 goedgekeurde Europese embleem. Een dergelijke uniforme presentatie komt ongetwijfeld het imago van het EFRO in de betrokken regio's ten goede. Naast de borden waardoor aan de uitvoering van projecten bekendheid wordt gegeven, bestaat er tevens een groot aantal gedenkplaten.

Via de media wordt de voorlichting over de steunmaatregelen van het EFRO voornamelijk verspreid door de diensten van de woordvoerder van de Commissie en door de externe voorlichtingsbureaus van DG Voorlichting. Eerstgenoemde dienst richt zich voornamelijk tot de in Brussel geaccrediteerde correspondenten van de grote nationale persorganen, terwijl de voorlichtingsbureaus in de Lid-Staten en hun bijkantoren de regionale pers bestrijken.

Op institutioneel gebied worden de bevoegde instanties van het Europese Parlement en van het Economisch en Sociaal Comité tegelijk met de pers in kennis gesteld van de besluiten inzake de EFRO-steun en de programma's. De Commissie ontvangt van die Instellingen eveneens een groot aantal vragen met betrekking tot de EFRO-steunmaatregelen in de verschillende regio's.

Als begeleidende maatregelen zijn de contacten met de beroepsorganisaties en vooral met de kamers van koophandel geïntensifieerd. Een groot aantal conferenties heeft het mogelijk gemaakt bij deze organisaties de met de EFRO-maatregelen nagestreefde doelstellingen toe te lichten.

Ondanks deze gunstige aspecten bleef niettemin de samenwerking op publiciteitsgebied tussen de Lid-Staten slechts op een gentlemen's agreement berusten en beschikte de Commissie voor de publiciteit niet over budgettaire middelen. Aan deze twee punten zou dus in het kader van de hervorming van de Structuurfondsen veel aandacht worden besteed.

6.2 De voorlichting en de hervorming van de Structuurfondsen

Ten aanzien van de voorlichting werden de volgende nieuwe voorschriften vastgesteld.

In artikel 32 van de Coördinatieverordening ((EEG) nr. 4253/88) wordt bepaald dat de instantie die voor de uitvoering van een door de Gemeenschap financieel gesteunde actie verantwoordelijk is, zorgt voor passende publiciteit ten einde potentiële begunstigen en de beroepsorganisaties van de door de actie geboden mogelijkheden bewust te maken, alsmede het publiek bewust te maken van de rol die door de Gemeenschap in verband met de actie wordt vervuld.

In artikel 12 van de nieuwe Verordening betreffende het EFRO (4254/88) wordt bepaald dat de voorschriften inzake voorlichting en publiciteit als bedoeld in artikel 32 van Verordening (EEG) nr. 4253/88 en die met betrekking tot de EFRO-bijstandsverlening door de Commissie worden vastgesteld en in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen worden bekendgemaakt.

Tenslotte wordt in artikel 7 van dezelfde verordening voorzien in de mogelijkheid dat het EFRO, binnen bepaalde grenzen, voortaan voorlichtingsacties financiert.

Het voorlichtingsbeleid zal in de toekomst aan belangrijkheid winnen. Ten aanzien van het regionaal beleid zal het informatiecircuit van bijzonder belang zijn tegen de achtergrond van de voltooiing van de interne markt en meer in het bijzonder van de economische en sociale samenhang. De voorlichting dient het ontstaan te bevorderen van plaatselijke initiatieven die werkgelegenheid creëren, onafhankelijk van de vraag of zij buiten of binnen de regio zijn ontstaan. Het zal erop aankomen de ondernemers te bereiken. In het kader van de verwezenlijking van de interne markt zal de nadruk vooral op de mobiliteit en op de flexibiliteit van alle productiefactoren komen te liggen. Door de toename van het aantal potentiële markten zal er steeds meer behoefte ontstaan aan kennis op allerlei gebied maar zal terzelfder tijd de in het bedrijfsleven beschikbare informatie veel sneller achterhaald zijn.

Op dit gebied zal ten aanzien van de zwakke regio's moeten worden gestreefd naar de organisatie en opzet van geavanceerde dienstverlening gericht op het verstrekken van steun voor de totstandbrenging van netwerken en structuren voor interregionale en internationale samenwerking en uitwisseling. Rekening houdend met het belang van deze nieuwe groeifactor en de invloed ervan op de regionale ontwikkeling heeft de Gemeenschap, te zamen met de nationale overheden en de beroepsorganisaties van allerlei soort, een belangrijke rol te spelen in verband met de aansporing en het leveren van een bijdrage tot de oprichting van dit soort netwerken. Dit is een nieuwe soort actie, een soort derde mogelijkheid tot steunverlening naast de financiering van infrastructuurvoorzieningen en de steun voor productieve investeringen.

Uitgaande van de in de coördinatieverordening en de verordening betreffende het EFRO opgenomen nieuwe bepalingen mag worden aangenomen dat de Commissie voortaan op publiciteitsgebied het initiatief zal nemen en evencens over de financiële middelen voor de tenuitvoerlegging daarvan zal beschikken. Het zal erop aankomen de aldus ontstane nieuwe mogelijkheden te gebruiken om zowel van het regionaal beleid als zodanig als van alle potentiële verwezenlijkingen op het gebied van het Europa van de Burgers een succes te maken.

Hoofdstuk 7. Andere steunmaatregelen van de Gemeenschap in de regio's

Het EFRO is wel het belangrijkste maar niet het enige financiële instrument van het regionaal beleid. Andere communautaire fondsen of financiële instrumenten leveren namelijk eveneens een bijdrage voor hetzelfde doel. Bovendien dient erop te worden gewezen dat er tevens niet-financiële steun kan worden verstrekt om samenwerking tussen ondernemingen te stimuleren en vernieuwing op gang te brengen.

7.1 De Structuurfondsen

Twee andere Fondsen, te weten het Europees Sociaal Fonds en het EOGFL, verlenen eveneens regionale steun. In de toekomst zouden deze steunmaatregelen meer moeten worden gerationaliseerd en gecoördineerd in het kader van de hervorming van de Structuurfondsen.

- Het Europees Sociaal Fonds

Een zeer groot gedeelte van de steun van het Europees Sociaal Fonds is bestemd voor projecten in de voor EFRO-steun in aanmerking komende regio's. Zo zijn in de loop van 1988 voor 46 % van de steun betalingsverplichtingen aangegaan ten behoeve van maatregelen in de achtergebleven regio's¹⁴

- Het EOGFL, Afdeling Oriëntatie

In 1988 zijn voor 1.131 miljoen ecu betalingsverplichtingen aangegaan uit de middelen van de Afdeling Oriëntatie van het EOGFL voor structuurverbeteringen en voor maatregelen ten behoeve van de diverse sectoren van de communautaire landbouw. Geraamd wordt dat van dit totaal ongeveer 556 miljoen ecu bestemd was voor maatregelen met een regionale strekking. Dit betekent dat het EOGFL, Afdeling Oriëntatie, in 1988 niet minder dan 49 % van zijn totale betalingsverplichtingen ten behoeve van de achtergebleven regio's heeft aangegaan¹⁵

7.2 De financiële instrumenten

- Leningen van de Europese Investeringsbank (EIB)

Het grootste gedeelte van de leningen van de Europese Investeringsbank (EIB) werd toegekend voor investeringen in gebieden welke worden gekenmerkt door een ontwikkelingsachterstand of door ernstig industrieel verval. In 1988 vertegenwoordigden de leningen voor projecten die aan de regionale ontwikkeling bijdragen 57 % van de totale in de Gemeenschap toegewezen financieringen en 59 % van de steun uit de eigen middelen van de Bank.

- Leningen en desbetreffende rentesubsidies van het NCI (Nieuw Communautair Instrument)

In de loop van het jaar zijn uit hoofde van het NCI leningen afgesloten voor een bedrag van 500 miljoen ecu tegenover 447 miljoen ecu in 1987.

De Commissie heeft op 2 december 1988 bij de Raad een voorstel voor een besluit gericht op de voortzetting van de maatregelen van het nieuw communautair instrument (NCI) ingediend. Zoals in het verleden zouden die maatregelen bestaan uit het namens de Gemeenschap lenen van middelen op de kapitaalmarkt, ten einde deze door te lenen met het oog op de bevordering van de investeringen en van het ontstaan van nieuwe werkgelegenheid. De Commissie stelt voor de nieuwe maatregelen van het NCI gedurende de eerste drie jaren opnieuw te concentreren op de investeringen van de kleine en middelgrote ondernemingen, zoals in het verleden het geval was.

¹⁴ Zie desbetreffende jaarverslagen van 1988

¹⁵ Zie desbetreffende jaarverslagen voor 1988

7.3 Omschakelingsleningen van het EGKS

De Commissie voert in het kader van artikel 56 van het EGKS-Verdrag een beleid gericht op het scheppen van werkgelegenheid en op het nieuw economisch leven inblazen van gebieden welke door inkrimping van de EGKS-activiteiten en -werkgelegenheid worden getroffen.

Dit beleid krijgt concrete vorm in het stimuleren van alternatieve werkgelegenheid creërende investeringen. De Commissie kent met het oog daarop EGKS-leningen met een uit de operationele begroting van de EGKS gefinancierde rentesubsidie toe.

Voor deze actie komen alle gebieden in aanmerking welke zijn getroffen door de herstructurering in de ijzer- en staalsector, alsook de steenkoolbekkens waar het aantal arbeidsplaatsen in aanzienlijke mate is verminderd. De toekenning van de omschakelingsleningen is in feite afhankelijk van het werkgelegenheidsverlies of van de afhankelijkheid ten opzichte van de EGKS-industrieën van de betrokken gebieden. Uit de ervaring is gebleken dat de oprichting en uitbreiding van kleine en middelgrote ondernemingen welke op verschillende niveaus ontvankelijk zijn voor technische vernieuwing, de belangrijkste bron van permanente nieuwe werkgelegenheid zijn en dus met alle middelen moeten worden aangemoedigd. De bijzondere toename van het aantal niet-gespecificeerde leningen, waarop in 1988 tot 95 % van de goedgekeurde rentesubsidies betrekking had, is een ontwikkeling van pragmatische aard die volledig aan de beoogde aanpak beantwoordt.

Tabel 23. Globale leningen: in 1988 goedgekeurde subleningen per land

Land	Aantal	Bedrag goedgekeurde subleningen	Tegenwaarde (ECU)	Rente-subsidies (ECU)	Te scheppen arbeidsplaatsen
Belgique	74	625.153.908 FB.	14.374.191	1.982.756	1.098
Danemark	6	5.547.998 DKR	702.828	104.738	53
Deutschland	905	358.072.050 DM.	172.487.042	20.683.010	12.415
Ellas	1	267.360.000 DRA	1.589.167	240.000	80
España	26	2.019.449.581 PTA	14.717.866	1.977.975	1.180
France	236	256.971.525 FF.	36.396.904	4.980.622	2.681
Italia	36	81.057.630.236 LIT	52.691.834	3.812.093	2.110
Luxembourg	7	209.522.000 FLX	4.820.301	385.880	308
Nederland	9	4.022.600 HFL	1.716.183	254.440	108
United Kingdom	341	93.208.004 ST£	141.436.147	15.910.787	9.560
Saar-Lor-lux	5	4.245.000 FF.	602.121	90.650	46
Totaal	1.646		441.534.584	50.422.951	29.639

Tabel 24. In 1988 goedgekeurde rechtstreekse leningen

Land	Aantal	Bedrag goedgekeurde rechtstreekse leningen	Tegenwaarde (ECU)	Rente subsidies (ECU)	Te scheppen arbeidsplaatsen
Deutschland	1	54.000.000 DM	26.060.000	1.000.000	1.002
United Kingdom	2	53.000.000 ST£	79.908.000	622.000	574
Totaal	3		105.968.000	1.622.000	1.576

7.4 Europese bedrijfsinnovatiecentra

De ontwikkeling van de Europese bedrijfsinnovatiecentra en van de overkoepelende organisatie ervan verstrekt het regionaal beleid van de Gemeenschap een belangrijk instrument voor het optimaal benutten van het plaatselijk, menselijk, natuurlijk en financieel potentieel met het oog op de oprichting en uitbreiding van kleine en middelgrote ondernemingen. De diensten van de bedrijfsinnovatiecentra bevorderen de oprichting van op de export gerichte KMO's met sterke groeiomgankelijkheden en helpen bestaande KMO's aan die kenmerken beantwoorden.

In het kader van begrotingspost 543/88 heeft de Commissie in 1988 de werkzaamheden ter voorbereiding van de oprichting van 12 bedrijfsinnovatiecentra gefinancierd in voor EFRO-steun in aanmerking komende gebieden, te weten Alcala de Henares, Alcoy, Panylonce, Sevilla (Spanje), Clermont-Ferrand (Frankrijk),

Cagliari, Chieti-Pescara, Salerno, Ascoli-Piceno (Italië), Enschede, Heerlen (Nederland), en Patras (Griekenland).

Sedert het op gang komen in 1984 van het Communautair Programma betreffende de bedrijfsinnovatiecentra zijn er in totaal 35 opgericht.

Bovendien heeft de Commissie met het oog op een grotere doeltreffendheid van die centra haar steun voor het verbeteren van hun methoden en procedures opgevoerd en de nadruk gelegd op een betere overkoepelende organisatie op Europees niveau. Zij heeft met het oog daarop, in samenwerking met de internationale vereniging "European Business and Innovation Centre Network" (EBN) en de centra zelf hun onderlinge samenwerking gestimuleerd, ten einde met name de afzetmogelijkheden van de met die centra verbonden ondernemingen te vergroten.

7.5 Proefprojecten

7.5.1 Europartnership 1988

Dit project heeft betrekking op de samenwerking tussen de Ierse KMO's en andere ondernemingen van de Gemeenschap.

Het werd door de Commissie goedgekeurd en gefinancierd (DG XVI, 250.000 ecu uit de middelen van lijn 543, en Task Force KMO's, 250.000 ecu).

Het project omvatte verschillende fasen, te weten :

- het opsporen en selecteren van ondernemingen in Ierland met het oog op de samenstelling van een catalogus;
- het verspreiden van de catalogus bij Europese ondernemingen via de Euro Info Centres van het BC-Net, de bedrijfsinnovatiecentra, de ontwikkelingsmaatschappijen, de kamers van koophandel en industrie, gespecialiseerde adviesbureaus, enz.;
- het organiseren van een Europese ontmoetingsbijeenkomst, die plaats had te Dublin op 23 en 24 juni 1989.

Ongeveer 250 personen die 186 ondernemingen vertegenwoordigd en, waren op die bijeenkomst aanwezig. Er kwamen 600 commerciële contacten tot stand. Uit de tot dusverre beschikbare gegevens kan worden afgeleid dat reeds een twintigtal samenwerkingsovereenkomsten tot stand zijn gekomen.

Naar aanleiding van de gunstige resultaten van het Ierse experiment werd besloten een tweede project in 1989 in Andalusië op te zetten.

7.5.2 Inventarisering van het eigen potentieel

De Commissie heeft een studie op gang gebracht met het oog op de inventarisering van de strategische elementen van het eigen ontwikkelingspotentieel van de regio's.

De daarvoor in aanmerking komende elementen zijn de infrastructuurvoorzieningen (universiteiten, onderzoeklaboratoria, opleidingscentra), de institutionele partners (plaatselijke ontwikkelingsmaatschappijen, kamers van koophandel, enz.) en de mogelijkheden voor financiële steunverlening (het bankwezen, de begroting van de plaatselijke overheden).

Deze inventaris zal, in de mate van het mogelijke, aanvankelijk worden opgesteld aan de hand van eenvoudige criteria welke later nader kunnen worden uitgewerkt maar die het mogelijk zouden moeten maken partners te vinden alsook het ontwikkelingspotentieel van een gebied en de daarin voorkomende leemten te meten.

Algemene sociaal-economische informatie wordt in de vorm van bijlagen toegevoegd, zodat gemakkelijk kennis kan worden genomen van de belangrijkste gegevens betreffende het beschouwde gebied en de aanwezige vervoersinfrastructuur. Bepaalde door de Commissie verstrekte gegevens zullen het mogelijk maken een overzicht te krijgen van de van haar kant (met name via de Structuurfondsen) in het gebied reeds genomen maatregelen.

Bedoelde gegevens zullen bij voorrang worden verzameld in de regio's (van niveau III of niveau II) waarop doelstelling 1 of doelstelling 2 betrekking heeft.

Hoofdstuk 8. Hervorming van de structuurfondsen

Het jaar 1988 werd gekenmerkt door de voltooiing van de werkzaamheden welke de daadwerkelijke hervorming van de Structuurfondsen tegen 1 januari 1989, dus binnen de vastgestelde termijn, mogelijk hebben gemaakt. Over deze hervorming, welke met betrekking tot de verwezenlijking van de interne markt tegen 1993 één van de begeleidende maatregelen vormt, werd reeds in 1987 (zie 13e EFRO-Verslag) een mededeling¹⁶ van de Commissie aan de Raad gestuurd, waarin de grondbeginselen werden omschreven. In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de hoofdelementen en van de verschillende verordeningen betreffende die hervorming.

8.1 Hoofdelementen van de hervorming

8.1.1 Prioritaire doelstellingen

Voor de steunmaatregelen van de Structuurfondsen, van de EIB en van de andere bestaande financieringsinstrumenten werden vijf prioritaire doelstellingen vastgesteld, te weten :

- het bevorderen van de ontwikkeling en de structurele aanpassing van de regio's met een ontwikkelingsachterstand (doelstelling 1);
- het omschakelen van regio's, grensregio's of deelregio's (met inbegrip van werkgelegenheidsgebieden en stedelijke gemeenschappen) die zwaar door de achteruitgang van de industrie worden getroffen (doelstelling 2);
- het bestrijden van langdurige werkloosheid (doelstelling 3);
- het vergemakkelijken van de inschakeling van jongeren in het arbeidsproces (doelstelling 4);
- met het oog op de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid : het bespoedigen van de aanpassing van de landbouwstructuur en het bevorderen van de ontwikkeling van het platteland (doelstelling 5).

De verwezenlijking van ieder van deze doelstellingen wordt niet speciaal aan het ene of het andere van de drie Fondsen opgedragen; integendeel, de bevoegdheden overlappen elkaar gedeeltelijk, zodat de verdeling er als volgt uitziet :

- doelstelling 1 : EFRO, ESF, EOGFL, afdeling Oriëntatie
- doelstelling 2 : EFRO, ESF
- doelstelling 3 : ESF
- doelstelling 4 : ESF
- doelstelling 5 : EOGFL, afdeling Oriëntatie, ESF, EFRO

Het spreekt evenwel vanzelf dat de EFRO-middelen hoofdzakelijk aan de verwezenlijking van doelstelling 1 (regio's met ontwikkelingsachterstand) zullen worden besteed.

Met betrekking tot de percentages communautaire steun welke uit de Fondsen voor de verschillende doelstellingen kunnen worden toegekend, zijn de volgende maxima vastgesteld :

- 75 % van de totale kosten en, als algemene regel, ten minste 50 % van de overheidsuitgaven voor maatregelen in regio's die in aanmerking komen voor steunverlening uit hoofde van doelstelling 1;
- ten hoogste 50 % van de totale kosten en, als algemene regel, ten minste 25 % van de overheidsuitgaven voor maatregelen in de andere regio's.

¹⁶ "Voor het succes van de Europese Akte"

8.1.2 Verdubbeling van de kredieten voor de structuurfondsen

In artikel 12, lid 2, van de Kaderverordening is bepaald dat de vastleggingskredieten voor de structuurfondsen in vergelijking met 1987 in 1993 reëel zullen zijn verdubbeld. Naast de middelen voor het begrotingsjaar 1988 (7,7 miljard ecu), bedragen de jaarlijkse verhogingen van de vastleggingskredieten terzake 1,3 miljard ecu per jaar voor de periode van 1989 tot en met 1992 om in 1992 een bedrag van 12,9 miljard ecu te bereiken (prijzen van 1988). Deze inspanningen zullen in 1993 worden voortgezet om tot de beoogde verdubbeling (nl. 14,1 miljard) te komen.

In 1992 zal de begroting van de Europese Gemeenschap evenwel slechts 1,2 % van het communautaire BNP bedragen en de uitgaven voor de structuurfondsen een kwart van dit bedrag, namelijk 0,3 % van het BNP, vertegenwoordigen.

8.1.3 De regio's met ontwikkelingsachterstand

De begrotingsmiddelen zullen in aanzienlijke mate worden geconcentreerd in de steun ten behoeve van de regio's met ontwikkelingsachterstand waarop doelstelling 1 betrekking heeft. De bijdragen uit de Structuurfondsen voor die regio's zullen in reële cijfers tegen 1992 worden verdubbeld, zoals hierboven reeds werd aangegeven. De Commissie zal erop toezien dat, in het kader van de extra toewijzingen voor de regio's waarop doelstelling 1 betrekking heeft, een speciale inspanning ten behoeve van de armste regio's worden geleverd. Het EFRO zal tot 80 % van zijn kredieten aan de verwezenlijking van doelstelling 1 kunnen besteden.

De Raad heeft op grond van de door de regeringshoofden aangewezen criteria de volgende lijst van regio's waarop doelstelling 1 betrekking heeft, vastgesteld :

- SPANJE : Andalusië, Asturias, Castilla-Leon, Castilla-La-Mancha, Ceuta y Melilla, Comunidad Valenciana, Extremadura, Galicië, de Canarische eilanden, Murcia
- FRANKRIJK : Franse departementen overzee (DO), Corsica
- GRIEKENLAND : het volledige grondgebied
- IERLAND : het volledige grondgebied
- ITALIE : Abruzzes, Basilicata, Calabrië, Campanië, Molise, Puglia, Sardinië, Sicilië
- PORTUGAL : het volledige grondgebied
- VERENIGD KONINKRIJK : Noord-Ierland

8.1.4 De door industrieel verval getroffen regio's

De omschrijving van deze regio's maakt het niet mogelijk een definitieve lijst op te stellen; de achteruitgang van de industrie is wel een proces dat in bepaalde sectoren (de ijzer- en staalindustrie, de steenkoolindustrie, de scheepsbouw en een gedeelte van de textielindustrie) kan worden waargenomen maar zich ook tot andere zou kunnen uitstrekken. De verordeningen bevatten bijgevolg geen lijst van deze regio's maar wel sociaal-economische criteria voor het aanwijzen van de grensregio's, de werkgelegenheidscentra en de stedelijke gemeenschappen waarop doelstelling 2 betrekking heeft. Deze criteria kunnen na drie jaar, op voorstel van de Commissie, door de Raad met gekwalificeerde meerderheid worden gewijzigd.

De Commissie heeft, na het advies van het raadgevend comité voor de ontwikkeling en omschakeling van de regio's te hebben ingewonnen, een eerste lijst van de genoemde regio's en andere geografische of administratiefrechtelijke gebieden opgesteld.

8.2 De verordeningen

De Kaderverordening¹⁷ betreffende de hervorming werd door de Raad op 24 juni 1988 goedgekeurd en, dank zij de aanhoudende inspanningen van het Griekse voorzitterschap en van de Lid-Staten gedurende de daaropvolgende zes maanden, konden de vier toepassingsverordeningen in december 1988 worden goedgekeurd.

De vier toepassingsverordeningen bestaan uit :

¹⁷ Verordening (EEG) nr. 2052/88 van de Raad

- een horizontale verordening¹⁸ met voor de drie Fondsen gezamenlijk geldende voorschriften en voorschriften tot coördinatie van de maatregelen van de verschillende Fondsen onderling en van de activiteiten van die Fondsen met die van de EIB (Europese Investeringsbank);
- drie speciaal op een van de drie Fondsen (EFRO¹⁹, ESF, EOGFL) betrekking hebbende verordeningen.

Algemene doelstellingen van die verordening zijn de verbetering van de coördinatie tussen de verschillende communautaire structuurinstrumenten, een nadere omschrijving van hun doelstellingen, het tot stand brengen van een grotere flexibiliteit om te komen tot een betere aanpassing van de maatregelen van de Fondsen aan de plaatselijke behoeften, en een vereenvoudiging en harmonisatie van de procedures en methodes voor steunverlening.

8.2.1 De Coördinatieverordening

Deze verordening omvat in hoofdzaak gemeenschappelijke coördinatie- en beheersvoorschriften.

- **Partnership:** Dit begrip heeft hoofdzakelijk betrekking op een gedecentraliseerd beheer van de steunmaatregelen van de Fondsen met het oog op het tot stand brengen van een daadwerkelijk partnerschap tussen de bevoegde lokale, regionale, nationale en communautaire instanties. Het doel van de Commissie is het mogelijk maken van steunmaatregelen van de Fondsen welke zoveel mogelijk op de plaatselijke realiteiten zijn afgestemd en waarvan de opzet zo weinig mogelijk bureaucratische kenmerken vertoont.
 - **Programmering:** Deze geschiedt in drie fasen :
 - indiening door de Lid-Staten van plannen, waarin hun prioriteiten en voornemens met betrekking tot de aanwending van de bijstand van de Fondsen worden omschreven;
 - uitwerking van het communautair bestek, waarin de op communautair niveau goedgekeurde prioriteiten alsook de eigen prioriteiten van de Gemeenschap worden omschreven en dat, als centrale fase van de dialoog en van de coördinatie, de kern van de hervorming uitmaakt;
 - opzet van de actieprogramma's, waarbij, hoofdzakelijk in programmavorm en met steun uit één of verschillende Fondsen, het communautair bestek ten uitvoer wordt gelegd.
 - **Toezicht en evaluatie:** Vereenvoudiging en decentralisatie gaan samen met een intensifiëring van het toezicht en van de evaluatie. Bijgevolg werd voorzien in permanente controle van de verkregen resultaten en zondig in de mogelijke aanpassing van de maatregelen aan nieuwe behoeften welke tijdens de uitvoering ontstaan.
 - **Vereenvoudigde financiële procedures:** Het uiteenlopend karakter van de bestaande regels bemoeilijkte in het verleden een gemeenschappelijk optreden van de Fondsen. Geharmoniseerde voorschriften zullen voortaan een betere organisatie van het werk van de Commissie mogelijk maken.
- Overigens heeft de Commissie bepaald dat voor de financiële verrichtingen in het kader van de maatregelen van de Structuurfondsen de ecu zal worden gebruikt.
- **Harmonisatie van de deelnemingspercentages en gecombineerde aanwending van subsidies en leningen:** De percentages van de bijdragen van de Fondsen in de financiering van de maatregelen waarop doelstellingen 1, 2, 3, 4 en 5b betrekking hebben, worden door de Commissie in het kader van het partnerschap vastgesteld. De combinatie van subsidies en leningen vormt een belangrijk beginsel voor het beheer van de Fondsen; zij veronderstelt een actieve samenwerking met de EIB en de andere leeninstrumenten, vooral in de fase waarin het communautair bestek wordt opgemaakt.

8.2.2 EFRO-verordening

In de Europese Akte wordt de taak van het EFRO omschreven als het via deelneming aan de ontwikkeling en de structurele aanpassing van regio's met een ontwikkelingsachterstand en aan de omschakeling van industriegebieden met afnemende economische activiteit ongedaan maken van de belangrijkste regionale onevenwichtigheden in de Gemeenschap. Het EFRO helpt eveneens doelstellingen 1, 2 en 5b verwezenlijken. Het draagt bij aan de vergroting van het economisch potentieel van de regio's, aan de structurele aanpassing en de groei, en aan het tot stand brengen van nieuwe stabiele werkgelegenheid. Het cofinanciert met het oog daarop productieve investeringen, infrastructuurinvesteringen en acties gericht op de ontwikkeling van het eigen potentieel van de regio's.

¹⁸ Verordening (EEG) nr. 4253/88 van de Raad

¹⁹ Verordening (EEG) nr. 4254/88 van de Raad

Het EFRO blijft bovendien bijdragen aan de bevordering van de regionale ontwikkeling op communautair niveau door het speciaal aanmoedigen van de grensoverschrijdende samenwerking en van de uitwisseling van ervaring tussen de Lid-Staten.

De Commissie zal periodieke verslagen over de sociaal-economische situatie en over de economische ontwikkeling van de regio's opstellen met het oog op de beoordeling van de resultaten van het regionaal beleid en het vaststellen van de richtsnoeren voor toekomstige beleidslijnen.

Op operationeel niveau wordt in de EFRO-verordening een belangrijk nieuw flexibiliteitslement ingevoerd, waardoor het Regionaal Fonds de mogelijkheid krijgt alle vormen van financiële steun aan te wenden, te weten de cofinanciering van actieprogramma's, van een steunregeling of van grote projecten, de toekenning van niet-gespecificeerde subsidies en de steun voor technische bijstand of voor de eventuele voorbereidende werkzaamheden voor de opzet van acties.

8.2.3 De andere verordeningen

De nieuwe verordening betreffende het Europees Sociaal Fonds (ESF)

- Het ESF kent op horizontale wijze bijstand toe voor de verwezenlijking van doelstellingen 3 (bestrijding van langdurige werkloosheid) en 4 (inschakeling in het arbeidsproces van jongeren).
- Het draagt te zamen met de andere Fondsen en overeenkomstig de bestaande ontvankelijkheidsregels bij tot de verwezenlijking van doelstellingen 1, 2 en 5b ter bevordering van de stabiliteit van betrekkingen en met het oog op de nieuwe werkgelegenheidsmogelijkheden voor werkloze of met werkloosheid bedreigde personen.

De nieuwe verordening betreffende de landbouwstructuur (EOGFL, Afdeling Oriëntatie)

Het EOGFL, Afdeling Oriëntatie, draagt bij tot de verwezenlijking van doelstellingen 1, 5a en 5b.

Doelstelling 5a draagt een horizontaal karakter in die zin dat de verwezenlijking ervan over het gehele grondgebied van de Gemeenschap wordt nagestreefd. De aanpassing van de landbouwstructuur, die nauw verband houdt met de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, impliceert een intensifiëring van de financiële inspanning in de vorm van structurele maatregelen gekoppeld aan de heroriëntering van de landbouwproductie.

De Gemeenschap dient bovendien een nieuwe en belangrijke rol op zich te nemen in verband met de bevordering van de ontwikkeling van de plattelandsgebieden waarop doelstellingen 1 en 5b betrekking hebben, met name door middel van activiteiten gericht op de omschakeling, het nieuw leven inblazen en het geven van een nieuwe economische stimulans aan die gebieden. In verband daarmee dienen initiatieven te worden uitgewerkt welke geen betrekking hebben op de landbouwproductie maar wel op complementaire of alternatieve activiteiten.

8.3 Richtsnoeren

De door de Commissie op 15 februari 1989 goedgekeurde beleidsnota is een document dat betrekking heeft op de bijstandsverlening in de regio's van doelstellingen 1 en 2 dat, in het kader van de hervorming van de Structuurfondsen, tot doel heeft ten behoeve van de partners van de Commissie de prioriteiten te omschrijven waardoor zij zich in de verschillende programmeringsfasen zal laten leiden. Onderstaande richtsnoeren hebben in de eerste plaats tot doel de achtergebleven regio's in staat te stellen de uitdagingen van de interne markt van 1993 aan te nemen.

- **Prioriteit voor het creëren van werkgelegenheid**

De bijdrage van het regionale beleid aan de vermindering van de regionale verschillen in de Gemeenschap zal hoofdzakelijk bestaan in het stimuleren van produktieve investeringen waardoor arbeidsplaatsen worden geschapen (industrie, ambacht, dienstverlening) en van investeringen in infrastructuurvoorzieningen die verband houden met de ontwikkeling van de economische activiteiten. De verschillen tussen de regio's op het gebied van produktiviteit, werkgelegenheid en inkomen kunnen namelijk slechts worden verminderd indien de produktie en het aantal gecreëerde arbeidsplaatsen in de Lid-Staten en de achtergebleven gebieden stijgen tegen een tempo dat ver boven het communautaire gemiddelde ligt.

In dit verband zal bij de opstelling van de communautaire bestekken worden gestreefd naar evenwicht tussen infrastructuurwerken (waaraan in het verleden het grootste gedeelte van de EFRO-bijstand voor achtergebleven regio's is besteed) en de ontwikkeling van produktieve investeringen.

- **Combinatie van leningen en subsidies**

De Commissie is voornemens gebruik te maken van de in het kader van de nieuwe verordeningen voor de Structuurfondsen geboden mogelijkheden om zowel voor infrastructuurwerken als voor produktieve investeringen te komen tot een adequate combinatie van subsidies en leningen, opdat de

begrotingsmiddelen meer effect sorteren en doelmatiger worden aangewend. Wat de infrastructuurwerken betreft, zal deze combinatie worden gebaseerd op de netto-inkomsten die door de investeringen worden gegenereerd.

- **Ontplooiing van plaatselijke initiatieven**

Bij horizontale ontwikkelingsmaatregelen op nationaal, en zelfs op regionaal vlak, worden vaak niet alle plaatselijke mogelijkheden voor het creëren van werkgelegenheid aangewend. De Commissie is voornemens bemiddelende instanties, en met name regionale ontwikkelingsorganen die in de regio's aanwezig zijn en die bijgevolg in nauw contact staan met de bedrijven, te belasten met het beheer van de globale subsidies die in de vorm van bijstand voor plaatselijke werkgelegenheidscheppende initiatieven (oprichting van KMO's, dienstverlening aan bedrijven, stimulering van ondernemersinitiatieven, enz) worden toegekend.

- **Diversificatie van de economie**

Om een te grote afhankelijkheid van een klein aantal structureel zwakke sectoren van de economie te voorkomen, behoort het leveren van een bijdrage aan de diversificatie van het economisch draagvlak van de regio's met een ontwikkelingsachterstand tot de prioriteiten van het regionaal beleid van de Gemeenschap. Er dient prioriteit te worden verleend aan investeringen die ertoe bijdragen dat geavanceerde produktiemethoden worden toegepast en aan sectoren die gebruik maken van hoogontwikkelde technologie.

- **Meer in het bijzonder met betrekking tot regio's waarvoor doelstelling 1 geldt**, zal de Commissie, wanneer zij de door de Lid-Staten ingediende aanvragen om bijstand onderzoekt en in het kader van het partnerschap een beslissing neemt ten aanzien van de communautaire bestekken, met name beoordelen welke bijdrage de voor bijstand in aanmerking komende infrastructuur levert aan de verhoging van het economisch potentieel van de regio's. Rekening houdend met de situatie en de behoeften van de regio's zal voorrang worden gegeven aan de infrastructuurvoorzieningen die het meest bijdragen tot de ontwikkeling van die regio's (bij voorbeeld op het gebied van vervoer, telecommunicatie, beroepsopleiding, onderzoek en ontwikkeling, enz).

- **Voor de regio's waarvoor doelstelling 2 geldt**, zal vooral de nadruk worden gelegd op de ontwikkeling van produktieve investeringen die nieuwe arbeidsplaatsen moeten opleveren als compensatie voor die welke in industrieën met afnemende economische activiteit verloren zijn gegaan. De infrastructuursteun zal worden verleend voor de sanering van in verval geraakte industrieterreinen en voor infrastructuur die moet worden gemoderniseerd om economische activiteiten te creëren of te ontwikkelen.

- **Regionale ontwikkeling op communautair niveau**

Naast de ondersteuning van regio's en zones waarvoor doelstellingen 1 en 2 gelden, zal de Gemeenschap uit hoofde van artikel 10 van de nieuwe EFRO-Verordening²⁰ op het gehele grondgebied van de Gemeenschap overgaan tot financiering van :

- studies over de ruimtelijke ordening van het grondgebied van de Gemeenschap,
- proefprojecten, met name in grensregio's,
- het uitwisselen van ervaring en de samenwerking op het gebied van de ontwikkeling tussen regio's van de Gemeenschap.

²⁰ 4254/88 van de Raad

Bijlage A. Statistische gegevens 1988 en 1975-1988

Tabel 25. Aantal in 1988 gesteunde projecten (detail)

Lid- staat	Industrie, dienstverlening en ambachten			Infrastructuur			Totaal Grote ⁽¹⁾ investeringen	Totaal Kleine ⁽²⁾ investeringen	Totaal Eigen potentieel
	Grote ⁽¹⁾ investeringen	Kleine ⁽²⁾ investeringen	Totaal	Grote ⁽¹⁾ investeringen	Kleine ⁽²⁾ investeringen	Totaal			
B	5	-	5	44	-	44	49	-	-
DK	64	-	64	18	-	18	83	-	1
D	22	6	28	-	-	-	22	6	-
GR	1	-	1	83	9	92	84	9	-
E	-	-	-	411	17	428	414	17	3
F	3	-	3	114	8	122	157	8	40
IRL	37	1	38	81	-	81	119	1	1
I	120	-	120	1.293	20	1.313	1.415	20	2
L	-	-	-	1	-	1	1	-	-
NL	-	-	-	7	2	9	7	2	-
P	-	-	-	879	8	887	881	9	3
UK	225	3	228	350	9	359	594	12	19
EUR 12	477	10	487	3.281	73	3.354	3.826	84	69

(¹)Grote projecten: waarvan het bedrag van de investering 15 miljoen ECU of meer bedraagt
(²)Kleine projecten: waarvan het bedrag van de investering minder dan 15 miljoen ECU bedraagt

Tabel 26. Aantal in 1988 gesteunde projecten (detail)

Lid-staat	Industrie, dienstverlening en ambachten			Infrastructuur			Totaal Grote investeringen	Totaal Kleine investeringen	Totaal Eigen potentieel
	Grote investeringen	Kleine investeringen	Totaal	Grote investeringen	Kleine investeringen	Totaal			
B	1,00	-	1,00	14,80	-	14,80	15,80	-	-
DK	3,49	-	3,49	4,32	-	4,32	7,81	-	0,37
D	7,50	28,42	35,92	-	0,47	0,47	7,50	28,89	-
GR	0,35	-	0,35	44,83	157,28	202,11	45,18	157,28	-
E	-	-	-	436,92	245,29	682,21	436,92	245,29	2,29
F	0,21	-	0,21	174,83	52,37	227,20	175,04	52,37	4,27
IRL	20,57	1,91	22,48	45,88	-	45,88	66,45	1,91	2,17
I	43,45	-	43,45	406,61	407,79	814,40	450,06	407,79	0,58
L	-	-	-	0,74	-	0,74	0,74	-	-
NL	-	-	-	10,69	11,59	22,28	10,69	11,59	-
P	-	-	-	247,78	92,20	339,98	247,78	92,20	1,48
UK	46,28	25,89	72,17	174,10	138,25	312,35	220,38	164,14	3,41
EUR 12	122,85	56,22	179,08	1561,50	1105,24	2666,74	1684,35	1161,46	14,57

Tabel 27. Verdeling van de aangeane betalingsverplichting en naar soort infrastructuur in 1988

(Mio ECU)

Soort infrastructuurprojecten	Grote investeringen		Kleine investeringen		Totaal	
	Projecten	Steun	Projecten	Steun	Projecten	Steun
1. IN VERBAND MET PRODUCTIEVE ACTIVITEITEN	203	117,32	1	26,94	204	144,26
2. VERVOER	8	7,33	-	-	8	7,33
11 Zones bestemd voor productieve bedrijvigheid	118	77,64	1	26,94	119	104,58
12 Bouw van fabrieken	38	8,42	-	-	38	8,42
13 Centra voor toegepast onderzoek - studie - diensten	28	19,07	-	-	28	19,07
14 Handelscentra	11	4,86	-	-	11	4,86
2. VERVOER	1488	846,66	46	704,33	1494	1550,99
10 Diversen	4	0,95	-	-	4	0,95
21 Wegen en kunstwerken	1309	745,78	33	510,81	1342	1256,59
22 Spoorwegen	50	48,70	-	155,40	57	204,10
23 Zeehaven-installaties	62	28,20	2	18,21	64	46,41
24 Waterwegen	4	0,68	2	8,41	6	9,10
25 Luchthavens	15	14,62	1	8,20	16	22,82
26 Stedelijk vervoersnet	1	0,32	-	-	1	0,32
27 Andere vormen v. vervoer (kabelspoor, enz.)	3	7,41	1	3,30	4	10,71
3. TELECOMMUNICATIE	24	34,79	-	-	24	34,79
30 Diversen	15	4,98	-	-	15	4,98
31 Telefoon-, telexnet	6	26,16	-	-	6	26,16
32 Radiuitzending, televisie	2	0,93	-	-	2	0,93
33 Tele-informaticanetten	1	2,72	-	-	1	2,72
4. ENERGIEVOORZIENING	123	42,08	9	172,22	132	214,31
40 Diversen	7	3,49	-	-	7	3,49
41 Productie van elektriciteit	22	8,27	5	118,76	27	127,03
42 Distributienet voor elektriciteit	61	10,71	2	17,08	63	27,80
44 Distributienet voor gas	33	19,60	2	36,38	35	55,99
5. WATERBOUW	1259	360,99	1	182,82	1273	543,81
50 Diversen	89	22,10	1	24,31	90	24,31
51 Stuwdammen	8	15,35	3	27,69	11	27,69
52 Opvang en distributie van water	542	81,06	7	240,47	549	240,47
53 Irrigatiesystemen	8	-	-	2,68	8	2,68
54 Riolering, behandeling van afvalwater	612	87,20	3	248,66	615	248,66
6. MILIEUBESCHERMING	80	40,96	-	-	8000	40,96
60 Diversen	6	4,98	-	-	6,00	4,98
61 Kustbescherming	25	10,23	-	-	2500	10,23
62 Bodemsanering, -bescherming	14	6,19	-	-	1400	6,19
63 Landinrichting en landschapsbehoud	17	8,14	-	-	1700	8,14
64 Verbrandingsinstallatie en afvalverwerking	11	8,75	-	-	1100	8,75
65 Maatregelen ter bestrijding van verontreiniging	7	2,67	-	-	7,00	2,67
7. ONDERWIJS, SOCIO-CULTUREEL, SPORT, ONTSPANNING	143	124,80	3	19,74	146	144,55
70 Diversen	11	7,51	-	-	11	7,51
71 Educatieve infrastructuur	62	69,82	2	12,60	64	82,42
72/73 Sociale, medische, para-med. infrastructuur	7	10,60	-	-	7	10,60
74 Culturele infrastructuur	25	18,63	-	-	25	18,63
75 Sport- en ontspanningsinfrastructuur	38	18,25	1	7,15	39	25,39
Totaal	3281	1567,64	73	1106,06	3354	2673,70
Totaal investeringen	3442,89		2837,65		6280,54	
Overheidsuitgaven	3410,62		2802,54		6213,16	
Deze bedragen werden berekend volgens de op het ogenblik van beslissing tot betalingsverplichting geldende						
13 Aarolie- en aardgaswinning						

Tabel 28. In 1988 aangegane betalingsverplichtingen, naar gedetailleerde tak van industrie, ambacht en dienstverlening (Mio Ecu)

Takken van bedrijvigheid	Nace-indeling	Grote investeringen			Kleine investeringen			Totaal		
		Project.	Steun	Arbeids-plaatsen	Project.	Steun	Arbeids-plaatsen	Project.	Steun	Arbeids-plaatsen
1. ENERGIE		4	0,73	68	-	-	-	4	0,73	68
Diversen		2	0,33	-	-	-	-	2	0,33	-
11 Winn.bewerk.vaste brandstoffen		2	0,39	68	-	-	-	2	0,33	68
2. WINN.VERWERK.DELFSTOFFEN, CHEMIE		68	21,13	21043	-	-	-	68043	21,13	21043
21 Winning en voorbereiding van ertsen		4	0,93	15	-	-	-	45	0,93	15
22 Vervaardig./1ste verwerk.metalen		6	1,04	471	-	-	-	671	1,04	471
23 Winn. niet-metalische mineralen		1	0,02	8	-	-	-	1	0,02	8
24 Ind.prod. niet-metaalhoud. miner.		31	8,97	19144	-	-	-	31144	8,97	19144
25 Chemische industrie		25	10,02	1385	-	-	-	2585	10,02	1385
26 Productie van synthetische vezels		1	0,15	20	-	-	-	1	0,15	20
3. METAALVERWERKENDE IND.,FIJNMECH.		169	41,35	8546	5	33,31	2124	174	74,66	10670
31 Vervaardig.produkten uit metaal		59	9,64	1596	1	1,50	61	60	11,14	1657
32 Machinebouw		43	9,55	2084	-	-	-	43	9,55	2084
33 Fabr.bureau-mach./informatieverw.		4	1,34	3670	-	-	-	4	1,34	367
34 Elektotechnische industrie		40	16,17	3203	2	7,15	513	42	23,32	3716
35 Automobiell./fabr.auto-onderdelen		8	2,38	6730	2	24,66	1550	10	27,03	2223
36 Overige transportmiddelenfabriek.		6	0,63	2520	-	-	-	6	0,63	252
37 Fijnmechanische/optische industr.		9	1,64	3710	-	-	-	9	1,64	371
4. ANDERE BE.-VERWERKENDE INDUSTRIE		220	51,53	10171	5	22,78	958	225	74,31	11129
41/42 Voed.-/genotmiddelenindustrie		37	8,56	9740	-	-	-	37	8,56	974
42 Industrie du sucre		10	2,18	169	1	3,84	71	11	6,02	240
43 Textielnijverheid		24	9,24	2183	1	11,34	330	25	20,58	2513
44 Ledernijverheid		1	0,04	30	-	-	-	1	0,04	30
45 Schoen-/kledingnijverheid		20	4,22	1337	-	-	-	20	4,22	1337
46 Hout-/houten meubelen industrie		44	5,71	1404	-	-	-	44	5,71	1404
47 Papierind., grafische bedrijven, uitgeverijen		33	7,70	1791	-	-	-	33	7,70	1791
48 Rubber-/plasticverwerkende ind.		43	11,29	1853	3	7,60	557	46	18,90	2410
49 Andre be.-verwerkende industrie		8	2,59	430	-	-	-	8	2,59	430
5. BOUWNIJVERHEID		2	0,24	104	-	-	-	2	0,24	104
6. - 9. DIENSTEN		83	14,26	589	-	-	-	83	14,26	589
61 Groothandel		3	0,34	194	-	-	-	3	0,34	194
62 Terugwinning		1	0,79	20	-	-	-	1	0,79	20
64/65 Kleinhandel		2	0,42	67	-	-	-	2	0,42	67
66 Maaltijd-, drank- en logiesverstrekk. bedrijven		5	0,68	79	-	-	-	5	0,68	79
83 Hulpbedrijven, bank/verzekeringsw.		72	12,04	229	-	-	-	72	12,04	229
Totaal		546	129,23	40521	10	56,09	3082	556	185,32	43603
Investering			887,85			648,38			1536,21	
Nationale steun			273,33			173,14			446,47	

Tabel 29. Begrotingssituatie 1988

1. Besteding van de vastleggingskredieten

(Mio Ecu)

Voor 1988 beschikbare vastleggingskredieten					Totaal	Besteding in 1987 Nagekomen verplichtingen	Per 31.12.88 beschikbare kredieten
In de begroting 1988 opgenomen kredieten	Van 1987 overgebleven kredieten	Kredieten beschikbaar gekomen door:					
		Opnieuw beschikbaar stellen van eerder vastgelegde bedragen	Schommeling in de wisselkoers van opnieuw beschikbaar gestelde bedragen				
3.524,00	3,29	148,79	- 2,49	3.673,59	3.667,07	6,52	

2. Besteding van de betalingskredieten

(Mio Ecu)

In 1988 beschikbare betalingskredieten			In 1988 verrichte betalingen			Per 31.12.88 nog niet bestede betalingskredieten	
Overdracht 1987	Kredieten 1988	Totaal	Uit de overdracht van 1987	Uit de kredieten 1988	Totaal	Uit de overdracht van 1987	Uit de kredieten 1988
43,60	2862,00	2905,60	43,60	2859,58	2903,18	-	2,42

3. Ontwikkeling bij de aangegane betalingsverplichtingen

(Mio Ecu)

Per 1.1.1988 nog niet nagekomen betal. verplichtingen 1975-1987	Opnieuw beschikbaar gestelde bedragen en aanpassingen v. 1987	In 1988 aangegane betalingsverplichtingen			Niet-nagekomen betal. verplichtingen 1975-1987 - betalingsverplichtingen 1988	In 1988 nagekomen betalingsverplichtingen	Per 31.12.88 nog na te komen betalingsverplichtingen
		Ten laste van de in 1987 overgebleven kredieten	Ten laste van de kredieten voor 1988	Totaal			
6118,47	-146,30	3,29	3663,78	3667,07	9639,24	2903,18	6736,06

Tabel 30. Uitkeringen van 1988 met betrekking tot de betalingsverplichtingen voor 1975 en met 1988

(Mio ECU)

Lid-staat	Betalingen 1988 uit hoofde van betalingsverplichtingen					Totaal betalingen 1988
	1975-84	1985	1986	1987	1988	
B	11,40	3,53	4,26	4,65	4,08	27,92
DK	0,68	0,59	3,16	3,60	2,03	10,06
D	8,723	2,404	7,94	28,89	27,30	75,25
GR	2,78	13,94	22,21	42,76	205,15	286,84
E	-	-	53,27	219,62	270,67	543,56
F	53,81	69,78	77,64	112,65	63,18	377,06
IRL	1,91	0,37	6,63	85,34	38,14	132,39
I	203,20	41,91	107,97	187,81	23,11	564,33
L	0,04	-	-	-	-	0,04
NL	9,73	1,80	0,56	-	1,17	13,26
P	-	-	27,85	131,93	170,95	330,73
UK	32,64	35,18	82,93	230,51	160,48	541,74
Comm.	-	-	0,18	0,03	0,12	0,33
EUR 12	324,91	169,50	364,60	1047,79	966,38	2903,18

Tabel 31. Betalingen 1975-1988

(Mio Ecu)

Jaar	B	DK	D	E	GR	F	IRL	I	L	NL	P	UK	COM.	EUR 12
1975		1,64				15,63	5,21	34,20	0,25	3,29		13,85		74,06
1976	7,08	4,42	17,35	-		29,99	12,08	75,85	0,47	6,67	-	59,14	-	213,05
1977	3,46	6,14	34,40	-		45,40	14,09	92,82	0,13	3,64	-	75,62	-	275,70
1978	5,97	1,38	42,18	-		40,65	20,46	78,53	0,21	6,48	-	59,03	-	254,89
1979	3,10	9,13	46,03	-		103,61	32,89	143,73	0,30	3,65	-	165,73	-	513,10
1980	6,59	9,44	50,45	-		99,66	69,55	249,08	0,99	7,70	-	233,24	-	726,70
1981	9,17	10,69	36,19	-	122,00	62,16	79,32	210,16	0,96	5,66	-	255,10	-	791,41
1982	10,56	14,57	61,65	-	152,35	126,18	91,18	276,97	0,06	3,24	-	213,56	-	950,67
1983	7,03	16,70	45,05	-	214,59	214,56	91,57	344,50	0,02	18,12	-	294,46	-	1246,60
1984	5,63	28,10	43,92	-	212,63	190,23	101,52	435,11	2,49	14,74	-	291,61	-	1325,98
1985	12,00	7,69	59,19	-	309,04	233,23	114,66	381,13	0,65	15,31	-	457,75	-	1590,65
1986	21,61	18,94	88,23	314,30	302,87	200,36	77,04	701,45	0,13	11,82	188,78	468,26	0,37	2394,16
1987	23,00	15,58	60,94	345,34	287,40	263,72	133,92	550,32	2,29	19,45	222,76	519,29	0,58	2444,59
1988	27,92	10,06	75,25	543,56	286,84	377,06	132,39	564,00	0,04	13,26	330,73	541,74	0,33	2903,18

Tabel 32. Verdeling naar land van de in 1988 aangegane betalingsverplichtingen voor infrastructuurprojecten

(Mio Ecu)

Lid-staat	In verband met productieve activiteiten	Vervoer	Telecommunicatie	Energievoorziening	Waterbouw	Milieu-bescherming	Onderwijs, socio-culturele voorzieningen	Totaal
B	0,32	5,70	-	-	6,53	-	2,24	14,80
DK	0,35	1,90	-	-	-	0,09	2,00	4,32
D	0,11	0,01	-	0,10	0,25	-	-	0,47
GR	-	65,47	-	116,24	10,30	-	10,09	202,11
E	26,61	548,65	-	7,03	84,61	13,00	2,31	682,21
F	11,64	170,31	-	-	22,35	9,29	13,61	227,20
IRL	6,00	1,71	4,98	8,55	17,13	-	7,51	45,88
I	49,86	349,64	26,22	57,77	302,70	5,85	22,36	814,40
L	-	-	-	0,74	-	-	-	0,74
NL	-	22,28	-	-	-	-	-	22,28
P	22,81	168,17	0,93	8,33	77,83	4,62	58,29	339,98
UK	26,45	212,33	2,77	13,45	23,29	8,16	25,90	312,35
EUR 12	143,14	1546,17	34,90	212,21	545,00	41,01	144,31	2666,74

Tabel 33. Verdeling naar land van de in 1975-1988 aangegane betalingsverplichtingen voor infrastructuurprojecten

(Mio Ecu)

Lid-staat	In verband met productieve activiteiten	Vervoer	Telecommunicatie	Energievoorziening	Waterbouw	Milieu-bescherming	Onderwijs, socio-culturele voorzieningen	Totaal
B	28,48	23,56	-	2,16	42,51	10,02	28,63	135,36
DK	11,45	66,61	15,27	30,77	7,96	0,88	12,66	145,60
D	143,31	51,77	-	21,80	61,22	7,45	53,39	338,94
GR	33,00	585,73	428,27	667,22	301,56	1,20	122,70	2139,68
E	27,89	1402,20	-	147,59	342,98	16,48	2,31	1939,45
F	50,21	1280,38	274,92	387,70	86,89	19,10	71,86	2171,06
IRL	21,29	271,40	244,68	17,09	233,63	11,42	42,43	841,94
I	903,84	2166,71	71,77	901,12	2526,38	139,49	127,43	6836,74
L	4,02	6,77	-	1,24	1,41	-	1,60	15,04
NL	10,46	182,53	1,28	-	2,76	-	3,98	201,01
P	35,90	524,59	0,93	147,63	238,04	9,03	115,30	1070,42
UK	367,14	1802,11	233,70	2798,20	640,65	79,76	216,04	3619,22
EUR 12	1636,99	8364,36	1270,82	2604,13	4485,99	294,82	798,31	19455,46

Tabel 34. Verdeling naar land van de in 1988 aangegane betalingsverplichtingen voor projecten in industrie, ambacht en dienstverlening

(Mio Ecu)

Lid-staat	Energie	Delfstoffen en delfstofprodukten, chemie	Metaalbewerkings en precisiewerktuigenindustrie	Andere takken van verwerkende industrie	Bouw en civieltechnische werken	Dienstverlening	Totaal
B	-	0,28	0,14	0,57	-	-	1,00
DK	0,21	0,11	1,12	1,52	-	0,45	3,50
D	-	0,29	22,30	12,14	-	1,19	35,92
GR	-	0,35	-	-	-	-	0,35
E	-	-	-	-	-	-	-
F	-	-	0,02	0,09	-	0,09	0,21
IRL	-	2,84	12,71	6,93	-	-	22,48
I	-	11,00	11,05	20,02	-	0,48	43,45
L	-	-	-	-	-	-	-
NL	-	-	-	-	-	-	-
P	-	-	-	-	-	0,11	0,11
UK	0,45	7,13	27,78	33,93	0,24	2,64	72,17
EUR 12	0,66	22,00	75,12	76,10	0,24	4,96	179,08

Tabel 35. Verdeling naar land van de in 1975-1988 aangegane betalingsverplichtingen voor projecten in industrie, ambacht en dienstverlening

(Mio Ecu)

Lid-staat	Energie	Delfstoffen en delfstofprodukten, chemie	Metaalbewerkings en precisiewerktuigenindustrie	Andere takken van verwerkende industrie	Bouw en civieltechnische werken	Dienstverlening	Totaal
B	0,94	16,30	19,76	8,81	0,06	2,28	44,22
DK	0,21	2,25	12,21	9,44	0,21	0,97	25,39
D	2,99	79,91	237,11	177,04	0,25	9,70	507,00
GR	-	15,26	8,12	14,51	-	4,86	42,74
E	-	3,86	2,61	4,67	-	0,02	11,16
F	2,41	39,99	232,31	106,62	0,52	6,00	396,70
IRL	0,13	43,96	211,72	51,40	-	0,27	313,35
I	8,18	243,20	391,84	329,20	0,81	8,96	983,08
L	-	-	-	-	-	-	-
NL	-	8,63	5,48	12,21	3,70	2,79	32,83
P	-	-	-	-	-	0,11	0,11
UK	89,71	567,50	487,03	268,77	1,55	14,74	978,01
EUR 12	104,57	102,86	1608,19	982,67	7,10	50,70	3774,10

Tabel 36. Investerings die betrekking hebben op projecten waarvoor in 1988 steun werd verleend

(Mio Ecu)

Lid-staat	Industrie, dienstverlening en ambachten		Infrastructuur		Eigen potentieel		Totaal	
	Aantal	Invest.	Aantal	Invest.	Aantal	Invest.	Aantal	Invest.
B	5	11,90	44	44,17	-	-	49	56,08
DK	64	54,48	18	8,83	1	1,80	83	65,11
D	28	595,58	-	-	-	-	28	595,58
GR	1	3,86	92	489,83	-	-	93	493,69
E	-	-	428	1409,79	3	5,83	431	1415,62
F	3	4,63	122	752,43	40	15,76	165	772,83
IRL	38	167,36	81	95,01	1	0,64	120	263,01
I	120	152,18	1313	1841,08	2	1,19	1435	1994,46
L	-	-	1	3,84	-	-	1	3,84
NL	-	-	9	105,17	-	-	9	105,17
P	-	-	887	779,11	3	3,08	890	782,19
UK	228	534,59	359	728,32	19	6,27	606	1269,18
EUR 12	487	1524,60	3354	6257,59	69	34,57	3910	7816,76

Tabel 37. Regionale verdeling van de in 1975-1988 voor programma's, projecten en studies vastgelegde middelen

(Mio Ecu)

Lid-Staat Regio	Programma's			Projecten				Studies	Totaal generaal
	Communitair	N.P.C.B.	Totaal	Industrie, dienst- verlening en ambachten	Infrastruc- tuur	Eigen ont- wikkelings- potentieel*	Totaal		
BELGIQUE/BELGIË	-	26,70	26,70	41,67	131,97	1,35	174,99	2,00	203,69
Vlaanderen	-	14,45	14,45	28,29	56,11	1,34	85,74	0,13	100,32
Wallonie	-	12,25	12,25	13,38	75,86	0,01	89,25	1,87	103,37
DANMARK	-	10,26	10,26	5,35	140,42	0,57	166,34	6,14	182,74
DEUTSCHLAND	23,06	53,95	77,01	502,96	347,39	-	850,35	0,19	927,55
Schleswig-Holstein	-	13,46	13,46	53,00	38,26	-	91,26	-	104,72
Hamburg	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bremen	-	-	-	0,74	7,47	-	8,21	-	8,21
Nordrhein-Westfalen	21,26	-	21,26	63,52	18,18	-	81,70	-	102,96
Hessen	-	-	-	39,80	14,51	-	54,31	-	54,31
Rheinland-Pfalz	-	3,68	8,68	61,41	6,71	-	68,12	-	76,80
Baden-Württemberg	-	-	-	13,02	7,84	-	20,86	-	20,86
Bayern	-	19,27	19,27	82,49	96,55	-	179,04	-	198,31
Saarland	-	-	-	87,68	14,75	-	102,43	0,04	102,47
Berlin (West)	-	-	-	5,19	61,79	-	66,98	0,11	67,09
Niedersachsen	-	12,54	12,54	96,03	81,33	-	177,36	0,04	189,94
Multiregionaal	1,80	-	1,80	0,08	-	-	0,08	-	1,88
ELLAS	12,98	250,40	263,38	34,51	2149,65	-	2184,16	0,24	2447,78
Ana.Ster.Kai Nisoi	-	4,50	4,50	1,76	166,07	-	167,83	-	172,33
Kentr.Dyt.Makedonia	-	-	-	3,81	749,29	-	753,10	-	753,10
Pelop.Dyt.Ste.Ellas	-	37,05	37,05	2,89	335,23	-	338,12	-	375,17
Thessalia	-	-	-	2,79	137,38	-	140,17	-	140,17
Anat. Makedonia	-	-	-	1,83	123,97	-	125,80	-	125,80
Kriti	-	37,43	37,43	0,99	114,18	-	115,17	-	152,60
Ipiros	-	-	-	4,56	178,71	-	183,27	-	183,27
Thraki	-	-	-	7,40	73,01	-	80,41	-	80,41
Nisoi Anat.Agaiou	-	1,64	1,64	4,59	90,52	-	95,11	-	96,75
Multiregionaal	12,98	169,78	182,76	3,89	181,29	-	185,18	0,24	368,18

De programma's bevatten eveneens acties ter benutting van het eigen ontwikkelingspotentieel.

Regionale verdeling van de in 1975-1988 voor programma's, projecten en studies vastgelegde middelen (vervolg)

(Mio Ecu)

Lid-Staat Regio	Programma's			Projecten				Studies	Totaal generaal
	Communitair	N.P.C.B.	Totaal	Industrie, dienst- verlening en ambachten	Infrastructuur	Eigen ont- wikkelings- potentieel*	Totaal		
ESPAÑA	23,02	52,57	75,59	11,20	1945,23	2,29	1958,72	0,09	2034,40
Galicia	-	-	-	3,43	125,61	-	129,04	-	129,04
Princ. de Asturias	-	23,24	23,24	-	98,66	-	98,66	-	121,90
Cantabria	-	-	-	-	32,35	-	32,35	-	32,35
Pais Vasco	-	-	-	-	23,37	-	23,37	-	23,37
Navarra	-	-	-	-	2,47	-	2,47	-	2,47
Aragon	-	-	-	-	23,65	-	23,65	-	23,65
Madrid	-	-	-	-	24,99	0,13	25,12	-	25,12
Castilla y León	-	-	-	1,12	301,42	-	302,54	-	302,54
Castilla-La-Mancha	-	-	-	1,38	296,09	-	297,47	0,06	297,53
Extremadura	-	-	-	0,62	130,02	-	130,64	-	130,64
Cataluña	-	-	-	-	38,43	-	38,43	0,03	38,46
Com. Valenciana	-	-	-	-	77,61	-	77,61	-	77,61
Andalucía	-	-	-	4,65	638,01	0,88	643,54	-	643,54
Murcia	-	-	-	-	68,04	-	68,04	-	68,04
Canarias	-	-	-	-	63,36	-	63,36	-	63,36
Multiregionaal	23,02	29,33	52,35	-	1,15	1,28	2,43	-	54,78
FRANCE	9,63	252,27	261,90	370,42	2156,66	13,11	2540,19	12,04	2814,13
Ile de France	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Haute-Normandie	-	-	-	2,97	2,12	-	5,09	-	5,09
Basse-Normandie	-	-	-	9,36	35,08	2,61	47,05	0,07	47,12
Picardie	-	-	-	3,32	2,44	0,10	5,86	-	5,86
Champagne-Ardenne	-	-	-	7,56	19,43	-	26,99	-	26,99
Bourgogne	-	-	-	0,65	-	0,21	0,86	-	0,86
Centre	-	-	-	2,36	2,15	0,31	4,82	-	4,82
Nord-Pas-de-Calais	-	21,17	21,17	75,64	100,16	-	175,80	-	196,97
Bretagne	-	4,06	4,06	25,38	288,51	2,52	316,41	-	320,47
Pays de la Loire	-	-	-	41,63	90,47	2,45	134,55	-	134,55
Poitou-Charentes	-	2,80	2,80	17,94	73,45	1,96	93,35	-	96,15
Lorraine	-	20,88	20,88	54,62	137,17	0,32	192,11	0,07	213,06
Alsace	-	-	-	7,82	2,53	0,16	10,51	-	10,51
Franche-Comté	-	-	-	0,50	1,50	1,05	3,05	-	3,05
Limousin	-	29,80	29,80	6,20	106,99	-	113,19	-	142,99
Aquitaine	-	22,23	22,23	26,42	135,56	-	161,98	-	184,21
Midi-Pyrénées	-	50,46	50,46	23,40	279,97	-	303,37	0,21	354,04
Auvergne	-	19,40	19,40	14,64	122,75	1,42	138,81	-	158,21
Rhône-Alpes	-	8,33	8,33	20,76	37,78	-	58,54	-	66,87
Languedoc-Roussillon	-	36,26	36,26	13,36	171,00	-	184,36	0,08	220,70
Prov.-Alpes-C.d'Azur	-	-	-	1,97	34,54	-	36,51	-	36,51
Corse	5,41	13,80	19,21	0,65	59,54	-	60,19	-	79,40
Martinique	-	-	-	3,20	117,82	-	121,02	-	121,02
Guadeloupe	-	-	-	3,67	100,23	-	103,90	0,14	104,04
Guyane	-	-	-	3,63	78,48	-	82,11	-	82,11
Réunion	-	13,01	13,01	2,77	123,12	-	125,89	11,41	150,31
Multiregionaal	4,22	10,07	14,29	-	33,87	-	33,87	0,06	48,22

De programma's bevatten eveneens acties ter benutting van het eigen ontwikkelingspotentieel.

Regionale verdeling van de in 1975-1988 voor programma's, projecten en studies vastgelegde middelen (vervolg)

(Mio Ecu)

Lid-Staat Regio	Programma's			Projecten				Studies	Totaal generaal
	Communitair	N.P.C.B.	Totaal	Industrie, dienst- verlening en ambachten	Infrastructuur	Eigen ontwikkelings- potentieel*	Totaal		
IRELAND	32,54	111,47	144,01	311,27	841,94	3,67	1156,88	0,99	1301,88
Donegal	-	-	-	5,72	18,13	0,10	23,95	0,03	23,98
North East	-	-	-	8,11	12,71	-	20,82	-	20,82
North West	-	-	-	13,57	20,65	-	34,22	0,07	34,29
West	-	-	-	17,01	43,29	0,78	61,08	-	61,08
Midlands	-	-	-	17,07	25,93	-	43,00	-	43,00
East	-	-	-	84,86	183,09	1,21	269,16	0,19	269,35
Mid West	-	-	-	54,57	69,35	0,96	124,88	-	124,88
South East	-	-	-	31,83	39,86	-	71,69	-	71,69
South West	-	-	-	53,97	111,33	0,62	165,92	-	165,92
Multiregionaal	32,54	111,47	144,01	24,56	317,60	-	342,16	0,70	486,87
ITALIA	29,27	106,92	136,19	975,72	6777,60	0,58	7753,90	21,95	7912,04
Piemonte	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Valle d'Aosta	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Lombardia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Trentino-Aldo Adige	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Veneto	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Friuli-Venez.Giulia	-	-	-	-	71,28	-	71,28	-	71,28
Liguria	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Emilia-Romagna	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Toscana	-	8,44	8,44	1,28	24,30	-	25,58	0,23	34,25
Umbria	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Marche	-	-	-	29,14	95,59	-	124,73	0,86	125,59
Lazio	-	0,09	0,09	113,07	177,83	-	290,90	0,51	291,50
Abruzzi	-	31,93	31,93	120,17	237,95	0,54	358,66	6,59	397,18
Molise	-	1,72	1,72	13,26	138,04	-	151,30	3,57	156,59
Campania	-	0,08	0,08	322,49	2718,01	-	3050,50	6,15	3056,73
Puglia	-	5,49	5,49	95,46	365,06	-	460,52	0,30	466,31
Basilicata	-	6,71	6,71	149,10	486,98	-	636,08	-	642,79
Calabria	-	4,93	4,93	39,36	602,01	-	641,37	-	646,30
Sicilia	-	1,59	1,59	56,25	1056,53	0,04	1112,82	0,54	1114,95
Sardegna	-	45,94	45,94	26,14	428,42	-	454,56	3,06	503,56
Multiregionaal	29,27	-	29,27	-	375,60	-	375,60	0,14	405,01
LUXEMBOURG	-	1,94	1,94	-	14,69	-	14,69	-	16,63
NEDERLAND	-	14,18	14,18	32,42	200,85	0,01	233,28	0,19	247,65
Noord-Nederland	-	12,59	12,59	16,85	127,64	-	144,49	0,16	157,24
Oost-Nederland	-	-	-	-	4,87	-	4,87	-	4,87
West-Nederland	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zeeland	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Zuid-Nederland	-	0,65	0,65	15,57	65,51	0,01	81,09	-	81,74
Multiregionaal	-	0,94	0,94	-	2,83	-	2,83	0,03	3,80

De programma's bevatten eveneens acties ter benutting van het eigen ontwikkelingspotentieel.

Regionale verdeling van de in 1975-1988 voor programma's, projecten en studies vastgelegde middelen (vervolg)

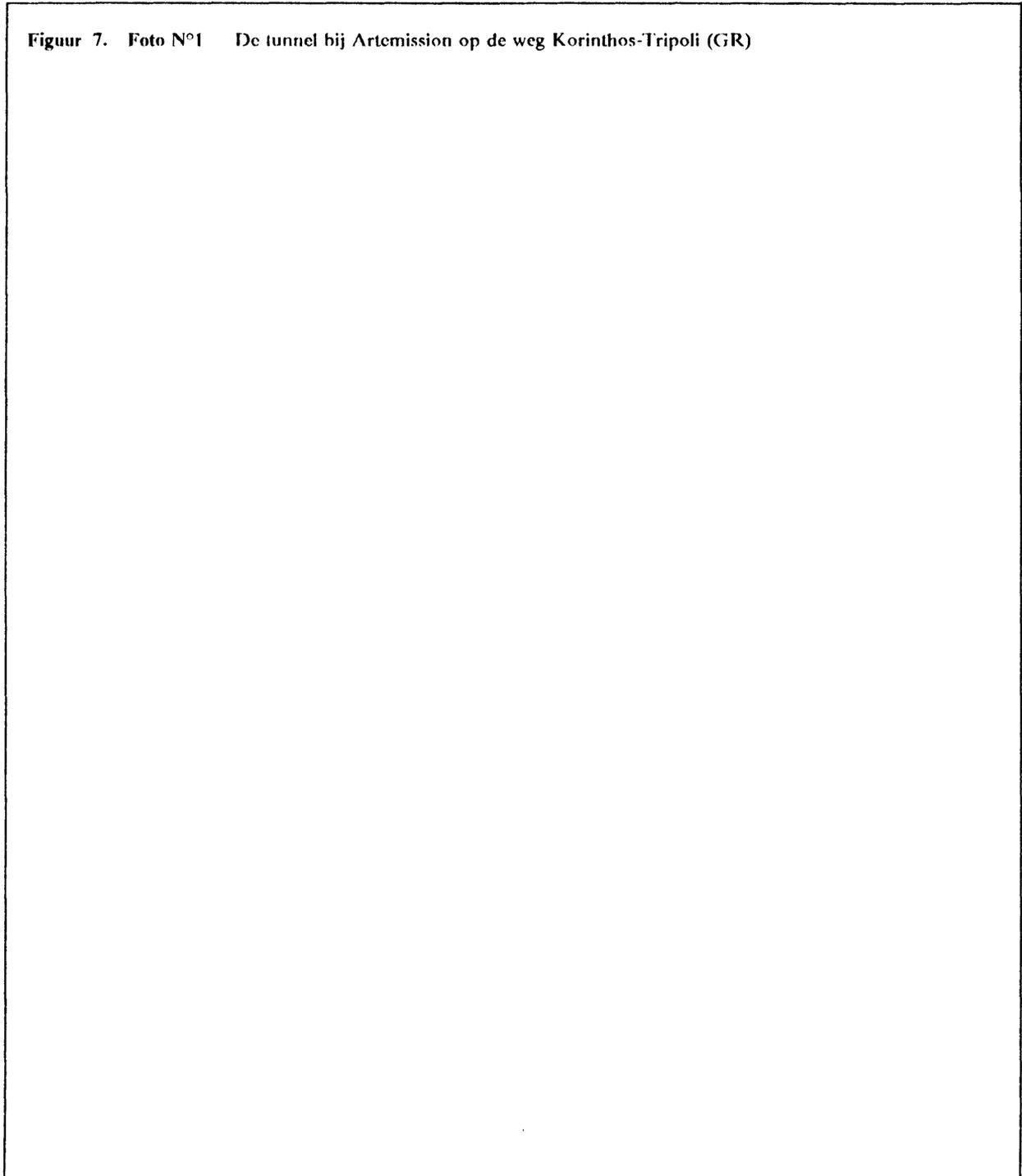
(Mio Ecu)

Lid-Staat Regio	Programma's			Projecten				Studies	Totaal generaal
	Commun- autair	N.P.C.B.	Totaal	Industrie, dienst- verlening en ambachten	Infrastruc- tuur	Eigen ont- wikkelings- potentieel*	Totaal		
PORTUGAL	51,41	65,79	117,20	-	1050,56	1,48	1082,04	0,58	1199,82
Norte	-	-	-	-	317,76	-	317,76	0,05	317,81
Centro	-	-	-	-	207,77	0,11	207,88	-	207,88
Lisboa-Vale Tejo	-	-	-	-	198,95	0,74	199,69	-	199,69
Alentejo	-	8,50	8,50	-	142,67	-	142,67	-	151,17
Algarve	-	-	-	-	67,97	-	67,97	-	67,97
Açores	-	-	-	-	73,12	-	73,12	-	73,12
Madeira	-	-	-	-	63,44	-	63,44	0,53	63,97
Multiregionaal	51,41	57,29	108,70	-	8,88	0,63	9,51	-	118,21
UNITED KINGDOM	5,13	460,04	465,17	1000,02	3620,97	6,43	4627,42	10,66	5103,25
North	-	47,23	47,23	149,26	579,60	-	728,86	0,89	776,98
Yorkshire Humber.	-	13,32	13,32	36,56	342,37	-	378,93	0,71	392,96
East Midlands	-	-	-	12,73	57,82	-	70,55	0,93	71,48
East Anglia	-	-	-	-	-	-	-	-	-
South East	-	-	-	-	-	-	-	-	-
South West	-	10,39	10,39	15,11	204,31	-	219,42	0,62	230,43
West Midlands	-	21,50	21,50	15,23	270,77	0,22	286,22	0,33	308,05
North West	-	104,66	104,66	94,05	446,93	1,27	542,25	0,95	647,86
Wales	-	53,89	53,89	130,99	585,02	-	716,01	1,66	771,56
Scotland	-	209,05	209,05	250,76	788,67	1,84	1041,27	1,61	1251,93
Nothern Ireland	-	-	-	194,21	326,19	3,10	523,50	1,17	524,67
Multiregionaal	5,13	-	5,13	101,12	19,29	-	120,41	1,79	127,33
Commun.	-	-	-	-	-	-	-	1,70	1,70
Eur 12	187,04	1406,49	1593,53	3305,54	19407,93	29,49	22742,96	56,77	24393,26

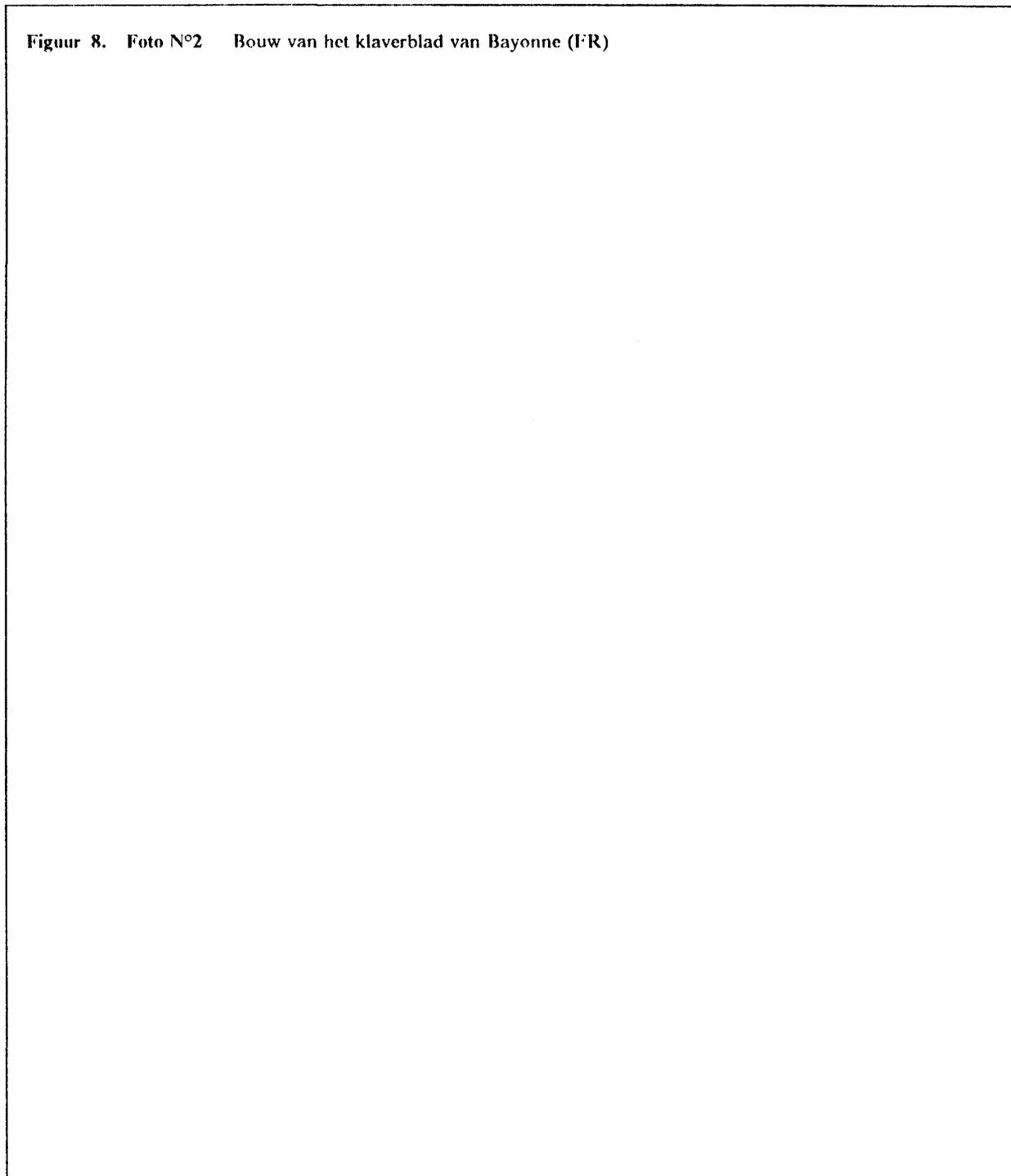
De programma's bevatten eveneens acties ter benutting van het eigen ontwikkelingspotentieel.

Bijlage B. Foto's van de projecten gerealiseerd met EFRO-bijdrage

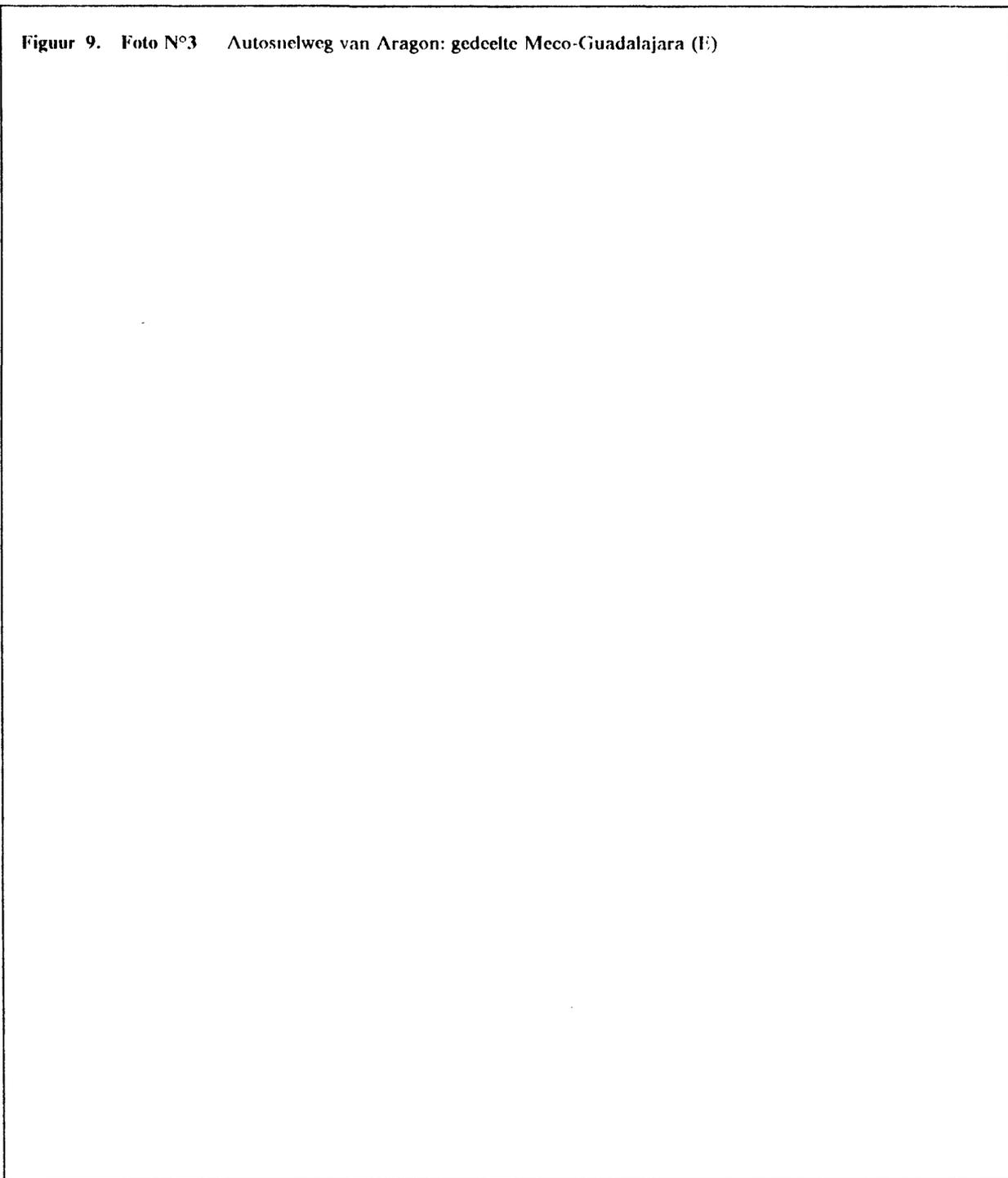
Figuur 7. Foto N°1 De tunnel bij Artemission op de weg Korinthos-Tripoli (GR)

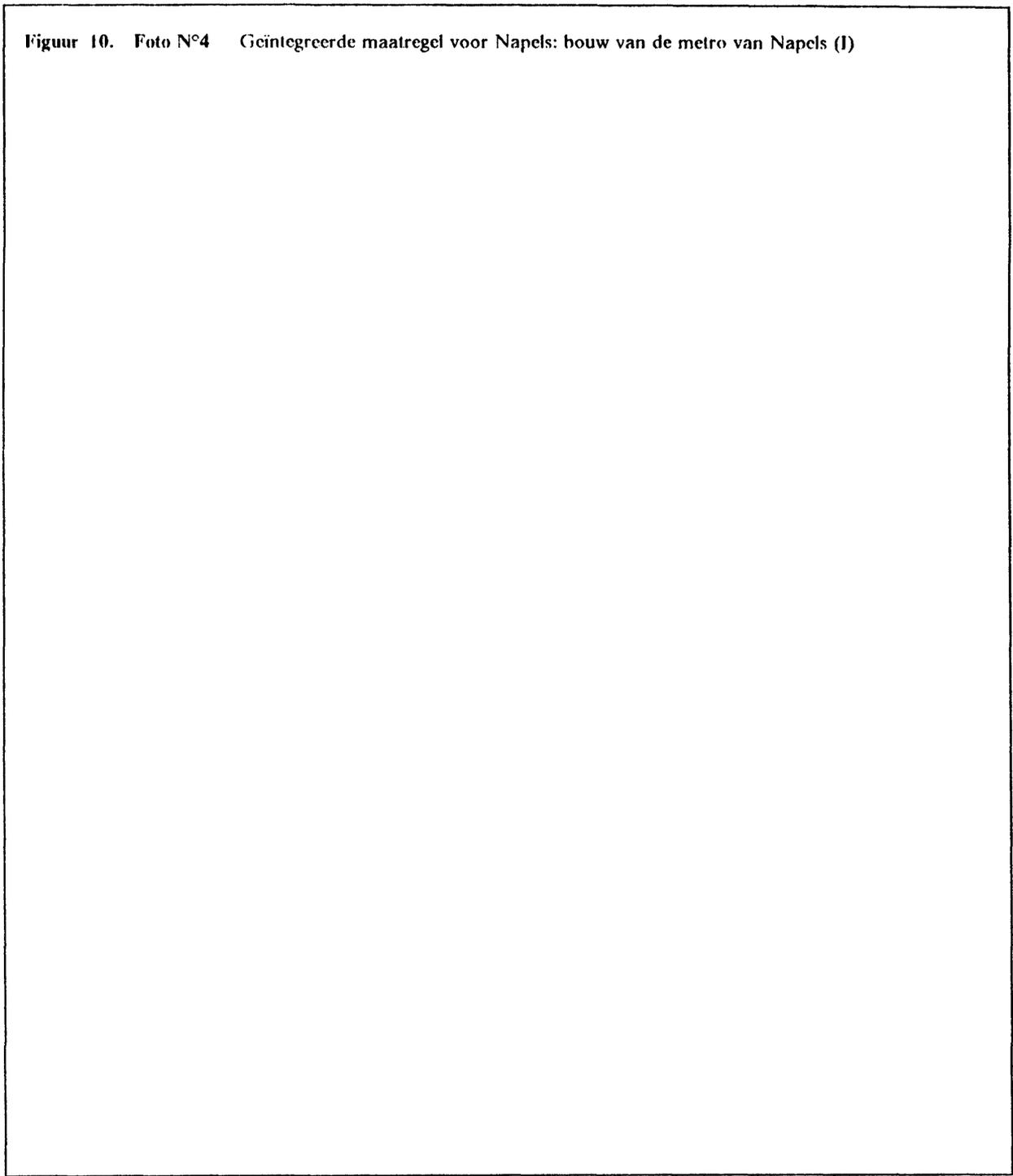
Figuur 8. Foto N°2 **Bouw van het klaverblad van Bayonne (FR)**

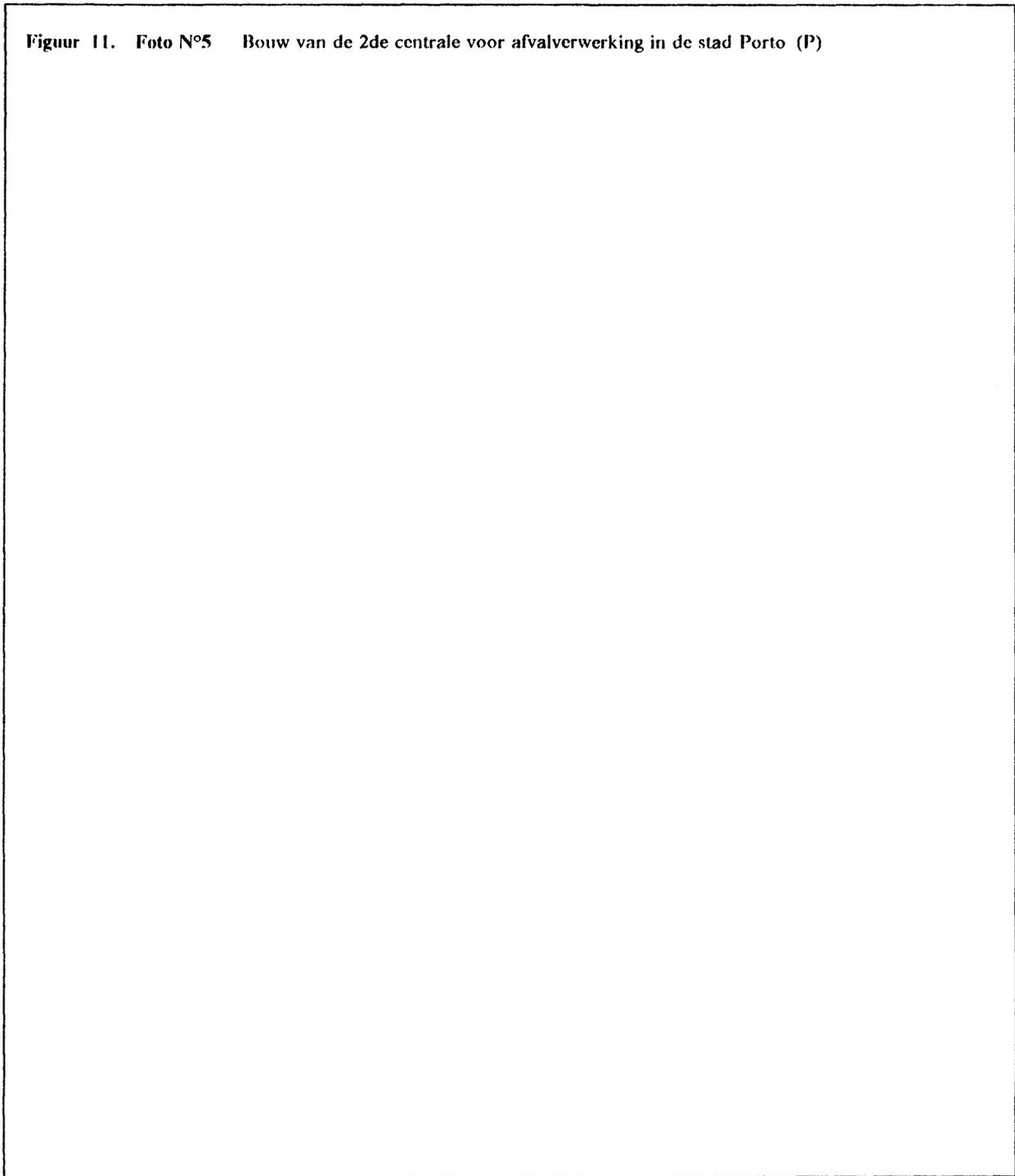
Figuur 9. Foto N°3 Autosnelweg van Aragon: gedeelte Meco-Guadalajara (E)

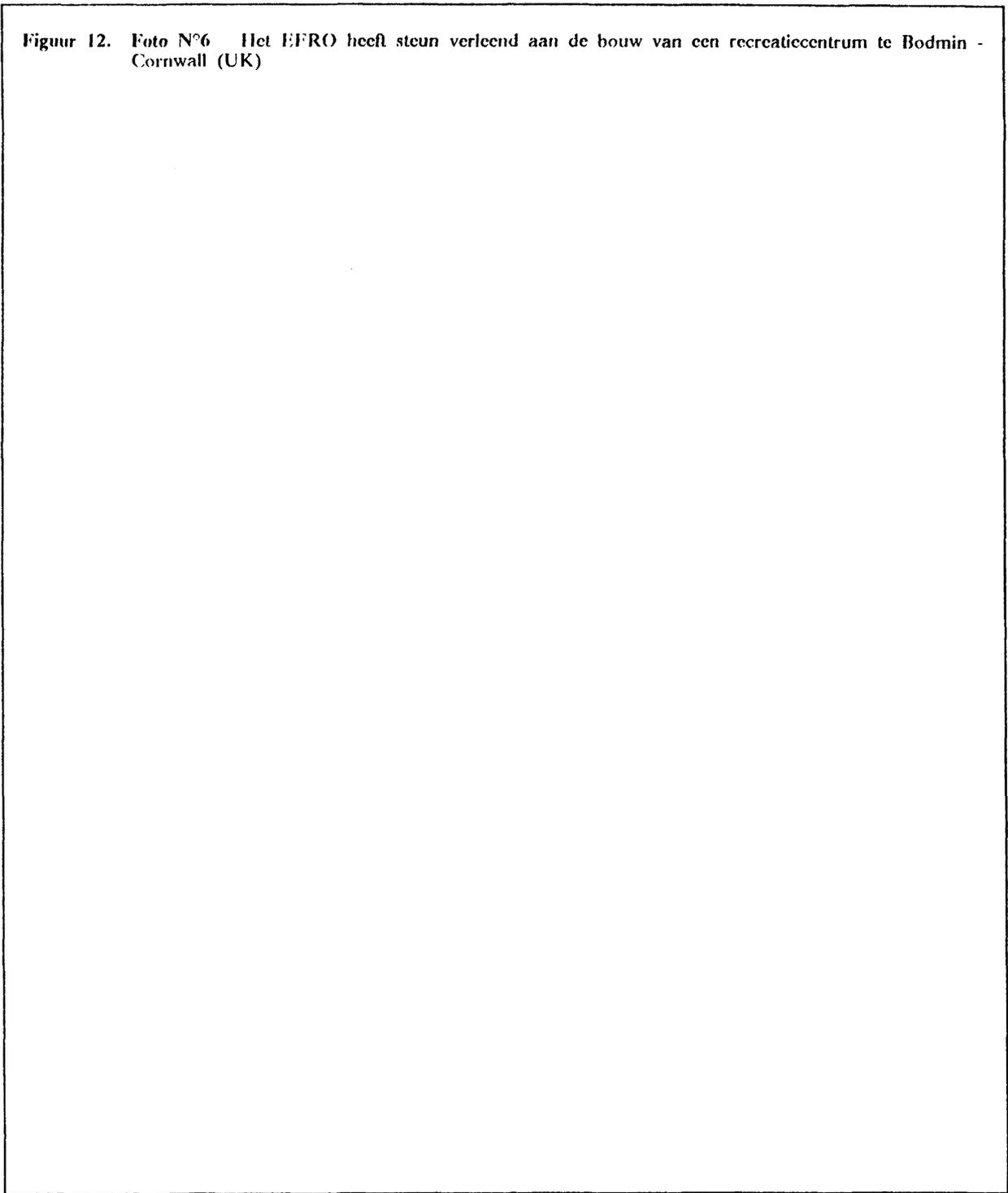
Figuur 10. Foto N°4 Geïntegreerde maatregel voor Napels: bouw van de metro van Napels (I)

Figuur 11. Foto N°5 **Bouw van de 2de centrale voor afvalverwerking in de stad Porto (P)**

Figuur 12. Foto N°6 Het EFRO heeft steun verleend aan de bouw van een recreatiecentrum te Bodmin - Cornwall (UK)

Bijlage C. Bibliografie: Publikaties 1988

C.1 Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling en Regionaal Beleid

- Advies van het Economisch en Sociaal Comité inzake het derde periodiek verslag van de Commissie over de situatie en de sociaal-economische ontwikkeling van de regio's van de Gemeenschap (PB C 35 van 8.2.1988, blz. 15)
- Toekenning van bijstand uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling gedurende het jaar 1985 (vijfde en zesde tranche) (PB C 85 van 4.4.1988, blz. 1)
- Advies van het Economisch en Sociaal Comité over het twaalfde jaarverslag van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (PB C 175 van 4.7.1988, blz. 17)
- Initiatiefadvies van het Economisch en Sociaal Comité over het bergstrekenbeleid (PB C 175 van 4.7.1988, blz. 47)
- Besluit van de Commissie van 24 juni 1988 betreffende de oprichting van een Adviesraad van de regionale en de plaatselijke rechtsgemeenschappen (88/487/EEG) (PB L 247 van 6.9.1988, blz. 23)
- Resolutie van het Europese Parlement over het derde periodiek verslag van de Commissie over de sociaal-economische situatie en ontwikkeling van de regio's van de Gemeenschap (PB C 235 van 12.9.1988, blz. 178)
- Resolutie van het Europese Parlement over de regionale gevolgen van de aanleg van een tunnel onder het Kanaal en de bouw van een brug over de Straat van Messina (PB C 262 van 10.10.1988, blz. 45)
- "Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO)" in : Rekenkamer : jaarverslag over het begrotingsjaar 1987 vergezeld van de antwoorden van de Instellingen (PB C 216 van 12.12.1988, blz. 97)
- Resolutie van het Europese Parlement over het communautair regionaal beleid en de rol van de regio's (PB C 326 van 19.12.1988, blz. 289)
- Adviesraad van de regionale en de plaatselijke rechtsgemeenschappen opgericht door de Commissie op 24 juni 1988 (PB C 329 van 22.12.1988, blz. 4)

C.2 Specifieke communautaire acties voor regionale ontwikkeling

- Wijziging van het voorstel voor een verordening (EEG) van de Raad tot vaststelling van een communautair programma voor de omschakeling van de ijzer- en staalzones (RESIDER-Programma) (PB C 9 van 14.1.1988, blz. 14)
- Wetgevingsresolutie houdende advies van het Europese Parlement inzake het voorstel van de Commissie aan de Raad voor een verordening tot vaststelling van een communautair programma voor de omschakeling van de ijzer- en staalzones (RESIDER-Programma) (PB C 13 van 18.1.1988, blz. 116)
- Beschikking van de Commissie van 22 oktober 1987 ter goedkeuring van het steunprogramma voor Griekenland tot uitvoering van het communautaire programma voor de ontwikkeling van bepaalde, minder ontwikkelde regio's van de Gemeenschap door de exploitatie van het eigen energiepotentieel (VALOREN-Programma) (88/48/EEG) (PB L 30 van 2.2.1988, blz. 25)

- Beschikking van de Commissie van 22 oktober 1987 ter goedkeuring van het steunprogramma voor Spanje tot uitvoering van het communautaire programma voor de ontwikkeling van bepaalde, minder ontwikkelde regio's van de Gemeenschap door de exploitatie van het eigen energiepotentieel (VALOREN-Programma) (88/49/EEG) (PB L 30 van 2.2.1988, blz. 27)
- Beschikking van de Commissie van 22 oktober 1987 ter goedkeuring van het steunprogramma voor Frankrijk tot uitvoering van het communautaire programma voor de ontwikkeling van bepaalde, minder ontwikkelde regio's van de Gemeenschap door de exploitatie van het eigen energiepotentieel (VALOREN-Programma) (88/50/EEG) (PB L 30 van 2.2.1988, blz. 28)
- Beschikking van de Commissie van 22 oktober 1987 ter goedkeuring van het steunprogramma voor Ierland tot uitvoering van het communautaire programma voor de ontwikkeling van bepaalde, minder ontwikkelde regio's van de Gemeenschap door de exploitatie van het eigen energiepotentieel (VALOREN-Programma) (88/51/EEG) (PB L 30 van 2.2.1988, blz. 29)
- Beschikking van de Commissie van 22 oktober 1987 ter goedkeuring van het steunprogramma voor Italië tot uitvoering van het communautaire programma voor de ontwikkeling van bepaalde, minder ontwikkelde regio's van de Gemeenschap door de exploitatie van het eigen energiepotentieel (VALOREN-Programma) (88/52/EEG) (PB L 30 van 2.2.1988, blz. 30)
- Beschikking van de Commissie van 22 oktober 1987 ter goedkeuring van het steunprogramma voor Portugal tot uitvoering van het communautaire programma voor de ontwikkeling van bepaalde, minder ontwikkelde regio's van de Gemeenschap door de exploitatie van het eigen energiepotentieel (VALOREN-Programma) (88/53/EEG) (PB L 30 van 2.2.1988, blz. 31)
- Beschikking van de Commissie van 22 oktober 1987 ter goedkeuring van het steunprogramma voor het Verenigd Koninkrijk tot uitvoering van het communautaire programma voor de ontwikkeling van bepaalde, minder ontwikkelde regio's van de Gemeenschap door de exploitatie van het eigen energiepotentieel (VALOREN-Programma) (88/54/EEG) (PB L 30 van 2.2.1988, blz. 32)
- Beschikking van de Commissie van 22 oktober 1987 ter goedkeuring van het steunprogramma voor Griekenland tot uitvoering van het communautaire programma voor de ontwikkeling van bepaalde, minder ontwikkelde regio's van de Gemeenschap door een betere toegang tot geavanceerde telecommunicatiediensten (STAR-Programma) (88/55/EEG) (PB L 30 van 2.2.1988, blz. 33)
- Beschikking van de Commissie van 22 oktober 1987 ter goedkeuring van het steunprogramma voor Spanje tot uitvoering van het communautaire programma voor de ontwikkeling van bepaalde, minder ontwikkelde regio's van de Gemeenschap door een betere toegang tot geavanceerde telecommunicatiediensten (STAR-Programma) (88/56/EEG) (PB L 30 van 2.2.1988, blz. 34)
- Beschikking van de Commissie van 22 oktober 1987 ter goedkeuring van het steunprogramma voor Frankrijk tot uitvoering van het communautaire programma voor de ontwikkeling van bepaalde, minder ontwikkelde regio's van de Gemeenschap door een betere toegang tot geavanceerde telecommunicatiediensten (STAR-Programma) (88/57/EEG) (PB L 30 van 2.2.1988, blz. 35)
- Beschikking van de Commissie van 22 oktober 1987 ter goedkeuring van het steunprogramma voor Ierland tot uitvoering van het communautaire programma voor de ontwikkeling van bepaalde, minder ontwikkelde regio's van de Gemeenschap door een betere toegang tot geavanceerde telecommunicatiediensten (STAR-Programma) (88/58/EEG) (PB L 30 van 2.2.1988, blz. 36)
- Beschikking van de Commissie van 22 oktober 1987 ter goedkeuring van het steunprogramma voor Italië tot uitvoering van het communautaire programma voor de ontwikkeling van bepaalde, minder ontwikkelde regio's van de Gemeenschap door een betere toegang tot geavanceerde telecommunicatiediensten (STAR-Programma) (88/59/EEG) (PB L 30 van 2.2.1988, blz. 37)
- Beschikking van de Commissie van 22 oktober 1987 ter goedkeuring van het steunprogramma voor Portugal tot uitvoering van het communautaire programma voor de ontwikkeling van bepaalde, minder ontwikkelde regio's van de Gemeenschap door een betere toegang tot geavanceerde telecommunicatiediensten (STAR-Programma) (88/60/EEG) (PB L 30 van 2.2.1988, blz. 38)

- Beschikking van de Commissie van 22 oktober 1987 ter goedkeuring van het steunprogramma voor het Verenigd Koninkrijk tot uitvoering van het communautaire programma voor de ontwikkeling van bepaalde, minder ontwikkelde regio's van de Gemeenschap door een betere toegang tot geavanceerde telecommunicatiediensten (STAR-Programma) (88/61/EEG) (PB L 30 van 2.2.1988, blz. 39)
- Verordening (EEG) nr. 328/88 van de Raad van 2 februari 1988 tot vaststelling van een communautair programma voor de omschakeling van de ijzer- en staalzones (RESIDER-Programma) (PB L 33 van 5.2.1988, blz. 1)
- Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende steunverlening aan Portugal voor een specifiek programma voor de ontwikkeling van de industrie (PEDIP) COM(88)141 def. (PB C 120 van 7.5.1988, blz. 9)
- Verordening (EEG) nr. 2053/88 van de Raad van 24 juni 1988 betreffende financiële steunverlening aan Portugal voor een specifiek programma voor de ontwikkeling van de industrie (PEDIP) (PB L 185 van 15.7.1988, blz. 21)
- Wetgevingsresolutie houdende advies van het Europese Parlement over het voorstel van de Commissie aan de Raad betreffende een verordening tot vaststelling van een communautair programma voor de omschakeling van scheepsbouwzones (RENAVAL-Programma) (PB C 187 van 18.7.1988, blz. 156)
- Resolutie van het Europese Parlement over de mededeling van de Commissie over de industriële, sociale en regionale aspecten van de scheepsbouw (PB C 187 van 18.7.1988, blz. 149)
- Wijziging van het voorstel voor een verordening (EEG) van de Raad tot vaststelling van een communautair programma voor de omschakeling van scheepsbouwzones (RENAVAL-Programma) COM(88)369 def. (PB C 201 van 2.8.1988, blz. 4)
- Advies van het Economisch en Sociaal Comité over het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende financiële steun ten behoeve van Portugal voor een specifiek programma inzake industriële ontwikkeling (PEDIP) (PB C 208 van 8.8.1988, blz. 51)
- Beschikking van de Commissie van 27 juni 1988 betreffende de zones bedoeld in artikel 3, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 328/88 van de Raad tot vaststelling van een communautair programma voor de omschakeling van de ijzer- en staalzones (RESIDER-Programma) (88/443/EEG) (PB L 218 van 9.8.1988, blz. 28)
- Beschikking van de Commissie van 29 juni 1988 betreffende de zones bedoeld in artikel 3, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 328/88 van de Raad tot vaststelling van een communautair programma voor de omschakeling van de ijzer- en staalzones (RESIDER-Programma) (88/444/EEG) (PB L 218 van 9.8.1988, blz. 29)
- Beschikking van de Commissie van 11 juli 1988 betreffende de zones bedoeld in artikel 3, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 328/88 van de Raad tot vaststelling van een communautair programma voor de omschakeling van de ijzer- en staalzones (RESIDER-Programma) (88/459/EEG) (PB L 221 van 12.8.1988, blz. 62)
- Verordening (EEG) nr. 2506/88 van de Raad van 26 juli 1988 tot vaststelling van een communautair programma voor de omschakeling van scheepsbouwzones (RENAVAL-Programma) (PB L 225 van 15.8.1988, blz. 24)
- Gewijzigd voorstel voor een besluit van de Raad betreffende een communautaire actie tot oprichting en ontwikkeling van bedrijfsinnovatiecentra en hun overkoepelende organisatie COM(88)396 def. (PB C 214 van 16.8.1988, blz. 65)
- Beschikking van de Commissie van 9 november 1988 betreffende de gebieden als bedoeld in artikel 3, lid 2, van Verordening (EEG) nr. 328/88 van de Raad tot vaststelling van een communautair programma voor de omschakeling van de ijzer- en staalzones (RESIDER-Programma) (88/588/EEG) (PB L 316 van 23.11.1988, blz. 50)
- Aanbesteding - Modelactie voor de aanleg en de ontwikkeling van startkapitaalfondsen (seed capital) (PB C 306 van 1.12.1988, blz. 12)
- Rectificatie van het bericht van aanbesteding betreffende de modelactie voor de aanleg en de ontwikkeling van startkapitaalfondsen (seed capital) (PB C 324 van 17.12.1988, blz. 16)
- Algemene richtsnoeren van de Commissie voor de uitvoering van het PEDIP in 1988/1989 (PB C 336 van 31.12.1988, blz. 4)

C.3 Steunmaatregelen met regionale strekking

- Mededeling van de Commissie over de methode voor de toepassing van artikel 92, lid 3, sub a) en c), op de regionale steun (PB C 212 van 12.8.1988, blz. 2)
- Beschikking van de Commissie van 29 maart 1988 betreffende een steunvoornemen van de Franse regering in bepaalde zones van Haute Normandie, Franche-Comté en Sarthe, in de omschakelingskernen Duinkerken, Le Creusot, Fos, Caen en de zone Roubaix-Tourcoing (88/565/EEG) (PB L 310 van 16.11.1988, blz. 28)

C.4 Geïntegreerde aanpak

- Beschikking van de Commissie van 15 juli 1987 tot goedkeuring van een geïntegreerd mediterraan programma voor de regio Languedoc-Roussillon (88/24/EEG) (PB L 12 van 16.1.1988, blz. 35)
- Beschikking van de Commissie van 15 juli 1987 tot goedkeuring van een geïntegreerd mediterraan programma voor de regio Midi-Pyrénées (88/25/EEG) (PB L 12 van 16.1.1988, blz. 45)
- Beschikking van de Commissie van 15 juli 1987 tot goedkeuring van een geïntegreerd mediterraan programma voor de regio Aquitaine (88/26/EEG) (PB L 14 van 19.1.1988, blz. 14)
- Beschikking van de Commissie van 15 juli 1987 tot goedkeuring van een geïntegreerd mediterraan programma voor de regio Ardèche (88/38/EEG) (PB L 21 van 27.1.1988, blz. 28)
- Beschikking van de Commissie van 15 juli 1987 tot goedkeuring van een geïntegreerd mediterraan programma voor de regio Corsica (88/62/EEG) (PB L 32 van 4.2.1988, blz. 23)
- Beschikking van de Commissie van 15 juli 1987 tot goedkeuring van een geïntegreerd mediterraan programma voor de regio Drôme (88/63/EEG) (PB L 32 van 4.2.1988, blz. 32)
- Beschikking van de Commissie van 15 juli 1987 tot goedkeuring van een geïntegreerd mediterraan programma voor de regio Provence-Alpes-Côte d'Azur (88/72/EEG) (PB L 34 van 6.2.1988, blz. 42)
- Resolutie van het Europese Parlement over een geïntegreerd ontwikkelingsprogramma voor de Canarische Eilanden (PB C 49 van 22.2.1988, blz. 176)
- Beschikking van de Commissie van 14 december 1987 tot wijziging van Beschikking 84/73/EEG betreffende het opzetten van een proefactie op het eiland Lesbos, Nomos Lesbos, Griekenland, ter voorbereiding van de uitvoering van de geïntegreerde mediterrane programma's en van Beschikking 86/39/EEG betreffende het opzetten van een proefactie in de nomos Grevena, Griekenland, ter voorbereiding van de uitvoering van de geïntegreerde mediterrane programma's (88/207/EEG) (PB L 95 van 13.4.1988, blz. 11)
- Beschikking van de Commissie van 24 maart 1988 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterraan programma voor het gebied Marche (88/258/EEG) (PB L 107 van 28.4.1988, blz. 39)
- Beschikking van de Commissie van 25 maart 1988 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterraan programma voor het gebied Abruzzes (88/259/EEG) (PB L 107 van 28.4.1988, blz. 41)
- Beschikking van de Commissie van 11 december 1987 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterraan programma voor de eilanden van de Egeïsche Zee (88/312/EEG) (PB L 140 van 7.6.1988, blz. 15)
- Beschikking van de Commissie van 11 december 1987 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterraan programma voor Attica (88/313/EEG) (PB L 140 van 7.6.1988, blz. 23)
- Beschikking van de Commissie van 11 december 1987 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterraan programma voor centraal en oostelijk Griekenland (88/317/EEG) (PB L 143 van 10.6.1988, blz. 28)

- Beschikking van de Commissie van 19 mei 1988 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterrään programma voor het gebied Umbria (88/340/EEG) (PB L 156 van 23.6.1988, blz. 64)
- Beschikking van de Commissie van 19 mei 1988 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterrään programma voor het gebied Emilia-Romagna (88/341/EEG) (PB L 156 van 23.6.1988, blz. 66)
- Beschikking van de Commissie van 18 december 1987 tot goedkeuring van een geïntegreerd mediterrään programma voor het gebied Molise (88/352/EEG) (PB L 160 van 28.6.1988, blz. 54)
- Rekenkamer. Speciaal verslag nr. 2/88 over de geïntegreerde aanpak bij de communautaire financiering van acties met een structureel oogmerk vergezeld van de antwoorden van de Commissie (PB C 188 van 18.7.1988, blz. 1)
- Beschikking van de Commissie van 13 juni 1988 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterrään programma voor het gebied Liguria (88/391/EEG) (PB L 188 van 19.7.1988, blz. 40)
- Beschikking van de Commissie van 13 juni 1988 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterrään programma voor het gebied Toscane (88/392/EEG) (PB L 188 van 19.7.1988, blz. 42)
- Beschikking van de Commissie van 20 oktober 1987 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterrään programma voor noordelijk Griekenland (88/399/EEG) (PB L 191 van 22.7.1988, blz. 17)
- Beschikking van de Commissie van 20 oktober 1987 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterrään programma voor de informatietechnologie in Griekenland (88/400/EEG) (PB L 191 van 22.7.1988, blz. 25)
- Beschikking van de Commissie van 20 oktober 1987 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterrään programma voor westelijk Griekenland en de Peloponnesus (88/401/EEG) (PB L 191 van 22.7.1988, blz. 32)
- Beschikking van de Commissie van 12 juli 1988 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterrään programma voor het gebied Basilicata (88/460/EEG) (PB L 223 van 13.8.1988, blz. 37)
- Beschikking van de Commissie van 20 juli 1988 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterrään programma voor het gebied Sardinië (88/463/EEG) (PB L 223 van 13.8.1988, blz. 45)
- Beschikking van de Commissie van 22 juli 1988 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterrään programma voor de Lagunes van het noorden van de Adriatische Zee (88/464/EEG) (PB L 223 van 13.8.1988, blz. 46)
- Beschikking van de Commissie van 5 oktober 1988 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterrään programma voor het gebied Latium (88/527/EEG) (PB L 288 van 21.10.1988, blz. 48)
- Resolutie van het Europese Parlement over een ontwikkelingsprogramma voor de grensgebieden tussen Portugal en Spanje (PB C 262 van 10.10.1988, blz. 41)
- Beschikking van de Commissie van 12 oktober 1988 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterrään programma voor het gebied Campanië (88/536/EEG) (PB L 292 van 26.10.1988, blz. 20)
- Beschikking van de Commissie van 12 oktober 1988 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterrään programma voor het gebied Puglia (88/537/EEG) (PB L 292 van 26.10.1988, blz. 21)
- Beschikking van de Commissie van 12 oktober 1988 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterrään programma voor het gebied Calabrië (88/538/EEG) (PB L 292 van 26.10.1988, blz. 22)
- Beschikking van de Commissie van 12 oktober 1988 houdende goedkeuring van een geïntegreerd mediterrään programma voor het gebied Sicilië (88/539/EEG) (PB L 292 van 26.10.1988, blz. 23)

C.5 Hervorming van de Structuurfondsen

- Resolutie van het Europese Parlement over de financieringsmethoden in het kader van de Structuurfondsen van de Gemeenschap
(PB C 94 van 11.4.1988, blz. 32)
- Gewijzigd voorstel voor een verordening (EEG) van de Raad betreffende de taken van de Fondsen met structurele strekking, hun doeltreffendheid alsmede de coördinatie van hun bijstandsverlening onderling en met die van de Europese Investeringsbank (EIB) en de andere bestaande financieringsinstrumenten COM(88)144 def.
(PB C 151 van 9.6.1988, blz. 4)
- Wetgevingsresolutie houdende advies van het Europese Parlement inzake het gewijzigd voorstel voor een verordening (EEG) van de Raad betreffende de taken van de Structuurfondsen, hun doeltreffendheid alsmede de coördinatie van hun bijstandsverlening onderling en met die van de Europese Investeringsbank en de overige bestaande financieringsinstrumenten (door de Commissie ingediend overeenkomstig artikel 149, lid 3, van het EEG-Verdrag)
(PB C 167 van 27.6.1988, blz. 449)
- Advies van het Economisch en Sociaal Comité over het gewijzigd voorstel voor een verordening (EEG) van de Raad betreffende de taken van de Structuurfondsen, hun doeltreffendheid alsmede de coördinatie van hun bijstandsverlening onderling en met die van de Europese Investeringsbank en de overige bestaande financieringsinstrumenten
(PB C 175 van 4.7.1988, blz. 56)
- Verordening (EEG) nr. 2053/88 van de Raad van 24 juni 1988 betreffende de taken van de Fondsen met structurele strekking, hun doeltreffendheid alsmede de coördinatie van hun bijstandsverlening onderling en met die van de Europese Investeringsbank (EIB) en de andere bestaande financieringsinstrumenten
(PB L 185 van 15.7.1988, blz. 9)
- Voorstel voor een verordening (EEG) van de Raad tot vaststelling van toepassingsbepalingen voor Verordening (EEG) nr. 2052/88 met betrekking tot de coördinatie van de bijstandsverlening door de onderscheiden Structuurfondsen enerzijds en van die met de bijstandsverlening door de Europese Investeringsbank en de overige bestaande financieringsinstrumenten anderzijds COM(88)500-2 def. - SYN 151
(PB C 256 van 3.10.1988, blz. 1)
- Voorstel voor een verordening (EEG) van de Raad tot vaststelling van toepassingsbepalingen voor Verordening (EEG) nr. 2052/88 met betrekking tot het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling. COM(88)500-2 def. - SYN 151
(PB C 256 van 3.10.1988, blz. 12)
- Advies van het Economisch en Sociaal Comité over het voorstel voor een verordening van de Raad tot vaststelling van toepassingsbepalingen voor Verordening (EEG) nr. 2052/88 met betrekking tot de coördinatie van de bijstandsverlening door de onderscheiden Structuurfondsen enerzijds en van die met de bijstandsverlening door de Europese Investeringsbank en de overige bestaande financieringsinstrumenten anderzijds
(PB C 337 van 31 december 1988, blz. 39)
- Advies van het Economisch en Sociaal Comité over het voorstel voor een verordening tot vaststelling van toepassingsbepalingen voor Verordening (EEG) nr. 2052/88 met betrekking tot het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
(PB C 337 van 31 december 1988, blz. 44)
- Verordening (EEG) nr. 4253/88 van de Raad van 19 december 1988 tot vaststelling van toepassingsbepalingen voor Verordening (EEG) nr. 2052/88 met betrekking tot de coördinatie van de bijstandsverlening uit de onderscheiden Structuurfondsen enerzijds en van die bijstandsverlening met die van de Europese Investeringsbank en de andere bestaande financieringsinstrumenten anderzijds
(PB L 374 van 31.12.1988, blz. 1)
- Verordening (EEG) nr. 4254/88 van de Raad van 19 december 1988 tot vaststelling van toepassingsbepalingen voor Verordening (EEG) nr. 2052/88 met betrekking tot het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
(PB L 374 van 31.12.1988, blz. 15)

Bijlage D. Gebruikte symbolen en afkortingen

AEG	Analyse van het effect van het Gemeenschapsbeleid voor de regio's
BIVA	Bruto-investeringen in vaste activa
BIC	Bedrijfsinnovatiecentrum
BBP	Bruto binnenlands produkt (tegen marktprijzen)
COM	Commissie van de Europese Gemeenschappen
CRB	Comité voor Regionaal Beleid
DO	Departementen overzee
EEG	Europese Economische Gemeenschap
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EGKS	Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal
EIB	Europese Investeringsbank
EMS	Europees Monetair Stelsel
EOGFL	Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw
ESF	Europees Sociaal Fonds
EOK	Europese ontwikkelingskern van de drie grenzen
GLB	Gemeenschappelijk landbouwbeleid
GMP	Geïntegreerd Mediterraan Programma
GOP	Geïntegreerd Ontwikkelingsprogramma
KMO	Kleine en middelgrote ondernemingen
MKB	Midden- en kleinbedrijf
NACE	Algemene systematische bedrijfsindeling in de EEG
NCI	Nieuw communautair instrument
NPCB	Nationaal Programma van communautair belang
PIEDIP	Europees Ontwikkelingsprogramma voor de Portugese industrie
ROP	Regionaal Ontwikkelingsprogramma
B	België
DK	Denemarken
D	Duitsland
ES	Spanje
GR	Griekenland
F	Frankrijk
IRL	Ierland
I	Italië
L	Luxemburg
NL	Nederland
P	Portugal
VK	Verenigd Koninkrijk
EUR 12	Gezamenlijke Lid-Staten van de Europese Gemeenschappen

BFR	Belgische frank
DKR	Deense kroon
DM	Duitse mark
DR	Drachme
ESC	Escudo
FF	Franse frank
FFL	Nederlandse gulden
IRL	Iers pond
LIT	Italiaanse lire
LFR	Luxemburgse frank
PTA	Peseta
UKL	Pond sterling
ECU	Europese rekeneenheid (Europese monetaire eenheid)
MUC	Miljoen rekeneenheden
<	Kleiner dan
>	Groter dan
%	Percentage
Min	Miljoen
Mrd	Miljard

Lijst der illustraties

Figuur 1.	Kaart 1	4
Figuur 2.	Grafiek 1	6
Figuur 3.	Grafiek 2	7
Figuur 4.	Grafiek 3 en 4	33
Figuur 5.	Kaart 2	39
Figuur 6.	Kaart 3	64
Figuur 7.	Foto N°1	103
Figuur 8.	Foto N°2	104
Figuur 9.	Foto N°3	105
Figuur 10.	Foto N°4	106
Figuur 11.	Foto N°5	107
Figuur 12.	Foto N°6	108

Lijst der tabellen

Tabel 1.	Overzicht van de bijstand uit het EFRO voor zes nationale economieën	3
Tabel 2.	Vastgelegde middelen 1988 (per Lid-Staat)	5
Tabel 3.	Overzicht van de financiering van in 1988 goedgekeurde NPCB'S	20
Tabel 4.	Vastgelegde middelen en betalingen 1981-1988	24
Tabel 5.	Verdeling, per Lid-Staat, van de steunaanvragen voor projecten in 1988	31
Tabel 6.	Projecten waaraan in 1988 bijstand is verleend	32
Tabel 7.	Belangrijkste gegevens over de projecten op het gebied van Industrie, ambachten en dienstverlening - vergelijking 1987/1988	35
Tabel 8.	Raming van de in 1988 gecreëerde en behouden arbeidsplaatsen	35
Tabel 9.	Steun in het kader van artikel 15 van de verordening	36
Tabel 10.	Regionale verdeling van de in 1988 voor programma's, projecten en studies vastgelegde middelen	51
Tabel 11.	Voor 1988 beschikbare vastleggingskredieten	55
Tabel 12.	Verdeling per Lid-Staat van de in 1988 beschikbaar gekomen vastleggingskredieten	55
Tabel 13.	In 1988 verrichte betalingen en eind 1988 nog te betalen betalingsverplichtingen	56
Tabel 14.	Beschikbare middelen en betalingsverplichtingen 1988 voor de specifieke communautaire acties	57
Tabel 15.	Verdeling van de EFRO-marge voor de periode 1985-1988	58
Tabel 16.	Bevolking van de EFRO-steungebieden	59
Tabel 17.	De 10 regio's die in 1988 meeste bijstand hebben ontvangen uit EFRO	59
Tabel 18.	Regionale verdeling van de bevolking en van de toegekende steun per inwoner in de voor steun uit het EFRO in aanmerking komende gebieden	60
Tabel 19.	Vastgelegde middelen 1975-1988 (per Lid-Staat)	63
Tabel 20.	EFRO-bijstand van 1975 tot en met 1988	65
Tabel 21.	Jaarlijkse saldi van beschikbare vastleggingskredieten van 1975 t/m 1988	65
Tabel 22.	Ontwikkeling van de betalingskredieten vanaf 1975	66
Tabel 23.	Globale leningen: in 1988 goedgekeurde subleningen per land	80
Tabel 24.	In 1988 goedgekeurde rechtstreekse leningen	80
Tabel 25.	Aantal in 1988 gesteunde projecten (detail)	90
Tabel 26.	Aantal in 1988 gesteunde projecten (detail)	90
Tabel 27.	Verdeling van de aangegane betalingsverplichting en naar soort infrastructuur in 1988	91
Tabel 28.	In 1988 aangegane betalingsverplichtingen, naar gedetailleerde tak van industrie, ambacht en dienstverlening	92
Tabel 29.	Begrotings situatie 1988	93
Tabel 30.	Uitkeringen van 1988 met betrekking tot de betalingsverplichtingen voor 1975 en met 1988	94
Tabel 31.	Betalingen 1975-1988	94
Tabel 32.	Verdeling naar land van de in 1988 aangegane betalingsverplichtingen voor infrastructuurprojecten	95
Tabel 33.	Verdeling naar land van de in 1975-1988 aangegane betalingsverplichtingen voor infrastructuurprojecten	95
Tabel 34.	Verdeling naar land van de in 1988 aangegane betalingsverplichtingen voor projecten in industrie, ambacht en dienstverlening	96
Tabel 35.	Verdeling naar land van de in 1975-1988 aangegane betalingsverplichtingen voor projecten in industrie, ambacht en dienstverlening	96
Tabel 36.	Investerings die betrekking hebben op projecten waarvoor in 1988 steun werd verleend	97
Tabel 37.	Regionale verdeling van de in 1975-1988 voor programma's, projecten en studies vastgelegde middelen	98

DOCUMENTEN

NL

14

Catalogusnummer : CB-CO-90-205-NL-C

ISBN 92-77-60190-6
